

Питър Бийгъл КАТЪЦИ

„Велик фентъзи автор!
С пълно основание
сравняват
Питър Бийгъл
с Луис Карол и
Дж. Р. Р. Толкин,
но той
е стъпил здраво
и триумфално
на собствените
си крака.“

Сатърдей Ривлю

ПРОЗОРЕЦ

ПИТЪР БИЙГЪЛ ТАМЗИН

Превод: Силвия Вълкова

chitanka.info

Същински вълшебник на перото Питър Бийгъл е автор на бестселъри, които вече са класика в стила фентъзи — „Последният еднорог“, „Гигантски кости“, „Чудесно усамотено място“ и „Песента на ханджията“, която е обявена за книга на годината на в. „Ню Йорк Таймс“. Романите и разказите му са преведени на десетки езици в целия свят, а неговата дълга и интересна кариера включва журналистика, сценични адаптации, както и авторство на песни и представления. Написал е няколко пиеси и сценария на филма „Властелинът на пръстените“.

Пристигнала от сърцето на Ню Йорк в английската провинция, тринайсетгодишната Джени не проявява никакъв интерес към заобикалящия я свят... докато не започва да опознава един друг свят — по-стар и по-мрачен, населен с духове и демони. Съдбовната среща с призрака на Тамзин ще задвижи събития отпреди триста години, които още чакат своя завършек. Ще се решава и съдбата на самата Тамзин — ако изпълни задачата си на земята... ако Джени може да ѝ помогне... ако успеят да победят Страшния лов и кървавия Джефрис...

„С особената магия на поет и разказвач Бийгъл създаде свят на красота и радост за читателя... Чарът, остроумието и брилянтният му език създават произведения, към които ще се връщаме често и с огромно удоволствие.“ — Чикаго Нюз

*В памет на Саймън Бийгъл, моя баща. Все още те
чувам, тате, да си пееш тихичко под нос, докато се
бръснеш.*

ЕДНО

Когато бях съвсем малка, ако имаше нещо, което исках, то беше да съм невидима. Често си седях в училище и си мечтаех за това, както останалите хлапета си мечтаеха да станат кинозвезди или известни баскетболисти. Ако бях невидима, щеше да е хубаво господин Котак — котаракът ми — винаги да може да ме вижда, защото да си невидим не означава нищо за една котка. Както зная по-добре от всеки друг, но за това по-късно.

В мечтите си щях да позволя и на Сали да ме вижда — Сали е майка ми. Не по всяко време, но в повечето случаи да, защото иначе би се притеснявала. Но определено най-много би ми харесало да сме само аз и господин Котак, да скитаме насам-натам, просто да ходим там, където ни се ходи, и никой да не може да ми казва, че задникът ми бил твърде дебел или пък, че кожата ми тая сутрин приличала на разтопена лава. А когато ми дойдеше точно в часа по физическо, както ставаше обикновено, или пък, ако кажех нещо тъпо в клас, никой дори да не забележи. Обичах да си седя така и да си представям колко страхотно би било изобщо да не ме забелязват.

Сега е различно. Аз съм различна. Вече не съм онова сърдито момиченце, което си мечтае в час. Дори не живея на Западна 83 улица в Ню Йорк, съвсем близо до „Кълъмбъс Съркъл“ — живея във фермата Стауърхед в Дорсет, Англия, с майка ми и втория ми баща и след няколко месеца ще стана на деветнайсет. На толкова е била приятелката ми Тамзин, когато е умряла преди триста и трийсет години.

И пиша книга — или каквото излезе — за това, което се случи с всички нас — с Тамзин, Уилъби, Сали и с мен, с Евън и момчетата; и с котките.

Със Сали пристигнахме тук за първи път преди шест години, но ми се струва много по-отдавна — сякаш се е случило с някой друг. Вече наистина не говоря езика на тази личност и когато си мисля за нея, тя понякога ме обърква, но аз не искам да я забравя, дори не искам

да се преструвам, че никога не е съществувала. Така че преди да започна да забравям, трябва да опиша вярно коя беше тя и как усещаше всичко. Защото тя беше аз много по-дълго, отколкото аз засега съм била.

Носим едно и също име — Дженифър Глукстейн, но тя мразеше и него, а аз не съм чак толкова против. Тя мразеше не Глукстейн, а онова скапано, тъпо, досадно Дженифър. Баща ми ме е кръстил така. Той често казваше, че когато бил момче, нямало нито една Дженифър освен няколко героини от книгите и Дженифър Джоунс^[1]. Той все повтаряше:

— Аз винаги съм го смятал за наистина красиво име, то всъщност е Гуинивиър, като при крал Артур, и какво ти пука, че днес целият свят се нарича Дженифър? Ами ето, не са се кръстили Къртни, Ашли или Британи...

Той се казва Натан Глукстейн, но артистичното му име е Норис Гроувс и всички го наричат така с изключение на Сали, на мен и майка му, баба ми Пола. Той е оперен певец, баритон. Не велик баритон — това винаги съм го знаела, — но доста добър. Полуизвестен, ако си наясно с баритоните, а повечето хора не са. Него все го няма, защото работи някъде. Записал е няколко албума, а изнася и рецитали. Няколко пъти е пял в „Карнеги“. Е, с други хора наистина, но все пак.

Мийна казва — Мийна е най-добрата ми приятелка тук, в Англия, — та Мийна казва, че ако наистина възнамерявам да пиша книга, трябва да започна от началото и да вървя напред до края, а не постоянно да скачам от мисъл на мисъл, както правя обикновено. Но къде е началото? Колко назад да се върна? Доколкото съм наясно, може би всичко започва, когато спасих господин Котак — тогава бях на осем, а той — съвсем малко котенце — от банда момчетии, които смятаха да го хвърлят от покрива на нашата сграда, за да проверят дали ще се приземи на лапите си. А може би пък започва със сватбата на Сали и Норис или с първата им среща, или с раждането им. Или трябва да се върна триста години назад към Тамзин, Едрик Дейвис... и към него.

Обаче това си е моята книга и да кажем, че всичко започва един априлски следобед, когато се прибрах от гимназията „Гейнър“ и заварих Сали в кухнята, което бе твърде странно, защото беше вторник. Сали преподава пеене и пиано — в Ню Йорк работеше с хора,

които искат да пеят опери. Неколцина от учениците ѝ по пеене пееха в градския хор, а мисля, че един имаше малки роли в градската опера. Тя никога не е имала известен ученик, така че постоянно трябваше да дава уроци и по пиано, което изобщо не ѝ харесваше толкова. Повечето от певците живееха в центъра и тя ги посещаваше по домовете им в различни дни от седмицата, а всички ученици по пиано идваха у нас — всеки четвъртък, цялата банда, един след друг; тя правеше този график сякаш с единствената цел да се отърве от тях. Но във вторниките Сали никога не се прибираше къщи преди шест следобед, така че беше малко странно да я заваря седнала до кухненската маса със събути обувки и вдигнала единия си крак на стола. Хрупаше морков и изглеждаше около единайсетгодишна.

Между другото двете изобщо не си приличаме. Тя е слаба и притежава оная абсолютно убийствена комбинация от тъмна коса и сини очи. Не зная дали наистина е красива, но е изящна, каквато аз никога няма да бъда — просто съм сигурна. В последните години кожата ми се е поизбистрила — заради английския климат, както казва Сали, — а Мийна ме учи да правя разни работи с косата си и аз наистина постигам някаква форма. Така че за мен все още има надежда, но все пак не е като да си изящна. Това обаче не ми пречи. Мога да живея и така.

— Уволнили са те — започнах аз. — Всички наведнъж и всички по едно и също време. Пречка си за кариерата им. И ще трябва да продаваме тениски на „Кълъмбъс Съркъл“.

Сали ме погледна с онзи крив поглед, с който не гледаше никого друго, и каза:

— Джени, да не си — нали знаеш — пушила онова нещо?

Тя никога не би назовала тревата или коя да е друга дрога с истинското ѝ име — винаги беше онова нещо и това обикновено ме влудяваше.

— Не — този следобед това си беше самата истина. — Пошегувах се, за Бога. Трябва ли да съм надрусана, за да се шегувам. Защо поне веднъж не ме оставиш на мира, а?

Всеки друг ден вероятно бихме се оказали въввлечени в истински голям скандал заради такава тъпотия и накрая и двете щяхме да се скрием засрамени в стаите си, твърде отвратени и разстроени, за да вечеряме. Имахме си и шега за диетата на Глукстейн — изкарваш на

нея два месеца и губиш десет килограма и семейството си. Но този път Сали просто отметна глава настрани и ми се усмихна, а после изведнъж очите ѝ се уголемиха, плувнаха в сълзи и тя каза:

— Джени, Джени, Евън ме помоли да се омъжа за него.

Не че не се изненадах. Все още мога да затворя очи и да се видя: как лежах в леглото всяка вечер през цялата онази година, прегръщах господин Котак и си представях как ще се държи тя, когато ми го каже, и как очаква да се държа аз. Понякога се виждах толкова сладичка и толкова щастлива за нея, че никога не бих го постигнала без друсачка. Друг път си мислех, че вероятно ще поплача малко, ще я прегърна и ще я попитам дали все още мога да наричам Норис „татко“ — както не съм му викала от тригодишна. А през кофти нощите смятах да кажа нещо от типа на: е, гот, обаче така или иначе мен това не ме засяга, щото смятам да замина за Лос Анджелис и да стана бездомник. Или филмов режисьор, или много известно момиче на повикване. Вариантите бяха много.

Но когато това наистина се случи, само я погледнах и казах:

— О. — По-точно дори не го изрекох, то просто се изтръгна от мен — не беше дума, не беше нещо, но това се получи след всичките онези представи. — О. — Историята на моя живот.

Сали наистина трепереше. Сигурна съм, защото единият крак на масата е по-къс от останалите и се чуваше нещо като жужене по пода, докато тя седеше там.

— Казах му, че ще трябва да го обсъдя с теб. — Едва я чувах.

— Добре — проговорих. — Добре.

Сали се изправи, заобиколи масата и ме прегърна. Сега не можех да определя коя от нас трепери. Тя шепнеше в косата ми:

— Джени, той е добър, добър човек е — такъв е, дете, и ти щеше да го знаеш, ако поне веднъж беше поговорила с него, поне за пет минути. Той е мил и забавен и когато съм с него, аз се чувствам самата себе си. Никога не съм се чувствала така с някого — никога, наистина никога. — След това тя ми се ухили, пак заприлича на малко дете и продължи: — Така де, присъстващите се изключват, естествено. — Което беше хубаво, но и глупаво, защото тя си знаеше. Обикновено се разбирах добре, но не по начина, за който говореше. По онова време аз се чувствах наистина самата себе си само с господин Котак. По времето преди Тамзин.

Както и да е. Сали продължаваше да ме прегръща и да дрънка за Евън, а аз си стоях там и чаках да изпитам нещо друго освен вцепенение. Дъхът ми сякаш се бе втвърдил в гърдите ми както при астматичните пристъпи, които получавах като малка. Не че се задъхвах или нещо подобно — сега сякаш всичко вътре в мен се беше събрало на топка. Когато най-сетне успях да проговоря, звучах като някой друг, много далечен, дете не го познавам:

— И смяташ да заминеш за Англия? С него?

Сали ме погледна, както става в анимационните филмчета, когато лисицата или койотът падат от скалата, но още не са го разбрали, а просто продължават да тичат във въздуха. Отвърна бавно и отговорът прозвуча като въпрос:

— Ама, скъпа, разбира се, че ще заминем — и очите ѝ пак се насълзиха, и сега тя замлъкна за известно време. Подадох ѝ пакетче хартиени кърпички. Тя никога нямаше и не знам как се справяше без тях. Издуха си носа, сграбчи ме за раменете и ме разтърси. — Дете! Дете, ти да не мислиш, че аз просто ще си изляза и ще те зарежа? Не разбираш ли, че никъде няма да отида без теб — нито с Евън Макхю, нито с когото и да било? Не го ли разбираш? — Гласът ѝ звучеше странно — като глас на анимационен герой.

— Защо той не може да се премести тук? — измрънках аз, както обикновено мрънкам, когато не мога да изрека нещо и наистина не искам хората да ме чуят — особено тези, на които го казвам. Мийна смята, че всъщност вече съм спряла да го правя, но аз си знам, че не съм.

— Но, скъпа, нали там му е работата — отговори Сали. За Бога, помня как ме влудяваше фактът, че тя никога не говореше за бачкането на Евън, а винаги за работата му. — Аз мога да върша навсякъде това, което работя тук, но Евън трябва да е в Англия, в Лондон. Освен това и момчетата са там, Тони и Джулиан, и ходят на училище...

— Е, аз също ходя на училище. Може би не си забелязала.

Господин Котак скочи от хладилника и се метна върху мен през масата. И четирите му лапи бяха като вдървени. Това беше номерът „котката на Франкенщайн“. Не го бях забелязала на хладилника, но господин Котак е винаги или там, или току-що е изчезнал оттам; той никога не е някъде помежду. Ето такава исках да бъда и това имах предвид, когато говорех за невидимостта. Повечето черни котки са

червенокафяви отдолу — което се вижда на съответната светлина, но господин Котак си беше изцяло черен, въпреки че е половин сиамец. „Черен до мозъка на костите“ — често казваше приятелката ми Марта Велес. Той се изправи и обви врата ми с предни лапички, а аз усещах как мърка беззвучно, както само той може. Миришеше на препечен топъл хляб — тъмен-тъмен хляб, когато го вадиш от тостера точно навреме, точно преди да изгори.

— Можеш да го вземеш със себе си — включи се бързо Сали, сякаш аз не го знаех. — Той ще трябва да изчака карантината, но това, струва ми се, е около месец. — И пак ме погледна косо. — Знаеш ли, беше ми щукнала откачената мисъл, че всъщност може да ти хареса да започнеш съвсем нов живот някъде другаде — в друга страна, в ново училище, с нови хора, нови приятели, по нов начин да вършиш всичко. Искам да кажа, пробвай. Не си прекарала чак толкова страхотно последните година-две...

И тук аз излязох извън кожата си — трябва да го напиша точно така, — всичко ми се замъгли. Не знаех какво ще стане, докато не чух някакъв далечен глас да й крещи:

— Да бе. Може сега да не живея най-страхотния живот на света, но съм свикнала с него. За това помислила ли си? Знаем, че имам само двама приятели и те са дори по-странни и от мен, но ги познавам и не искам да започвам всичко отначало на някакво шибано снобско място, където вали през цялото скапано време, а те карат да носиш и униформа. — Сали се опитваше да ме прекъсне, а господин Котак ме гледаше упорито и виреше опашка — както обикновено прави, когато не съм спокойна като него. А аз продължавах: — Добре де, добре, ще отида при Марта, при Норис, при когото и да е. Ей сега ще се обадя на Норис.

Грабнах телефона, но слушалката се изплъзна от ръцете ми — бяха толкова потни и трепереха. И това още повече ме вбеси. Казах й:

— Не се безпокой за мен. Ти отиваш в Англия — хубаво, приятно прекарване. Поздрави момчетата от мен, става ли?

Тръснах телефона и си отидох в стаята. Затръшнах вратата, а тя продължаваше да нарежда нещо, че най-сетне ще ме откъсне от гадните ми друсаци се приятелчета. Господин Котак се втурна вътре точно след мен — непрекъснато му повтарям, че някой ден ще го ковна

— и скочи на леглото. Двамата си лежахме там... не знам колко дълго, часове наред. Диетата на Глукстейн.

Сигурно съм поплакала, ама не много. Наистина не съм голяма ревла. Лежах си с господин Котак на гърдите и прехвърлях възможностите. Норис постоянно повтаря едно — когато си на кофти място, объркан си и не знаеш кой път да поемеш, най-доброто, което можеш да сториш, е да замълчиш и наистина хладнокръвно да обмислиш възможностите си, вариантите, дори всичките да са пълни лайна, докато прецениш кой от тях е най-малко лайнян. Разбира се, щом Норис говори за възможности, той най-често има предвид по-добър договор, по-голяма гримьорна или самолетен билет за първа вместо за бизнес класа. Който смята, че артистите са мечтателни глупаци, дето и представа нямат за парите, изобщо не познава баща ми.

А моите възможности намаляваха бързо. С Марта щеше да е страхотно, но знаех, че тя няма достатъчно място дори за себе си с пет деца в семейството. За разлика от Сали, единствено дете, и Норис, който има само една сестра в Ривърдейл, леля Марсела. Тя също има дъщеря, братовчедка ми Барбара. Предполагаше се, че с нея винаги ще бъдем приятелки, но когато се срещнахме за първи път (май бяхме на по две години), се опитахме да се пребием една друга с пожарни коли играчки и това беше. Все още не мога да повярвам, че сме братовчедки. Някой лъже.

Така че след около минута и половина остана само Норис и никой друг. Тук трябва да добавя, че харесвам баща си. Сали вечно повтаря: „Така е, защото не си била омъжена за него“, но забавното в случая е, че знам едно: Норис е много по-добър от нея. Колкото и време да прекарва с хора от шоубизнеса, пак не е разбрала, че те са истински хора, само дето не са истински през цялото време. На Норис определено му харесва да има дъщеря, обича да говори на хората за мен или да ми звънне — както продължава да прави, когато пее в Лондон — и да каже: „Ей, хлапе, обажда се твоят старец. Искаш ли да дойдеш в гадния град и да постоиш при мен?“ Е, той щеше да е много по-щастлив, ако бях електрическа или електронна, нещо с кабел, което да може да включи, или с дистанционно, което да пуска и спира. Но Норис си е такъв, такъв е с всички. Може би щеше да се държи

различно с мен, ако бяхме живели заедно. Не знам. Напусна ни, когато бях на осем.

За известно време сигурно съм заспала, защото изведнъж се бе стъмнило и приятелката на господин Котак, сиамката Хъси, го викаше от другата страна на улицата. Господин Котак се прозя, протегна се и вече беше на прозореца. Гледайки ме с оня поглед, сякаш казваше: „Това си е моя работа, какво искаш?“ Отворих прозореца и той изчезна, не остана нищо друго освен миризмата му на топъл препечен хляб по блузата ми. Навън лаеха няколко кучета, но това не ме тревожеше. Господин Котак изобщо не го е грижа за кучетата — нито в Ню Йорк, нито в Дорсет. Така, както ги гледа — това е магия. Ако можех да гледам хората по този начин, всичко щеше да ми е наред.

Реших, че Сали може да дойде — понякога го прави, след като сме се скарали. Но тя говореше по телефона в стаята си. Не чувах думите, ала знаех, че ще говори с Евън до среднощ, както правеше практически всяка нощ — шепнеше, гукаше и се кискаше точно като всичките Тифани и Къртни в мюзикълите там, на стълбите, с техните Джейсъновци, Джошуа или Шон. Така че се мушнах обратно в леглото и сериозно се замислих какво ще кажа на Норис утре. Стараех се да не се сещам какво може да си казват Сали и Евън за мен в момента. И изведнъж си спомних как много-много отдавна Норис редовно ми пееше песничка за лека нощ. Пеехме така — той един ред, после аз същото веднага след него, но всеки път все по-бързо и по-бързо, и двамата почвахме да фалшивим, да падаме един върху друг от смях и да режем, а Сали идваше да види какво става. Заспах, докато още се опитвах да се сетя как всъщност продължаваше песничката.

---

[1] Дженифър Джоунс (р. 1919) — американска филмова актриса, особено популярна през 40-те г. на миналия век; носителка на „Оскар“ за най-добра актриса за ролята си, във филма „Песента на Бернадет“. — Бел. прев. ↑

ДВЕ

Господин Котак още не се беше върнал, когато се събудих. Сали вече беше станала, обличаше се и вършеше всичко тичешком, защото в сряда трябваше да е в Музикалната академия в Бруклин в осем и да преподава акомпанимент, след това имаше четирима ученици по пеене, а после бачкаше на хонорар като корепетитор на репетициите на танцовия състав на някакъв приятел. Разминавахме се в кухнята, без да говорим, докато Сали не ме попита дали не искам да вечерям с нея и Евън в центъра. Благодарих, но реших, че ще отида след училище да видя Норис и сигурно двамата ще вечеряме навън. Не мисля, че се държах невъзпитано, само нехайно. Сали също нехайно каза:

— Може би е по-добре да му се обадиш утре. Снощи се е върнал от Чикаго и днес сигурно ще е доста скапан.

Двамата с Норис не се виждаха често, но си говореха по телефона — отчасти заради мен, отчасти, защото в музикалния бизнес всички се познават и рано или късно на всеки му се налага да работи с всеки. Разбираха се добре.

— Просто има някои неща, за които искам да го питам — обясних аз. — Например дали мога да продължа в същото училище, ако живея при него? Разни дреболии.

Добре де, нарочно се държах гадно, зная, няма да лъжа в собствената си книга. И продължавам да правя нещата по този начин, но вече не чак толкова често — не и след Тамзин. Наистина не мисля, че стигам дотам толкова често.

Сали се обърна и ме погледна. Пое дъх, за да не каже нещо, после издиша и произнесе съвсем друго, сигурна съм:

— Ако промениш мнението си за вечерята, ще бъдем в Хустън на площад „Кубан“, в „Каза Пепе“. Вероятно около осем и половина.

— Добре, може да наминем. Човек никога не знае.

Сали само кимна и ми напомни да заключа. Винаги го правеше и аз винаги заключвах. След това изчезна. Постоях вкъщи колкото можеше с надеждата, че господин Котак ще се появи, преди да тръгна,

но него го нямаше. Така че накрая затворих прозореца — нещо, което винаги съм мразела, защото така той трябваше да е навън цял ден. Господин Котак обаче няма нищо против. Господин Котак е прекалено разсъдлив.

Исках да се обадя на Норис отрано, защото на него му трябва време да свикне с нещо ново, например с мисълта да се видим, ако идеята не е негова. А исках и да организирам вечерята, тъй като ако има нещо, което баща ми може, то е да се храни навън. През едно от междучасията изтичах през улицата до обществената пералня и му звъннах от телефонния им автомат.

— Дженифър, колко мило. — Гласът му беше дълбок, бавен, току-що събудил се и вероятно това влудяваше жените. Той е единственият на този свят, който ме нарича Дженифър, никога Джени дори когато не отговарям на Дженифър месеци наред. Норис е невероятен в уменията си да накара хората да бъдат такива, каквито той иска, и побеждава просто, защото е такъв, какъвто е. Доколкото знам, това действа на всички с изключение на Сали.

— Надявах се да намина след училище. — Все още мразя чувството, което изпитвам, когато говоря с баща си. Доколкото го познавам (и колкото и да продължавам да смятам, че съм се променила), ако се обади точно в тази минута, когато пиша, пак ще прозвуча като фенка, за Бога. Дори гласът ми ще стане по-сладък. Обаче Норис сигурно е очаквал да му се обадя, защото изобщо не се поколеба.

— Абсолютно. Горя от нетърпение да видиш новия ми дом. Има дори стая за гости за разни странни дъщери, ако познаваш такива.

— Ще проверя. Ще се видим към четири. Чакай за телефона, затова тръгвам.

Никой не чакаше, но не исках Норис да усети страховете ми. А той наистина, ама наистина разбира бързо — знае, че искаш нещо, още преди ти да си го поискал. Но помня, че същевременно се изпълних и с надежда — заради стаята за гости. Защото той я спомена.

На обяд седях с Джейк Уолковиц и Марта — както винаги, още от трети клас. Не можеш да не се загледаш в масата ни. Джейк е висок, луничав и бял като варено яйце и ако не се е променил съществено през последните шест години, сигурно все още тежи четирийсет и три килограма. Марта е слаба и много мургава, има нещо вродено,

свързано с едното рамо или може би с гърба — така и никога не разбрах, — затова като се движи, малко се криви. После съм аз — приличам на противопожарен кран с акне. Сега е ясно защо ние тримата винаги обядвахме заедно. Харесвахме се. Не че това има голямо значение, когато хората са свързани един с друг, но ние се харесвахме.

Не създавам лесно приятелства. Никога не съм го правила, не го правя и сега, но това никога няма да има значението, което имаше в средното училище. В Ню Йорк или в Дорсет, когато си на тринайсет години, дори не си самият себе си, а отражение на своите приятели и за теб няма нищо друго освен приятелите. Това е едно от нещата, които повечето хора забравят — какво е всеки ден да си навън и да си на тринайсет. Предполагам, че трябва да се забрави — по същия начин, по който жените забравят колко боли, когато раждат. Навремето се кълнях, че никога няма да забравя тази възраст, но се забравя. Трябва.

Когато им разказах за Сали и Евън, Джейк поклати глава, огромна къдрава топка, така че червената му коса сякаш се разхвърча навсякъде.

— Боже, Боже, Евън Макдорк.

Почувствах се малко виновна, когато той го каза, защото знаех, че Евън изобщо не е глупак — дори напълно да сринеше целия ми живот. Но тогава го наричах така, затова и Джейк и Марта повтаряха думите ми. Джейк продължи:

— Значи майка ти ще стане госпожа Макдорк, а ти ще си Джени Макдорк. Дори няма да знаем, че става дума за теб, когато ни пишеш.

— И ще имаш само двама братя — добави Марта. — Късметлийка. — Тя и Джейк постоянно поглеждаха през две маси надолу, където един от братята й — мисля, беше Пако — се взираше в Джейк така, сякаш той всеки момент ще започне да дере дрехите на Марта. Тя има четирима по-големи братя и всеки път, където и да погледнеш в училище, все имаше по някой белозъб Велес да я наблюдава със зъл поглед. Не зная как ги търпеше. Те не бяха такива, докато не влязохме в пубертета.

— Аз няма да си променя името, това ви го гарантирам. А няма да ходя и в Англия. — Казах им, че ще се видя с Норис след училище и ще го накарам да ми позволи да се преместя при него.

Джейк плъзна пореден поглед към Пако и тутакси за пореден път се отдръпна от Марта. Вече седеше на пейката само на половината си мършав задник. Той ме попита:

— А ако допуснем, че работата с баща ти не стане? Искам да кажа само да разгледаме подобна възможност.

— Съдебна опека — веднага отговори Марта. — Братовчедка ми Вики го направи. Майка ѝ я биеше, баща ѝ — също, и съдията я изпрати в сиропиталище. После тя сама си намери квартира. Това е, харесва ми! — Джейк вече клатеше глава, но Марта тупна с ръце по масата и повиши глас, поглеждайки към брат си: — Това е, Джени! Ти ще си намериш квартира и аз ще дойда да живея при теб. И няма да кажа на гадното си семейство къде се намираме.

— Майка ми не ме бие — възразих аз. — Не знае как. — Развесели ме мисълта за Сали, че тя не би се досетила как да удари някого. — Пък и всъщност нямам нищо против да живея с нея. Само не искам да живея с нея в Англия, това е.

— Искаш да избегнеш доведените бащи. — По принцип обясни Джейк. Самият той бе стигнал до втория, а майка му вече планираше номер три.

— Можеш да си сигурен — потвърдих аз.

— Съдебна опека — повтаряше Марта. — Казвам ти, Джени.

Отнесохме подносителите си и отидохме на нашето специално място — там, където складират празните консерви, — защото Джейк имаше малко джойнт с размера на полицейска значка. Марта се разкикоти, но на Джейк и мен не ни подежда особено. Джейк каза, че било въпрос на телесна маса.

След обяда с Марта имахме въведение в драмата. Джейк си тръгна рано, защото в сряда ходеше с родителите си на семейна консултация. Обикновено се кефех в тези часове, но напоследък имах проблем с даскала, господин Хамел. Или поне си мислех, че е проблем, но тогава не бях сигурна, а предполагам, не съм сигурна и сега, след всичките тези години. Господин Хамел имаше хубава права коса с цвят на орех и нещо като трапчинки по бузите и половината момичета в „Гейнър“ пишеха по стените на кенефа разни глупости за това, какво щели да му направят. Някои от тях бяха забавни, а някои ме караха да се чувствам странно и да не знам къде да гледам, когато Марта ми ги показва. Но някои си бяха наистина забавни.

През последния месец-месец и нещо господин Хамел може би..., ама май си падаше по мен. Не че щях да разбера, ако беше така, защото никой на тоя свят всъщност не си е паднал по мен — с изключение на Марк Ринзлър веднъж, на коледния купон. Първоначално беше добре, даже забавно, а после стана мазало — не, не е точно тази думата; стана тъпо и страшно, аз принудих Марк да спре и той вече никога не ми проговори. Но напоследък господин Хамел заставаеше точно до мен, докато говореше, дългите му пръсти се плъзгаха по чина ми и от време на време той ме поглеждаше така, сякаш аз бях единствената в класа, която евентуално разбираше какво говори. Което не беше вярно. И след часа — или ако се срещнем по коридорите, той ме спираше и питаше какво мисля за Антигена, за горката глупава Дездемона или за някоя друга, а аз стоях срещу него и все повече се изчервявах и все повече се потях. Дори ми даде домашния си телефон, ако някога имам въпроси по домашното. Носих го у себе си няколко дена.

Мийна продължава да смята, че е трябвало да се оплача от сексуален тормоз. Само че Мийна е красавица. Има много неща, които красивите хора не знаят. Красавици като Стейси Алтиери, Ванеса Уитфийлд и Морган Баскин биха се появили пред мен край шкафчето ми и биха попитали: „Е? Как е да си с него?“ И биха ме погледнали така, както гледат хората в очакване на някой мил или верен отговор, на парола. Всичко, което трябваше да направя, е да кажа паролата и тогава аз щях да съм с тях. Но не знаех никаква парола, никога не съм знаела. Затова те биха ме погледали още малко и после биха се изнесли нанякъде — обратно при готиките си приятели, обратно при красивото. А аз си стоя там, все още почервеняла и потна, и се чудя кое е сексуален тормоз и кое не е. Да, Мийна.

Както и да е. Имахме въведение в драмата и всичко вървеше добре, освен за Стейси Алтиери и Кевин Бел, които пускаха обичайните си тъпи шеги на тема „да бъдеш или да не бъдеш“. Господин Хамел както винаги стоеше точно до чина ми и аз можах да усетя одеколона му с аромата на пресен сняг и да видя, че на едната ръка има няколко счупени черни нокътя, сякаш притиснати от врата или нещо подобно. Колко е смешно, че помня точно това, когато през повечето време не мога да си спомня собственото си тъпо име.

След часа господин Хамел сякаш ми правеше някакви знаци, опитваше се да хване погледа ми, но аз се престорих, че не го

забелязвам, и се измъкнах точно навреме, за да смръкна няколко пъти с Марта в момичешката тоалетна, преди да хвана автобуса и да отида при Норис. Вероятно не трябваше да го правя, защото това ме изнерви, вместо да съм спокойна и отпусната, каквато исках да бъда. Отметнах глава назад и няколко пъти си поех дълбоко въздух — вдишвах и издишвах и усърдно се опитвах да си представя, че вече живея в апартамента на Норис и просто се прибирам вкъщи както винаги. Помогна, но малко.

Той се беше преместил миналия месец малко на изток, точно на ъгъла на Трето авеню. Стара сграда, но ремонтирана, с нова тента, с номер, изписан с букви, и с портиер, облечен в униформа като един от тенорите на Сали в някаква опера. Когато му казах, че съм дошла, за да се срещна с баща си, господин Норис Гроувс, той ме изгледа толкова дълго, сякаш се чудеше дали наистина не съм някоя скапана ненаситна групарка с бележник за автографи в единия джоб на палтото и с пистолет в другия. После отиде до телефонното табло и предполагам, се обади в апартамента на Норис, защото го чух да говори. Когато се върна, изглеждаше така, сякаш е глътнал свирката, с която викаше таксита. Но ми обясни на кой етаж живее Норис и накъде да завия, когато слеза от асансьора. Проследи ме с поглед по целия път до асансьора да не би да открадна износеното килимче или нещо друго. Помня, че си помислих: „Човече, като дойда да живея тук, всеки ден ще ти правя мизерии. Това ще ми стане хоби.“

Мийна, ти четеш това, но аз вече съм ти казала, че изобщо не ме бива да описвам къде живеят хората, в какъв цвят е боядисана спалнята, колко бани имат и какво са окачили по стените. Не обичах да го правя в часовете по творческо писане и няма да успея и в собствената ми книга. Така че единственото, което ще кажа за апартамента на Норис, е, че беше стар, но слънчево стар, а не смрадливо стар, с множество големи прозорци с извити железни решетки отвън. Нямахше много мебели, нито картини, само оперни плакати в рамки и няколко снимки на Норис с разни знаменитости. Все пак аз си мисля, че бяха такива. И всичките — с костюми.

Влязох и Норис ме прегърна силно. Това е толкова типично за него — прегръдка, която те кара да се чувстваш цял обгърнат и на съвсем сигурно място. Не познавам друг човек, който може да го

направи така. Той ме откъсна от себе си, огледа ме и се ухили, после пак ме прегърна и каза:

— Виж какво имам! — Звучеше като малко дете. Отстъпи назад и аз видях пианото.

Може да не разбирам нищо от декори, но не мога да не разбирам от пиана. Това беше малък роял. Никъде не видях името на производителя. Беше тъмно червенокафяво — както казах, истинският цвят на повечето черни котки — и изглеждаше като преизпълнено със слънчева светлина, сякаш дишаше и се вълнуваше под нея. Никога в живота си не бях виждала такова пиано.

Норис стоеше до мен и целият сияеше. Той не е кой знае какъв красавец, не е като господин Хамел, но е по-едър, има гъста къдрава прошарена коса и едри черти, които наистина изпъкват — нос, брадичка, очи, чело, — изглежда страхотно, когато излиза на сцената с много грим. Не виждаш нищо друго освен него.

— Давай, натисни клавишите. Опитай — каза той.

Що се отнася до Сали, тя никога не ме е карала да взимам уроци по пиано или по пеене, въпреки че точно това преподаваше. (Между другото, не мога да изпея и една нота. Двамата ми родители са професионалисти, а единственото, което мога, е да държа един тон. Добре, че са живи, иначе биха се обърнали в гроба.) Но понякога се учех сама — просто за кеф удрях клавишите. Учех си неща като „Меки Ножа“, „Пианистът“, „Когато стана на шейсет и четири“. Беше ми нервно да свиря пред Норис, затова се чудех как да се разтакавам — седях, потърквах си ръцете, пуках си кокалчетата, докато Норис не издържа:

— Стига вече, дете, давай.

И най-сетне подхванах „Певецът“.

Ала трябваше да спра. Парчето има десетина-дванайсет такта и просто трябваше да спра. Звукът беше толкова красив, че направо тръпки ме побиха, имах чувството, че обезумявам, че със сигурност трябва да се случи нещо. Някои хора се чувстват така, като гледат цветя или залези, четат стихове или каквото там. На мен никога не ми се е случвало, но това проклето пиано... Спрях да свиря и вдигнах поглед към Норис. Не можех да говоря. Той обгърна раменете ми с ръка.

— Да, и с мен е така. Знам, че не го заслужавам, всеки път се разстройвам, когато го използвам само за да пея гами, но продължавам да си повтарям, че е подарък, който смятам да заслужа. В нашата работа трябва да вярваш в такова нещо, Дженифър.

Норис винаги ми говори така, сякаш съм истински музикант като него, като Сали. Понякога ми харесва, понякога никак, защото не е истина и той го знае. Поиска да изсвиря още нещо, но аз станах от пианото и се приближих до него.

— Сали ще се омъжва — казах аз.

— Зная — отговори Норис. — Приятен човек е тоя Евън как му беше името. Ти го харесваш, нали?

Свих рамене и кимнах с онова мое „смутолевано“ кимване. Норис ме наблюдаваше много внимателно.

— Тя каза, че малко се боиш от преместването в Лондон. Понякога наистина искам да имам родители, които са се развели веднъж и повече няма да си проговорят до смъртта си.

— Не се боя. Просто няма да замина.

Норис се разсмя.

— Ама какво говориш? Детенце, слушай, Лондон ще ти хареса. Аз съм луд по него, там бих пял за нищо — по дяволите, всъщност точно това правя. Дженифър, ще се влюбиш в Англия и ще е за цял живот. Обещавам ти. — Той ме прегръщаше през раменете, усмихваше ми се и ме гледаше с онези свои вдъхващи доверие очи, които през цялото време проблясват срещу балкона, когато пее Риголето или Яго. Покажи на хората как да усещат нещата, казвам аз — и те няма как да не разпознаят хубавата гледка, щом я видят. Това им е работата. Както е с господин Котак.

Ако смятах някога да го направя, моментът беше сега. Поех си дълбоко въздух.

— Чудех се дали не бих могла да остана при теб.

Норис дори не се усмихна. Погали косата ми, вгледа се право в очите ми и занарежда:

— Дженифър-Дженифър-Дженифър-Дженифър. — Това беше стара шега — той често казваше, че това било истинското ми име, а ме наричал само Дженифър за краткост. Беше много отдавна, аз бях малка и името ми още не ме дразнеше толкова.

— Мога да се грижа за това-онова — продължих аз. — Мога да пазарувам, да се занимавам с прането, да чистя, да препращам пощата ти. Ще поливам цветята. — Не разбрах защо включих и това, тъй като той никога не бе имал цветя. — И няма да се налага да плащаш на чистачка. Или на секретарка. — Абе не звучи особено добре изписано на страницата, защото произнесох всичко на един френетичен дъх, но горе-долу това казах.

— Дженифър. Скъпа. Ела и седни. — Вече разбирах, че всичко е загубено. Той ме дръпна на дивана и седна до мен, без да откъсва очи от моите. — Скъпа моя, няма да стане. Не можем да причиним такова нещо на Сали — знаещ, че тя ще бъде опустошена. Както и аз, както и ти. Повярвай ми.

— Аз ще го преодоля. Както и Сали. Нов съпруг, ново място, две нови деца — няма да има време да се чувства опустошена заради когото и да било. Норис, ще й ходя на гости от време на време и всичко ще е наред. Но не мога да живея там, Норис, просто не мога. Защо да не остана при теб в стаята за гости?

Пиша всичко, както си беше и бързо колкото мога, може би за да не ме е толкова срам. Но по-късно може и да го махна.

Норис прокара ръка през косата си, след това стисна ръце.

— Виж, Дженифър, не знам как да го кажа. Точно сега не съм в толкова добро положение, че някой да живее при мен. Не става дума за теб, а за когото и да било. Тъкмо идвам на себе си след една неуспешна връзка — нали помниш Манди? — и предполагам, имам нужда от малко самота, да оставам насаме със себе си, да премисля толкова много неща...

Прекъснах го:

— През по-голямата част от времето съм на училище. Ти дори няма да забелязваш, че съм тук. — Не смятах да моля никого, не мислех да продължавам да говоря, но все едно го казах.

Норис не ме слушаше, а просто продължи:

— Освен това да отидеш в Англия ще е най-доброто нещо за теб. Довери ми се за това, хлапе. Знаем колко невероятно тъпо ти звучи, но някой ден ще ми бъдеш наистина благодарна. Наистина.

Е, това беше повече от достатъчно, няма смисъл да пиша повече по въпроса. Норис каза, че е мой ред да избира ресторант, затова от проклетия се спрях на някаква руска кръчма във Вилидж. Беше толкова

измислена, че отвън съвсем приличаше на дрогаджийница. Преди да тръгнем, Норис попита кротко дали няма да имам нищо против с нас да вечеря още един човек. Името ѝ беше Сюзън и мисля, че работеше в държавното радио. Беше симпатична. Повечето от жените на баща ми са такива. По време на вечерята обръщаше повече внимание на мен, отколкото на Норис, задаваше всякакви въпроси за училище и за приятелите ми, каква музика харесвам и много внимателно изслушваше отговорите. След това ме отведеха вкъщи с такси. И двамата излязоха от колата и ме прегърнаха за довиждане, а Норис каза, че щял да ми даде много адреси в Лондон. Когато таксито потегли, и двамата ми махаха с ръка.

ТРИ

Трябваше да заминем през август. Сали искаше да завърши учебната година в „Гейнър“, а самата тя трябваше да свърши толкова неща, преди наистина да сме готови да тръгнем, че вече почти не я виждах. Наред с цялото търчане около самолетните билети, паспортите и дрехите, какво да вземем със себе си и какво да оставим тук, какво да правим с апартамента, тя продължаваше да преподава и същевременно се оглеждаше кой да поеме работата ѝ. Между другото това се оказа проблем. Не зная как беше с учениците по пеене, но всички, на които преподаваше пиано, получиха страшен шок, когато им каза, че се омъжва и напуска страната. Всъщност никога не съм разсъждавала по въпроса дали майка ми е добър преподавател — тя си е просто Сали и това ѝ е работата. Сега, докато наблюдавах тези възрастни хора, толкова объркани, че повече няма да учат именно при нея, сякаш тя беше единственият преподавател по пиано в целия свят, изведнъж започнах да гледам на нея като на някой друг, някой непознат. Всъщност всичко ме караше да я виждам по този начин — или поне по онова време.

Например като я гледах с Евън. Досега не съм казала нищо за него — а зная, че трябваше, — но просто продължавам да се учудвам, дори и сега. Той е горе-долу на годините на Сали — тогава беше около четирийсетте, не е едър, нито изглежда добре. Но не изглежда и зле. Точно от тези хора, които човек не би погледнал втори път, ако ги срещне на улицата. Издължено лице, кажи-речи с формата на диамант, по-широко там, където са свързани челюстите. Има лешниково-сиви очи с дръпнати надолу външни ъгълчета и коса повече или по-малко със същия дъждовен цвят, доста гъста, освен отпред, и винаги разрошена. Приятна широка уста, грозен нос. Когато бил дете, един кон му счупил носа — ударил го по главата или нещо подобно. Носът му не зараснал правилно. А по-късно пак бил счупен, но не помня как точно. Малки уши — по-скоро като на жена, отколкото мъжки. И слаб

— не чак мършав, но определено прекалено слаб. Сали не би могла да намери друг, който по-малко да прилича на Норис.

Той се появи у дома заедно с нея няколко дена след като тя ми бе казала. Както обикновено, когато Евън идваше, грабнах една ябълка и три бисквити със стафиди и се упътих към стаята си. Но този път той ме повика:

— Не изчезвай току-така, Джени. Бих искал да поговорим половин минутка.

Вече знаех, че той не говори като англичаните, които бях виждала по телевизията. Щото каза „половин минутка“, а не например „пулвин минтъ“. Но все пак той не говореше онзи висок английски като в театралните постановки на Би Би Си. Гласът му беше баш като на мъжага — по-дълбок, отколкото човек би очаквал, като го погледне, а пък си и мърдаше устните, когато говореше. Сега вече разбирам повечето англичанки, но говорът на мъжете направо може да те в луди.

Не отвърнах нищо. Просто се обърнах и зачаках. Евън заговори:

— Джени, всичко сигурно ти изглежда ненормално и те плаши, за което съжалявам. Ти дори нямаше възможност да свикнеш с мисълта, че с майката ти ще се женим, а отгоре на това трябва да се справиш с опаковането на целия си живот и да заминеш за далечно място, където всичко ти е непознато. Наистина съжалявам.

Сали дойде и се строи до него, а Евън я прегърна. Това ме развесели — не толкова той, колкото начинът, по който тя се разтопи в негово присъствие — нещо, което никога не бе правила с друг. Евън продължи:

— Виж, не мога да ти обещаая, че всичко ще се нареди, че ще бъдеш напълно и винаги щастлива в Англия. Не мога да ти обещаая, че съм идеалният втори баща за теб или че няма да намразиш Тони и Джулиан още от пръв поглед. Но със Сали ще се стараем да направим и дори невъзможното всички ние да имаме дом и ако ти споделяш с нас плюсовете и съмненията, това ще е от голяма полза. Мислиш ли, че би могла да се справиш с това, Джени?

Сега, като пиша, знам, знам, че това изглежда от негова страна като разумен, наистина приятелски жест към някого, който е бил най-малко приятелски настроен към него още от деня, когато Сали ни запозна. Сега вероятно ще изглежда трогателно, ако кажа, че тогава просто кимнах и измрънках „сигурно“, и отстъпих светкавично към

стаята ми, господин Котак и любимата ми радиостанция, която нямаше да мога да хващам в Лондон. Работата е, че не исках той да бъде разумен; исках да е студен и гаден или поне глупав, за да не ми се налага да се съобразявам с чувствата му или да почна да го харесвам повече от Норис. Той май беше по-свестен от Норис в много отношения; това вече го подразбирах. Обаче колко ли такива хора има. И какво от това? За мен няма значение.

Да не говорим, че тогава дори не знаех как Евън си изкарва хляба. Не исках да знам. Сали ми каза, че бил агроном и от време на време работел за английското правителство, но нямах представа какво значи това, освен дето Сали спомена, че често общувал с фермери. Беше ходил в Айова, Илинойс или нещо такова, посещавал семинари и конференции, а после дошъл в Ню Йорк — не помня защо — и така станал единственото завоевание в живота на майка ми. Срецнали се на някакъв концерт — тя май тогава искаше да отида с нея, а пък аз вместо това ходих на гости на Марта — и Сали се върна вкъщи възторжена, закъсня, колкото и господин Котак, втурна се в моята стая да ми каже, че се била запознала с един сладък, забавен англичанин и двамата изръшкали целия Уест Енд — не да се напиват, просто часове наред стояли и се смеели, без изобщо да близнат алкохол. След като отиде да си легне, ужасно дълго я чувах да се смее сама.

Тогава не разсъждавах много-много над това. Разбрах, че ще имам проблеми едва когато двамата започнаха да свирят заедно. Сали прекарва толкова време на пианото всеки ден работи или се упражнява, че почти никога не го докосва просто за кеф. Помня, че когато Норис живееше с нас, те понякога свиреха стари неща — „Бийтълс“, ритъм енд блус — и правеха разни маймунджульци да ме забавляват. Но след като се разделиха, тя приключи с всичко това и никога не го повтори; имаше само „това бързо, това легато“. И изведнъж идва Евън с чужда очукана китара и двамата ме будят през нощта, щото са се распели на английски някакъв ирландски фолклор. Той си беше добър, не кой знае колко — абе колкото мен на пианото. Но двамата си прекарваха заедно страхотно. Сигурна съм — нали си лежах и слушах в тъмното.

Естествено, той идваше почти всеки ден, след като се сгодиха. Поръчваха пица и седяха в кухнята да обсъждат, че трябва да се търси жилище в Лондон, защото старият апартамент на Евън не бил

достатъчно голям, аз къде ще ходя на училище, Сали къде би могла да си намери редовна преподавателска работа, вместо да продължава на хонорари. Аз не участвах, ако можех да го избегна, а и наистина се опитвах дори да не слушам. Имах усещането, че дори да пренебрегнавам всичко, което става, сигурно никой изобщо не би го забелязал. В това отношение господин Котак е страшен. Но просто не можех да не дочуя това-онова, независимо дали исках или не, и някои неща не изглеждаха чак толкова ужасни. Лондон например. Лондон направо си приличаше на Ню Йорк — по един или друг начин — с разните му там откачалки и всякакви интересни неща наоколо. Дори започнах да мисля, че може би все пак мога да свикна с Лондон. Ако се налагаше.

Сали ми каза, че Евън е опекун на двете момчета, както е тя на мен и докато е тук, те са при сестра му. Разбрах, че ще живеят с нас и това беше почти всичко, което знаех. Той ни показа купища снимки, каквито разбира се, носеше цял куфар. Едното от момчетата беше направо бебе — девет или десетгодишно — това беше Джулиан, но другият, Тони, беше с няколко години по-голям от мен, а Евън каза, че бил танцьор — танцувал от деня, когато се родил. Страхотно. Вече го обичам.

Евън никога не оставаше да ношува у нас. Знаех, че е заради мен. Знаех също, че Сали прекарва при него всяка свободна минута, но винаги се промъкваше вкъщи към пет-шест сутринта с обувки в ръката и отчаяно се стараяше да не ме събуди. Нито веднъж не прекараха цялата нощ заедно. Историята беше невероятно тъпа — в края на краищата на кого му пукаше, — но понеже наистина се опитвам да бъда честна, трябва да си призная, че се кефех безкрайно. На мен ми пукаше и затова ми харесваше да им създавам неприятности пък и това беше единственото, с което бих ги затруднила. Трябва да кажа още, че майка ми нито веднъж не се опита да ме изпрати някъде, нито веднъж не намекна колко хубаво би било, ако изкарам уикенда в Ривърдейл с отвратителната ми братовчедка Барбара. Не че от това би излязло нещо, но аз бих опитала, ако бях на нейно място.

Така че свикнах Евън да е наоколо през по-голямата част от времето. Не разговарях много с него, но това сякаш не го притесняваше — той продължаваше да се опитва да ме включи в разговора, независимо дали бях казала нещо или не. Онова, с което не исках да свикна обаче, беше начинът, по който се държаха със Сали,

когато бяха заедно — толкова... пфу, не мога да намеря думата, пък и не знам как да го кажа, за да не изглеждам чак толкова дете, толкова незряла. Бях на тринайсет и не исках да виждам собствената си майка да се киска, да шушука по ъглите и през цялото време да ходи със замъглен поглед и отнесена физиономия като някакво момиченце, вързано за гаджето си. Това ме караше да се чувствам странно, нестабилно и не ми се нравеше. Като ги видех да се взират един в друг, без да си кажат и дума, тръпки ме побиваха и стомахът ми се свиваше. Тогава не исках да разговарям с никого. Отивах си в стаята и си стоях там с господин Котак, а те изобщо не забелязваха — толкова бяха вгълбени един в друг. И нищо не можех да направя.

Но Евън се върна в Англия през май и го нямаше повече от месец. Сали каза, че бил получил някаква оферта за работа и освен това трябвало да прекара известно време с момчетата. Месеци наред им разказвал по телефона за нея и за мен дори Сали говорила с тях няколко пъти, — но все още имал да им обяснява куп неща; това го чакало вкъщи. Междувременно тя искаше ние двете да поостанем малко сами, да се опознаем отново и да се готвим за голямото приключение. Щяхме да ходим заедно на кино да гледаме филми за Англия, да четем книги за Англия и да наемаме всеки скапан видеофилм на „Мърчънт Айвъри“, който намерим.

— Ще бъде забавно — каза тя. — Все едно да ходиш на тренировки.

— Какви тренировки? За живот сред островитяните?

Сали се хвана за думата. Това изобщо не биваше да го казвам — беше същото, като да наричаш италианците „жабари“, германците — „шваби“, или другите да те определят според собствените си пороци. И си повлече последствията — нали вече казах, че Сали не може да назове някои неща с истинските им имена. Както и да е. След това аз наистина си държах устата затворена, а тя продължаваше и не спираше:

— Ние ще живеем там, Джени. Не отиваме на екскурзия, а да живеем там. И самите ще станем островитяни.

Пак си премълчах.

Е, стана ясно, че ние, момчетата, не умеем да прекарваме цялото това безкрайно дълго време заедно. Накупихме дрехи, каквито се предполага жените да харесват; мисля и че това е въпрос на

отношения между майка и дъщеря, но съм го мразила цял живот и винаги ще го мразя. Това също го знам. Специална част от опознаването бяха дългите клюкарски обеди после. И това се траеше. Подадохме молби за паспорти, което си беше цяло приключение, защото Сали намери моя акт за раждане, но не и собствения си, затова трябваше да обърнем наопаки целия апартамент. Оказа се, че бил в пианото, в което няма нищо чудно. После трябваше да се снимаме и аз излязох като розово петно, както става винаги. Едва тогава трябваше да отидем в паспортната служба в центъра. Само това отне цял ден. Беше вълнуващо, ако не си разсъждавал по въпроса какво всъщност означава, а мен много ме бива по разсъжденията. Същата вечер отидохме да гледаме английски филм и Сали заспа на рамото ми.

Обикновено тя беше адски заета, както казах и когато си бяхме къщи, на нея не ѝ се излизаше, да не би Евън да се обади. Когато ѝ останеше свободно време, правеше списъци, безброй списъци. Намирах ги навсякъде из къщата — какво трябва да вземем, от какво да се отървем, на кого да се обадим, с кого непременно да се сбогуваме; въпроси за почистването на апартамента, по кой начин да си изпратим нещата, какво да питаме Евън за лондонските училища; дори списък с нещата, които тя знаеше за синовете на Евън, Тони и Джулиан. Такава си я спомням най-често от онзи период — седи на кухненската маса, изцяло заобиколена от кутийски с китайска храна, подпряна на лакти, с едната ръка — в косата. И прави списъци.

Двама нейни приятели практически живееха у нас, за да ѝ помагат с опаковането и чистенето и да тичат по задачи. Луиз Дохърти, най-добрата приятелка на Сали, беше композитор, смехът ѝ звучеше като автоаларма... Освен Луиз у нас беше и Клеон Ферис — чернокож, гей и по-нисък от мен, който работеше като осветител на концерти и мюзикли и през цялото време ми се правеше на бавачка. Една вечер Норис ме докара къщи (все още обработвах Норис — или поне се опитвах) и заварихме тримата, седнали на пода, да опаковат и подреждат кутия след кутия.

— Май приличате на трите вещици, а? — поздрави ги Норис, а Луиз се обърна, огледа ни с Норис и отговори:

— А вие приличате на „Смъртта и момичето“ — и продължи да опакова кутиите.

Аз не им помагах. Не правех нищо, което Сали не ми е възложила. Подредих част от вещите си в кутии — дрехи, книги, албуми и прочее, — но не затворих кутиите и не ги надписах. Нищо подобно. Както казах, продължавах да си мисля, че цялата тази лудница ще изчезне, ако се държа така, сякаш нищо не се случва. Така че предимно висях някъде с Джейк и Марта, напушвах се и гледах телевизионни игри. Този срок беше адски труден за съучениците ми и Сали се нахвърли върху мен заради училището, но беше ясно, че тя постоянно мисли за милион други неща и не е тук дори когато ми вика. Пълно безумие. Направо ми се прииска Евън вече да се е върнал.

Това лято боледувах много. Не че беше нещо сериозно и драматично, само настинки и болки в корема и онова възпалено гърло, дето си го имам през май всяка година. Тогава си лягам, свивам се до господин Котак, намирам някоя станция с класически рок, защото той не може да понася хеви метъла, и само спя няколко дена. Веднъж Клеон Ферис влезе при мен и седна на края на леглото.

— Джени, захарче. — Откакто се помня, винаги ме е наричал така. — Откажи се, Джен. Няма начин да не заминеш за Англия с майка си. Мандалото хлопна, сладурче.

Дори не се обърнах.

— Не се преструвам. Пък то си е само моя работа, дори и да си е така.

— Дори и да е така — поправи ме Клеон. — В Англия ще ти се карат за такива неща. — Той се протегна през рамото ми и погали малкото топло местенце на гушката на господин Котак. — Известно време живях в Лондон. Беше много отдавна, в друг свят. Там доста ми харесваше. — Лицето му имаше донякъде формата на жълъд, а предните му зъби бяха раздалечени и като се усмихнеше, изглеждаше като седемгодишен. Наистина много хубаво е, захарче, да отидеш на ново място, където никой не те познава, и да бъдеш някой друг, какъвто си искаш. Дори черно джудже. Удивително е. Препоръчвам ти го.

Не казвах нищо и се преструвах, че спя.

— Е, добре, запомни го — каза Клеон накрая и излезе. Почина след няколко години от рак на костите. Вероятно, когато седеше на леглото ми и ми говореше, вече го е имал.

Две седмици преди края на учебната година господин Хамел ме извика в кабинета си и ме попита вярно ли е, че заминавам за Англия. Когато потвърдих, лицето му се промени линиите по него сякаш се измиха, а очите му гледаха тъжно и озадачено. Макар че те обикновено си гледаха така.

— О, много жалко, Джени. Много щях да се радвам да продължиш при мен и догодина.

— И аз. Много съжалявам.

Господин Хамел стоеше пред мен и с всяка изминала минута сякаш се подмладяваше. Попита ме:

— Щастлива ли си, Джени? Това ли искаш? Това е важно за мен... за класа. Наистина бих искал да знам.

Чудех се какво да отговоря. Накрая само кимнах. Господин Хамел го прие.

— Добре тогава. Добре. Добре е за теб, Джени.

И после направи нещо странно. Протегна ръка неумело и бавно докосна с длан бузата ми. Беше студена и трепереше като ръката на баба ми Пола.

Господин Хамел плъзна ръка надолу по бузата ми.

— Джени, грижи се за себе си там, в Лондон. Ходи много на театър и си спомняй за нас, защото и ние ще мислим за теб. Аз ще си мисля за теб. — Леко отметна косата ми назад, а гласът му стана толкова тих, че едва го чувах: — Ще станеш толкова хубава. Помни думите ми.

Не знам дали това се смята за сексуален тормоз, пък и никога няма да разбера дали господин Хамел наистина се е опитвал да ме сваля. Но и сега помня какво ми каза и винаги ще го помня — беше първият човек извън семейството, който някога ми го е казал. Каквото и да минаваше през главата на господин Хамел във връзка с мен, трябва да е било странно и Мийна сигурно е права — може би е трябвало да се оплача. Не съжалявам обаче, че не го направих.

Другото странно нещо беше, че господин Котак не се отдалечаваше от вкъщи, следваше ме от стая в стая и мяучеше постоянно (той никога не мяучи, освен, ако не умира от глад или ако му се пишка зверски). Изобщо не ме изпускаше от поглед, без да обръща внимание на сиамката Хъси, която се дереше на улицата. И беше страшно, защото не е такъв. Трябваше да разбера, че знае нещо.

Разбрах какво е то същия ден, когато Евън се върна. Сали замина да го посрещне на летището, а аз отидох с Норис на мач. Никой от нас двамата не е луд по бейзбола, аз просто не исках да съм свидетел на великата сцена на повторната среща. Норис пък смяташе да натяква на Сали всякакви глупости за семейната традиция, която щях да пренеса в Англия. Всеки от нас знаеше какво се върти в главата на другия, това по някакъв начин беше забавно, макар че никой нищо не каза. Постарах се да се прибера вкъщи не чак толкова безнадеждно късно, но Сали и Евън още ги нямаше. Поговорих с Марта по телефона, погледах телевизия и си легнах, а господин Котак се беше напъхал под мишницата ми. Не беше спал така, откакто беше малко котенце.

Сигурно съм била заспала много дълбоко, защото изведнъж Сали се оказа до мен; питаше ме дали съм будна. Бързо седнах в леглото.

— Будна съм, будна съм, пожар ли има? — Защото веднъж наистина имаше пожар. Бях малка, живеехме на Западна единайсета, а Норис беше още при нас. Само преди няколко ноци пак сънувах този пожар.

Сали се засмя.

— Не, дечко, няма пожар, всичко е наред. Но с Евън нямаме търпение веднага да ти кажем нещо, не можем да чакаме до сутринта.

Евън стоеше на вратата и явно се чувстваше неудобно.

— Джени — започна той, — ситуацията е като във вица за добрата и лошата новина. Добрата новина е, че в Англия ми предложиха страхотна работа — доста съм изненадан и въодушевен. Лошата новина е, че тя не е в Лондон, а всъщност доста на запад, в Дорсет, на място, наречено „Ферма Стауърхед“. Много, много отдавна е било чифлик и семейство Лавел, чиято собственост е сега, искат стопанството пак да заработи както трябва. И след това да продължа да го ръководя.

Бях твърде скапана, за да се разочаровам веднага. Успях само да измрънкам:

— О. А къде е Дорсет?

— Утре ще ти го покажа на картата — намеси се Сали. — Оттам е Томас Харди. Евън казва, че е много красиво, ще ти хареса. Там се намира Гигантът от Сърн Абас^[1], можем да отидем и до Салисбъри и да видим Стоунхендж. Освен това ще живеем в голямо старо имение, истински феодал, Джени. Знам, че си се вторачила в Лондон, но там

можем да ходим когато си поискаме. А това е нещо специално, дете, и по-добро от Лондон, повярвай ми.

Господин Котак се надигна и мина през краката ми да поздрави Сали. Той напълно пренебрегваше Норис още от първия ден, но Сали я харесваше. Тя го потърка с пръсти по главата (както той обича) и аз го усетих да мърка в леглото. Сали му заговори:

— Да, стари уличнико, там ще ти хареса, да, ще видиш, ще пощурееш. Целият торф на света, за да пишкаш отгоре му и да го обикаляш, всякакви видове нови дребосъци, които да преследваш, дузини английски котки, желязци да се хвърлят на врата на страхотен янки като теб. Само няколко седмици досадна карантина и се връщаш към делата си, а ние ще трябва да ти викаме със Котак. — Тя ме агитираше — гарантирам го, макар че вече заспивах, — толкова ѝ се искаше да ми хареса идеята да живея в някаква си ферма в западна или която и да беше там Англия. Сали понякога така ми влиза под кожата както никой друг. Дори и Тамзин.

Вероятно съм измърморила „да, добре“ и вече съм била полузаспала, когато Евън каза нещо, което ме събуди по-бързо, отколкото, ако бяха пуснали ледени кубчета във врата ми (Сали наистина го правеше в досадните понеделници). Евън се обърна към нея:

— Страхувам се, че ще е повече от няколко седмици, любов моя. Той трябва да остане там пълни шест месеца.

Както и да опиша това, което стана по-нататък, все ще е прекалено неприятно, както вече доста неща в книгата — или поне на мен така ми се струва. Едва съм започнала, а сигурно така ще продължи през цялото време и това ще ме кара да се чувствам най-големия идиот. Дали да не приключа с цялата тази история, независимо какво обещах на Мийна. Предполагам, че мога да продължа още малко, но сега просто предупреждавам всички.

Както и да е. Изведнъж стана така, че нещо, което изобщо не знаех, щеше да прецака всичко. Пицях и виках, треперех, грабнах господин Котак от Сали, скочих от леглото и продължих да крещя:

— Няма да тръгна без него! Това е, забравете, няма да отида в Англия, ако той трябва да прекара в клетка шест месеца! Той е единственото, което имам на този свят, и няма да го оставя в някаква скапана клетка, ще си помисли, че съм го зарязала! Край, няма начин,

няма да стане, обаждам се на Норис, ще си намеря квартира, но няма да тръгна за шибаната ви Англия без моята котка! — Имаше още куп други неща, но само с толкова ще се ограничи в книгата.

Сали не се разкрещя. Просто си седеше там, сякаш са я ударили в слънчевия сплит. И изведнъж произнесе много тихо:

— Джени, не знаех, наистина си мислех, че става дума само за един месец.

Бях сигурна, че казва истината, но продължих да викам. Това също няма да влезе в книгата и не ми пука. Евън ме спря. Погледна ме и рече:

— Джени, стига. Не говори така на майка си. — Той изобщо не повиши глас, но аз млъкнах. — Хайде да прекратим тая глупава история, Джени. Дали ти харесва или не, но ти заминаваш за Англия, защото Сали отива там, а тя отговаря за теб, докато не навършиш осемнайсет години. И котката ти ще трябва да прекара шест месеца под карантина, за което много съжалявам. Но тя ще се намира в приют близо до нас, ще я гледат добре, а аз ти обещавам, че ще можеш да ходиш да я виждаш когато си поискаш. Аз ще те карам. — Той ми се усмихна и тогава за първи път забелязах, че очите му стават направо сини, когато се усмихва, и изобщо не са сиви или лешникови. — Хайде, момиче, говорим за Англия. Не знаеш ли, че в Англия позволяват на животните да гласуват?

Не се засмях, дори не се усмихнах в отговор. По-скоро бих умряла. Но спрях да крещя. Устата и гърлото ме боляха така, че едва преглъщах. Господин Котак се протегна бавно покрай глезена ми и леко ме драсна с нокти. Той никога не ме дере, но когато съм го вбесила, драска малко. После скочи от леглото и изчезна. Извиних се на Сали, тя ме прегърна, а Евън ми донесе малко портокалов сок за гърлото. Дватамата излязоха. Оставих вратата леко отворена, но господин Котак не се върна цяла нощ.

На сутринта беше тук, легнал по гръб между ходилата ми, а едната му лапичка стърчеше във въздуха. Когато си толкова спокоен като него, можеш да изглеждаш глупаво, но никой не обръща внимание на това.

---

[1] Сърн Абас — праисторическо селище в Дорсет, Англия; Гигантът — каменна фигура (над 50 м височина), издялана във

варовикови скали; образец на праисторическото изкуство. — Бел. прев.

↑

ЧЕТИРИ

Май вземането на визите превърна заминаването в реалност. За Англия е нужна виза, ако ще стоиш там повече от шест месеца. Сали направи чудеса, за да е сигурна, че ще вземем визи, защото щяхме да живеем там, нямаше да сме просто туристи.

— Ще останем там, когато другите си тръгнат за вкъщи — каза тя и стомахът ми се сви и изстина, защото си го представих. Небето става все по-тъмно и всички освен нас са се прибрали у дома.

Или може би беше пристигането на червения стикер на господин Котак. Сали възнамеряваше тя да се оправя с оная история с карантината, но аз ѝ казах, че сама ще се занимая с това. Нямах желание, но ставаше дума за моята котка. Така че писах до Англия, до МЗРХ (това е Министерството на земеделието, рибовъдството и храните), а те ми изпратиха да попълня формуляр за импортен лиценз и още нещо за митницата, както и огромен списък с лицензирани приюти за животни и ветеринари, които наричаха посрещачи — те щяха да посрещнат господин Котак на летище „Хийтроу“ и да го отведат там, където той щеше да прекара следващите шест противни месеца. Мийна казва, че и тя трябвало да стори същото, когато семейството ѝ дошло в Англия, въпреки че тя е имала само една бяла мишка на име Картхик (ако го пиша правилно).

После писах до всички приюти в Дорсет и те ми изпратиха шарени брошури със снимки на местата, където държат животните, менюта, с които ги хранят, как се отопляват местата за разходка и клетките, граfiците, когато ветеринарите идват за профилактика, кога обезпаразитяват и къпят животните и прочее. (Последното го задрасках, защото човек не може да изкъпе господин Котак — освен ако не иска да си рискува ръката, докато се опитва. Той се къпе сам.)

Евън искаше да ми помогне при избора на приют, но тогава аз не говорех с Евън. Избрах го сама — хотел за котки „Госхоук Фарм“, — защото можех да ходя там когато си поискам без предварителна уговорка. Сали каза да не се притеснявам колко ще струва, защото се

чувстваше виновна, а това ме устройваше. Сама избрах и посрещача и почнах да обикалям навсякъде в търсене на подходяща клетка за пътуването — достатъчно проветрива и с две бутилки вода. Попълних всичко и го изпратих и след доста време от МЗРХ ми върнаха нещо, наречено „бордови документ“ и един червен стикер, който да залепя на клетката. Залепих го и останах да стоя така, да гледам големия номер и малките буквички... и не бях сигурна, но май тогава разбрах, че наистина заминаваме.

Обаче не, пианото, мисля, че точно пианото направи заминаването ни истинско. Защото където и да живеехме, всичко винаги се въртеше около пианото на Сали. Винаги. Първо решаваше къде точно иска да стои пианото и после се чудеше как да стигне до банята. Всичко оставаше на заден план, стига пианото да е щастливо. Не помня кога разбрах това. В деня, когато се прибрах вкъщи и пианото беше изнесено през прозореца, както и беше дошло, изглеждаше, сякаш някакви хора бяха минали с лопати и бяха изринали апартамента ни. Сякаш бе изчезнало всичко, не само пианото. Пианото вече пътуваше към някаква си английска ферма. Пообиколих мястото, където стоеше преди, после се прибрах в стаята си и започнах наистина да опаковам багажа си. Защото едно от нещата, които бях разбрала вече, беше, че ние винаги следвахме пианото на майка ми.

И след това потеглиха кутиите с всички неща, които тъпчеха вътре Сали, Луиз и Клеон — ден след ден, все по-бързо и по-бързо, сякаш дупката, отворила се, след като пианото замина, поглъщаше всичко. Всъщност сигурно е било още по-зле, защото аз полагах героични усилия да не забелязвам какво опаковат. Една сутрин се събудих — през нощта от апартамента бяха изчезнали всички книги заедно с повечето от кърпите и чаршафите. Или пък друг път, като се прибрах вкъщи късно вечерта, бяха останали само три стола и нито един сребърен прибор. Стъпките ми направо къртяха в хола, защото бяха изчезнали всички картини, рисувани от приятели на Сали, и големият килим, подарък за сватбата ѝ с Норис от баба Пола. Със Сали и Евън вечеряхме на кухненската маса — италианска храна за вкъщи с пластмасови ножове и вилици. После и масата замина и седяхме да ядем на пода, защото и останалите столове бяха изчезнали. Помня, че

това лято беше наистина горещо, но тоя жалък опустошен апартамент ставаше все по-студен и по-студен.

Но на Сали ѝ харесваше. Колкото повече се изпразваше домът ни, толкова по-жизнена и ведра ставаше тя. Казваше, че това ѝ напомняло как е изглеждало всичко, когато сме се нанесли, и постоянно повтаряше:

— Джени, това е приключение. Всеки човек има нужда от време на време да започва от нулата. Да се откаже от спокойствието, от всички неща, които му създават сигурност, и направо да скочи от скалата. Ние сме точно в такъв момент, летим в пространството и единственото, от което имаме нужда, е да си вярваме една на друга и на Евън. Не е ли страхотно?

— Супер е. Господин Котак не може да спи нощем заради целия тоя шум и направо откача, защото паничката и тоалетната му не стоят на едно и също място дори и два дни. А как мрази пътната клетка — не мога да го накарам да влезе в нея; само свива лапи и я препикава. И чудесно разбира за какво става дума.

Сали ме погледна право в очите.

— Е, да, това е неприятно. Но той ще се справи чудесно. Ние всички ще се справим.

Никога не беше казвала нещо такова преди, но ставаше дума за Евън, по-точно за тях двамата с Евън. Наистина беше гадно да гледам как майка ми ме напуска, преминава в някаква друга форма, както става по филмите. Понякога се взирах в нея и ми се струваше, че съм единственият човек на този свят, който не може да се движи, не може да промени формата си. Накъдето и да се обърнеш, всичко беше разместено и нито едно нещо не беше на мястото си. И аз бих се изпикала върху пътната ми клетка, стига да можем да се докопам до нея.

Помня, един следобед бяхме с Марта в Сентрал Парк, гледахме една групичка танцуващи салса и бяхме полунадрусани от някакво хавайско нещо, което тя беше намерила в джоба на брат си Пако. Беше горещ, ясен, слънчев ден, наоколо се гонеха дечица и кучета, над главите ни летяха фризбита и накъдето и да се обърнеш, покрай теб като куршуми профучаваха хора на ролери. А аз казах:

— Нещо ще се случи. Не знам какво, но нещо ще стане.

Марта поклати глава. Когато е напушена, наистина може да изглежда мъдра, защото лицето ѝ е малко, а очите ѝ стават големи и черни.

— Ще ти пиша всяка седмица, обещавам. Джейк също.

— Страх ме е да ходя на училище там — започнах аз. — Заради наказанията. Чела съм за това. Там бият всички, които не са англичани. Сигурно ще ме убият.

Марта се засмя.

— Стига де. Ама хората наистина си мислят такива неща за Англия. Носиш ли си грънджарското кожено яке, веднага ще те помислят за гангстер. — И продължи с английски акцент като на Бени Хил: — Ооо, ооо, ненене, не искам да имам нищо общо с нея, тя е от Ньоо Йаак. — После така се разхили, че не можа да спре, и аз почнах да се хия. Просто си седяхме на слънце, гледахме се една друга и се кискахме. Ония спряха да танцуват салса, двама мършави татуирани пича направиха факли и почнаха да се движат като лунатици.

— Наистина ме е страх, Марта. Ама наистина.

— Спокойно, всичко ще е наред — и тя ме прегърна през рамо — малко непохватно, защото беше по-ниска от мен — и двете сякаш се сгушихме за малко една в друга. Не че помогна, но беше мило.

Останаха три седмици до заминаването, после две и после — сякаш просто ей така — два дни. Не можех, да повярвам. Учениците на Сали устройваха всякакви прощални тържества за нея и Евън и тя всеки път ме канеше, но аз не отидох нито веднъж. Норис и приятелката му Сюзън ме заведоха на страхотна вечеря в някакъв френски ресторант в Ийст Сайд. За Англия Норис ми подари оригинално непромокаемо яке „Бърбъри“. Беше твърде голямо, но той каза, че ще порасна в него. Така и стана.

Джейк и Марта искаха да устроят прощално парти само за мен, но аз не пожелах. Просто трябваше да правим онова, което правехме обикновено, така че първо седнахме в гръцката таверна на „Амстердам“, после се разхождахме, вървахме без цел, спирахме да хапнем и разговаряхме като че нищо не се бе променило. Мотаехме се тримата насам-натам както винаги през летните нощи, сякаш се намирахме в топъл, сладък, лепкав сладкият. Когато стигнахме до нас, просто стояхме под тентата и се взирахме един в друг. Те не искаха да

си тръгнат, аз не исках да се качвам горе и всеки знаеше всичко и нямаше за какво да се говори. Накрая Марта просто каза:

— Внимавай, vata — и ме прегърна. Джейк също ме прегърна. Поплака малко.

— Ей, хора, когато човек има само двама истински приятели... — започна той, но аз го прекъснах:

— Да, да, да, вече знам, разкарай се оттук, Уолковиц, хайде.

И те си тръгнаха.

Господин Котак си беше вкъщи. Светнах лампите и двамата седнахме на един кашон до прозореца в стаята ми. Отвън работеха хора, чистеха Западна осемдесет и трета улица, както правеха през последните няколко години денем и нощем с изключение на неделите. Сигурно още го правят. Вслушвах се в звука на пневматичните чукове, мислех колко е шумен Ню Йорк винаги и навсякъде и как свикваш с това и изобщо не ти прави впечатление. Може би съм толкова привикнала, че няма да мога дори да дишам на някое тихо място, както вече усещах, че не мога да дишам в този празен апартамент. Вероятно ще умра от тишина някъде там, в някаква ферма в Дорсет, и никога никога няма да разбере защо. Заплаках при тази мисъл. Бях безутешна, но господин Котак се ядоса, дето му подсмърчам и хлипам, аз спрях и двамата просто си седяхме така до прозореца, докато Сали и Евън се върнаха вкъщи.

За цялото пътуване до Лондон имам много смътен спомен. Не ми се пише за него кой знае колко. Евън се опитал да вкара господин Котак в пътната му клетка (аз съм спяла), но спрял, докато още си имал всичко, както майка му го е родила. Затова трябваше да стана твърде рано и да си загубя един час да говоря на господин Котак, който седеше на най-високия шкаф или в скута ми или най-сетне в оная малка котешка тоалетна. Той ме погледна с дългия си жълт поглед, след това сам влезе в клетката и легна с гръб към мен, без да ме погледне. Беше бесен. Дори и сега веднага се депресирам, като си помисля за оня момент.

Беше четири сутринта или някъде там, а аз бях толкова съсипана, че изобщо не се сбогувах с нищо. Може би така стана по-добре, не знам. Помня лимузината, плъзгаща се покрай бордюра като подводница, и двама уличници, втренчили се в Сали и в мен, докато пропълзявахме на задната седалка между куфари, защото багажникът

беше препълнен. Евън седна отпред при шофьора, а Сали ме прегърна. Господин Котак беше в скута ми и аз постоянно се навеждах и му шепнях:

— Всичко е наред, аз съм тук, всичко ще се оправи.

Виждах очите му в мрака. Той не би ми проговорил.

Така напуснахме Ню Йорк. Никой не ни махаше с ръка, нямаше сълзи, всъщност никакви чувства. Четири часа сутринта, всичко просто е замряло, няма какво да вземеш със себе си освен куфарите.

Бях летяла веднъж и преди, когато Норис имаше някакъв ангажимент в операта в Сан Франциско, но не помня подробности, защото тогава бях пет- или шестгодишна. В самолета ми дадоха някаква шарена книжка и храната в малките пластмасови подноси ми хареса. Не е кой знае каква подготовката за прелитане на океана в посока нов шантав живот, дори когато първо ти се налага да пренесеш котката си през багажното гише като тъпа платнена чанта. Видях и други котки и едно куче в клетки като неговата и това вече беше малко по-добре — разбрах, че поне ще си има компания в багажното. Но като хванах клетката за последен път и го погледнах през мрежата, а той ми върна погледа и издаде едно леденостудено „мяу“, което ме прониза, беше наистина ужасно.

— Съжалявам, съжалявам — извинявах се аз.

Сали сложи ръка на рамото ми. Направих усилие да не я отблъсна.

Служителят постави клетката на багажната лента. Тя се заотдалечава бавно, а зад нея се трупаха куфари и пакети, докато в един момент престанах да я виждам. Служителят се опитваше да бъде мил.

— Котенцето ти ще е съвсем добре, миличка. Ще го свалят от лентата и ще го сложат на едно специално обезопасено място заедно с другите животни. Ще си има всичко освен видеофилм. — Над главата ми той намигна на Сали и Евън. Още си представям това тъпо намигване.

Единственото, което наистина помня от полета, е излитането, защото направихме голям кръг над града, а аз съм сигурна, че видях старата мръсна Осемдесет и трета улица, макар че това е малко вероятно. Но знам, че видях Централ Парк, убедена съм, че за секунда той беше точно отдолу под нас... Джейк и Марта, гимназията „Уилям

Джей Гейнър“, магазинчето за кристали на нашия ъгъл и малкия ямайски пазар, откъдето Сали редовно купуваше манго и папая, а аз — албуми с реге. Жената с граховозелено яке, която по цял ден се разхождаше нагоре-надолу по Осемдесет и първа улица, сочеше с пръст такситата, викаше по тях и се опитваше да накара някое да спре и да я отведе далеч оттук. Огромният слепец с обеци на носа, който обичаше да плаши хората, вечерящи отвън на „Кълъмбъс Кафе“, и двамата старци, които цял живот съм срещала по „Бродуей“ да вървят рамо до рамо и да си крещят. Чернокожата, която продава вестници, събира музикални списания за Сали и постоянно ми повтаря как да си направя косата. И сиамката Хъси, която вече се чуди и се чуди къде ли може да е отишъл господин Котак. Всичко това, животът ми — долу, под крилето.

И после — само облаци по целия път до Лондон. Нищо не се вижда — нито океан, нито небе, никаква романтика. Не можах да заспя, но и не бях съвсем будна — бях си взела една възглавничка, подпрях я на прозорчето и отпуснах глава на нея, за да ми е поне малко по-удобно. Опитах се да накарам мислите ми да се реят, но все виждах господин Котак заврян някъде в багажното, как се лашка, без да знае какво става с него, уплашен за първи път, откакто беше малко коте и онези момчета го бяха провесили от покрива. Не исках да мисля за уплашения господин Котак, но не можех да мисля за друго.

Мийна казва, че трябва да опиша кацането на „Хийтроу“, но аз слабо разграничавам оная първа гнусна сива вечер от другите пъти, когато сме били там. Кънтящ безкраен тунел, а ние тримата бутаме четири багажни колички. Сали постоянно ме ръга с лакът, сочи хората, които минават през митницата, и шепне:

— Джени, погледни ги, онези там са истински монаси от Тибет!... Джени, виж, гледай с какво е облечена онази дама, това е сари!

Евън помага на някакъв висок възрастен чернокож с червено-жълта роба и червена шапка като саксия да пренесе цилиндрична торба... Както вече казах, пълна мъгла. Тогава нищо не исках да гледам, да забелязвам, да помня.

Нямахме проблеми на митницата, освен, че трябваше цял век да чакаме на опашка, а Сали и Евън през цялото време махаха на синовете му, Тони и Джулиан, които също им махаха зад голям висок

прозорец заедно с една червенокоса жена, сестрата на Евън — Шарлот, при която са живели, докато Евън е отсъствал. Всички наоколо размахваха ръце като полудели освен мен — дори и когато Сали ме сграбчи за ръката и посочи към прозореца. През цялото време продължавах да гледам някъде другаде.

Можете да си представите всички прегръдки, гушкания и прочие, когато излязохме от митницата. Няма да описвам подробно най-вече, защото още ми е кофти заради това как се държах тогава със Сали. Тя току-що е слязла от самолета, изправена е пред съвсем ново семейство — заварени деца, зълва, работа и какво ли не — и от нейна страна няма никой друг освен мен, а аз нямам намерение да се разправам с когото и да било. Видях млад мъж с табела „Хотел за котки «Госхоук Фарм»“ и се стрелнах към него, защото това беше възможността да се измъкна от всичките там „най-после“ и „колко време“ и аз се възползвах. Днес бих се държала различно, но от това миналото не става по-добро.

Името на момчето от „Госхоук“ беше Мартин. Той вече бе взел господин Котак и само му трябваше някой да подпише всички сини и жълти формуляри от папката му. Подписах и после коленичих да се сбогувам с господин Котак и да му кажа, че ще отида да го видя съвсем скоро. И да не ме забравя.

Той се беше свил в дъното на клетката. Първо успях да видя само очите му — те не са зелени или жълти като на повечето котки, а наистина тъмнооранжеви със златни точки. Сега те се вираха в мен и той издаде звук като от стара ръждясала скърцаща врата. Издава го срещу някои кучета и непознати деца — господин Котак мрази повечето деца, за което не можем да го обвиняваме. Но никога, никога не го е издавал срещу мен, колкото и да е побеснявал. Продължавах да се опитвам да изрека „аз съм, глупав дърт котарак, аз съм“, но гърлото толкова ме болеше, че не можех да изкарам и звук. Нямаше да се разплача — не и на летище „Хийтроу“ пред някакъв непознат в страна, където не исках да бъда. Затова просто си стоях на колене до клетката.

После един наистина смешен глас — като на тюлен от зоологическата градина — произнесе над рамото ми:

— Питам това ли е твоята котка.

Огледах се и едва не паднах назад — там стоеше малко момче със синьо униформено сако, с подобие на скаутска шапка на главата и

невероятно огромни сиви очи на дребното лице с трапчинка на брадичката. Замислих се защо ли ми изглежда толкова познато, докато изведнъж ми просветна: формата на лицето му беше почти като на господин Котак.

Разбира се, знаех кой е — за Бога, вече бях виждала достатъчно снимки — негови и на брат му, на кучето, училището и майка им. Беше Джулиан. Не танцьорът, а малкият.

— Да, това е. Поиграй си с него и втори път няма да си вреш носа тук. — Защото Джулиан бе промушил пръст през мрежата и се опитваше да докопа господин Котак и да го погали. Бавно отдръпна ръка да не си помисля, че го е страх. После каза:

— Бог съм по математика. Теб бива ли те?

— Всъщност никак. — Това все още е вярно.

Лицето на Джулиан светна.

— О, прекрасно, ще ти помагам.

Не можех да свикна с дълбокия му жабешки глас — звучеше така, сякаш бе живял доста повече години, отколкото можеше да се предположи. Винаги е бил такъв — всъщност откакто е проговорил. Разбрах го по-късно.

Мартин, момчето от „Госхоук Фарм“, учтиво предположи, че вече може да тръгват с господин Котак. Аз гледах през него към Сали, Евън и Шарлот, които идваха към нас със смях, прегърнати, а до тях — едно по-голямо момче. Това трябваше да е Тони, братът на Джулиан. Не можеше да се каже, че е хубав (колкото е хубав и Евън) — косата му стърчеше разбъркана, кожата му дори не се беше доизчистила от акнето, но човек не можеше да откъсне поглед от него. Има такива хора — те не просто хващат окото, а направо го сграбчват така, че понякога боли. Не знам как го правят. Но искам и аз да го мога.

Представиха ме на Шарлот — червенокоса е, вече го казах, ниска, всички ѝ викат Чарли и тя прилича на човек, който сякаш цял живот е давал акъл на чуждите деца. Стиснахме си ръцете с Тони. Забелязах, че има кафеникаво-зеленикави очи и се опитва да си пусне мустаци. Помня, че единствената ми мисъл беше — според Мийна изобщо не трябва да го споменавам — „Дали е кръвосмешение, ако той ти е доведен брат?“ Вярно е, но друг път ще се притеснявам какво би си помислил Тони, ако го прочете. Едно им е хубавото на танцьорите — не четат много.

Толкова за „Хийтроу“, защото оттук нататък всичко потъва в мъгла. Бях много уморена, много разстроена заради господин Котак и сигурно затова изминах останалия път като сомнамбул. Защото следващият ми спомен е как се будя в лондонския хотел, а Сали се е навела над мен и ме пита искам ли чай, с който да започнем новия си живот. Знае, че мразя чай — и все още го мразя, дори и след шест години в Англия, — но такава е Сали — никога не се предава, никога не се спира пред нищо. Аз просто продължих да спя. Понякога това е най-доброто, което мога да направя, щом майка ми е наблизко.

ПЕТ

Останахме в Лондон пет дни — аз и Сали в една стая в някакъв пансион край „Ръсел Скуеър“, а Евън — при Шарлот с Тони и Джулиан. След като си починах от пътуването, тук ми хареса и доколкото можех, се убеждавах, че сме просто туристи през лятото, хора, които ще се върнат вкъщи. Достатъчно беше обаче да видя някой истински турист — понякога стигаше и прелитащ над главите ни самолет — и се скапвах окончателно; всички казваха, че някой път в миг ще се превърна в сърдит малък хемороид с крака. Знам, че бях такава. При това нарочно.

Джулиан се хвана за мен още от първия ден. Нямаше значение как се държа, но той смяташе да ми покаже в Лондон това, което му харесва, а Националният театър, галерия „Тейт“ и смяната на стражата пред Бъкингамския дворец друг път. Всъщност Джулиан харесваше всичко в американски стил — пицарията „Пай Фактори“ в Мейфейр, видеоаркадите около Ърлс Корт, „Тако Бел“ в Сохо. (Не можеш да купиш Джулиан с мексиканска храна, но можеш да го наемеш.) Но на мен нищо не можеше да ми се стори прекалено американско. Продължавах да се опитвам да накарам Англия да не ме заобикаля напълно и Джулиан, едва десетгодишен, беше единственият, който сякаш го разбираше. Може би, затова все още сме vatos, както би казала Марта — приятели, при все че той сега е на шестнайсет и е абсолютно невъзможен.

Лондон веднага ми хареса, макар че нито за миг не възнамерявах да си го призная. Усещах го като Ню Йорк — напрегнат и шантав, само че по-бавен — и ми изглеждаше достатъчно познат, за да ме развълнува. (Не осъзнаваш колко много филми си гледал за някой град, докато наистина не се озовеш в него и не започнеш да разпознаваш местата, където никога досега не си бил.) Не ми хареса само лявото движение — стомахът ми се свиваше гадно, когато Чарли ни караше бясно из Лондон. Веднъж когато пресичах улицата, един автобус едва не ме размаза, а изобщо не го бях видяла. Тони ме дръпна назад в

последния момент и Джулиан му обясни, че от сега той трябвало да отговаря за мен цял живот, както вярвали китайците или някой там друг. Горкият Тони.

Всяка вечер, след като останалите си отиваха при Чарли, Сали ме питаше дали Англия вече ми харесва повече. И всяка вечер отговарях:

— Харесва ми Лондон. Бих искала да останем в Лондон, щом трябва да сме тук.

Очите на Сали се насълзяваха и тя казваше нещо от сорта:

— Дете, знам, но Дорсет ще ти хареса, обещавам. Само си дай малко време, не си създавай мнение, преди изобщо да сме стигнали там. Можеш ли да го направиш, миличка?

Не исках да я лъжа, но не исках и да е нещастна — само дето всъщност точно това правех, — така че обикновено промърморвах, че искам да видя господин Котак. Кое то беше самата истина. След това и двете си лягахме.

Ще пропусна къде ходихме и какво видяхме. Каквото може да се види в Лондон за пет дни, сме го видели. Вероятно и сме обядвали там — сякаш онзи първи път в Лондон постоянно ядяхме. Когато не тичахме да хванем автобуса за панорамната обиколка.

Тия дни Джулиан прекарваше по-голямата част от времето при Чарли, докато Евън не се закле над Библията, че ще отидем в „Тако Бел“, а Тони от време на време идваше с нас, особено, ако имаше нещо общо с танци, ходене на театър или музика. Това беше общото за нас, но ние не разговаряхме много на тези теми, защото и Сали, и Евън упорито се опитваха да бъдат втори родители. Сали постоянно разпитваше Тони за училището и съучениците му, за обучението по танци и за това дали ще му хареса да живее в Дорсет. В началото имах усещането, че той повече или по-малко изпитва същите чувства като мен, но се опитвах да не гледам право в него, защото скапаната ми кожа — а Сали ми беше казала, че английският въздух ще ѝ се отрази страхотно — реагира още с пристигането ни. Тони отговаряше на всички въпроси, говореше спокойно, но не правеше нищо доброволно. Наистина е скромен, дори и сега; Джулиан е най-нескромният човек в целия свят, ала Тони определено е такъв и за двамата.

Веднъж ме сгаци насаме — бродехме из розовата градина в Риджънтс Парк, а Евън и Сали бяха избързали малко напред. Хвана ми

ръката, дръпна ме до един розов храст, за да изглежда, че говорим за него, и започна:

— Виж, Дженифър, бих искал да се опиташ да разбереш, че всичко това е също толкова трудно за Джулиан и за мен, колкото и за теб. — Нямаше приятния дрезгав баритон на Джулиан, но гласът му беше толкова наситен, че можеш да запалиш кибритена клечка от него. — Ние никога не сме молили татко и мама да се разделят и тя да се омъжи за французин и да отиде да живее с него и с децата му в Бордо. Нито пък него сме го карали да тича до Щатите, за да се връща оттам с майка ти и с теб и веднага след това да повлече всички от Лондон към някаква шибана ферма в Дорсет. — Той се опитваше да запази спокойствие, но не беше много по-спокоен от мен. Усещах ръката му да трепери върху моята. — Разбираш ли ме, Дженифър?

— Не ми викай Дженифър! Аз съм Джени. Зная, че от всичко това ви е наистина кофти, и искрено съжалявам, но поне сте си в собствената ви скапана страна. Защо трябва да зарежете всичко, което някога е имало значение за вас, и да започнете съвсем нов живот на някакво си място, с което нямате нищо общо и което съвсем не е там, където ви се ще да бъдете. И си искам котката! — Тук просто се разплаках. Казах, че не съм голяма ревла, но когато ми се случи да плача, винаги става така, без предупреждение.

Тогавя Тони направи нещо мило. Заобиколи ме, така че Евън и Сали да не ме виждат, и ми подаде носната си кърпичка — голяма, синя, идеално сгъната — да си рева в нея. Никога не плача дълго, но пък количеството сълзи е значително. Кърпичката беше съвсем мокра, когато той си я получи обратно. Изобщо не каза нещо тъпо като например „не плачи“. Изчака да се наплача и просто рече:

— Те ни махат. По-добре да продължим.

Това и направихме. Разправяше ми колко вида футбол играят във Великобритания, докато настигнахме Сали и Евън. За момент тя ме изгледа изпитателно, но нали си имам толкова алергии и така или иначе през половината време носът и очите ми са зачервени. Продължихме разходката из Риджънтс Парк. Тони ми обясняваше нещо за топката в крикета. Крикетът е единствената игра на света, потъпа от бейзбола, защото продължава по-дълго, но тъкмо това му е хубавото.

Сали и Евън се ожениха в деня, преди да заминем за Дорсет. Имаше гражданска церемония при съдията за десетина минути със свидетели само Чарли и един служител от съда. Дрън-дрън-дрън, целунете булката, подпишете тук, честито, дълъг и щастлив живот, хайде на вечеря — съвсем безболезнено и толкова бързо се сдобих с втори баща и двама заварени братя. Цял ден не говорех с никого, но и никой не го забеляза, дори Сали.

И на другия ден — беше твърде ясно и твърде рано — се натъпкахме в малката кола на Евън — сив форд ескорт, идеално пасващ на свръхнаселението; багажът беше така накамарен в скутовете ни, че Евън надали виждаше нещо в огледалото за обратно виждане. Цялата кола клекна толкова, че — кълна се! — усещах задника ми да се влачи по пътя, щом минехме през някоя бабуна. Наистина бяхме тръгнали към Дорсет, за който знаех само, че е някъде на юг. И малко на запад.

Ние бяхме на задната седалка — Тони, Джулиан и аз. Джулиан си заплю десния прозорец, Тони ми остави другия. Отнасяше се с мен както с Джулиан и ми даде да го разбера. Аз просто се облегнах назад, опитах се да се наместя удобно под един куфар и кутия с кухненски съдове и затворих очи.

Наистина съм позадрямала на излизане от Лондон и може би малко след това, защото се събудих, когато Джулиан започна да пее „Сто бутилки бира — на стената“. Нямах представа, че я пеят в Англия. Все още бяхме в предградията — изглеждаше съвсем както в Ню Йорк: пешеходни алеи и „Макдоналдс“, кина и гаражи, телевизионни антени, стърчащи от толкова много червени покриви, че всичко пред погледа ти се размазва. И днес още не знам дали всичките са червени.

Евън каза на Джулиан да преразгледа репертоара си, ако има планове за единайсетия си рожден ден, така че Джулиан запя „Аз съм морж“ — цялата, куплет след куплет. Смяташе да започне и „Съберете се всички“, но Тони го цапна по главата. Джулиан обича „Бийтълс“ точно толкова, колкото и енчиладас и пици. Но за да спре, стига и едно тупване по главата.

Сали поиска да изпея с нея някои от старите неща, както правехме заедно навремето — „Водата е дълбока“, „Plaisir d'amour“ или „Диамантите са най-добрият приятел на едно момиче“, — но аз

изобщо нямах намерение да пея пред тези хора. Това я обиди и ми стана малко кофти, но вече започваше да ми се гади, защото колата много друсаше и продължавахме да влизаме от едно кръгово движение в друго, сякаш се движехме постоянно в кръг. Трябваше отново да затворя очи и да не мисля за нищо. Понякога си мислех за господин Котак, понякога — за Джейк и Марта, но най-добре за стомаха е да не мислиш за нищо. Предполагам, че още съм поспала.

Този път ме събуди Евън — той пееше. Дълга, бавна, наистина тъжна песен за рибар и русалка. Акцентът му беше смешен, различен от обичайния му начин на говорене. Или го слушах, или се опитвах да не чувам. От време на време се включваше и Сали с втори глас на местата, където знаеше думите, и очите ми плувнаха в сълзи. Не можете да си представите това пък колко го мразя! Защото не проклетата песен ме караше да плача. В гласа на Евън имаше нещо, което не беше никак тъжно, а умиротворено и това ме наведе на мисълта, че той и майка ми са си създали този друг свят, където мен изобщо не няма. О, напротив, имаше ме по някакъв начин — знаех го, нали Сали ми е майка, — но в него сега имаше места, които са само техни, места, където мен ме нямаше. Норис го нямаше, нямаше и нищо друго освен тяхната съвместна история. Точно това ме натъжи и затова не говорех с никого и не изпях дори и една скапана нота по целия безкраен път до Дорсет.

А пътят е хубав, сега го знам. Поехме по изходната магистрала от Лондон и след като веднъж се отървахме от червените покриви и се измъкнахме от кръговото движение, провинцията започна да се превръща в провинция — с крави и много овце, с разни растения по нивите, повечето, от които сега вече познавам, но тогава още не. Няма смисъл да се преструвам. След известно време земята стана вълниста, но по един приятен начин като в люлеещ се стол и дори и слънцето изгря.

Първата част от пътуването беше Хемпшър — това го знаех благодарение на Сали. Тя току се обръщаше от предната седалка да ми каже нещо. Например:

— Джени, виж, отиваме към Уинчестър — нали помниш, „Уинчестърската катедрала...“ — и тя изпя малко от тая глупава песен. — Градът наистина е стар — бил е столица на саксонците, тук е бил коронясан крал Алфред, а катедралата построил Уилям Завоевателя. —

И след миг: — Джени, бързо, ей там, Евън казва, че това е римски лагер! — Тя беше като досаден екскурзовод. — Милинка, виж, погледни на хоризонта, това е Салисбъри, не прилича ли на Констабъл, дето го гледахме?

Тони и Джулиан се споглеждат, а Евън промърморва:

— Това е Саутхемптън, любов моя, доста сме на юг от Салисбъри.

Сали само ще се засмее.

— Показвам ви какво знам.

А аз не знаех на кого съм по-ядосана — на нея, задето звучи като пълен идиот, на Евън, който едновременно успява да е и прав, и мил, или на момчетата, които са добре възпитани и изглеждат смутени заради майка ми и мен. За Бога, Мийна е права — започваш да пишеш нещо и всичко се връща.

След Саутхемптън минахме през Ню Форест. Изобщо не беше така, както си мислех, че трябва да изглежда една истинска гора. Дори нямаше много дървета покрай пътя и повече приличаше на кравешко-овчата земя, през която, струваше ми се, щяхме да пътуваме цял живот. Сали тъкмо беше заговорила за дъба от Гората на рицаря — най-голямото, най-старото дърво в Англия — и как винаги се е смятало, че дъбовете са вълшебни, когато изведнъж Джулиан ме хвана силно за ръката и викна:

— Там! Там има едно!

Рязко се дръпнах, защото ръката ме заболя.

— Стига!

И тогава видях отпред какво ми сочи. Всъщност бяха две — две космати малки понита точно до пътя, почти на него, едното пасеше трева, другото просто си гледаше. Евън намали, за да ги заобиколи, и онова, което не пасеше, вдигна глава и се взря право в мен, погледна ме с големите си диви черни очи. Не мога да го обясня, но може би за първи път разбрах, че съм наистина в Англия и няма да се връщам къщи.

— Смята се, че са произлезли от конете на Армадата — обади се Тони. Вероятно съм примигвала, защото той добави: Испанската армада. Някои от корабите били потопени от буря и конете доплували до брега. През 1588 година.

— Знам за Испанската армада — рекох аз.

Тони кимна и млъкна. Евън хвана погледа ми в огледалото за обратно виждане. Намигна ми, но аз не му отвърнах. Той заговори:

— Джени, трябва много да внимаваш, ако видиш някое черно пони — цялото черно, като котката ти, без нито един бял косъм. Може да се окаже пуук^[1].

Зарекох се да не пророня нито дума, но не можах да се въздържа.

— Пуук ли?

— Вълшебно създание — усмихна ми се Евън. — Селяните твърдят, че можел да се превръща почти във всичко — орел, лисица, дори в човек, ако поиска. Но най-често ще го срещнеш като прекрасно черно пони, абсолютно черно, което те кани да се метнеш отгоре му и да пояздиш. Никога не го прави.

И не каза нищо повече само за да ме накара да питам. Евън си е такъв. Издържах през целия път през Ню Форест, но най-сетне измърморих:

— Ама защо не? — А той само вдигна вежди и зачака. — Защо не трябва да яздя пуук?

— Защото ще те хвърли право в реката или в калиновите храсти. Такава е представата на пуука за добра шега. Пууките не са толкова опасни, колкото Черната Анис, Пег Паулър или дъбовите хора^[2], но никога не им се доверявай. Имат много изкривено чувство за хумор.

Джулиан се изкиска.

— Може пък в къщата да има богарт. Няма ли да е супер, а?

Тони леко го удари по рамото.

— Вече си имахме един, много, много благодаря.

Джулиан наистина се ядоса. Изобщо не беше ясно какво му ставаше тия дни. Върна удара на Тони, но силно — той можеше да го направи, защото не беше толкова затрупан с багажи, колкото Тони и аз — и се разкрещя:

— Не съм богарт, не съм богарт, не ми викай така! — Сега вече е много по-добър, но все още трябва мъничко да се внимава с Джулиан. Например никога не му казвайте, че има къдрава коса. Той мрази къдравите коси.

Сали се справи много добре — наистина се учеше да бъде втора майка. Обърна се към задната седалка и хвана двете ръце на Джулиан — много нежно, но адски бързо. За жена Сали има големи ръце — на

пианото хваща не само октава, но и два клавиша отгоре, може да прави номера с карти и да разбърква колоди като Маверик. Помоли го:

— Разкажи ми за това. Какво е богарт?

— Ами духче, нещо като малка фея, само че живее вкъщи и прави тъпи номера. — Смяташе пак да се нахвърли на Тони, но Сали нямаше да го остави на мира. — Джулиан, виж, аз съм янки, не знам нищо, затова ми кажи. Защо е толкова страшно някой да ти вика богарт?

Джулиан не заплака, но носът му течеше и трябваше да преглътне няколко пъти, преди да успее да проговори:

— Богартите са грозни — затова той винаги ми вика така. Малки са, имат брадавици, буци и какво ли още не и обичат да живеят в бюфета или под пода. Но не винаги са зли — можеш да се сприятелиши с някой богарт, ако се държиш мило с него. Оставяш им мляко и разни вкусни неща. Само си помислих, че може да е забавно да си имаме един такъв.

Тони понечи да заговори, но Евън го погледна в огледалото и момчето млъкна. Евън каза:

— Е, ако не е богарт, ще е нещо друго, има ги в изобилие. Дорсет е пълен с призраци и гоблини и разни неща, които трещят нощем. А фермата Стауърхед съществува от толкова дълго време, за да е много вероятно цяла тълпа вече да се е заселила там. Някои от тях сигурно са познавали Томас Харди и Уилям Барнс.

(Нещо подобно може пак да се появи в книгата, затова трябва да добавя, че тогава не знаех за кого говори той. Сега обаче знаая, защото Мийна ме накара да прочета всичките книги на Томас Харди, които тя имаше. Той става. Но не мога да понасям Уилям Барнс.)

Евън ни разказваше разни истории през целия път. Наоколо земята ставаше все по-стръмна и по-зелена, а бедният малък ескорт постоянно прегряваше. Не помня всичко разказано, но той говореше за зли просяци и за Железния Джак^[3], за Страшния лов^[4], за Черното куче^[5] и за нещо странно, наречено Хедли кау. И беше добър, по-добър дори от Норис — имаше различен акцент за различните истории, така че Джулиан постоянно подсмърчаше или се кискаше, а Тони забрави да се прави на по-старши и седеше като закован. Такъв е Тони. Мисли си, че никой не може да проникне в чувствата му, а всъщност другите винаги ги знаят.

Задряхмах за трети път наред историята за една жена, наречена Бъзовата старица. Опитвах се да стоя будна, защото беше интересно, но заспах и сънувах господин Котак. В съня ми карантината беше свършила, аз отивах да го измъкна от клетката му, а той се изправи и хвана лицето ми с предни лапички както обикновено. Беше толкова истинско и толкова хубаво, че се събудих, а то — Джулиан беше заспал на рамото ми и косата му се опираше в бузата ми. И изведнъж стигнахме до фермата Стауърхед.

---

[1] Пуук — ирландски гоблини. Приличат на мъже, но с конски тела. Пакостливи, разрушителни и недобронамерени зли духове. — Бел. прев. ↑

[2] Черната Анис (вещица, която се храни с деца), Пег Паулър (грозна старица — речен демон) и злите просяци — зли същества от различни краища на Англия. Често с тях плашат децата и най-близкото им съответствие на български е Торбалан. Дъбовите хора — създания от келтските легенди, джуджета, пазители на животните. — Бел. прев. ↑

[3] Йоркширски призрак, бродещ нощем по улиците окован. — Бел. прев. ↑

[4] Според легендата по време на лов в блатата ловната дружина среща дявол, който превръща един свещеник в демон. След години демонът се завръща в енорията си заедно с ловните си кучета, станали призраци. — Бел. прев. ↑

[5] В различните части на Англия легендата за черните кучета фантоми има различни варианти, но традиционно те се приемат за пратеници на смъртта, явяващи се преди нечия внезапна смърт най-често около църковни дворове или гробища. — Бел. прев. ↑

ШЕСТ

При писането на книга не е трудно да разкажеш какво е станало, дори да е било много отдавна, а да се опиташ да си припомниш не само отношението си към случилото се, но и какъв човек си бил. Точно такъв е случаят с описанието на първите дни във фермата Стауърхед.

Шест години по-късно Стауърхед си е съвсем обикновена ферма, предполагам, това е най-точната дума. Щом съм тук, мога да се събудя сутрин и да погледна през прозореца на спалнята ми дали от двора ме гледа една мудна крава на име лейди Каролайн Ламб и това е също толкова обикновено, колкото и бученето на раздрънкания джип на Евън към далечната страна на Испанския хълм или начинът, по който трепти въздухът в кухнята заради електрическата помпа. Също толкова обикновено, колкото танцуващия сред редовете зеле Тони (когато не е някъде на турне), упражняващ балетните си подскоци или нещо подобно край южния обор, с единствена публика господин Котак и безброй пилета. Също толкова естествено, колкото да чуеш Джулиан (само той от нас тримата си е вкъщи) да досажда на Ели Джон, на Уилям или Сет да му позволят да покара балировачката. Обикновено е също отново и отново да не усещам присъствието на Тамзин, когато се събудя.

Но още не мога да стигна до Тамзин, въпреки че точно за нея искам да пиша. Според Мийна трябва да опиша на какво приличаше фермата Стауърхед, когато я поеа Евън и Сали, проблемите, които имаха, докато пак я направят работеща, и особено как е изглеждало всичко на мен, измъкната от Ню Йорк и плъосната наред ужасните руини на едно имение в Дорсет. И е права, нали точно това се прави, когато се пише книга. Но е трудно.

Първо на първо, Стауърхед беше руина — дори и едно дете на Западна осемдесет и трета улица можеше да го забележи. Не че знаех как трябва да изглежда една истинска ферма, освен, че трябва да има крави. Но не беше трудно да забележа, че половината ограда я няма като зъбите в устата на старец, че двата обора и всички навесчета,

кокошарници и кошари изглеждат мрачни и порутени, сякаш години наред отгоре им е валяло какво ли не и че онова, което не гниеше, ръждясваше — от плуговете, браните и до геранилата и дори ръчните колички. Трябваше само да се вгледам в лицето на Евън, за да видя как мести поглед от Сали към разпадащите се обори и обратно, от момчетата към мършавите пилета, мотаещи се в краката им, и обратно, от — аз все още си седях в колата, макар всички други да бяха излезли — към къщата, „Имението“, както продължават да го наричат местните хора, и обратно. Просто се взирах в лицето му, ясно ми беше, че се чувства като жалко размазано лайно, и ми беше гот.

Той наистина не беше помислил за нищо друго освен за земята. Евън си е такъв. Той може да вземе шепа пръст, да я помирише, дори да я опита и да каже какво ще се роди на нея и какво няма, какво би могло да се роди, ако хвърлиш това, онова или нещо друго в почвата. И винаги е прав, винаги точно както някои хора могат да кажат къде да се копае за вода или какво ще е времето утре; точно така познава за земята. Обаче изобщо не му беше хрумвало да помисли как момчетата, Сали и аз ще живеем на тази земя, в тази рушаща се къща на края на света. Всичките градени със Сали планове и мечти просто не се сбъднаха.

Сали беше страхотна. Тогава не разбирах, че трябва да се гордея с нея, но сега съм горда, като се сетя как стоеше там и се взираше в изровения кален път и мъртвата трева с цвят на бебешки дрисък около къща, която изглеждаше толкова добре на снимките. Не можех да видя лицето ѝ, но изведнъж тя извика с онзи прекрасен делнично обикновен глас:

— Хайде, Джени, слизай. Вкъщи сме си.

Всеки мъкнеше по два куфара или две кутии, защото тогава не се стигаше с кола до къщата. Сега е друго, разбира се, но на Евън му трябваше цяла година да намери оригиналната алея, скрита на около половин метър надолу под наслоен тривековен боклук. Завинаги съм запомнила как всички ние — с наведени глави, без някой да промълви и дума — просто влачехме нещата си по калната пътека към онази стара-стара къща, която не ни искаше. Помня как Сали вдигна един спален чувал и го премести в дясната си ръка, за да може да протегне лявата и да намери опора в ръката на Евън. Начинът, по който той я

гледаше... Ама аз наистина не съм пълен идиот. Дяволски добре знаех още тогава, че Норис никога не я е гледал така.

Помня и прозорците. Бяха толкова много — кръгли, правоъгълни, квадратни, големи и малки. Слънцето залязваше зад нас и всички прозорци пламтяха, сякаш къщата беше пълна с огън; не можехме да гледаме право в нея. Имаше един малък, остро очертан прозорец на третия етаж, който изобщо не отразяваше слънчевата светлина. Изглеждаше абсолютно черен, заобиколен от всички останали като дупка в небето, от която се процежда космически мрак.

Джулиан вървеше съвсем бавно и изоставаше все повече и повече, докато Сали не се огледа за него. Остави Евън да върви напред, а тя да хване Джулиан за ръка. Пожелал си аз да съм уплашено английско хлапе с тъпа училищна шапка, което тя не познаваше допреди една седмица, а после се ядосах на себе си, че мога да си мисля такива неща. Затова го хванах за другата ръка и замарширувахме нагоре към къщата. Към Имението.

За фермерска къща тя беше огромна, най-голямата, в която някога съм живяла, най-голямата в тази част на Дорсет, а когато е била построена през 1671 година, най-голямата в цялото графство. Но къщите в Дорсет, дори и в градовете, никога не са били образцови жилища — винаги е имало само ферми и села, точно като в книгите на Харди. Стауърхед винаги си е била само ферма, още от самото начало. В сравнение с някои от онези с огромни стари колони, където ходят туристическите автобуси, Имението е само апартамент студио. Но в сравнение с него домът на братовчедка ми Барбара в Ривърдейл, с който тя толкова снобски се гордее, е шкаф за метли в някой мотел. Надявам се тя да прочете това.

Вече казах, че не умея да описвам стаи и интериор; същото важи и за къщи. Имението е било строено, престроявано и веднъж изгоряло — мисля, че е било веднъж — и след това е било построено отново и го достроявали и достроявали, докато всъщност нищо вече не пасвало с нищо; точно така им харесва на англичаните. Къщата има три етажа с нещо като източно и нещо като западно крило. Всички все още наричат Арктически кръг централната част, откъдето се влиза вътре. Тони започна да ѝ казва така — Арктически кръг, защото тази част от къщата е каменна, както е била първоначално, и тук никога не става наистина топло, дори и сега. Но когато се нанесохме, това беше

единствената обитаема част — с течаща вода и електричество и готварска печка колкото билиардна маса. Все още виждам всички нас скупчени вътре, подпрели се на сакове и на други багажи и всеки се опитва да измисли нещо весело. Искам да кажа всички освен мен.

Най-сетне Сали успя.

— О, страхотно, газова печка! Много обичам да готвя на газ.

А Евън я погледна с оня невероятен, безкрайно тъжен поглед.

— Всъщност, любов моя, печката е на дърва. Ще ти покажа как се пали. Не е толкова трудно. — И вече никой не спомена нищо по въпроса през следващата година и половина.

После се обади Джулиан с дрезгавия си гласец:

— Не знам за вас, но аз отивам на изследователска експедиция. — И преди някой да го спре, той вече беше запитал, а неудобните му униформени обувки потрепваха по дъбовия под. (Има едно нещо в Имението и това са фантастичните подове — толкова са стари и твърди, че дори термитите си чупят зъбите в тях. Ако тая къща се стопи, тия подове ще останат да висят във въздуха.)

— Ще го върна — обади се Тони, но Евън уморено го спря:

— Недей. Да се огледаме и ние из тоя музей. Тук някъде се предполага да има и пазач, но сигурно богартите са го хванали.

Всички заедно тръгнахме след Джулиан, стъпките ни отекваха нагоре по стълби и надолу по коридори, влизахме и излизахме от стая в стая, а момчетата вече заспориха кой къде ще спи. Винаги досега са имали обща стая и нямаше начин да се справят с това изобилие. Хубава дума.

Аз не можах да си избира стая. Никога в живота си не съм била в такава къща. Ферма или не, но старият ни апартамент можеше целият да се смести в някоя от тези стаи, без да вдигне прах или да закачи цветарника. Имаше и стаи не по-големи от баня, тесни като ковчези, на каквито всъщност и приличаха. Евън каза, че били за прислугата. Първото полезно нещо, което научих за седемнайсети век.

Имаше ли още нещо важно, което да добавя, първия път, когато видях Имението? Да, разбира се, миризмата. Трябваше да започна направо от нея. Не защото къщата беше чак толкова стара, а защото различните семейства, ръководили фермата през последните стотина години, я бяха оставили на произвола на съдбата. Така че го имаше оня мирис на старо, това е едното, и другия — мрачен, мъртвешки студен

миши мирис на голяма запуснатост и накъдето и да тръгнеш, няма начин да не усетя някой от тях. Шест години чистене, шест години поправки и смени, стъргане и боядисване, изхвърляне на пласт след пласт занемареност — и пак понякога все още ме преследваха тези две миризми.

Този ден стигнахме само до втория етаж, защото третият беше затворен и всички бяхме доволни, защото вече бяхме абсолютно скапани. За третия етаж ще кажа, само че когато Джулиан си беше вкъщи през последната ваканция, той откри една стая, която никога не бяхме виждали — нещо като дамски будоар, сгъчкан зад врата, широка колкото дъска за гладене. Имаше и няколко полутайни прохода, но те не водеха наникъде. Та такъв е третият етаж.

Когато Джулиан намери тази стая, аз си помислих за Тамзин, защото точно по този начин...

Не, това го задрасквам, то трябва да почака. Все още говоря за оня първи ден. Довлякохме всички останали неща от колата и ги струпахме в предния салон, който сега благодарение на Сали изглежда страхотно, но тогава беше гол и сив, на пода — само един мръсен парцалив килим, и в далечния ъгъл — очукан хармониум. Евън дочупи една полуразпаднала се стара маса и запали огън, но това не помогна много, защото таванът беше твърде висок. Той се изправи пред камината с гръб към нас и мина наистина доста време, преди да се обърне.

— Е, легионе мой, не изглежда чак толкова зле, нали?

Тони отговори:

— Не, не чак толкова.

Едновременно с него се обади и Джулиан:

— Огромно е.

Сали само се засмя.

— Скъпи, аз си знаех, че ще трябва да се работи. Никога не съм живяла на място, което да не иска грижи.

— Фермата не иска — каза Евън. — Е, не чак толкова — и се усмихна на себе си. — Напротив, иска много, много работа, но аз ще се справя. Това е положението. Знаех, че известно време ще е доста трудно, но нямах ясна представа колко трудно. Искам да кажа: извинявайте всички. — После погледна право към мен и добави: —

Особено ти, Джени. Това беше капак към всичко останало. Много съжалявам.

И сега, естествено, всички гледаха към мен. Можех да убия Евън, но в същото време се чувствах виновна и противна, защото той наистина се опитваше да бъде мил. Сали ме прегърна през рамо и рече:

— Джени е добре.

— Всички сме добре — обади се Тони. — Никой от нас не си е мислил, че е просто зашеметяващо удоволствие.

— Ще бъде като лагеруване — изръмжа Джулиан. — Аз обичам да ходя на лагер.

Сега и аз трябваше да кажа нещо.

— Абе не ми пука, не очаквах... — и само толкова. Това беше върхът на възможностите ми.

— Добре тогава — обобщи Евън. — Какво има за вечеря?

Нямаше китайска храна за вкъщи зад ъгъла — то нямаше и ъгъл, — най-близкият магазин беше в Шерборн — най-близкия истински град, през който бяхме минали, докато съм спала. Но се справихме чудесно с докараните запаси и след това огледахме кой къде ще спи засега и кои бани са използвани. Евън включи бойлера, така че поне имаше топла вода, макар да беше с цвета на нюйоркските тротоари. Всички си легнахме рано. Нямаше какво друго да правим.

Тони и Джулиан останаха долу и си сменяха стаите на всеки пет минути. Аз бях на втория етаж в стаята до Сали и Евън. Както се чувствах, наистина ми се искаше да ме сложат в едно от онези жалки слугински стайчета, за да хвана туберкулоза или нещо подобно. Стаята ми, както и останалите, силно миришеше на плесен, а полилеите, които не се включваха от години, бяха силно прашасали. Но пък таваните бяха толкова високи, че изобщо не виждах лампите. Имаше големи прозорци да може господин Котак да влиза и излиза — след като най-сетне успяхме да ги отворим. Леглото беше хубаво, особено постлано с чаршафи от Западна осемдесет и трета улица. Беше голямо — с четири странични стълба, но балдахинът беше на парцали, затова го магнах.

Чувах как Сали и Евън си говорят тихичко, колкото и да се опитвах да не го правя. Наистина не исках да ги чувам, когато са насаме. Евън казваше:

— Мисля, че парите няма да са проблем. Семейство Ловел не са вчерашни — ще вложат всичко необходимо, за да се съживи фермата. Това изобщо не ме безпокои.

— Но ще отнеме двойно повече време, отколкото си предполагал — заговори Сали. — Заради къщата. И това те безпокои, нали?

Не можех да свикна с начина, по който разговаряше с него — не беше шантавата ми нюйоркиска самотна майка Сали, а възрастен човек, толкова разумен и зрял, че винаги се чувствах странно. Евън се позасмя.

— Вината е моя. Трябваше да ви оставя по-дълго в Лондон при Чарли, да дойда тук сам и да оправа всичко. По дяволите, знаех си го. Но просто исках да си с мен.

Чух ги да се целуват. Свих се на леглото и зарових глава под студената раздърпана възглавница. Изобщо не мислех, че ще заспя, но заспах веднага и сънувах един след друг разни откачени сънища, пълни с хора, които не познавам. По някое време през нощта Сали поседна на леглото ми, освен ако и това не е било сън. Трябваше да я попитам още тогава, но не го направих, а сега тя не си спомня. Но аз мисля, че си спомня.

Първите месеци бяха истински кошмар, излишно е да се преструвам. Самата аз бях сериозна част от кошмара, може би най-сериозната. Искам да кажа, че се чувствах абсолютно нещастна и разпръсквах това чувство навсякъде. И ако някой в Стауърхед не се е чувствал съвсем нещастен, вината не е моя. Аз правех всичко възможно.

Но бях и полезна. Да започнем от самата къща. Ако някога съм виждала къща, която да не иска да бъде обитавана, това е Имението по времето, когато пристигнахме. Нямам предвид оная тротоарна вода, излизаща от смърдящи тръби, или печката на дърва, опушваща къщата всеки път, когато Сали се опитваше да готви, или шантавия начин, по който беше вързано електричеството, така че, ако светнеш лампите в моята баня, гръмваха всички бушони в западното крило. Или ужаса на септичната яма — това никога няма да го опиша. Нямам това предвид.

След последното изречение си седях около половин час и се чудех как да обясня, че всички ние постоянно се препъвахме и падахме без нищо поне веднъж на ден, сякаш тези прекрасни стари подове тотално мразеха стъпващите по тях крака. Говоря за това, как човек

можеше да чуе гадно тихичко мърморене в двата комина, макар изобщо да нямаше вятър, или как някои ъгли изяждаха светлината и бяха винаги студени и мрачни, колкото и лампи да си светнал. Говоря и за бързите скърцащи стъпки, които всеки от време на време чуваше точно над Арктическият кръг, но никой не искаше да ги споменава; и за прозорчето в източното крило, което не отразяваше слънчевата светлина. Дори не можахме да намерим стаята с този прозорец. Такова беше Имението.

В началото Джулиан беше адски въодушевен от всичко. Тичаше наоколо и викаше:

— Къщата е обитавана от духове, страхотно! Аз ще съм единственото момче в училище, което живее в истинска къща на призраците!

Но на втория етаж имаше две стаи, в които Джулиан не искаше да влезе още от първия ден. Всички други влизахме — изобщо не изглеждаше вътре да има нещо особено или ужасно, — а Джулиан просто застава на вратата, както понякога прави и господин Котак, и никой не беше в състояние да го накара да пристъпи още една крачка. Той все мърмореше:

— Тук нещо не е добре, не ми харесва.

Когато Евън се опита да поговори с него, той се разплака, а ако Тони го дразнеше за това, Джулиан го удряше. Разбира се, сега Джулиан казва, че не помни нищо такова.

Между другото забравих да спомена, че наистина имаше пазач. Името му беше Уилф и съвсем приличаше на пилсбърийска кнедла със странните си гумирани дрехи и високи ботуши. През първото ни утро във фермата изпъля от мазето с тежък махмурлук. Клатушкаше се и потрепваше, сякаш главата му беше стъклена и всеки момент щеше да падне от раменете му и да се разбие на милиони стъкълца. Предполагаше се да остане само няколко седмици, докато покаже на Евън кое къде е из къщата и фермата, но той си остана и след това и никой никога не успя да се отърве от него. Евън го уволняваше един-два пъти седмично, но Уилф не му обръщаше никакво внимание.

Евън и Сали бачкаха като бесни. Евън разкара печката на дърва веднага след като откри някой, който да я завлече надалеч, и известно време изкарахме на пици и на готова храна от Шерборн, докато семейство Ловел не инсталираха нова електрическа печка. Кое

означаваше, че трябва да се смени цялата електрическа инсталация в Арктическият кръг, но те изобщо не направиха проблем на Евън за това. Освен за електричеството те платиха и за смяна на канализацията, така че между едното и другото събитие месеци наред къщата беше истинска руина с разхвърляни навсякъде инструменти и откъртени дъски, с купища кабели, висящи по стените, и хора, които Евън бе наел да му помагат, които ходеха насам-натам, ръмжаха си един на друг, тръскаха пепел от лули по пода и на всеки десет минути си правеха почивка за чай. Повечето от тях имаха конски опашки и големи и гъсти жълти мустаци и аз така и не ги различавах един от друг.

Мнозина напускаха. В повечето случаи беше заради обикновени неща като заплащането, работния ден или почивките за чай, но не винаги. Един си тръгна, защото инструментите му постоянно изчезвали. Мисля, че по тази причина се опита да съди семейство Ловел. А друг не дойде на работа една сутрин и изобщо не се появи да си прибере инструментите. По-късно беше писал на Евън и Сали някакви обяснения, но всичко беше толкова объркано, с много правописни грешки и пълно с несвързани приказки за тъжни гласове, музика, която не можела да се чуе, „студени течения“ и нещо като невидима козина, която през цялото време го гъделичкала по врата. Още двама говореха за гласове и студени течения. Имаше един мъж, който каза, че докато връзвал тока в Арктическият кръг, му миришело на ванилия и това толкова го нервирало, че трябвало да спре. Евън отсече, че повечето са били пияници, и просто продължи да наема нови хора.

— Може би наистина имаме богарт — каза Тони, когато седеше далеч от краката на Джулиан. И двамата мразеха това положение, защото изглеждаше, че се бият постоянно; всъщност те това и правеха. Винаги Джулиан започваше да удря, да рита и да плаче, а Тони го приемаше различно. Или поне аз така съм го запомнила.

— Е, може и така да е — отбеляза Евън. Колкото по-особен беше проблемът, толкова по-спокойно отговаряше той, но такъв си е Евън. — Напоследък в кухнята нещо наистина прави номера и щом не сте вие двамата...

— Не, не! — избоботи Джулиан, а Тони бързо си призна:

— Аз просто си взех няколко шоколадови бисквити, но не съм събарял онези бутилки...

— И аз не съм, не съм, не съм нарисувал ония неща по пода! — Джулиан така усърдно клатеше глава, че ми се зави свят само като го гледах. — И не съм разхвърлял яйцата, нито съм направил оная ужасна каша под мивката, и за хладилника не съм виновен...

Евън въздъхна.

— Наистина бих искал да обвиня за всичко някой богарт.

Вече бяхме включили два хладилника, но в никой от тях храната не можеше да се съхранява повече от един ден. А им нямаше нищо — всеки път, когато се развалеше храна, Евън викаше един възрастен човек от Салисбъри и той всеки път намираще, че токът е погодил някой номер. Което беше изключено при новата инсталация. Последния път, когато човекът дойде от Салисбъри, той потърка нос с пръст, затвори едното си око (чела съм, че някои хора го правят, но никога не съм виждала) и каза на Евън:

— Има къщи — те са тук отпреди електричеството, — които не обичат тока. Те се борят с него, притискат го, опитват се през цялото време да го отстранят. Значи това става — тази къща се бори с тока.

Следващия път Евън повика друг човек, но безрезултатно.

Лично аз се надявах да се появят десетки богарти, петдесетина пууки, цяло стадо като Хедли кау и всякаквите там други създания, за които Евън ни беше разказвал, докато пътувахме насам. Нещо, което да направи оставането ни в Стауърхед абсолютно невъзможно, нещо, което да ни принуди да се върнем поне в Лондон, щом няма начин да се приберем у дома в Ню Йорк. През цялото време стисках палци това да стане — без значение колко щеше да е мръсно или ужасно. Или поне бях „за“ до онова нещо, което се случи в банята ми.

Сали често ми казваше, че английският въздух ще направи чудеса с кожата ми; освен това моята кожа не беше и толкова ужасна, колкото си мислех. Знаех обаче само това, че от „Хийтроу“ насам са ми се появили нови английски червени пъпки, и започнах да се обръщам с гръб, както правят високите момичета, когато се промъквах покрай някое огледало. С изключение на едно — огледалото в банята ми, където разглеждах лицето си всяка вечер и всяка сутрин. Опитвах всичко, което някой ми кажеше, че може да помогне — всякакви мазила, сапуни и маски, неща, които караха кожата ми да съхне и да се лющи, други, които се предполагаше да я омекотят, а тя доизсъхваше

толкова, че чак болеше... Не обичам да говоря за оня период. Беше преди години, но сякаш ей сега ще се върне.

Както и да е. Бях се приближила плътно до огледалото и правех това, което Сали ми беше казала да не правя — изстисквах нещо на челото си, което винаги излизаше на едно и също място. (Мийна казва, че сигурно това е третото ми око, което се опитва да ме накара да му обърна внимание. Извинявайте, ама то просто изглеждаше като червена пъпка с размера на драже М&М. Светлочервена.) След като се отвореше, щях да го почистя със спирт, колкото и да щипе. Надявах се да щипе — може би тогава на проклетото нещо щеше да му хрумне да излезне. И тогава чух гласовете.

Без думи. Не чувах истински думи, а просто два гласа, единия — писклив като на някой мъник, другия — малко по-дълбок и определено по-тих... пронизителен, както бихте казали вие, сякаш Тони шепнеше на Джулиан какво става в някой филм. По онова време той наистина беше търпелив с Джулиан — дори и тогава, когато му викаше богарт.

Обърнах се, но не видях нищо. Банята беше малка — нямаше дори душ, нито скришно място освен в сенките зад старата вана с лъвски крака. Ето откъде идваха гласовете.

Направих крачка напред към ваната.

— Кой е там? — Ако това е прозвучало храбро или нещо подобно, веднага може да изоставите това усещане. Не изпитвах никакъв страх от някого, който говореше тихо и пискливо и можеше да се скрие зад вана. Достраша ме, че ако не внимавам достатъчно, ще започна да ги разбирам, защото вече почти разчленявах думите. А това беше последното нещо, което исках — да разбирам пискливи гласчета, идващи иззад ваната.

Когато се обадох, те замълчаха за миг и после пак започнаха; сега звучаха развълнувано. Можех да изпищя — почувствах как един писък си пробива път през гърдите ми, — но това щеше да докара всички тук, а не исках Сали да разбере, че си стискам пъпките. Сигурно звучи адски тъпо, обаче това е положението — такава съм. Направих още две крачки и тупнах толкова силно с крак, че четката ми за зъби изтрака в чашата.

— Виждам ви — казах. — Можете да излезете оттам. Хайде де, нищо лошо няма да ви сторя. — Това последното го добавих, защото гласът ми трепереше, а не исках те да си помислят, че се страхувам.

Заля ме поток от кикот. Нито цвърчене, нито думи, нито дори истински кикот. А досадно хихикане, като онова, което чувах отсреща, докато минавах през хола. Познато ми е. В училище никога не бих се вързала, но тогава — в оная стара баня в странната смърдяща стара къща и с тях които и да бяха, дето ме шпионираха как си стискам лицето, че и ми се хилеха на това отгоре, просто се вързах и това е. Скочих към ваната, тропях и ритях като Джулиан, когато Тони го е раздразнил твърде много. Добре че там нямаше никой или пък аз ги бях сплескала, но не ми пукаше дори да бяха елфите на дядо Коледа. Но те просто бяха изчезнали. Чух да се отдалечават стъпки някъде в ъгъла, но никакви гласове — освен Сали да пита от хола добре ли съм.

Същата нощ лежах будна часове наред и повече от всеки друг път исках господин Котак да е при мен, да хърка отгоре ми. Опитвах се да запазя спокойствие и да разбера дали полудявам, което почти винаги съм очаквала, или наистина из банята ми тичат богарти. В известен смисъл лудостта беше удобна — ако си луд, не си виновен за нищо, а точно така исках да се чувствам тогава. Богартите са ужасни, защото, ако ги има и ако ги има точно в тая къща, това означава, че може да има и всякакви други създания. Никак не ми се мислеше точно за това. Но поне беше интересно, а лудостта не е интересна. Удобна да, това е ясно, но не и интересна.

Когато най-после заспах, не сънувах точно богарти. Сънувах, че Джулиан и аз сме се смалили до размерите на богарт и някакви големи хора ни гонят с пръчки. Не знам защо с пръчки, но това няма значение, не е страшно. В съня ми имаше още нещо — нещо или някой с големи жълти очи, толкова сурово и диво жълто, че всъщност изглеждаше златно. Големи-големи очи с тесни коси зеници изпълваха съня ми. Не можахме да им избягаме, докато не се събудих сред хаос от потни чаршафи; ослушвах се за гласове. Но повече не ги чух. Не и точно тези.

СЕДЕМ

Мийна постоянно повтаря, че точно тук трябва да разкажа всичко за фермата Стауърхед, но ми е трудно да преценя откъде да започна. Първо на първо, тя е в провинцията — не че „провинция“ означава кой знае какво, ако си на трийсетина километра, все едно къде от любимия на Джулиан „Тако Бел“. Но ако си живял цял живот в сърцето на Манхатън и като се събудиш, чуваш крави, които се чудят кога ще ги издоят, вместо полицейски сирени и диви гъски, които крякат над главата ти, вместо пневматични чукове, разбиващи Западна осемдесет и трета улица и „Кълъмбъс“, или помпата на кладенеца, която бучи като луда, защото в него се е образувала въздушна камбана, вместо плюещи и крещящи точно под прозореца ти пияници... Ами това е то, провинцията. Може за Уили Нелсън или за Томас Харди да не е, но за Западна осемдесет и трета улица и „Кълъмбъс“ е провинция.

Добре де, Мийна. Можеш да проследиш историята на фермата Стауърхед назад от 1671 година, когато Роджър Уилوبي купил голяма част от едно съсипано имение и направо придобил пълна собственост, а не е станал фермер арендатор. Той не бил фермер; направил състояние от доставки за Кралската флота, но в главата му се въртели всякакви идеи за фермерство и нямал търпение да ги провери на практика. Пишел писма до вестниците, пишел памфлети за това, как можеш да удвоиш добивите, като редуваш културите ей така, как да отглеждаш по-едри дорсетски овце и защо всички в западен Дорсет трябва да спрат да сеят пшеница и да я заменят с просо. Според Евън тогава всички в западен Дорсет го чакали кога ще се провали. И започнали да викат на голямата нова къща „Имението“, за да го подиграват. Роджър Уилوبي бил от Бристъл, но все едно, със същия успех можел и да е от Мадрас като Мийна. Сега е друго както навсякъде, но не чак толкова. Дорсет не се променя така бързо като някои други места.

Да, ама той не се провалил, този Роджър Уилоби. Не успял да направи нищо за овцете — те все още са доста дребни, — но явно имал усет за фермерство, защото Стауърхед останал собственост на семейството му почти триста години. Те не били дребни благородници, нито земевладелци, дето не живеели в имотите си и купували ферми, които очите им не виждали. Живеели в собствеността си и постоянно я подобрявали, обикаляйки наоколо с някаква нова идея. Първо Роджър Уилоби отглеждал ечемик и овес, после грах. Опитал се да сее просо, но когато нищо не станало, се върнал към пшеницата като всички в тоя край. Може и да е бил велик романтик — така го нарича Тамзин, — но не е бил луд.

Фермата не е голяма — около триста хектара. В Щатите това е като детско игрище, заден двор; тази земя дори не може да ти върне парите. Но по времето на Роджър Уилоби е била достатъчно много за тази част на Дорсет. Била е дори още повече — не зная колко точно; с течение на времето семейство Уилоби попродали някой и друг ъгъл и някое късче земя. Най-вече през XIX век, когато времето доста дълго се задържало неблагоприятно и цените на земеделската продукция много паднали. Стауърхед тръгнал надолу около 1900 година и никога не се възстановил достатъчно. Последният Уилоби го продал след Втората световна война. Мисля, след тях имало четирима или петима собственици, всеки — все по-некадърен от предишния. Когато го купили семейство Ловел, мястото вероятно е изглеждало също толкова диво, колкото когато тук се е нанесъл Роджър Уилоби.

Семейство Ловел винаги са били бизнесмени, точно както семейство Уилоби — фермери. (В Англия хората са абсолютно наясно какво е било семейството им в миналото.) Собствениците на Стауърхед живеят близо до Оксфорд. Напоследък Евън доста често ходи там, защото те вече не идват толкова, колкото преди ние да се появим в Стауърхед. После те практически живееха при нас — появяваха се като ято червенолики птици и провеждаха дълги съвещания с Евън за планове им Стауърхед да заработи нормално до две години и след това евентуално вече да започне и да печели. Според Евън те бяха велики романтици като стария Роджър Уилоби. Доста често го чувах отново и отново да им го повтаря.

— Не можеш толкова бързо да изправиш на крака ферма, изтощена като Стауърхед — за кой ли път обясняваше той. — Не

говоря само за външния вид — оборите, помощните постройки и прочие, а имам предвид и самата земя. Горният слой почва е трагедия — умира за азот, години наред е ставал все по-неплодороден заради престъпна липса на здрав разум, а крадецът, който е правил напоителната система, трябва да бъде пребит до смърт. — Един или друг от семейство Ловел изсъскваше нещо при това изявление, но Евън, без да обръща внимание, продължаваше нататък: — Трябва ви четвърти кладенец, а много вероятно и пети — няма какво да се обсъжда. Три са били достатъчни в златната ера на добрия крал Чарлс, но нищо не може да е като навремето, включително водният ви преливник. Ето защо не става жито — това и фактът, че то не е подходящата култура за тази кисела почва и този климат. Там пък, където имате достатъчно вода — на горната ливада, — си имате едно прекрасно малко бълбукащо блато. Изобщо няма да се учудя, ако то е единственото маларийно блато в Англия.

Семейство Ловел винаги стигаха дотам, да питат Евън дали е възможно според него изобщо да се спаси фермата. И той им казваше винаги едно и също:

— Да, но няма да стане за една нощ, нито пък ще ви излезе евтино. Ще ви струва пари и много време и ако не искате да инвестирате и двете, може просто да зарежете всичко и да продадете земята за ферма за коледни елхи.

В Дорсет между другото наистина има такива ферми, при това големи. Нямам представа защо.

Да наблюдаваш Евън ден след ден с тези хора беше все едно да го виждаш съвсем различен. Имам предвид, че той продължаваше да говори тихо, косата му винаги беше рошава и понякога забравяше да се прибере вътре, когато вали, защото бил мислел за нещо друго. Но той знаеше какво говори — това е голямата разлика, — всички ония Ловел разбираха, че той знае, и на него не му пукаше какво си мислят те. Така вървеше. Не можеш да не си ти в такава ситуация. Пробвала съм.

Семейство Ловел сигурна са били впечатлени, но не и аз. Не забелязвах всичко това у Евън през онези първи месеци в Стауърхед освен на вечеря, защото денем той беше през цялото време навън, а аз най-често стоях при Сали — тя се опитваше да се справи с Имението, което означаваше да се разкъса, после пак да се събере нацяло и пак да се разкъса; по това време и аз се чувствах горе-долу така. На Сали не й

беше много гот с мен, но все пак и от мен имаше някаква полза казвам го за себе си. Помагах в чистенето, след като най-после инсталацията и канализацията бяха готови, а с Тони метохме, бърсахме, търкахме всички стаи на първия етаж и повечето на втория. През цялото време сигурно не сме разменили и десет думи, но заедно работехме добре. Дори в една жега мислех да му кажа за гласовете в банята ми, но не го сторих. Днес бих го направила, Тони, ако някога прочетеш дотук.

Ако не работех, Джулиан ме влачеше из цялата ферма от ранна утрин ме будеше, като ме дърпаше за краката.

— Хайде, Джени, ставай, да вървим да изследваме!

Само че „да изследваме“ за Джулиан можеше да означава да се катерим по стара ръждясала камара селскостопански машини и да се опитваме да си представим как са работили или просто да ме кара да го гоня из мрачната дъбова горичка на хълма, която той от самото начало започна да нарича Стоакровата гора — точно като гората в „Мечо Пух“. Сега всички ѝ викаме така. Понякога искаше да търсим онази стая на третия етаж с тъмния прозорец. Беше толкова досаден, че накрая Евън измъкна най-старите планове на къщата — те се пазеха във вакуумирани пластмасови калъфи, защото биха се разпаднали, ако се изложат на въздух. Двамата с Джулиан отново и отново брояхме прозорците на тези чертежи, но един винаги липсваше. Според Евън се случвало.

Друг път скитахме из нивите — целият Дорсет е само хълмове — чак до разпрострялата се пустош, която, предполагам, винаги е била толкова неравна, че дори Роджър Уилоби не я е разорал. Радвам се, че никой не е започнал да я обработва, защото е хубаво да гледаш как меко се нагъва към тесния път с две платна, северната граница на фермата Стауърхед. Джулиан тичаше да нагледа стадото овце, които семейство Ловел все още отглеждаха в по-ниското, и се опитваше да си поиграе с колито Албърт, а аз се просвах на торфа, вирах се в пухкавите облаци, приличащи на мехурчета в разбито масло, и не мислех за нищо. Освен може би за пеперудите. Никога в живота си не бях виждала толкова много различни видове пеперуди, колкото има сред хълмовете. Ако лежиш съвсем неподвижно, те дори кацат по лицето ти.

Още не знам защо Джулиан се хвана за мен от самото начало, на „Хийтроу“. Той е единственият човек в живота ми, дошъл направо при

мен по този начин. Искам да кажа, дори на Джейк и Марта им трябваше известно време, а през онзи първи учебен срок Мийна не е била сигурна дали изобщо ме харесва. За разлика от това десетгодишно английско хлапе в ученическа униформа... Още от първия ден. Един път на изследователска експедиция той трябваше да подскача от камък на камък през един поток, който открихме да тече през нещо като малка вдлъбнатина — тук ѝ казват дол; трябваше, защото така е в „Мечо Пух“. Естествено, падна в потока и аз трябваше да го измъкна оттам. Не че беше дълбоко — той можеше да го прегази, — но си беше заклецил крака някъде и се извиваше, за да се освободи, а аз се измокрих, докато го извлека на брега. Дни наред разказваше на всички как съм го спасила от водния му гроб. Първо си мислех, че го прави, за да натрие носа на Тони, но после осъзнах, че наистина го вярва. Толкова се гордееше с мен, а и със себе си — задето е бил спасен. Джулиан.

Веднъж направи за мен нещо, което ще забрави много преди аз да го забравя. Беше в деня, когато със Сали за първи път отидохме в котешкия хотел „Госхоук Фарм“ да видим господин Котак. Искях да го направим още в самото начало, когато се появихме в Стауърхед, но имаше толкова много работа, а колата трябваше на Евън всеки ден. Най-после и Сали, и возилото бяха свободни по едно и също време и тя ме закара до Дорчестър — там, в предградията му, се намира „Госхоук“. Беше гаден ветровит ден, ту започваше, ту спираше да вали — началото на дорсетската есен.

Господин Котак не искаше да ми говори. Позна ме, да, но не пожела да ме погледне. Очаквах да бъде в телена клетка като онази, в която пътува, но той обитаваше нещо като стая в котешки мотел с разни неща за острене на нокти и за катерене, с други висящи и клатушкащи се — за упражнения по скачане и със собствена вратичка за излизане при хубаво време. Той явно не гладуваше — не бях виждала козината му по-лъскава, а беше и понаедрял. Но изобщо не искаше да се обезпокои да издаде срещу ми онзи зъл предупредителен звук. Само обърна гръб, сви се на кравайче и затвори очи.

Сали се опита да помогне. По целия обратен път към фермата ми разказваше история след история за хора, които познавала и чиито любимци били под карантина и как някои от животните се чувствали толкова самотни и ядосани, че дори не пожелали да отидат при

собствениците си, когато дошло време да ги прибират. Но, разбира се, животните им простили след време. Господин Котак също щеше да ми прости. Приказки — като онези, които ми разказваше, когато бях малка. Всички приказки на Сали свършваха щастливо.

Когато се прибрахме, беше почти тъмно. Евън беше приготвил вечеря и тя ни чакаше, но аз просто се качих в стаята си и легнах на леглото. Не плаках — вече казах, не съм голяма ревла. Не че бях бясна на Сали както на Западна осемдесет и трета улица, на което бих могла да се насладя през времето, когато се чувствах нещастна. Това болеше, болеше в стомаха и накъдето и да се обръщах, продължаваше да боли. Гърлото ми беше толкова сухо и свито, сякаш всеки момент щях да заплача, но не можах. Просто си лежах.

Не бях заспала, когато в стаята влезе Джулиан. Бях убедена, че никога повече няма да искам да ям, да спя или да разговарям с някого. Той отвори вратата много бавно — светлината от коридора стигна до очите ми, но аз продължавах да ги стискам здраво. Колкото и тихо да се опитваш да се движиш из стаята, подът скърца, но Джулиан сякаш изчакваше минути, часове след всяка крачка, докато се доближи до леглото. Чух тихия му дрезгав шепот:

— Джени? Наистина ли, ама наистина ли спиш?

Не отговорих. След миг Джулиан остави нещо до мен, точно до възглавницата ми и то ме докосна по лицето. Миришеше доста странно — не лошо, а просто на старо и някак познато. Чух как Джулиан се промъкна обратно към вратата и тя със скърцане се затвори. Не светнах лампите, но след време протегнах ръка към нещото, което той бе оставил на възглавницата. В момента, в който го докоснах, разбрах. Оная проклета едноока стара изтъркана горила, която бе имал през целия си живот — спеше с нея, дъвчеше я, сигурно е пишкал върху нея, много вероятно. Върви вярвай на Джулиан. Всяко друго дете спи с някое мече, а Джулиан си има горила на име Елвис. Сграбчих нещото, заврях лице в смърдящата му сплъстена козина и си изплаках очите, докато не заспах.

Ето как Джулиан стана малкото ми братче. Последното нещо на света, от което имах нужда в момента, но какво да се прави.

В провинцията е шумно по един странен начин. Чуваеш повече звуци именно заради тишината, особено нощем. Вместо да се изключваш, както задължително правиш в Ню Йорк, започваш да се

включваш, все едно дали го искаш или не. Нямам предвид само гъските, прелитащи над главите ни, жабите, щурците и прочие, нито петлите, които обичат да кукуригат в два сутринта. Толкова свикнах, че можех да чувам как се включва и изключва помпата на кладенеца зад мандрата. През някои леденостудени нощи чувах дори клонки да пукат в гъсталака и това сигурно бяха сърни, търсеци храна; ядяха корите на дърветата. Ако чуеш студен, ясен, остър лай с почти металически нотки в него, това не е куче, а лисица. Винаги е малко стряскащо, дори когато знаеш какво е.

Имението също издава звуци, както всички стари къщи, слегнали се в земята — „работят“, както казват. Винаги съм си мислила, че това трябва да звучи като тихо сумтене, мърморене и въздишане, което човек издава, докато се намества удобно в леглото след тежък ден. Дори апартаментът на Западна осемдесет и трета улица издаваше звуци, така че нощем нищо не ме караше да настръхвам.

Но всичко си има първи път. Още първата нощ чух нещо необичайно. Не толкова тропот на малки крачета, нито тънички хихикащи гласчета (винаги можеш да си кажеш, че някоя мишка е притичала и изцвърчала), нито призраци, стенещи или дрънчащи с окови — изобщо никакви глупости от нощта на Все светии. А звук като от течаща във въздуха вода точно над леглото ми. Звук, сякаш някой притичва през стаята, напред и назад, отново и отново, посред нощ. Шепот, толкова тих, че не мога да различа нито една дума. Но точно той ме будеше винаги и когато си лягах, се страхувах, че ще го чуя. Бих попитала Джулиан дали някога е чувал нещо, но не исках да го плаша, затова не го направих.

Имаше и миризми — онази студена ванилия, която електротехникът бе усетил в Арктическият кръг, и на препечен черен хляб — почти като на господин Котак. А веднъж наяве ми се стори, че видях същите онези огромни златни очи от съня ми отвъд прозореца. Само че не мога да бъда сигурна дали бях будна или ги сънувах. Те не ме плашеха по същата причина — винаги исках да тръгна към тях — и затова най-вероятно съм сънувала. Но и днес още не знам.

Имаше един звук, който бяха чували всички, не само аз звук, който, като се чуеше, винаги караше Джулиан да влети в стаята ми. Обикновено се случваше в някоя ужасна нощ със светкавици и гръмотевици с порой от капки, едри като парчета град, с вятър, който

тресе къщата, брули и плющи в дърветата. Такива работи имам предвид. Тогава ги чуваш високо над бурята — кучетата лаят, конете цвилят, а хората се смеят с онзи ужасен, пронизително гладен смях. И точно той винаги плашеше Джулиан. Момчето затваряше очи, притискаше уши с ръце и си завираше главата в мен — толкова силно, че понякога ми причиняваше болка.

Евън всеки път ни казваше, че това са просто дивите гъски, които се викат една друга, само че вятърът изкривява звуците.

— Във всяка страна в Европа я има същата легенда — за Страшния лов, за призрачните хрътки, за ловци и кучета, които преследват и гонят душите на мъртвите. А това тук са просто гъски, нищо друго освен диви гъски, ужасно време и малко развихрено въображение.

А Джулиан кимаше и уж се успокояваше, но прекарваше остатъка от нощта в моята стая и винаги ми беше приятна неговата компания. Защото и двамата с него знаехме как всъщност звучат гъските.

Семейство Ловел дадоха на Евън пълна свобода по отношение на фермата, щом започна преустройването ѝ. Казаха му, че може да започне с рушене — ако иска, да събори всичко, само не Имението. Вероятно е взимал на работа наред в Шерборн и в другите близки градчета, всеки, когото преди не беше наемал за ремонта на къщата — мъже и жени, някои, от които не изглеждаха много по-големи от мен или Тони. Първо събориха всички бараки и пристройки; инструментите и съоръженията се държаха в единия обор, докато рушаха другия. След това Евън се зае с оградите — сигурно е сменил всеки стълб и всеки сантиметър тел около всичките триста хектара. А когато не правеше това, обикаляше нивите, водеше си записки, мърмореше си под носа и ровеше в пръстта. Всяка вечер Сали се чудеше какво да прави с ръцете му, но през цялата есен и зима те все изглеждаха като мляно месо.

Нищо в цялата история не се променяше — всичко си вървеше по същия начин, както отпътуването ни от Западна осемдесет и трета улица — всичко свършено наполовина, нищо не е същото като вчера и всички знаят какво става с изключение на мен. За капак в разгара на всичко това започнахме училище в Шерборн.

Досега отлагах да говоря за тази първа година в английско училище. Не че беше толкова ужасно — имала съм и по-лоши моменти в „Гейнър“, когато ме записаха там. А сега всички отделни неща в света бяха изгубили равновесие едновременно и бяха абсолютно непознати — от храната, езика и лявото движение до къщата, където живеех, и звуците, които чувах нощем. Мъжкото училище в Шерборн също беше ново за Тони и Джулиан, но те поне познаваха основното и не трябваше да се съобразяват с всяка крачка, която правят. Ако веднага бях срещнала Мийна, можеше да е малко по-различно. Ако господин Котак беше при мен... Но него го нямаше. Наистина в началото беше доста зле. Но при мен е все така.

В Шерборнското девическо училище носят униформи. Не че са лоши — морскосиньо сако, пола на шотланско каре, сив пуловер или бяла блуза, а и с всеки следващ клас получаваш все по-голяма свобода какво да носиш, докато стигнеш до шести клас, когато вече си бог и изобщо не си в униформа. Аз обаче бях в трети, точно в мизерната среда и напъхана в това синьо сако за векове напред. Обличайки го всяка сутрин, се чувствах по-малка — с цял живот по-малка, — отколкото когато бях в „Гейнър“. Възрастта, на която бях, си беше достатъчно кофти, но вече почти й бях свикнала. Сега се чувствах така, сякаш отново съм проблематично, ревливо момиченце с разбити колене, и това ми беше омразно. Направо се преобличах още в автобуса на връщане към вкъщи.

Автобусът беше другото нещо. Вече казах, че не завързвам лесно приятелства, а това, че бях приходяща ученичка, никак не допринасяше. В Шерборнското девическо училище има около четиристотин ученички, всичките са на пансион в училището и живеят в някой от осемте дома там с изключение на около двайсетина, които като мен всеки ден се прибираха вкъщи. Така че аз пропуснах и това усещане за връзка, каквото има, когато хората месеци наред живеят, хранят се, учат и са заедно през цялото време. Този училищен дух не се придобива в автобуса. Или поне аз не мога. Всички приходящи бяхме записани към някой дом както пансионерките, но не беше същото.

Мийна Чари също беше приходяща, но в автобуса не й обърнах внимание. Тя не беше сред онези, които седнаха до мен и ме разпитваха за живота в Щатите и дали съм виждала някога еди-коя си

банда или еди-коя си кинозвезда. За известно време опитваха една след друга, но всички се отказаха доста бързо. Съжалявах, защото някои от момичетата бяха приятни, а после никога не ми проговориха отново. Зная, разбира се, че загубата си е моя.

Шерборнското девическо училище е разположено на сто и шейсет декара зелени хълмове в западните покрайнини на града и прилича на истинско имение, дори на дворец с двете си крила, тръгващи от централната кула. Евън нарича такива места „грандиозни пилони“, и аз, макар да не смятах да се впечатлявам, първия ден то адски ме впечатли. И досега е така.

Учеше се много по-здро, отколкото в „Гейнър“, но никога няма да говоря за това. В „Гейнър“ винаги съм получавала доста добри оценки (което е различно от това, да си добър ученик; още тогава го знаех), но това тук беше друг свят и изобщо не можеше да става дума за сравнение. Трети клас, а ме караха да уча неща, с които бих се сблъскала едва в колежа; на всичкото отгоре половината бяха уж избираеми. Английска литература, математика, световна история, история на Великобритания, три различни науки, език (заради Марта избрах испански), да не говорим за спортовете или информационните технологии. Умът ми не си беше на мястото, аз не се побирах в кожата си и направо бях като парализирана от целия този първи срок. Нещата се влошиха още повече, като научих колко струва обучението ми на Евън и Сали. И Тони, и Джулиан имаха частични стипендии в мъжкото училище, но не и аз. Ала никой никога не каза и дума по въпроса.

Пък всички бяха толкова досадно сладки, че направо да ти призлее. Към всяко ново момиче беше прикрепено едно по-голямо — викаха му „сянка“, — което известно време те развежда и ти помага да свикнеш с начина на живот в Шерборн. Моята сянка се казваше Барбара и сега, когато пиша това, се опитвам да си спомня поне едно-единствено мило нещо, което някога съм й казала или съм направила за нея. И най-много, което мога да се сетя, е, че почти не говорех, докато тя ми показваше къде е стаята на моя клас — нещо като класната стая в „Гейнър“ — и ме представяше на учителите и на всички в дома, към който се водех. И тя, и останалите постоянно ми повтаряха — няма значение, че съм приходяща, че наистина ще бъда истински член на дома, изцяло ангажиран във всички социални дейности, че винаги съм поканена да остана за вечеря след часовете —

само че ако изпуснех автобуса, Сали трябваше да идва да ме прибира, — и нито за миг не трябва да се чувствам аутсайдер. И те наистина го мислеха. Винаги съм знаела, че наистина така мислят.

Ако в училище бях ядосан мълчалив проблем, вкъщи бях още по-лоша. Влачех се едва-едва, помагах само когато просто нямаше начин, а когато не се затварях в себе си или нямах какво да върша, роптаех непрекъснато. Наистина не се опитвам да си спомня какво казвах на хората особено на Евън — по онова време, защото това ще ме накара да се пръсна от яд. Държах се полупоносимо с Джулиан — по някакъв начин той не би ми позволил друго, — но с всички останали... Стига по този въпрос. Казах, че няма да лъжа в собствената си книга, и наистина не лъжа, но край.

Има още нещо, което нямам нищо против да си спомня нещо, което се случи точно преди Коледа. Тогава положението се изостри още повече, защото Сали и аз бяхме еврейки, а момчетата бяха свикнали с коледни елхи, чорапи и песнички. На Евън наистина му беше нервно. Естествено, аз съобщих на всички, че не искам да имам нищо общо с убийството на някое дърво дори и заради Исус, и разбутах всичко, за да открия менората^[1] (баба Пола го беше дала на Сали преди да тръгнем). Джулиан се залепи като опашка за мен. Реших да не му казвам да се разкара.

Всъщност точно той изрови менората от дъното на една кутия в стаята на втория етаж, където Сали беше натъпкала всичко, което смяташе да подреди през първия уикенд, след като хвана студът. Менората е поне на стотина години и е сребърна, въпреки че това не се разбира от пръв поглед, каквато е потъмняла и надраскана. Показах на Джулиан печата на майстора на сребро в основата на свещника и му разказах как прапрабаба и дядо криели менората в обора, когато войниците минавали през града.

— Криели я в краварника — обяснявах аз — под половин тон кравешки лайна. Дори казаците нямало да тършуват точно там.

На Джулиан му хареса. Две от подставките бяха изкривени, защото както му казах, кравата стъпила отгоре. Но кой знае дали това е вярно.

Джулиан искаше да знае как се използва менората, затова го пратих долу да вземе няколко свещи, докато се опитвах да произтъркам свещника. Тогава навсякъде имахме какви ли не видове свещи, защото

токът спираше на всеки десет минути. Тези, които донесе Джулиан, не ставаха съвсем точно, но аз ги поизрязах. Разказах му за Ханука — за сирийците и за братята Макавеи, за онази последна чашка осветено масло за новия храмов олтар в Йерусалим, която по чудо горяла осем дни, докато най-сетне някой не се появил с ново миро. Историята е интересна и докато я разказвах, почти забравих колко бях ядосана на целия свят.

Когато Джулиан ме попита дали евреите имат песни за Ханука, за момент главата ми се изпразни напълно — Сали и аз не бяхме най-религиозното семейство в Ню Йорк, — но после се сетих за молитвата, която се напява, когато се палят свещите. Знаех я, защото баба Пола ме беше научила, и я изпях на Джулиан.

*Барух ата, Адонай Елохейну,
мелех хаолам,
ашер кидешану бемицво тов,
вецивану лехадлик неир
шел Ханука.*

Джулиан много бързо учеше песни. Тази също запомни на мига, еврейското му произношение не беше по-лошо от моето и ние я изпяхме заедно, докато палех първата свещ, шамаш, а после от нея — и свещта за първата вечер само за да му покажа как се прави. Така си седяхме там, Джулиан и аз, коленичили на пода в онази студена, опасана с паяжини стая, наполовина затрупана с кутиите на Сали и с парцаливи стари куфари и чанти на някоя друга Сали, която винаги е мислила да се заеме с тях и да ги подреди тия дни. Ето ни нас двамата, напяваме, свели глави, молим се на бог, в когото никой от нас не вярва, че може да ни накара да запалим свещите на Ханука. Трябва да ни видите, важно е.

Защото тогава усетих мириса на ванилия.

---

[1] Ритуален еврейски свещник с 9 свещи; след запалването на първата свещ (шамаш) се пали по една за всеки от осемте дни на Ханука. Ханука — празник на светлината (края на ноември-началото на декември), на който се отбелязва победата на братята Макавеи,

преосвещаването на храма в Йерусалим и чудото на мирото, горяло осем дни. — Бел. прев. [↑](#)

ОСЕМ

Мийна, ако имаш малко ум в главата си, ще пропуснеш тази част. Защото смятам да се престоря, че споря с теб, в противен случай никога няма да мога да я напиша. Става ли?

Добре. През пролетта момичето, което седеше до мен в клас, напусна, защото баща ѝ си намерил работа в Намибия или кой знае къде, и Мийна Чари се премести на нейното място. През целия първи срок не бяхме разменили ѝ две думи даже и в автобуса. Не защото беше индийка или нещо такова, а защото беше много хубава. Нямахше шокиращото, убийствено великолепие на кинозвезда подобно на Стейси Алтиери у дома. Мийна изобщо не изглежда така. Но има такава невероятно мека кафява кожа, която изобщо не познава пъпка, и големи тъмни очи като теменуги зад очилата. Дори в училищната униформа Мийна сякаш носеше елегантно сари — това личеше от начина, по който се движи. Наистина е по-добре да не го четеш това, Мийна!

Не излизам с момичета, които изглеждат като Мийна това решение бях взела още навремето. Много момичета го правят — в „Гейнър“ например Треиси или Ванеса си имаха своите малки групички, в които всички се надяваха, че малко от красотата някак ще премине върху тях или че момчетата ще се опитат да се доберат до красавиците чрез тях. Кое се случваше. Не мога да кажа, че тази система не работеше, но без мен. Аз си висях с Джейк и Марта и се радвах, че ги има.

Мийна. Какво да правиш с човек като Мийна, която не познава правилата на играта и не се държи като красавица? Зная, че ако изглеждаш както Мийна, можеш да си позволиш да не ти пука и на нея наистина не ѝ пука. Повечето момичета смятат, че е надута, а повечето момчета се боят от нея, защото получава отлични оценки и иска да стане лекар като дядо си. Тя е толкова спокойна и спретната, колкото аз съм темпераментна и разхвърляна. Мина доста време, преди да

започна да вярвам, че тя наистина иска да бъдем приятелки. И не от скромност, ами просто бях наясно с правилата.

Говорили сме за това два пъти. Първия път дълго не можа да схване какво казвам. Постоянно повтаряше:

— Защо да не можехме да бъдем приятелки, обясни ми го! Обичаме едни и същи книги, еднаква музика, смеем се на едно и също... имаме толкова много общи неща. Със същия успех ти можеше да си родена в Мадрас, а аз — в Ню Йорк.

Мийна говори по този начин. Майка ѝ и баща ѝ имат индийски акцент, но при Мийна въпросът не е как звучи английският ѝ, а как го използва. Същото като с униформата виждаш или чуваш едно, но усещаш друго. А Мийна дори не мисли за това.

Когато най-после разбра какво имах предвид, не отговори веднага. Сплете ръце, отпусна брадичка на връхчетата на пръстите си и дълго гледа надолу. След това вдигна поглед.

— Защото аз съм много добро момиче. Аз съм единствено дете и съм всичко, за което майка ми и баща ми някога са мечтали. Много добра ученичка, отличен английски, идеално държание — достатъчно представително, да, — вече почти класирана в Кеймбридж на едно от първите места, където ходим постоянно. Хубаво щеше да е, ако имах бяла кожа — това дава по-добри възможности за избор на съпруг, — но не можеш да имаш всичко. Джени, сега разбираш ли?

— Не — казах аз. — Мисля, че не разбирам. — Обаче си помислих, че сигурно трябва да се ядосам, но се опитах да остана спокойна. — Искаш да кажеш, че съм абсолютната ти противоположност? Толкова съм различна от теб, че съм направо необикновена, така ли?

Мийна погледна така, сякаш съм я ударила.

— Не това! Не това, не! — Скочи и хвана ръцете ми. — Ти имаш висок дух, правиш си собствени планове — не би се задоволила с това, което искат всички, за да си мислят, че си добро момиче. На теб не ти пука какво мислят другите — това ме възхищава у теб толкова много. Наистина, Джени, бих искала да съм като теб.

През целия ми живот никой не се е сещал да ми каже такава неща. Никой. Така казах на Мийна, но каквато беше умница, едва ли някога наистина щеше да разбере какво означава това, което каза.

Мийна разбира много неща, но ако можеше да разбере нещо подобно, нямаше да е Мийна. Но това е положението.

Както и да е. Сприятелихме се, когато и двете се скрихме в дамската тоалетна, за да избягаме от физическо, и по-късно, когато Мийна започна да ми помага по испански, а аз на нея — с проекта по музика, в който трябваше да сравнява начина, по който импровизират индийските певци, с този на западните джаз изпълнители. Веднъж ѝ казах, че моето не се смята за помощ, защото родителите ми са музиканти, а тя наистина ми се ядоса. Каза, че приятелството не е мач по крикет, не броиш резултата, няма точкова система. Почти ми харесваше да гледам Мийна ядосана, защото го прави толкова добре, като се има предвид, че това продължава около пет минути, не повече. От Мийна никога няма да излезе добър сърдитко.

Тя живее в Йовил — майка ѝ работи в болницата там, а баща ѝ пътува до Дорчестър, където преподава физика в университета. Първия път, когато останах да спя в дома на Мийна, бях напрегната, защото не знаех дали трябва да се държа по-различно с нея, отколкото когато бяхме само двете, а тя беше нервна, понеже не знаеше как ще се отнесат с мен родителите ѝ. Те пък на свой ред също нервничеха, тъй като никога преди Мийна не беше водила въпреки някого от училище и не знаеха дали ще мога да ям индийска храна или как се отнасят евреите към гравирани образи и олтари в антрето им. Така че имахме основание да се притесняваме, но всичко мина добре. Господин и госпожа Чари бяха толкова мили, колкото можеха да си позволят по отношение на шантата американска приятелка на дъщеря им, а аз не се спънах в нищо и не казах нищо кой знае колко глупаво. А що се отнася до индийската храна... аз съм от Ню Йорк, за бога.

Затова беше много по-лесно, когато Мийна дойде да прекара уикенда във фермата Стауърхед. Тони и Джулиан се влюбиха в нея в момента, в който тя прекрачи прага. Малко ревнувах, особено като гледах как Джулиан върви по петите ѝ и предлага да ѝ носи нещата. Преследваше ме една мисъл: „Обзалагам се, че Сали ще поиска да изглеждам така и да се държа така.“ Но бях и горда с Мийна — „Тя ми е приятелка, какво ще кажете, а?“ — и същевременно се чувствах виновна, че преди не съм се държала така с Джейк и Марта. Има дни, когато наистина няма начин да остана насаме със себе си.

Евън беше навън с някакъв майстор на кладенци, Сали — с ветеринаря заради овцете, така че Тони и Джулиан я разведоха из Имението, а аз се влачех подире им. Тони ѝ показва стаята на приземния етаж в източното крило, която бе превърнал в свое студио; вътре беше сложил дори станок и събираше всяко парче от огледало, което намереше, а после ги сглобяваше като пъзел. През уикендите постоянно търкаше пода с пясък, отново и отново, така че той вече беше станал почти прозрачен. После, естествено, Джулиан трябваше да покаже на Мийна сбирката си с камъни, хербария си и колекцията от пакетчета захар. А и старата горила в моята стая, но наистина не спомена, че всъщност тя е негова. Джулиан. Все още не мога да го накарам да си я вземе обратно.

На вечеря момчетата говореха с Мийна едновременно, а Евън и Сали ѝ задаваха същите въпроси за училище, които ми бяха задавали господин и госпожа Чари. Нямах никакъв шанс двете да си поговорим спокойно, докато не си легнахме в моята стая. А там ми отне половин час да убедя Мийна да спи в леглото ми, а аз — на пода в стария спален чувал на Евън. Индийците винаги искат да се отнасят с теб като с техен гост, дори когато те са ти на гости. И това може да те подлуди.

Най-после си дойдохме на думата. Лежахме си там и разговаряхме за семействата си, за училището, аз разказах на Мийна за Джак и Марта, а тя на мен — за Лалита, най-добрата ѝ приятелка в Мадрас. Сравнявахме книги, филми и песни, чий цикъл е по-зле и кой мрази повече господин Уиншип — той ни предаваше органична химия, защо мусоните са толкова важни и защо смятам да я заведа да се запознае с един възрастен човек в Централ Парк, когото всички наричаха Поет О. Вече са минали няколко години и аз не мога да си спомня защо, когато си на тринайсет, за всички тези неща задължително трябва да се говори на тъмно, тогава, когато се предполага отдавна да си заспал. Но това е положението.

Мийна разказваше за Картхик, бялата ѝ мишка, а аз — за господин Котак. Или поне дотогава, докато гърлото ми пак започна да се свива. Затова Мийна смени темата, без да се разбере, че я е сменила — нещо, в което беше майсторка.

— Обаче пък в какъв дворец ще се върне твойт господин Котак — каза тя. — Толкова пространство, толкова много сенчести ъгли за

изследване, толкова интересни нови звуци... Бих искала да съм котка в такава къща.

— А не си видяла още и половината. Другите хора имат хлебарки, а ние имаме гномове или богарти, или кой знае какво. — Разказах ѝ за гласовете в банята ми — не бях го казвала на никого, — за стаите, в които Джулиан не иска да влезе, и какво бяха казали дърводелците и електротехниците. Колкото по-нататък продължавах, толкова по-смахнато звучеше, но Мийна слушаше, без нито веднъж да се засмее или да ме прекъсне.

Когато приключих, тя рече:

— Джулиан е прав — определено живеете в обитавана къща. Залагам долари срещу понички. — Мийна е луда на тема американски жаргон и го използва всеки път, когато има възможност. — В Индия навсякъде има обитавани от духове къщи — имаме обитавани апартаменти, градини, дори гаражи. В старата ни къща в Мадрас имаше полтъргайт, един от онези духове, които чупят разни неща и разхвърлят всичко. Когато бях малка, съм го виждала няколко пъти.

Хубаво, че беше тъмно и тя не видя как я слушах със зяпнала уста.

— Виждала си? Полтъргайста?

— Да. Но не много често. Малко момиченце, някъде на годините на Джулиан, с белег по цялата страна на малкото лице. Белег като от изгаряне. Може би затова е станала полтъргайт, кой знае. Толкова ни беше мъчно за нея.

— И какво направи? Индийците имате ли нещо като — как да кажа — като свещеник? Екзорсист?

— Да. Има нещо такова. — Мийна се позасмя, но малко позатаи и дъх. — Но, Джени, тя е живяла там, живяла е в нашата къща по-дълго от нас. Какво можем да направим? — После вече се засмя по-спокойно. — Освен това тя държеше надалеч много от роднините, които не можем да понасям. Пък и не закачаше стаята ми с едно-две изключения. Мисля, че понякога почти ме харесваше.

Позамислих се над това.

— Обаче каквото и да има в нашата къща, то не ни харесва чак толкова, съдейки по начина, по който звучаха ония досадни гласчета. Ако ще имаме нещо, по-добре да е поне истински призрак. Дори повече бих се зарадвала на пуук.

Мийна поиска да разбере какво е пуук и аз ѝ повторих какво ни разказваше Евън, а също и за богарт и за Страшния лов.

— Не разбирам защо да нямате и двете — каза Мийна — и богарти, и призраци. Обзалагам се, че е точно така. Къщата е съвсем подходяща.

Благодарих ѝ — наистина имах нужда да чуя нещо подобно, а Мийна вече се смееше искрено.

— Когато си израснал в стари къщи като мен, растеш и с призраци. И те са били човеци и винаги ги привличат места, където продължително време са живели хора. Не можеш да се сдобиеш с призрак в търговския център.

— Страхотно. Надявам се поне призраците да изгонят богартите. И това ще е нещо.

Замълчахме и аз помислих, че Мийна е заспала. Тогава усетих как протяга ръка от леглото, опитва да намери моята и да я стисне.

— Когато отидеш да го вземеш — рече тя. — Твоя господин Котак. Мога да дойда с теб, ако искаш.

Не знаех какво точно да кажа. Само ѝ стиснах ръката и измърморих:

— Да, сигурно, добре.

Мисля, че заспахме, държейки се за ръце, но не помня със сигурност.

Един прекрасен ден отидохме до котешкия хотел „Госхоук Фарм“ за последен път. С английската пролет трябва много да се внимава — не можеш да ѝ обърнеш гръб, защото температурата стига до трийсет градуса и докато си събличаш ризата, изведнъж започва да гърми и святка. Знам например, че един поет, който е написал „О, да бъдеш в Англия, когато е април“, точно по това време е живял в Италия.

Но този ден в началото на април си остана топъл и ясен през целия път до Дорчестър. Дърветата цъфтяха в розово и бяло, навсякъде — жълти нарциси, в ливадите — малки агънца с големи червени номера отгоре им. Хората караха трактори, рала и брани, предните прозорци на колата бяха поотворени, така че на задната седалка се усещаше мирисът на прясно разорана земя, идващ отвсякъде. Не му обръщах никакво внимание, нито на агънца, нито на Сали, която отпред продължаваше да разпитва Мийна за училище. Само се превивах от болки в стомаха и се опитвах да не мисля, колкото пъти

съм си представяла деня, в който най-сетне щях да прибера господин Котак вкъщи.

Когато стигнахме до Дорчестър, ми се искаше Мийна да не идва с нас, защото тогава трябваше само да изчакам Сали да влезе и да вземе господин Котак. Но те двете бяха толкова щастливи и развълнувани, че нямах избор. Още помня колко тежки усещах краката си и колко безкрайно дълго ми се стори слизането от колата. Влязохме и Сали каза:

— Аз ще се оправя с бумагите, а вие двете вървете да вземете големия човек.

Смятах да възразя — това е моята котка, аз съм се оправяла досега с всички гадни подробности, аз ще довърша всичко, но Мийна ме сграбчи за ръката и ме повлече към котешките клетки. Така че не ми остана и минута да се запъвам като магаре на мост.

Добре. Тъкмо това е трудното, това имам предвид, като се опитвам да опиша чувствата на другия в определен момент преди шест години. Вече може да не съм същата; но никога няма да забравя какво ѝ беше на нея, когато трябваше да тича с новата си приятелка тя да намери най-добрия си приятел и да го отведе вкъщи, дори след като знаеше, че той вече няма да ѝ проговори, нито да я погледне. И трябваше да преживее всичко това, нямаше друг начин, а котешките клетки все повече се приближаваха. Появи се Мартин, онова приятно момче от летището, отключи клетката на господин Котак и се усмихна.

— Това е любимата част от работата ми. — И широко отвори вратичката.

Първоначално той не дойде. Стоеше на вратата, протегна първо предните, после задните си лапи, както правят котките, и се прозина като хипопотам, докато се протягаше. Чух Мийна да казва:

— О, толкова е хубав! — но гласът ѝ звучеше някъде много далеч.

Коленичих до вратичката и той ме погледна с онези свои оранжеви очи.

— Моля те. Извинявай. — Мисля, че никой не ме чу. Господин Котак наведе глава и я завря в брадичката ми.

После обви с предните си лапки врата ми и издаде онзи кратък звук, както прави понякога — той винаги звучи като въпрос, на който не знам как да отговоря. Вдигнах го.

— Колко си му липсвала — обади се Мийна. — Виж го само. Тя го погали по гърба, но той не се обърна да я погледне.

Продължаваше да притиска глава към мен и мъркаше. Опитах се да кажа: „Хайде, хлапе, ела да изпушим един джойнт“, но не можах да пророня нито дума.

Сигурна съм, че в началото фермата не му хареса. Никога не би си признал, че нещо му идва твърде много, но след цял един живот в нюйоркски апартамент и шест месеца в котешки приют той просто не можеше да понесе всичко това, а и не искаше. Първите два дена стоя в стаята ми — най-вече под библиотеката — и с изключение на мен съскаше срещу всеки, дори и срещу Сали. Джулиан наистина се почувства засегнат, защото беше планирал купон за посрещането с украси и котешки глезотии. Трябваше да го успокоя, затова му казах, че след ден-два ще може да го носи на врата си като кожена яка, и той се почувства по-добре. Джулиан.

Третият ден беше събота, затова си бях вкъщи. Господин Котак ме събуди — муцунката му нежно докосваше очите ми. Не го беше правил, откакто беше малко коте — след като веднъж разбра, че ако очите ми са отворени, значи съм будна. Успях да ги отворя и той изтича до вратата — това обикновено значи време за котешка тоалетна. Тя беше в банята ми, но той имаше други намерения. Точно като Джулиан ме бе събудил, за да ходим да изследваме.

— След като се измия — казах му аз. — И хапна нещо. Ще почакаш няколко минутки, става ли? — Същото казвах винаги и на Джулиан. Така че господин Котак влезе в банята и използва тоалетната си. После похапна, изми се сам и когато бях готова, беше готов и той.

Днес на дневен ред беше само Имението — той още не беше подготвен за голямото английско открито пространство. Започнахме с Арктическия кръг, показах му новите бюфети и етажерката, които Евън беше сложил — да не споменавам още един нов хладилник. Господин Котак вървеше кротко до мен, опашката му — щръкнала като шнорхел, и душеше всичко, сякаш възнамерява да купи мястото. За миг гърлото ми се сви, като го гледах така.

Западното крило, източното крило, коридори, гардероби, стаи... обиколихме целия първи етаж съвсем спокойно. Господин Котак оглеждаше навсякъде. Дори няма да се досетите какво го интересува — едва надникна в две стаи, които биха ми били любопитни, ако аз бях

котка, но цяла вечност души около един празен малък алков, като ме поглеждаше нетърпеливо, сякаш аз би трябвало да знам на какво му мирише и да направя нещо по въпроса. Винаги успявам да разочаровам господин Котак, но той е свикнал. Точно като Шерлок Холмс и доктор Уотсън.

До втория етаж се стига по стълбище, което заобикаля западния комин; в източното крило няма стълба. Не знам защо, но след като веднъж се озовахме на втория етаж, цялото поведение на господин Котак се промени. Той по-скоро се прокрадваше, коремчето му почти се влачеше по пода, но най-често сякаш дебнеше нещо — птица ли, плъх ли. Със свити уши, с плътно прибрана опашка, издаваше някакво тихо, злобно ръмжене, каквото никога досега не бях чувала.

— Какво? Какво има? — попитах аз. — Да не са онези неща в банята ми? — но той дори не ме погледна. Господин Котак си беше наумил нещо. Понякога наистина има моменти, когато ми се иска да имам куче. Малко и пухкаво.

Всъщност той не беше поглеждал в банята, след като веднъж използва тоалетната си. Но тук човек би си помислил, че се промъква през минно поле: всичко беше подозрително, опасно — или поне би могло да бъде. Стигнахме до двете стаи, в които Джулиан не пожела да влезе през онзи първи ден, и господин Котак буквално замръзна наскреда крачката си. Не издаде звук, не замаха с опашка, нищо. Просто си седеше на задните лапи и ме гледаше.

— Какво? — повторих аз. — Богарт ли? Ама какво става, по дяволите?

Наведох се да го взема, но той се дръпна и хукна надолу по коридора. Не ми остана нищо друго, освен да го последвам. Вървах след него, минавахме покрай редица затворени дъбови врати. За шест месеца, бяхме успели само да поизчистим цялото източно крило — с изключение на студиото, което Тони си направи тук — и дори и сега всъщност никой не използваше стаите на втория етаж. А би могло, защото всичко им е наред. Но ние все едно не го правим.

Пред мен господин Котак зави зад някакъв ъгъл. Видях го пред нещо, за което първоначално реших, че е поредната врата, но после схванах, че е стълбище, заковано точно като онова в западното крило. Още никой от нас не се беше качвал на третия етаж, въпреки че дотам можеше да се стигне относително лесно; трябваше само да се

понаведеш и да бутнеш. Не че имах намерение, освен ако не трябваше да последвам господин Котак, а той също не смяташе да ходи никъде. Сви се в подножието на стълбата, цялото му тяло стегнато като бодлива тел, очите му — огромни и диви, каквито никога не бях ги виждала. Изобщо не се опитах да го взема на ръце, а само продължавах да повтарям: — Какво? Какво ти става, по дяволите? През дъските на стълбището не можех да видя нищо. Не можех да усетя какво души или чува той, нито какво сочат мустаците или опашката му. Нищо друго не можех да направя, освен да млъкна и да чакам — като доктор Уотсън.

И после той пак стана господин Котак — Върховното спокойствие, — седна да потърка с лапички муцунката си и да се почеше. След това се обърна и ме погледна с онзи поглед, който казваше — безпогрешно, без въпроси: „Ти си глуха, тъпа, сляпа и изглеждаш смешна, но ще се справим.“ Коленичих и той скочи на рамото ми — така го носех, когато беше малък. Вече беше пораснал, но нямаше да се откаже — въпреки че винаги се плъзга и се пързала и трябва да се хване толкова здраво с нокти, че не мога да го откъсна от себе си. Но този път балансираше идеално, вкопчи се и замърка направо в ухото ми толкова силно, че продължавах да усещам мъркането в зъбите и когато се отдръпна назад. Има моменти, когато наистина знам какво точно минава през черната му космата глава. Но този не беше един от тях.

Същата вечер Сали дойде в стаята ми — беше мило от нейна страна, защото седмици наред не можехме да се видим насаме заради училището, заради фермата и защото прекарвах много време с Мийна. Майка ми се усмихна, като видя господин Котак заспал на леглото ми.

— Аха, значи всичко е простено?

— Предполагам. — Нямаше да ѝ пиша червена точка за това, дори да беше точно така, както каза Мийна — да броим резултата. Сали седна в краката ми и погали господин Котак, който не си направи труда да отвори очи. Тя попита дали вече е излизал навън, отговорих, че не, все още има достатъчно вълнения около разглеждането на Имението. Нямах намерение, но ѝ заразправях всичко за това как се е държал на някои места в къщата и какво стана на стълбата за третия етаж в източното крило. Не ми пукаше колко смахнато звучи. Сали

слушаше, без да ме прекъсва и без да каже нещо. Изглеждаше уморена, доста уморена.

Когато най-после млъкнах, тя рече:

— Това е много стара къща, Джени, нямам и представа какво е ставало тук в продължение на триста години. Котките сякаш усещат неща, които ние не можем и затова не би ме изненадало нищо, което ще направи твоето голямо момче. Така че кой знае.

— Според Мийна къщата наистина е обитавана от духове. Тя казва, че ги имали навсякъде в Индия.

Сали поклати глава.

— Аз не вярвам в призраци. Въпреки че навремето, преди ти да се родиш, имах един много странен клавесин... — Но тя млъкна и пак поклати глава. — Не. Няма призраци. Феи, гноми, самодиви в градината ми... Видя ли кухнята тази сутрин?

Бях видяла. Като че ли в килера бяха танцували гризачи. Казах ѝ за полтъргайста на Мийна, но Сали въздъхна и сви рамене; според нея вероятно в Индия всичко било съвсем различно. После изведнъж попита:

— Миличка, вече харесваш ли Евън малко повече? Искам да кажа, като втори баща.

На свой ред свих рамене.

— Никога не е било да не го харесвам. — Беше си самата истина. Единственото, което не харесвах у Евън, беше тъкмо това — че го харесвам, защото, ако някой разбие и опустоши целия ти живот, поне трябва да има благоприличието да се окаже изрод — като в „Дейвид Копърфийлд“, — противно зло копеле, а не слабичък фермер островитянин, който обича да свири на китара. — Той е готин. За втори баща.

— Е, и това е нещо. — Сали ме погали по бузата. — Той много те харесва, нали знаеш. Всъщност ти се възхищава, въпреки че аз не разбирам защо. — Не казах нищо. Сали въздъхна. — Започва да става сложно, Джени. Ще бъде много по-трудно и много по-дълго, отколкото Евън очакваше, да се възстанови тази руина. Но той ще го направи. Разбира се, дотогава вече може да буташ инвалидните ни колички, но ще стане. А междувременно може дори да успеем да се измъкнем за медения си месец. Но точно сега, струва ми се, чак докато остареем, просто ще си копаем дупки и ще рушим разни неща.

— Тъ... Ами пианото? — попитах. Сали ме погледна. — Не си докосвала пианото, откакто сме тук. Знам, че не е акордирано и трябва да повикаш някого от Дорчестър или отнякъде другаде. Освен, ако не искаш да го оставиш на богартите... Но това си е твоето пиано. — Преди да кажа това, не си давах сметка, че наистина се притеснявам, задето тя не свири на пианото. Господин Котак отвори очи най-сетне, прозина се и дойде при мен от другия край на леглото да провери дали пак съм неспокойна. На него винаги всичко му е ясно.

Сали не се ядоса. Наведе се напред и ме прегърна. Понякога се дразня и ставам само колене и лакти, но точно сега ми подежда добре. Сгуших се в нея, господин Котак се сви на корема ми и на тримата ни беше уютно и спокойно заедно. Почти задряхах.

Мисля, че вече спях, когато Сали каза:

— Джени? Мийна наистина ли каза, че е видяла полтъргайт?

— Няквоомиченце — промърморих аз. — Било им жал.

— Защото има известни доказателства, че такива създания може и да има. Имаше някаква връзка с — какво беше?... еманациите от някой друг, който е живял тук навремето. За бога, в един момент е като в „Зоната на здрача“, в следващия вече можеш да пишеш докторати по темата. Може ли изобщо някой да е сигурен в нещо? — Тя ме погали по косата, но това ми се стори много далечно, както звучеше и гласът ѝ.

Мисля, че измрънках:

— Несаеманациабогарт — но дори не се чувах. Само господин Котак мъркаше в съня си цяла нощ.

ДЕВЕТ

Хубаво беше, че господин Котак хареса Джулиан. Мисля, че Джулиан не би се примирил с обратното.

Господин Котак не харесва много хора. Толерантен е към всеки, но не значи, че обича всички. Джулиан сигурно го е разбрал. Господин Котак завря муцунка в лицето на Джулиан, обгърна с предните си лапи врата му и позволи на Джулиан да го увие около врата си, както му бях казала. Никога не бях виждала господин Котак да го позволява другиму. На Джулиан бях го казала само за да го накарам да млъкне и се надявах той да забрави. Но котките понякога те изненадват.

С Тони обаче господин Котак беше учтив и официален и толкова. Наистина обичаше да застане на вратата на репетиционната на Тони и да го гледа как танцува. Все едно дали Тони просто се упражнява или обикаля стаята замислен — господин Котак беше адски щастлив да седи там и да го гледа. Тони затваряше вратата, щом го мернеше, но в стаята ставаше задушно и той отваряше отново, а господин Котак се връщаше със скоростта на куршум. Абсолютно, безкрайно, окончателно очарован.

Но не и Тони. Почти всеки път се повтаряше едно и също — той идваше при мен и казваше нещо от рода:

— Джени, много бих искал да те помоля да държиш това животно далеч от студиото ми.

— Ама той нищо не прави — отвръщах аз. — Просто му харесва как танцуваш. Според мен трябва да си поласкан.

— Да, ама не съм. Не обичам да ме гледат. Това ме изнервя.

— Вероятно ще направиш интересна кариера.

А Тони се вбесяваше и се отдалечаваше с викове:

— Да се харесвам на котки! Да не би да танцувам за котките, бе!

Наистина упорито се опитвах да накарам господин Котак да стои навън или в моята стая в тези дни, но предварително си знаех, че е безполезно. В Ню Йорк или Дорсет господин Котак отива където си иска и единственото, което някога съм успявала да направя, е да се

влача подире му. И затова се случи всичко, което се случи, все едно как ще го погледнете. Ако господин Котак не беше така запленил от танците на Тони, не зная дали някога щях да срещна Тамзин. Според Мийна било съдба. Не зная. Ще видите. Всеки момент.

Господин Котак много подробно изследваше новите си владения. Коли и съоръжения, дупки и кучета и разни щуротии, за които поназнайваше нещо, но никога в живота си не беше виждал крава, пиле или балировач на сено. Бързо откри каква е разликата между лисиците и градските кучета. (Албърт не беше проблем — Албърт не забелязваше нищо освен овцете.) За разлика от мен обаче не губеше нито миг да ругае и мрънка, а просто продължаваше нататък. Всеки ден го виждах как се промъква все по-далеч от Имението, свиква с представата за трева и кал, подушва всичко и после сяда и го обмисля. Без да бърза. Дълго се задържаше в мандрата, катереше се по дърветата да гони катерици, сякаш цял живот е правил това; само веднъж трябваше да му помогна да слезе. Още на втория ден навън вече припикаваше разни неща или се отъркваше о тях, за да ги маркира със собствената си миризма. Май и аз трябваше да го направя.

След два месеца — към края на април — началото на май той вече знаеше всичко, което може да се знае за фермата Стауърхед. И не харесваше всичко. Можеше по цял ден да обикаля наоколо, но нощем обикновено се прибираше вътре, макар че щом нощите станаха по-топли, му оставях прозореца отворен. А когато се връщаше отвън, винаги ме будеше нещо, което никога не бе правил в Ню Йорк. Не само се завираше под завивките ми и се притискаше към мен, но продължаваше да говори — издаваше звуци, които не са мячуне, определено не мъркане, нито дори онова въпросително „мрррп?“ на всички котки, а по-скоро суров, почти важен звук, не силен, но особен. Само тая дума можах да измисля. Прави го винаги, когато иска да ми каже нещо важно, за което предварително знае, че няма да го проумея. По-късно щях да разбера, но все едно — никога не правя нищо навреме.

Значи началото на май. Пианото на Сали вече беше акордирано и тя дори имаше две ученички — помня, че бяха сестри — в Дорчестър. Каза ми, че парите не са много.

— Ама имам нужда пак да преподавам, поне малко, за да не ме погълне фермата. Това е единственото, от което ме е страх. — Попита

ме дали не искам да ходя с нея за компания. — Лидия е съвсем начинаеща, но Сара ще стане добра. Можеш да слушаш или пък да отиваш да се разходиш и после да се чакаме при колата.

Разхождах се. Дорчестър е „столицата“ на графство Дорсет, но си е по-скоро градче, а не голям град. Все пак не е като парк от времето на добрата стара Англия въпреки всички бунгала, градини и места за пикник наоколо. Разхождах се по улица „Хай Ийст“ — там ме оставяше Сали — дотам, където тя преминаваше в „Хай Уест“ и където е статуята на Томас Харди. Минавах покрай червени, добре поддържани тухлени къщи и кръчми и покрай една църква, от която той може би е излязъл вчера. Тесни пресечки, високи тесни прозорци с тежки стари капаци, врати, не по-високи от мен, цветя в задните дворове или по первазите на прозорците. Тълпи хора снимаха статуята на Харди и Музея на графството — Тони ги наричаше „кръжецът на Юстейша Вай“. Появяваха се с топлото време, тълпяха се в къщата на Харди и в музея, където е събрана цялата собственост на горкия човек — от стола и бюрото до цигулката му. Оттук купих две картички за Марта и Джейк.

Влязох в един магазин и си купих малък месен пай и джинджифилова бира; изядох го, докато стигна до река Фром. Изгубих се, разбира се, а това е доста трудно в Дорчестър. Успях да намеря пътя към колата — Сали вече ме чакаше. В Ню Йорк досега щеше да е обезумяла от страх, а тук, в Дорчестър, спокойно си четеше някаква оперна партитура. Дорсет наистина ѝ се отразяваше добре. Англия — също. Отсъствието ми изведнъж я бе накарало да се почувства самотна, а аз изобщо не усетих нищо подобно, докато се разхождах сама.

Излязохме от Дорчестър по друг път, не по този, по който бяхме дошли, за да може тя да ми покаже цъфналите покрай пътя кестени. После зави към някакъв хълм и две ферми — да погледнем крушовите и ябълковите цветове. Това ме подразни — тя познаваше отбивките, най-кратките пътища, беше научила различни подробности, за които аз нищо не знаех. Откакто бяхме тук, с всяка изминала минута тя ставаше все по-малко моя майка и все повече Сали, а аз изобщо не бях разбрала. Не съм сигурна дали това ме накара да се чувствам по-самотна или не. Вероятно само по-объркана.

Помня как ме попита направо, а не със заобкикалки, както често правеше преди:

— Джени, по-добре ли ти е? Искам да кажа тук.

Това е поредното трудно нещо за описване. Чувствах се донякъде по-добре и го осъзнавах — не само заради господин Котак, а и заради Мийна и Джулиан, заради госпожа Абът, класната ни и защото стаята ми започваше да изглежда както исках, и може би, защото английският климат наистина допринасяше за вида на кожата ми. Защото можех и да мисля по-добре, докато лежа по гръб в подножието на някой хълм и гледам пеперудите. Утрото винаги беше по-мъдро от вечерта.

Но нямаше как да го кажа на Сали. Не можех и няма защо да обвинявам себе си, каквато бях по онова време. Бях аз, но проклета да съм, ако бях готова да се откажа поне от малкото предимство да карам майка си да се чувства виновна, задето аз бях нещастна. Нещата можеха да са наред още тогава, но кой знае защо аз изпитвах необходимост да се ежа. Както го виждах, Сали беше единственият човек, който сякаш някога се е интересувал какво мисля за него, и аз изобщо няхах намерение да променям отношението ѝ, докато не ми се наложеше. Мийна, може и да се срамуваш от мен, но там, в колата, развалих работата.

— Sprawям се добре — казах. Равно, безизразно, безучастно. Господи, и сега чувам гласа си! Но Сали ме познава, а аз все забравям колко добре ме познава. Затова попита:

— Какво точно означава това?

— Означава, че се справям. Означава, че съм добре, не се безпокой за мен, добре я карам. Нали така?

— Не. — Такова нещо Сали никога не би казала у дома. Джени, не зная какво е в ума ти, но винаги ми е по-добре, когато размахващ юмруци и блъскаш по стените. Сега си губиш времето с нещо, но искам да разбереш, че каквото и да е то, няма да стане. Както и да тръгне фермата, няма да се върнем в Ню Йорк. Избий си го от главата, дете. Това е, тук е домът ни, тук е семейството ни и ако не си щастлива, много съжалявам. Аз лично съм по-щастлива, отколкото някога съм била. И мисля, че и ти можеш. — Изведнъж ми се усмихна — с истинска двайсет и четири каратова усмивка, каквато бях виждала у Марта, но не и у майка ми. — И ще ти кажа нещо: мисля, че на моменти дори си щастлива — когато аз не те гледам. Права ли съм?

Не отговорих. Не казах нито дума през целия път до фермата Стауърхед. Когато се прибрахме, изскочих от колата и тръгнах да търся господин Котак, защото исках да поседя някъде навън с него и да се додепресирам. Но него го нямаше в мандрата, нито спеше в стаята ми, така че тръгнах към източното крило, където беше студиото на Тони. Страхувах се котката да не е там. Дойдох точно навреме, за да хвана господин Котак, когато Тони изхвърляше през вратата. Развиках се, Тони също:

— Казах ти какво ще направя, казах ти, Джени!

И той трясна вратата, а господин Котак изхвъркна от ръцете ми — реших, че го е уплашило захлопването на вратата, защото ме одра със задната си лапа, а той никога не дере. Беше изчезнал, преди изобщо да си отворя устата да го повикам.

Видях го вече в подножието на старото стълбище — тъкмо се плъзгаше между две откъртени дъски, а пред него през дупката нещо проблясна нагоре по стълбите. В полумрака изглеждаше сиво или може би сивосиньо, тичаше на четири крака, без да издава звук; не беше нито плъх, нито мишка, нищо подобно, поне това забелязах. Но каквото и ще да е, не исках господин Котак да го гони. Посегнах да хвана господин Котак, но със същия успех можеш да хванеш и дъжда. В миг изчезна и изведнъж се озова зад онова сивосиньо нещо, полуизвърнат, за да се срещнат. Повече не ги виждах. Стори ми се, че чух как господин Котак веднъж издаде онова свое „мрррп?“. И после — нищо.

Побесняла, задърпах дъските, за да разширя дупката и да мога да мина през нея. След това спрях, защото не бях господин Котак и нямаше да тръгна по тези мрачни стълби сама. С Мийна или Тони да, може би дори с Джулиан. Но не и сама.

Постоях малко там да го чакам, но започна да ми писва и се предадох. Отдалечих се, като през няколко секунди се обръщах назад да видя дали не ме следва. Обикновено точно така прави, след като разбере, че наистина си тръгвам, спуска се и се изстрелва пред мен, за да изглежда, че идеята е негова. Но не и този път. Почаках в стаята си, докато Евън не ме извика да помогна на Тони да сложи масата за вечеря. Господин Котак все още го нямаше. Не се появи и до вечерта. Не се притеснявах за него — в Ню Йорк си прекарваше по цяла нощ със сиамката Хъси, — така че почистих в кухнята, помогнах на

Джулиан с домашното му по география, той на мен — с математиката (наистина е бог, точно както ми каза, когато се срещнахме), поговорих с Мийна по телефона и си легнах рано.

Събудих се точно преди господин Котак да влезе в стаята ми. Бях оставила вратата притворена, както и прозореца, затова може би ставаше течение. Първо седнах в леглото и опипом потърсих нощната лампа с мисъл за богарт, пуук и Хедли кау. Но после усетих, че господин Котак е в стаята и нямаше нужда да светвам.

— Противна жалка котка, така ме изплаши! — казах. — Веднага си качи задника тук!

Силно тупнах по леглото и го усетих да скача — едновременно тежък и лек — на глезените ми. Но вместо да се приближи към мен, както прави винаги, той издаде онова въпросително „мрррп?“ и в следващия миг още нещо се появи на леглото. Не мога да го опиша точно, защото беше съвсем безплатно — нито тупване, нито шум, нито гънка на одеялото. Но на леглото ми до господин Котак наистина имаше нещо и аз почти съборих лампата, опитвайки се да я светна. Единствената причина да не изпищя и да не събера цялото проклето Имение беше, че не можех да си поема въздух. Помислих си, че повече никога няма да мога да дишам.

Беше друга котка. С дълъг косъм, къси лапи, синьосива козина, с тъмнозелени очи и широка, малко сплескана муцуна. За Бога, беше персийска! Никак не обичам персийките, но не това беше важно, а че можех да виждам през нея.

Е, не точно през нея — всъщност не беше съвсем прозрачна, но почти. Чертите ѝ бяха малко неясни, но персийките и бездруго изглеждат така. До господин Котак тя изглеждаше малко по-тъмна, изсветляваше, когато се движеше или на фона на одеялото. А когато за миг седна да се почеше, я изгубих от поглед под лунната светлина, осветяваща бялата стена. Господин Котак я докосна с рамо и тя отвори уста и издаде едно тихо-тихо и далечно „мяу“. Не истинско „мяу“, а по-скоро стар пожълтял спомен за „мяу“.

Втресе ме. Стана ми толкова студено, че можех да усетя студа с ноктите си. Господин Котак продължаваше да побутва нещото към мен, аз все се отдръпвах назад, докато не се притиснах в месинговата решетка на леглото. Но то настъпваше, издаваше оня тих далечен звук, който не се засилваше при по-голямата близост. Очите му наистина

бяха красиви, но в тях не виждах отразената светлина на лампата или себе си — нищо друго освен тъмно-тъмнозелено.

Котката беше женска — всеки би го разбрал, като види как господин Котак се суети, докосва я и я ухажва. Изпитвах страх от начина, по който тя не можеше да бъде фокусирана точно или по който тя... тя постоянно се променяше, така че не можеше наистина да се прецени какъв е цветът ѝ. Но започвах да усещам любопитство едновременно със страха. Не се опитах да я докосна, макар че беше очевидно достатъчно плътна, за да може господин Котак да се отърква о нея. Не исках да знам каква е на пипане.

Когато най-последно гласът ми се върна, се обърнах към нея:

— Значи ти си била, а? Теб е гонил през цялото източно крило и нагоре по стълбите. Сигурно трябва да му е било добре с теб, само това мога да кажа.

Тя погледна право в мен. Ако всичко останало беше малко неопределено, очите ѝ не бяха. И за минута не се усъмних, че не е разбрала какво казвам — и дори по-добре от господин Котак. Започваш да си мислиш така, когато току-що си бил събуден посред нощ от две котки, едната от които призрак.

Защото изобщо нямах съмнения, че тя е точно такава, тази зеленоока персийка, макар че никога не бях виждала призрак, нито вярвах в призраци; дори и през ум не ми минаваше да вярвам в тях. Да не говорим за призраци на котки. Но тя можеше да е само това. Точно както Шерлок Холмс казва, че след като веднъж елиминираш невъзможното каквото и да остане, то трябва да е отговорът, без значение колко е откачено. Почти бях забравила, че ме е страх — толкова исках вече да е сутрин, за да разкажа на Мийна.

Призрак или не, но господин Котак очевидно мислеше, че новата му приятелка е най-великото нещо след отварачката за консерви. Перчеше се, мъркаше и мячеше монотонно като идиот, танцуваше около нея на леглото и правеше какви ли не номера. На нея това сякаш ѝ харесваше, но на мен ми беше неприятно да го виждам такъв — твърде много ми напомняше за промените у Сали.

— Добре де, добре, ясна ми е картинката — казах аз, — мирясай вече. Надявам се само сиамяката Хъси никога да не го разбере, това е.

Тогава персийката се приближи до мен, без господин Котак да я подбутва, и се вгледа право в очите ми. Господин Котак го прави

постоянно, но това беше различно. Зелените ѝ очи бяха като онези стълби към третия етаж, но без дъските, препречващи пътя. Усещаш как се облягаш на тях, навеждаш се, започваш да се изкачваш... но аз не исках. Никакво изкушение, никакво колебание. Поклатих глава.

— Просто забрави. Уморена съм и мисля да продължа да спя. Можете да останете тук, ако искате, все ми е едно. Само не вдигайте шум и не разхвърляйте. Ще поговорим на сутринта или друг път.

Дръпнах завивките нагоре, заврях глава под възглавницата и пак заспах — с котка призрак на леглото ми, а собствената ми котка я ухажваше така, че изглеждаше като пълен глупак. Мисля, че бях потвратена от него, отколкото се страхувах от нея. Влюбеният господин Котак не е много приятна гледка.

Когато се събудих, нея я нямаше, а господин Котак се беше сгушил в прегръдките ми, сякаш не е прекарал цялата нощ, вършейки кой знае какво с кой знае кого. Когато видях, че съм будна, започна цялата си обичайна рутинна програма „спокойна котка сутрин“: дълго протягане, прозявка с извиване на езика, сериозно почесване, внимателно измиване и най-накрая широко отворени светли очи, в които се чете въпрос: „Какво има за закуска?“ Погледнах го така, както той ме гледа понякога.

— Няма смисъл, откажи се. Зная всичко.

Но не знаех и той знаеше, че не зная. Дойде и погали глава в ръката ми само веднъж.

— Добре де, само не мисли, че ще забравя. — И двамата тръгнахме да си търсим закуска.

ДЕСЕТ

Няколко дни не съм писала. Групата, в която танцува Тони, за първи път беше стигнала на запад до Салисбъри, така че всички ние прекарахме уикенда там и изгледахме всички представления, макар че той участва само в два танца. После той се прибра къщи с нас и остана, докато Сали и Евън не го върнаха в Лондон, а ние с Джулиан останахме да отговаряме един за друг. Джулиан иска да види какво съм написала на чернова, а аз все мествя написаното тук и там, за да го скрия от него, а понякога дори и Мийна го прибира. И тя е виждала само няколко страници, защото още не е готово. Задълбала съм между тази, която мисля, че бях тогава, и която мисля, че съм сега, между онова, което ми се случило, и онова, което мисля, че наистина се е случило. Исках само да го запиша и да приключа с него, а сега не знам. Може би аз все още не съм готова.

Опитът да опиша как видях призрака на персийска котка също не изяснява нещата. Както вече казах, ако наистина има призраци, може би има всичко — богарти, Хедли кау, НЛО, алигатори в канализацията. Госпожа Чари, майката на Мийна, веднъж е преживяла земетресение и казва, че било сякаш земята под краката ѝ се е превърнала във вода. Точно така се чувствах, след като господин Котак ми доведе новата си приятелка. В крайна сметка не казах на Мийна, нито на Сали, всъщност на никого. Не защото ми пукаше дали ще ми повярват или не. Просто не исках да се занимавам с такова нещо. И на себе си не бих казала, ако можех.

Но бях почти на път да кажа на Тони. Няколко дни след тази случка той ме откри на задното пасище — Джулиан ми предаваше урок по крикет. Мога да удрям — не мога да си представя, че някой може и да не удари с тая плоска бухалка, — но изобщо не мога да хващам. Имам предвид топката. Джулиан тъкмо ми показваше как да си извъртя китката, така че топката да отскочи от батсмена, когато се огледах и видях, че Тони ни наблюдава. Това ме ядоса, но той нямаше

намерение да ми се присмива. Изчака Джулиан да го попита дали иска да играе и чак тогава каза:

— Не точно сега, но бих искал да заема Джени за малко. Опитвам да отработя нещо и ми трябва партньор. Само за няколко минути, обещавам.

— Аз не мога да танцувам. — Пулсът ми се забърза, изпотих се веднага — не заради Тони, а изобщо от мисълта за танците.

— Вземи Джулиан, вземи Уилф, дори Албърт. Аз няма да съм ти от полза, повярвай ми.

И двамата не ми обърнаха внимание. Джулиан отговори:

— Можеш да я вземеш, но само, ако аз дойда да гледам. Искам да видя как танцува Джени.

— В никакъв случай. — Произнесох го точно в момента, в който Тони казваше:

— Дадено, съгласен. Но ще трябва да мълчиш.

Все още спореха дали Джулиан може да се смее, ако изобщо не говори, а вече ме бяха повлекли към студиото на Тони. Не се противих много най-вече защото бях любопитна какво всъщност прави Тони, докато обикаля пред огледалата, мърмори си нещо и тряска врати. Освен това имаше една малка глупава част от мен, която продължаваше да се чуди дали изобщо мога да танцувам и дали двете падания на пода на гимнастическия салон в „Гейнър“ и двете бягства в дамската тоалетна, за да се преборя с гаденето и да поплача в скута на Марта, не означават, че не съм научила нито едно движение. Може би не бях родена да танцувам, а да се нося над повърхността; може би в момента, в който Тони ме хванеше за ръка, щях да разбера. Чудех се дали щеше да се опита да ме повдигне — и това беше по-страшно от призраците на третия етаж.

Естествено, не стана така. Той просто имаше нужда от тяло, нещо, което да заема място във въображението му, докато упражнява стъпки и си мърмори. Аз само стоях на едно място, а Тони ме местеше или се въртеше около мен. Джулиан също би се справил, само че на него бързо му доскуча и той отиде да си тренира крикет. Тони дори не забеляза. От време на време се отдалечаваше от мен със завъртане или изведнъж подскачаше и се преобръщаше във въздуха и се приземяваше потрепващ като пеперуда и сякаш лъснатият под се превръщаше в нещо като цвете, на което той да кацне. После пак ставаше Тони и

клатеше глава, наистина ядосан на себе си, но за какво дори не можех да си представя. Мина много повече време от няколкото минути и той не ми каза и дума, но аз нямах нищо против. Харесвах го точно такъв.

В един момент, когато той или си почиваше, или се опитваше да си представи нещо — просто си стоеше неподвижен и втрещен, — го попитах както ме бе попитала Сали:

— По-добре ли ти е тук? — Той примигна насреща ми. — Искам да кажа, по-добре от Лондон. Все още ли предпочиташ да живееш в Лондон?

Понякога Тони може да те погледне така, сякаш до този миг не е осъзнавал колко си тъп.

— За бога, та аз можех да се уча в Лондон. Да се уча с истински танцьори, всяка вечер да гледам истински трупи. Да се срещам с хора, да науча разни неща, които никога няма да науча тук. — Отдалечи се с горделива походка, после се обърна и дойде съвсем близо. — Разбира се, в Лондон никога нямаше да имам стая като тази, така че каквото и да съм научил, надали щеше да ми е от полза, защото къде щях да се упражнявам вкъщи? Има си и хубавите, и лошите страни. Защо питаш?

— Без особена причина. — Поех си дълбоко въздух. — А за Имението — чудех се, просто от любопитство... — За бога, щях да стана ужасен шпионин. — Чуваш ли някакви звуци нощем? Нали знаеш, искам да кажа... онези звуци.

Тони направо се усмихна — това не го правеше често напоследък.

— Имението е много стара къща. А старите къщи издават звуци.

— Нямах предвид тези. Имах предвид... искам да кажа стъпки, по дяволите! Кискане.

Очаквах да ми се присмее, но той просто седна на пода и започна да прави упражнения за разтягане.

— Когато разбрах, че със сигурност идваме тук и няма мърдане — заговори той, — отидох в библиотеката и взех много книги за Дорсет. История, селско стопанство, фолклор, всичко. Знаеш ли, има две цели книги само за дорсетските призраци. Графството е затънало до шия в привидения и възкръснали мъртъвци — всеки си има монах фантом, пищящ череп или Бяла дама. Звуци, а? Мисля, че ако в тази

къща няма призрак, татко трябва да съди семейство Ловел за нарушаване на договора. Или нещо подобно.

Това беше най-дългото нещо, което ми беше казал, откакто бяхме в Стауърхед — освен когато изхвърляше господин Котак от студиото. Осъзна го в същия миг, в който и аз, и продължи да се разтяга. Тъкмо смятах тихичко да се измъкна и той добави:

— Много от дорсетските призраци са от 1685 година. Нали знаеш, Кървавите процеси.

— Не, не знам. Какви са тия процеси и защо са толкова кървави?

Тони въздъхна.

— Ама наистина ли нищо не ви учат в ония американски училища, а? Мислех, че това е просто британски шовинизъм. Значи не си чувала за въстанието на Монмаут, а? — Аз само поклатих глава. — Добре тогава. Чарлс Стюарт — това е крал Чарлс II, е имал незаконен син на име Джеймс. Не е кой знае какво, както би казала ти — нещо съвсем обичайно за кралете, особено когато си Чарлс. Той го признал, завел го в съда, направил го херцог на Монмаут, всичко съвсем законно. Той нямал шанс да наследи трона, който бил за брата на Чарлс, херцога на Йорк, също Джеймс. Дотук нали схващаш?

— Джеймс II — казах. — „Славната“ революция, 1688. Учат ни на това-онова.

— О, много добре. — Не можах да преценя дали точно това имаше предвид или просто беше саркастичен. Сега обикновено мога. — Точно така. Джеймс II се възцарил през 1685 година въпреки някое и друго възражение — най-вече, защото бил римо-католик, но и защото винаги е бил гадняр и предател. Но и чаровен, когато поиска, като всички Стюарти — те разчитали на чара си. Както и да е. Монмаут — другият Джеймс — се криел в Холандия, защото участвал в някакъв заговор, но това може да го пропуснем. Та Джеймс II не бил Джеймс II и десет минути, а Монмаут вече бил акостирали в Лайм Реджис и започнал да събира армия да го свали от трона.

— Чакай малко. Лайм Реджис? Туристическото градче, където ходихме за Великден? — Там прекарахме един уикенд, валеше дъжд и Сали настина, докато ми показваше къде са снимали „Жената на френския лейтенант“.

— Тогава още не е имало туристи — нетърпеливо рече Тони. — Било е пристанище, строяли кораби, а Монмаут бил много известен в

западната част, не питай защо. Отишъл в Тонтън, Съмърсет, и се обявил за крал, но истинските му поддръжници били точно тук, в Дорсет, хората, които го посрещнали на брега. Фермери, миньори, рибари, еснафи и търговци от Дорчестър — всички били луди по Монмаут. Онзи стар чар на Стюартите.

Повечето хора се изчервяват и пламват, когато говорят за нещо, което ги вълнува. Тони пък винаги става много блед, понякога дори се разтреперва.

— Те наистина вдигнали въстание, Джени — продължи той — точно тук. Били сигурни, че висшите класи мразят Джеймс, колкото и те и че дребното дворянство ще се присъедини към тях с конете, оръжията, парите и личните си армии и всички заедно ще тръгнат към Лондон. Но не станало така.

Той пак се изправи и се раздвижи — въртеше се, навеждаше се, полюшваше се, сякаш почти танцуваше.

— Не станало така. Повечето от благородниците изобщо не се появили, а самият Монмаут офейкал, скатал се, побягнал към границата, както винаги правели Стюартите. Зарязал хората от долните класи, които вярвали в него, да се оправят сами, а войските на краля дошли и ги смазали. Но Джеймс II още не бил приключил с Дорсет. Смятал да покаже на Дорсет веднъж завинаги защо никога, ама никога не бива да си имаш работа с крал. Изпратил им съдията Джефрис. Лорд върховният съдия Джефрис. — Бързо завъртане, не пирует, а близо до пода като пумпал. После се изправи и ме посочи с пръст. — Ето това са Кървавите процеси.

Когато си израснал в Ню Йорк, а майка ти е абсолютно луда на тема стари филми... Нещо ми прищрака.

— „Капитан Блъд“. Ерол Флин играе лекар, помага на някого, който е бил ранен...

— Във въстанието на Монмаут...

— И там има един Джефрис с перука и той го изпраща като роб в една плантация. Това ли е съдията Джефрис?

— Същият. Той устроил съд в Дорчестър, в хотел „Антилоуп“, и осъдил стотици хора на обесване, разпъване, расичане на четири... — Той спря; изглеждаше дори по-блед отпреди. — Знаеш ли какво е било това?

— Не ми казвай. — Не знаех, но по израза му разбрах, че не искам да научавам.

— Няма. Добре. Накарал да намажат телата им с катран и да ги изгорят, а главите им да набучат на колове, други стотици хора били бити с камшик и откарани в Западните Индии. О, да, той си изкарал страхотно в Дорсет, съдията Джефрис. — Тони се облегна на стената и започна да се обува.

— И какво станало? След това де. — Помня, че се чувствах замаяна, виеше ми се свят — може би от това, което ми разказа, може би повече от начина, по който го разказа, как изглеждаше и как звучеше. Усмихна ми се и този път явно беше саркастичен.

— Да де, забравих, че си американка — все някъде трябва да има щастлив край. След още три години започнала „Славната“ революция и Джеймс II набързо напуснал града и започнал да създава неприятности на обществото, което си било семейна традиция, както би казала ти. Съдията Джефрис получавал ужасни кризи от камъни в бъбреците и умрял в Тауър.

— Добре. Все е някакъв щастлив край.

Тони сви рамене.

— Не резнахме ничия глава. — Той взе една кърпа, избърса лицето си и изгаси осветлението. Тръгнахме към вратата и той добави: — Мисля обаче, че от всичко това останали тълпи ядосани призраци да бродят из тази част на Дорсет. И шумовете са най-малкото нещо.

Заклучи студиото — правеше го, за да държи Джулиан далеч, вероятно и мен.

— Благодаря ти, че поработи с мен. — Това беше мило, сякаш наистина бяхме танцували заедно. Мислех, че може пак да ме помоли някой път, но той никога не го направи.

Господин Котак не доведе персийската си дама втори път в стаята ми. Известно време почти не си говорехме — просто всеки влизаше и излизаше по своята си работа — както аз, така и той. Двамата винаги сме си имали тайни, но случаят не беше такъв. Чувствах се много самотно, когато знаеш нещо, което не знае никой друг, но е и вълнуващо. Това е другата страна на почвата, която се превръща във вода под краката ти. Фермата Стауърхед изглеждаше

като съвсем ново място, където всеки звук би могъл да означава нещо различно от това, което си мисля, където изведнъж всяко нещо — не само котки или хора — може да се окаже призрак отпреди триста години. Наистина исках да разкажа на някого за това, но не го направих. Ако изобщо има някакъв смисъл.

Едно беше сигурно — каквото и да беше онова, което си играеше игрички с нас, очевидно скоро нямаше да му омръзне. През зимата правеше само бели в кухнята — разни неща бяха разсипани, разлети или просто изчезваха и така няколко сутрини, после по цяла седмица-две — нищо. Но когато времето се затопли — горе-долу тогава свърши карантината на господин Котак, — богартът започна да разширява хоризонта си. Свършваше горивото на трактори и балировачки, тръбите на напоителната система се откачаха точно там, където беше най-трудно да стигнеш до тях, части от оградата на Евън рухваха без видима причина. На главата на Сали бяха паднали ябълки, когато тя изобщо не стоеше под ябълково дърво, нещо тероризираше Албърт, овчарското куче, така че в някои дни то не искаше дори да излезе от колибата си, да не говорим да ходи на пасището. А що се отнася до мочурливата горна ливада, която Евън продължаваше да се опитва да пресуши... е, няма значение, нали схващате картинката. Веднъж Джулиан ми каза:

— Радвам се, защото знаем, че е само един богарт. Иначе щях да започна да се притеснявам.

Смешното е, че наистина знаехме. Евън и Сали се опитваха да изглеждат като рационални, реалистично гледащи на нещата родители и говореха за съвпадения и логически вероятности, но никой не го вярваше, включително те самите. Това не беше Западна осемдесет и трета улица, а старият стар Дорсет и онова просто трябваше да е богарт; единствената възможност по отношение на богарт е да го хванеш в крачка. Според всички легенди те са нощни създания, така че Сали направи график за наблюдение на кухнята, като тя и Евън трябваше да поемат смените около полунощ, а в началото Джулиан изобщо не беше включен. Но той вдигна такава олелия, че го няма в графика, и тя накрая го прикачи към мен от осем до единайсет вечерта. Казах му да си донесе „Не се сърди, човече“, защото той нито умее да губи, нито може да печели, затова реших, че така няма да ни се приспи.

През първите ноци — нищо, в никоя смяна. Евън го обобщи по следния начин:

— Той знае, че сме нащрек, така че известно време ще си кротува и ще разсъждава. Но ще направи ход скоро, защото богартите не могат да устояват на предизвикателството на хората, те просто са такива.

Помня, че Сали попита:

— Ама защо през цялото време го наричаш „той“? Ами ако е някоя женска?

Според Евън в легендите те винаги били мъжки, макар Мийна да разказа — родителите ѝ бяха позволили една нощ да пази с Джулиан и с мен, — че в градчето, където бил роден баща ѝ, имало женски богарт или фея, или нещо подобно, която нощем метяла храма.

— Никой никога не я бил виждал, но свещениците ѝ оставяли чаша мляко и на сутринта млякото било изпито, а храмът бил чист. През всички години, докато баща ми живял там, всяка нощ се повтаряло едно и също.

Тони попита как свещениците са разбрали, че индийският богарт бил женски, щом никога не са го виждали, и Сали обясни, че тя чистела след себе си, което един мъж никога не би направил дори под дулото на пистолет, пък, камо ли от един мъжки богарт.

— Добре, тогава просто ще му викаме „то“. И така става — реши Евън.

Джулиан каза, че иска да играе на „Не се сърди, човече“. Играхме с него и с Мийна, докато Сали не дойде да ни смени, и не видяхме нищо. Почти цялата първа седмица.

Но може би десетина ноци след като започна наблюдението на богарта, времето изведнъж се развали. Имахме около седмица истинско лято, колкото приблизително продължава лятото в Англия — една седмица, сбутана някъде между другите сезони. Тази нощ заваля така, сякаш коне галопираха по покрива, а гръмотевиците отекваха като че ли някой блъска по Имението с огромна бейзболна бухалка. Евън и Сали излязоха навън в бурята, опитвайки се да предпазят новите плодни фиданки, Джулиан го беше страх да не им се случи нещо, а аз постоянно му повтарях, че те са добре и вече е време да поиграем — и в разгара на цялата тази разправия чухме някой да се смее. Не гадно хихикане, какво бях чула в банята; този смях беше

дълбок и достатъчно силен, че с Джулиан да го чуем въпреки гръмотевиците. Обърнахме се толкова бързо, че съборихме дъската на играта на Джулиан, и го видяхме.

Наистина беше той — дори да нямаше брада — бих го разбрала от начина, по който стоеше там с палци в колана си и с отметната назад глава и се оглеждаше из кухнята ни така, сякаш всичко му принадлежеше. Бях виждала тригодишно дете да стои по този начин на пясъчника. Пък и той не беше по-голям от някой на три години. Стигаше някъде до гърдите на Джулиан, като изключим глупавата му джуджешка шапка със зелено перо. Облечен беше с нещо средно между Седемте джуджета и Робин Худ — широка червена риза, препасана с колан, кафяви гамаши, тежки ботушки до глезените — бих предположила, че са на Док Мартенс, но надали правеха размери и за богарт. Просто нямаше нищо друго на света, което той би могъл да бъде.

Ръката на Джулиан трепереше в моята длан; стомахът ми се беше свил.

— Джени, той се появи изпод печката! — прошепна Джулиан. — Ама как го направи?! — Не отговорих. Просто го хванах с две ръце, опитвайки се да спра треперенето му. Джулиан продължи тихо и тъжно: — Това не ми харесва, Джени.

Богартът ни погледна за първи път. Ясно беше, че е много-много стар, но не зная как го установих, след като нямаше нито един бял косъм, никакви бръчки, само няколко линии по червенокафявата кожа — същия цвят като на най-близките до Имението новозасети лехи със салати. В лицето приличаше на козел — дълго и с високи скули, с малка къдрава брада и с големи тъмночервени очи, лоши очи. Не искам да кажа зли, а просто лоши. Сега вече знам разликата.

— Какъво зе за въторачили такиа — заговори той. — Невъзпитано. На вашъта майка нее харесва.

Когато го чух за първи път, ми прозвуча точно така. Имаше дълбок глас за някой толкова дребен, но не беше неуместен при това лице и този широк гръден кош като на баща ми.

— Не зе въторачвайте в мене. Иначе ще вий превърна в чифт кизелици и ще вий хвърля на прасетата. Ще.

Джулиан изхленчи и се завря в мен със здраво стиснати очи както господин Котак. Няколко пъти се опитах да проговоря и най-

после успеха:

— Ние нямаме прасета, а ти не си нищо друго освен един глупав богарт и не можеш да ни превърнеш в нищо — изрекох всичко това в дрезгав галоп. Не знам защо и как — направо бях побесняла, че той плаши Джулиан и това му прави удоволствие. Богарт или не, но аз разпознавам подобен поглед, като го срещна.

Очите му проблясваха. Цял живот съм чувала хората да казват така, но дотогава не бях виждала някой наистина да го прави. Точно като свещичка на торта за рожден ден, която проблясва в далечния край на някакъв тунел.

— Може да мога, може да не. Недей да бързаш толкова да го пробваш. — Посочи към мен с късия си и дебел показалец. — Не ей едно и зъщо богарт да нее направил нищо и какво ще прави богарт — и ми се ухили с конска усмивка с уста, пълна със сиви и черни зъби.

— Ама моля те. Да обръщаш кухнята наопаки всяка нощ, да чупиш огради, да хвърляш ябълки по хората — това е съвсем по силите ти. Ще бъдеш номер едно в гимназията „Гейнър“.

На Джулиан започваше да му става интересно — той седна, като все още се притискаше плътно към мен, и зяпна богарта. Той му направи муцуна и се разсмя. Джулиан извика и пак потъна в скута ми.

— Нее, нее, той не каквото богарт трябва да правят на тази земя — само дете прозвуча като „лази змия“, — не пакости, нито зълини. — Той размахваше пръст срещу мен, мъртвешки сериозен точно както правеше госпожа Улф в „Гейнър“, когато тя предаваше, а ние не обръщаме достатъчно внимание на Виенския конгрес. — Но тий — зазърами зе тий, трябва, като тътка печалиш твоята мама съ твоите зъръдни и обиди, и лошавости да се върнеш тамъ, откъдето иидваш. А ней търудно и тя ще да оостане замо коожа и коости да направи лази ферма да е дом зъ тееб, дома за ваас всички. Зазърами зе, тий Джени Глоокстейн!

В най-добрия случай така мога да го запиша, но само това мога да направя. Никога преди не бях чувала по-старото дорсетско наречие освен съвсем откъслечно, когато Ели Джон говори за сбръчкани ябълки, а това означава, че изобщо не й пука; или когато Уилям казва, че времето ще се плисне, което значи, че ще завали. Но никой не говори като героите на Томас Харди вече от много време. Според Евън било заради радиото, киното и телевизията. Той постоянно повтаря, че

към местните говори трябва да се отнасяме като към застрашени видове, преди всичко да завърши така, че всички да говорят еднакво. Хората обаче искат точно това — или поне повечето от тях. Разбрах го в основното училище.

Толкова се сепнах, защото той зазвуча като вътрешния ми глас, че забравих страха си. Развиках се:

— Не го вярвам. Ти си този, който превръща живота на майка ми в ад, а казваш, че вината е моя! Ей това си е живо безочие. — Нека да подъвче малко и моя роден говор да види какво е.

Но богартът изобщо не се развълнува.

— Нее, аз харесвам твоята мама, много я харесвам — тя е рядко добра женка за чужденец, че и хубава отгоре. Има хляб в ней. — Прекалено много време ми отне да схвана, че женка просто означава домакиня на дорсетски и че това с хляба е просто оказване на почит, признаване на нечия почтеност. — Но тя нее стигнала още истинска цел, това болка ней. Много истинска, тя зе опитъвала първо да отгатне какво на тоз зъвят може да хареса на богарт. Може да ни хареса, да, може да ни е сладко, нее толкоз трудно — всеки глупав би се доосетил досега. Всеки глупав, който има интерес, да кажем — той пак се ухили насреща ми с оная конска усмивка. Схващах бавно — по-скоро ритъма, отколкото думите.

— Има ли начин да те накараме да ни оставиш на мира? Какъв е той, какво искаш? Каж ми, ще те изслушам — пет минути. Какво?

Богартът само поклати глава.

— Нее толкоз просто, не може. Мисли, миче, ползвай твоя кратуна — мисли като богарт, мисли като мен. — Той скръсти ръце на гърдите си и остана така; от време на време протягаше ръка да погали брадата си и изглеждаше по-самодоволен от когото и да било. Включително и от господин Котак.

До мен Джулиан прошепна:

— Мляко. — Бурята все още трещеше наоколо, тресеше прозорците и все ми се струваше, че старата дограма ще се разпадне, и Джулиан трябваше да повиши глас: — Мляко. Ели Джон казва, че майка й винаги оставяла отвън мляко за... за Малкия народ — и той толкова бързо отново сведе глава, че едва успях да чуя последните думи.

Това предизвика сумтенето на богарта — прозвуча така, сякаш някой киха с уста, пълна с топла супа.

— Мляко ли? Нее, това замо приказки, толкоз — какво да прави богарт зъ мляко? Богарт да не е прасе зукалче, а? Богарт да не е теле или агне, храст или мак? Нее богарт, нее и Малкия народ. Опитай пак, Джоолиан Макхю.

Джулиан не посмя, но ме накара да се замисля за няколкото приказки, които още си спомнях оттук-оттам.

— Чакай, чакай малко, задръж... — обадих се аз. — Обувки! Това е — ще ти направим страхотен чифт обувки и ти ще си толкова щастлив с тях, че ще танцуваш из цялата кухня и никога няма да се върнеш. Това е, нали? То трябва да е. — Но богартът само се изплю и тропна с крак, преди още да бях преполовила думите си.

— Зега пък обувки? Обувки — като тези огромни недодялани неща, които хора носите, а аз мене — зъ прекрасен чифт ботушки от котешка кожа? — И той ги вдигна — първо единия, после другия — да покаже на Джулиан и на мен съвършените кабарчета на ходилата, начина, по който петата се свързва с конча, сякаш изобщо нямаше никакъв шев. Те бяха стари като него, но и най-острият камък в Дорчестър нямаше да ги издраска. Аман.

— Пак! Опитай пак! — Той се забавляваше чудесно, въртеше се на пети, и подскачаше. Надявах се да намери пътя към вратата като Сторипакост. Джулиан пак захлипа. Точно сега толкова исках Сали да е тук (и Евън, разбира се), колкото не бях искала отдавна, защото това беше повече, отколкото можех да направя. Но не исках Джулиан да се плаши повече, така че го прегърнах през рамо и казах на богарта:

— Стига вече, предаваме се, повече не искаме да играем. Само че, за бога, кажи какво би ти харесало, за да можем да се погрижим за това и ти да спреш да се занимаваш с нас. И всички ще бъдем доволни. Става ли така, а?

Имах чувството, че това няма много да разтопи леда, и бях права. Сега вече богартът наистина се ядоса. Спря да подскача, смъкна глупавата си шапчица от главата си и я удари о пода.

— Нее, Джени Глоокстейн — странният дълбок глас стана съвсем тих и много застрашителен, — нее, тий ще играеш още зъ богарт ащото аз казвам тий ще. Тий ще продължаваш да разъждаваш какаво може да смекчи сърце на богарт, какво може да омагьоса богарт

и той да си бъде тръгнал. Ащото аз казвам така. — Той направи две крачки към нас и Джулиан това винаги ще го помня — Джулиан се изскубна от ръката ми и застана пред мен. Както беше толкова уплашен. — Ще го помня.

Изобщо не видях господин Котак. Така е винаги, не го виждам, а той се появява изневиделица. Той удари богарта като черна мълния, дошла с бурята отвън, и скочи на раменете му с всичките извадени и задействани четири комплекта нокти. Богартът изквича и залитна напред — и тогава го връхлетя госпожица Пухкава козина, госпожица Тленни останки, онази персийска котка призрак, проблясваща и готова да забие в лицето му... истински нокти? Дори и сега не съм сигурна, но богартът изпищя като хванат в капан заек, падна по гръб и бясно заразмахва ръце около главата си. Господин Котак скочи на гърдите му, притисна го надолу, а персийката зае позиция да дере във всеки миг, в който богартът вдигне глава. Човек би си помислил, че двете котки цял живот са правили точно това.

Джулиан скандираше:

— Господин Котак! Господин Котак! Господин Котак! — както прави тълпата на футболен мач, но аз го накарах да млъкне. Господин Котак издаваше онзи звук на скърцаща врата — „захвани се с мен и умри“, — както го беше издал и срещу мен на „Хийтроу“, а богартът се беше свил съвсем и само викаше:

— Маниго от мен! Маниго от мен, господарке! Богарт нивга нее мислил лошо, богарт замо играел... Маниго от мен и тий нивга не ще видиш богарт веч, кълна се!

Не можех да не го съжаля. За някой, висок шейсетина сантиметра, господин Котак сигурно изглеждаше като черна пантера в лош ден. Макар че сякаш повече го плашеше персийката — той дори не я поглеждаше, но все правеше някакви смешни знаци с пръсти, повече или по-малко насочени към нея. Не зная какво се очакваше да сторят те, ала нищо не ставаше. Персийката само го наблюдаваше и от време на време ближеше лявата си предна лапа. Зачудих се дали призрачният език може да усети вкуса на призрачната козина.

Джулиан ме дърпаше за ръката и шепнеше:

— Джени, не му вярвай, не му вярвай! Той не каза, че няма да ни безпокои, а само че няма да го видим да го прави. Джулиан смята да става адвокат — струва ми се, че досега не съм го споменавала.

— Ясно. — И после се обърнах към богарта: — Добре, сега ти млъкни и слушай. Млъкни бе или ще накарам атакуващата ми котка да ти изгризе муцуната. — По това време господин Котак вече беше позагубил интерес и аз трябваше да направя ход, преди той да хукне нанякъде с последната си любов. Казах с най-гадния си и злобен нюйоркски глас: — Вече никакви глупости. Веднага ще ни кажеш какво трябва да направим, за да не ни вбесяваш повече. Веднага, приятелче, или сладката ти човчица ще стане за вечеря. — Джейк и Марта нямаше да спрат да се хилят цяла седмица.

Но богартът се учуди. Сви се още повече зад ръцете си и забърбори толкова бързо, че първоначално изобщо не го разбирах.

— Оочила! Оочила, това е, да може богарт да вижда отвъд нос. Богарт е стар, той е, очи на богарт незъ каквото били очила им трябва! Озътавете едни на черджето и богарт вече няма да вий безпокои. — Господин Котак изръмжа гърлено точно в този момент и богартът изскимтя (не мога да намеря друга дума): — Нивга вече! Котенцата да ме оотнесат, ако лъжа!

Погледнах към Джулиан. Той кимна.

— Те са длъжни да си спазват обещанията. Ели Джон ми го каза.

— Добре тогава — аз все още се правех на нюйоркски гангстер. — Чифт очила, довечера, на черджето. Само помни, тези котки знаят къде живееш.

Наведох се и магнах господин Котак от богарта. На господин Котак не му хареса, но не го оспори. Персийката изобщо не се помръдна, а аз няхах никакво намерение да я докосвам. Пак ми се стори, че богартът изглежда много по-изплашен от нея, отколкото от господин Котак. Гледаше я през цялото време, докато се изправяше и търсеше шапката си, направо запълзяваше, ако тя просто помръднеше ухо.

— Тя няма да ти стори нищо — казах аз, но богартът изобщо не ми повярва; останах с усещането, че има причини, по-стари от мен. Бавно заотстъпва, все още прегърбен и готов да хукне. После изведнъж се изправи, сложи шапката на главата си и още веднъж ни се усмихна с конската усмивка.

— За доброто на майката тий едничка дума за зъвет. Предупреждение. — Посочи към персийката, размахвайки пръст по същия начин, както преди към мен. — Пази се от слугата, пази се от

господарката — най-много от всичко се пази от Друугия. — В „Друугия“ можеше да се чуе главната буква. Вярвайте ми.

— Господарката — повторих. — Коя е тя? А Друугия — не знам за какво говориш. Кой е тоя Друугия?

Но богартът се изкиска със звук като от изпразваща се вана и сякаш затанцува идиотска жига на кухненския под.

— Едничка дума, едничка дума, така казах и това вий за вас. Утърре да има оочила да чакат богарт на черджето — и зъбогом, Джени Глоокстейн, зъбогом, Джоолиан Макхю, зъбогом, зъбогом.

И изчезна — по начин, по който си мислех, че изчезва само господин Котак, Джулиан твърдеше, че се е върнал под печката, като е станал плосък — „като лист хартия, Джени, не го ли видя“ — и се е плъзнал в тясното пространство отдолу. В това време Сали и Евън се върнаха изкаляни, а Тони слезе долу и всички усърдно се разтичахме да им донесем кърпи, да правим чай, да нахвърляме гумените ботуши и дъждобраните им във ваната. Двамата бяха кални до уши въпреки дъждобраните, а Евън имаше голяма драскотина на едната си буза — паднал върху нещо в тъмното. Но пък спасили новите овощни дървета. Тогавя нямаше нищо по-важно на планетата от това.

Седяха в кухнята, смееха се и се държаха за ръце, изглеждаха зачервени, изподрани и наистина уморени, приличаха на хлапета — така, както трябваше да изглеждаме ние с Джулиан, вместо да си разменяме потайни погледи и без думи да се съгласим, че няма да споменаваме нищо за нашата нощ. Персийката беше изчезнала също като богарта, но господин Котак стоеше при нас с опашка, увита около задните лапи, и изглеждаше безкрайно отегчен и заспиващ. Джулиан го взе и го притисна силно, щеше го задуши, както навремето бе свикнал да стиска горилата, която ми даде. Господин Котак обикновено мрази такива неща, но сега само мъркаше и мъркаше, докато Евън и Сали си пиеха чая и си вадеха клончета от косите.

ЕДИНАЙСЕТ

Богартът удържа на думата си. След като най-после всички си легнаха, аз се промъкнах обратно долу и оставих на черджето пред вратата чифт стари очила за четене, купени направо от магазина, с които Джулиан се опитваше да подпали черджето. На сутринта очилата бяха изчезнали, а кухнята беше по-подредена, отколкото я бяхме оставили.

Нощните патрули отпаднаха доста бързо, след като стана ясно, че богартът се е отказал. Джулиан и аз никога не казахме никому нищо, нито дори един на друг. На Джулиан сигурно му се струваше, че е сънувал всичко това, а това беше добре. Но пък прекарваше много време да обикаля Имението в търсене на персийската котка и сериозно питаше господин Котак къде е тя. Още се чувствам виновна за това. Трябваше да кажа нещо на Джулиан.

Когато прекарах един уикенд в дома на Мийна, ѝ разказах всичко, докато тя ме учеше как да обличам сари. То е дълго около два метра, под него има нещо като блуза и жените от различните краища на Индия го увиват около себе си различно и намятат свободния край на раменете си по специални начини. Доста бързо схванах увиването с изключение на проклетите дипли, които още не мога да оправя, а Мийна се справя с тях точно за две минути. В сари изглеждам като голям розов кон, но не ми пука, харесва ми. Мийна пък казва, че ми отива.

Когато ѝ казах какво стана с богарта и с котките, тя замълча.

— Вярваш ли ми? — попитах аз, а тя отговори:

— О, да, да, вярвам ти, там е работата. Точно това ме плаши.

— Хайде де. Какво страшно има? Ти си тази, която е израснала с духове, полтъргаисти, с всичките онези истории, които ми разказа. С тигри върколаци също. Какво толкова страшно има у един богарт?

— Всъщност нищо — отговори Мийна. — Обаче в Индия. Индия е толкова стара, Джени. През хилядите години толкова много неща са се случили, толкова кръв се е проляла, толкова хора са се родили и

умрели, че някои неща съумяват да се превръщат в призраци и духове. Страшното щеше да е, ако Индия не беше населена с тях и с ония стари-стари проклетия. Но в Англия не е така. Не искам Англия да прилича на Индия.

Толкова се разстрои, че дори обърка собствените си дипли и трябваше да се откаже засега.

— Е, за млада страна като Англия тук всичко е толкова странно. От осем месеца сме тук и вече чух повече истории за призраци, повече легенди, приказки и каквото ли не, отколкото съм чула в Ню Йорк за целия ми живот. Мисля, че Англия сигурно вече прилича на Индия в това отношение. Нали знаеш за въстанието на Монмаут?

Мийна се засмя.

— О, да. В Индия познаваме английската история по-добре от собствената си. Много по-кратка и ясна е. — Тогава ме хвана за ръцете и се взря право в очите ми. — Джени, не искам да знам какво е имал предвид богартът, като е казал да се пазите от слугата, господарката и... от Другия. Но ти трябва да ми обещаеш, че ще приемеш на сериозно думите му. Трябва да ми обещаеш, Джени.

С тъмносиньото сари и синята точка на челото тя можеше да бъде от всякаква друга епоха. Никога не я бях виждала такава.

— Добре де, добре, обещавам, обещавам. Нагласи ли вече диплите?

Но Мийна продължи в същия дух — не само през този уикенд, но и в училище ме питаше почти всеки ден дали помня предупреждението на богарта. Дали стоя далеч от третия етаж.

В края на краищата всичко се свеждаше до това. Третият етаж — все още затворен, блокиран и сигурно така щеше да си остане още известно време — беше мястото, където живееше персийката призрак на господин Котак. Трябва да свикна да използвам думата „обитаваше“. Тя обитаваше третия етаж, където я бе срещнал той, и вероятно слизаше долу само при специални случаи. И ако тя беше слугата, както беше казал богартът, значи и другите двама сигурно също живееха горе. През повечето време котката ми се появяваше само за храна и след полунощ се изтъркулваше да спи в леглото ми, но през останалото време като че ли си беше в котешкия хотел „Госхоук Фарм“. Веднъж на Западна осемдесет и трета улица го нямаше цял ден, два дни (сиамката Хъси опознаваше тялото му), но тогава

трябваше да се страхувам само от коли, камиони, шахти и луди. А сега прекарваше всеки миг, когато не спеше, на третия етаж с призраци, чудовища и нещо, наречено Другия. И рано или късно трябваше да се преборя с това. Както когато го накарах да спре да яде гущери едно лято, през което Норис бе наел къща в Саутхемптън. Не можеш да позволиш на котката си да яде гущери, те наистина не се отразяват добре на котките и водят до пристрастяване, затова трябва абсолютно да я отучиш, да не реагира на тях изобщо. Същото е и с призраците. Мога да се закълна.

Естествено, не можех да спра да мисля за третия етаж — и не само заради господин Котак. И колкото повече продължавах да мисля, толкова повече ми тежеше, дори буквално. През онова лято в Саутхемптън Норис веднъж ме заведе да се гмуркаме — беше само веднъж, защото не можах да се справя. Дишането под водата не ме затрудняваше, но тежестта, масата, бремето на целия океан, всичко над главата ми ужасно ме притискаше. Обременяващото присъствие на третия етаж беше същото — друг океан, но този път имах твърдото намерение да се справя. Рано или късно. Вече не живеях на Лонг Айлънд. Живеех във фермата Стауърхед.

Имаше обаче безброй идеални причини да отлагам справянето с каквото и да било. Богартът държеше на думата си, в училище ставаше все по-интересно (макар да нямах никакво намерение да си го призная), а времето се задържаше хубаво за повече от два дена един след друг и заедно с Мийна и Джулиан — и няколко пъти и с Тони — си правехме пикници в подножието на хълмовете. Веднъж бяхме в Стоакровата гора на Джулиан, но това не се оказа толкова добра идея, макар никой да не можеше да каже защо. Изглеждаше по-мрачно, отколкото трябва да бъде дори в една дъбова гора — може би защото зад дърветата беше толкова топло и светло. В разгара на пикника събрахме всичко и се преместихме на слънце. Никога повече не дойдохме тук.

Когато не бях на училище, помагах в Имението като всички други, но при всеки удобен случай избягвах работата на полето. Много бързо забелязах, че и Тони прави същото. През онази първа година семейство Ловел вложиха достатъчно много пари, така че Евън можеше да наема колкото иска помощници и не беше необходимо да кара Тони, Джулиан или мен да помагаме там. Проблемът беше

Джулиан: той продължаваше да предлага за доброволци себе си и мен всеки път, за всичко, без значение как го заплашвах. Поглеждаше ме с онези свои големи сиви очи и казваше:

— Но това е нашият дом, Джени. — И хлапето нямаше представа, че веднъж-два пъти направо бе рискувал живота си.

Най-често плевяхме с мотики между полетата с пшеница и боб, грах и ечемик, понякога дори трябваше да изкореняваме плевели, израснали твърде близо до посевите. Помагахме и да се хвърля тор — или на ръка, или просто се катерехме на трактора, за да следим дали се разпръсква еднакво. Точно както бе казал на семейство Ловел, Евън бе абсолютно обсебен от обогатяването на почвата с азот. Дори Сали бе споменала, че той толкова много говори за това, че тя би могла да му постави диагноза „азотна фиксация“. Но той откриваше, че е фермер — нещо, което, мисля, не е знаел преди. Може би ставаше както със стария Роджър Уилоби.

Не помня точния ден, когато най-сетне се качих на третия етаж. Може да си мислите, че би трябвало, но не помня добре дати — не мога да запомня собствения си рожден ден, да не говорим за нечий друг. Знам, че беше в началото на май и че беше вторник следобед, защото Сали беше в Дорчестър при двете си ученички по пиано; не, вече се беше сдобила и с трета. Джулиан бе останал в Шерборн след часовете за някакъв мач по крикет. Евън беше в една съседна ферма, помагаше им, защото имаше някакви канализационни проблеми и, струва ми се, Тони беше с него. Или беше останал за срещата по крикет; сега не съм съвсем сигурна.

Седях под ореха зад мандрата и пишех писмо на Марта, когато се появи призрачната приятелка на господин Котак. На ярката светлина изглеждаше различно — от една страна, беше с по-неясна форма и определено прозрачна, но изглеждаше и по-реална, може би, защото беше през деня. Направи няколко стъпки покрай мен и после изведнъж се обърна и ме погледна.

Никога не бях гледала по телевизията „Ласи“. Нито, когато бях малка, нито на тринайсет — по-скоро бих гледала телевизионни игри, които мразя, отколкото „Ласи“. Споменавам го, за да стане ясно, че дори за миг не си помислих, че тя се опитва да ме накара да я последвам. Станах и тръгнах подире ѝ само защото така ми се искаше. Защото исках да разбера какво правят котките призраци един топъл

вторник следобед в Дорсет. Това е. Сега може и да ми е странно понякога, но тогава точно тази ми мисъл ме поведе.

Персийката изобщо не погледна назад. Мина през мандрата, покрай работилницата на Евън, която някога е била винарска изба, и после точно под носа на любимия козел на Уилф (той имаше темперамента на върколак и донякъде приличаше на господин Котак, но нея изобщо не я видя) влезе право в Имението. Мислех, че ще изчезне точно на вратата, като специален ефект, но се спря точно като господин Котак при котешката играчка, която Евън беше сложил там. Бутна я два пъти, тя издрънча, сякаш вътре бе влязла истинска котка.

Бях точно зад нея, буквално я настъпвах по опашката, но тя ми обръщаше точно толкова внимание, сякаш самата аз бях призрак. Тръгна нагоре по стълбите към втория етаж, право към източното крило; тя развяваше опашка като четка за прах зад себе си подобно на онези ветрила, с които робите във филмите веят на императорите. Къщата беше толкова тиха, че направо можех да чуя как лапичките ѝ тупкат по твърдото старо дюшеме — или може би не чувах истински стъпки, а призраци на стъпки, сенки от стъпки. Не можеш да си наясно, след като не знаеш какви са правилата на играта.

Следвах я толкова отблизо, че не мога да кажа кога господин Котак се материализира до мен. Той просто си беше там, за първи път не галопираше подир призрачната си персийка, а се бе залепил за крака ми, целият — самото достойнство, сякаш ме конвоираше като влекач, ескортираше ме... накъде?

В подножието на стълбата в източното крило тя пак се обърна и очите ѝ заблестяха в зелено като борови иглички на слънчева светлина. Тогава господин Котак отиде при нея. Стояха нос до нос — не казваха нищо (и аз бих могла да чуя), само от време на време ме поглеждаха и двамата. Това започна да ми лази по нервите.

— Стига вече. Давайте да правим каквото ще правим. — И аз тръгнах към стълбата.

Вървяха пред мен. След като избутах дъските и боклука настрана, двамата прелетяха като куршуми покрай мен и потънаха в най-тъмния мрак, който някога съм виждала. Той нямаше нищо общо с изгревите и залезите. Древна тишина. Когато навлязох в нея, усещах как ме обгръща, как облизва врата и лицето ми — лекичко, внимателно — като господин Котак, който ще близне нещо, ако не е сигурен дали

иска да го изяде. Но аз продължавах нагоре — чисто и просто от безсмислено упорство. Не се гордея с ината, който понякога все още проявявам, но мога да кажа, че и от него има полза. В Библията се говори за истинската любов, която прогонва страха. Това не знам, но спортната злоба го прави всеки път.

На третия етаж беше по-светло заради високия прозорец в далечния край на коридора. Видях небе, облаци и горните клони на същото дърво, под което бях седнала. Котките вече бяха стигнали до средата на етажа, аз вървах към тях и усещах напирещата кихавица, защото тук всичко беше потънало в прах. Кихането е хубаво нещо, кихането е нещо обикновено — в него няма нищо призрачно или отвъдно. Третият етаж приличаше просто на етаж и толкова — затворени врати и студен прах, два стари кабинета в руини, няколкото избелели портрета, висящи над изкривени стенни свещници, още свещници на стойки. Здрач, не мрак.

Господин Котак и персийката ме чакаха не пред някоя врата, а пред тесен панел от ламперията от лявата страна на коридора. Той не беше по-различен от другите: същият мръсен дъб, украсен с върбови клонки отгоре и отдолу, със същите резбовани, очукани лица на сатири, подаващи се от ъглите. Третото лице отгоре надолу беше по-голямо, приличаше на лъвско — или може би на слънчоглед със зъби. Имаше го и по останалите панели, но точно този лъв беше с малки дупки за очи, сякаш там някога са стояли прозрачни стъклени топчета или скъпоценни камъни.

Тъкмо стигнах дотам и персийката издаде онова свое далечно „мяу“ и изчезна в панела точно както сигурно прави, когато ние, хората, се прибираме вкъщи. Всъщност не влезе в него, а сякаш за миг се събра в безформена сивозелена мъгла и после изведнъж мина през панела. Пет секунди — и вече я няма.

С господин Котак се гледахме един друг. Това е единственият път, когато съм го видяла също толкова озадачен, изтънял и сащисан като мен. Издаде въпросителното „мрррп?“, а аз казах:

— Откъде, по дяволите, мога да знам?

Не виждах нито брава, нито панти; на всеки, който чете, това може да му заприлича на сляп проход към тайна стая, но не и на мен. Опитах панела — натисках силно всяко върбово листо и всичко, което

беше релефно. Дори пробвах да бръкна в празните очи на лъвската глава — защо не? Нищо. Господин Котак измяука нетърпеливо.

— Опитвам се — сопнах се аз.

После си помислих, че ако навремето лъвските очи са били камъни, може би те са се допирали до нещо в гнездата. Порових из джобовете си, намерих един кламер, изправих го и започнах да бърникам в дупките. Дясното око — нищо. Лявото око... в лявото око имаше малка дупчица на дъното на гнездото... меко прищракване и после още едно по-силно... и изведнъж проби дневна светлина и панелът се заотдръпва назад много бавно. Помня, че видях ъгъла на една картина и краката на стол.

Господин Котак се втурна през дупката толкова бързо, сякаш от другата страна се намиреше паничката му с храна. Но аз не помръдвах от мястото си, защото третото прищракване беше в главата ми — осъзнах, че това зад панела трябва да е стаята, която не успяхме да открием в плановете на къщата и в никакви скици — стаята, чийто кръгъл прозорец никога не отразяваше слънцето. Когато го осъзнах, понечих да избягам, но не го сторих. Стоях там неподвижно — кой знае колко, — а после изведнъж бутнах тайната врата да се отвори докрай.

И там беше Тамзин.

ДВАНАЙСЕТ

Тя седеше на един стол с гръб към мен и гледаше през прозореца. Персийката лежеше в скута ѝ. Помня как като лудите мислех само за това, дали един призрак може да усети призрачната тежест на котка призрак, след като аз не бях усетила нищо, когато персийката скочи на леглото ми. Защото около жената нямаше повече неясноти, отколкото около котката — можех през нея да видя прозореца и ореховото дърво през прозореца; когато тя остави котката на пода и се изправи с лице към мен, видях, че косата, кожата и роклята са в същия цвят — перленосиво, но със светлина в него — така както изглеждат дъждовните облаци, когато слънцето зад тях е почти пурпурно.

— Дженифър. Знаех, че ще ме намериш — каза тя.

Очаквах гласът ѝ да бъде тъничък като мяученето на персийката, но той беше ясен. Нисък и мек и съвсем ясен, само леко се долавяше южняшкият диалект. Не можах да ѝ отговоря. Просто стоях.

Тя ми се усмихна и, предполагам, тогава я харесах. В тази усмивка имаше толкова самота, но и веселие, и разбиране. Тя беше най-вече разбираща; поддържаха я спомени за разбиране, спомени за смях. Естествено, тогава не го знаех. Не знаех нищо — освен факта, че животът ми вече никога няма да бъде същият. Но няхах нищо против.

— Аз съм Тамзин Уилоби — и тя тръгна към мен. Щом столът остана зад нея, можех да я разгледам по-добре. Не беше висока — мой ръст, може би с два-три сантиметра отгоре; не можех да кажа нещо повече за косата или очите ѝ (с изключение на това, че те бяха също леко дръпнати като на персийката), защото всичко беше в това проблясващо сиво. Дори и сега не мога да преценя дали беше красива или не. Лицето ѝ беше кръгло, устата ѝ — сякаш твърде голяма, под нея — като че ли също прекалено голяма брадичка. Но твърде дълго не можех да откъсна очи от нея и да проговоря. Тамзин просто чакаше, изобщо не изглеждаше нетърпелива, нито пък се насилваше да не бърза. За Тамзин времето не означаваше нищо — това всъщност беше първото нещо, което научих за нея.

Първото, което успях да изрека, когато най-сетне бях в състояние да говоря, беше:

— Откъде знаеш името ми?

Тогава тя се разсмя — някак смешно, задъхано, като дете, което е тичало без причина, просто само за да тича.

— Ла, наистина — тя каза точно това, „ла“. — Как да не знам, когато ти и семейството ти все се появявате по един или друг начин и изпълвате къщата със сладката си дандания — с вашите шеги, усилия, песни и караници? — Тя сякаш започна да брой на пръсти. — Баща ти е Евън, майка ти — Сал, братята ти — Антъни и Джулиан. Що се отнася до Грималкин тук, си признавам, че съм доста умна.

— Името му е господин Котак. — Грималкин е от „Макбет“, учихме го в „Гейнър“ по въведение в драмата и затова го знам. — А Евън, Тони и Джулиан не са от моето семейство. Никога не бих казала такова нещо — дори и на Сали, ако наистина бях бясна. — Те са ми нещо като второ семейство.

Вече по-близо, можех да видя, че сивото бавно пулсира: по-ясно... по-размито... по-ясно... по-размито като биене на сърце. Общо взето, Тамзин гледаше твърде интелигентно на нещата, като се има предвид, че тя е мъртва и че току-що сме се запознали, но рече само:

— Ти не си от Дорсет. Не, нито дори от Англия, мисля. Трябва да си от Колониите.

— Колониите? — повторих. — О, да. Колониите. Да, Америка. Там имаше революция. Сега сме независима държава. Предполагам, не си разбрала.

Косата ѝ беше гъста, с къдрици, навити като тирбушон, прибрана високо и оттам надолу се разпиляваше по дясното ѝ рамо. Не помръдна и косъм, когато тя поклати глава.

— Тази къща не винаги е била празна, господарке Дженифър — множество други гласове, не само вашите, са достигали до мен, съобщавали са ми новините под прозореца. Знам, че католикът Джеймс е избягал и че ханOVERците продължават да пристигат оттогава, както и тези едри мъже, които нощем идваха при баща ми. Това е толкова сигурно, колкото че аз съм прах. Колонии са печелени и губени, власти са се издигали и падали, създавали са се съюзи и са се разпадали, бедният Дорсет отдавна е разсипан... Коя година сме сега, дете?

Казах ѝ. Погледна ме и сякаш за момент се залюля, но може да е била само пулсация на сивото.

— Толкова късно? Толкова късно, а аз още съм тук, когато отдавна трябваше да съм си отишла като Джеймс и... и Едрик Дейвис, и него. — Едва успях да чуя последните няколко думи — толкова тихо бяха прошепнати. — Сигурна ли си, господарке Дженифър?

— Да. И моля те, бих искала да не ми казваш Дженифър. Аз съм Джени и изобщо не съм господарка. Всички ми викат Джени.

Тамзин Уилоби се усмихна за втори път и аз цялата се разтопих. Никога не съм била от онези момичета, които винаги адски си падат по други момичета, но Тамзин... Не че беше толкова хубава — Мийна е по-голяма красавица, ако трябва да сравняваме. Може би беше, защото е призрак и ми се усмихва от разстояние триста години, не мога да кажа. Но тогава си помислих — още го мисля и винаги ще е така, — че е защото тя ме видя. Никой никога не беше виждал мен — мен, Джени Глукстейн — по този начин. Нито родителите ми, нито Джулиан, нито дори Мийна. Любовта е едно, но признанието е съвсем друго нещо.

— Тогава Джени — съгласи се Тамзин. — Трябва да ми напомниш, когато забравя. А аз ще забравя, защото винаги го правя, просто съм си такава. Може да си помислиш — и защо, не че след толкова много, много години сигурно е неприлично да забравям тъкмо аз, която бях живяла само двайсет лета, когато..., когато спрях. — Тя винаги използваше точно тази дума. — Гласовете под прозореца ми казват имена, говорят за промени и чудеса, дори ме учат на песни. Бързо научавам тези неща и после също тъй бързо ги забравям. Както съм забравила защо изобщо трябва да съм тук.

Сега, когато пиша думите така, както тя ги произнесе, изглежда някак си жалко, сякаш тя молеше за симпатия. Но те нито за миг не прозвучаха по този начин; тя нито се държеше така, нито ме гледаше така. Персийката се отъркваше в крака ѝ и това беше странно: нещо прозрачно и невъзможно се утешаваше, като установяваше контакт с друго такова нещо.

— Коя е тя? — попитах аз. — Моят котарак буквално напусна дома заради нея.

Тамзин се разсмя и смехът ѝ звучеше като дъжд, оттичащ се от листа и клони, след като бурята е отминала.

— Името ѝ е госпожица Софая Браун. Това не бих могла да го забравя, защото през цялото време сме заедно. Един път е същински сфинкс, следващия — истинска клюкарка и флиртаджийка, но двете се погаждаме доста добре — или поне докато твоят прекрасен черен джентълмен не ни се представи. Никога не съм я виждала тъй посветена на някой любим.

— Нито пък аз. Господин Котак си имаше приятелка у дома, но мисля, че тя просто го използваше. Проблемът обаче е, че той е жив, а твоята Софая Браун... не знам. Не бих казала, че двамата всъщност имат голямо бъдеще.

— Ла, но какво значение има това за една котка? — Госпожица Софая Браун и господин Котак стояха, определи носове, двамата мъркаха, напълно удовлетворени от собствения си вкус за котки. Докато ги наблюдавахме, господин Котак започна да мие лицето на госпожица Браун — не че имаше нещо, което наистина да трябва да бъде измито, но той сякаш не забелязваше, протегнал лапичка към дясното ѝ ухо. Зачудих се дали на котките призраци им се сплъстява козината. Реших обаче да не се замислям за това.

— Котките не се безпокоят за това, кой е жив, кой е... спрял. Дали и ние не бихме могли да бъдем като тях? — съвсем тихо промълви Тамзин.

Вгледахме се една в друга.

— Миришеш на ванилия — отбелязах аз.

Тамзин вдигна вежди и едното ъгълче на устата ѝ потрепна. Сега ми се стори, че сякаш изглежда малко по-непрозрачна — дори като че ли видях малко цвят в лицето ѝ и в дългата, пристегнатата в кръста рокля, която носеше — или си представяше, че носи.

— Подуших те. Когато бях с Джулиан.

Тя беше забравила. Дълго се взира в мен — проблясваща, полувидима, после запулсира по-силно, когато се сети.

— Свещи и песни — странен език, но сладко. Да, спомням си.

— Един от електротехниците постоянно повтаряше, че му миришело на ванилия в Арктическият кръг. Искам да кажа в кухнята. Ти ли беше? Ти ли дразнеше работниците също като богарта и останалите?

— Дразнеше... — Тамзин повтори думата два пъти, сякаш я опитваше на вкус, въртеше я в устата си. — Дразня... Аха, вътре има

безпокойство, неприятности, затруднения. Не, дете, никога не съм била аз, но аз постоянно наглеждах вашите работници, които разбиваха и чупеха моята къща и понякога унищожаваша всичко. На моменти сърце не ми даваше да гледам, така че си отивах и ги оставях да продължават. Вие доволни ли сте от работата им, а, господарке Дженифър... Джени?

Не можех да преценя дали това, което бяхме сторили на Имението, я ядосваше или не.

— Евън, съпругът на майка ми, беше нает да превърне това място в истинска ферма. Да го върне към живот. А то имаше нужда от много подобрения.

Тамзин не си направи труда да разсъждава над „подобренията“.

— Да го върне към живот — повтори тя. — Сякаш мойт дом, земята ми са спрели заедно с мен. Но не е така — вие не знаете нищо за фермата Стауърхед. Уверявам те, че сред тези стени, между оградите, които твоят пастрок поправяше дни наред... да, и нощем сред граховите и ябълковите насаждения... има много по-истински живот, отколкото ти ще срещнеш през всичките дни на краткото си битие. И това ме изпълва с удовлетворение, господарке Джени!

В този момент тя направо изглеждаше плътна — така става, когато Тамзин е въодушевена или работи върху нещо. Очите ѝ бяха големи и ярки — сега вече можех да видя, че са синьозелени, — а гласът ѝ накара котките да вдигнат глави, макар да бяха сериозно заети да се гаят. Аз можах само да промърморя:

— Да, ама канализацията наистина имаше нужда от някои поправки, защото е твърде стара. Земята също е стара. Евън казва, че културите не растат, защото почвата е много изтощена. И трябваше да направим нещо.

Тамзин впи поглед в мен. След миг сведе очи и се поусмихна.

— Права си, Джени Глукстейн. Моля те да ме извиниш. Земята наистина е изтощена, хубавата ми къща е руина, жалка останка от минали времена..., каквато съм и аз. — Започваше пак да става прозрачнорива, все още бавно пулсираше между тази стая и кой знае къде. — Истина за истина. Наистина се радвам на теб и на цялото ти семейство — на данданията на заварените ти братя и на музиката на майка ти. И колкото повече вълнения, колкото повече интересни неща, толкова по-будна ставам, толкова по-често излизам от уединението ми. Иначе само си седя, както ме намери, госпожица Софая Браун дреме в

скута ми — и така луна след луна, година след година, век след век, докато забравата ме обземе напълно. Но това не бива да се случва, не бива...

Гласът ѝ утихна, разтвори се във въздуха и аз се уплаших да не стане така и с нея. Бързо попитах:

— Все пак каква е тази стая? Няма истинска врата, не можеш да погледнеш през прозореца отвън?

Почти нямаше и мебели: само стол и нещо в ъгъла, което прилича на сандък, а капакът му — оформен като легло. Картината, която бях видяла от вратата, беше портрет на едър червендалест мъж с перука и дълга жилетка, застанал до притеснителна жена с черна рокля и бяла ленена шапка с воалетка. Пак попитах:

— Що за стая е това?

Тамзин сякаш беше изненадана.

— Това ли? Това е скривалището за свещеници на Роджър Уилоби. Не, ние не бяхме паписти, но баща ми — въпреки че беше добър поддръжник на Чарлс — виждаше как Рим настъпва с идването на Джеймс, а с това — и преследванията, и не ни оставаше нищо, освен да изградим собствен таен параклис. Баща ми беше велик романтик, трябва да го знаеш, Джени, с глава, пълна с идеи, които бедната ми майка никога не прозря. Но двете с нея много го обичахме и още ме боли, като си помисля как страдеше той, когато...

Тя не довърши изречението и аз не знаех дали да я накарам да продължи. Нямах представа как трябва да се държи човек с призрак. Дали само понякога имаха достатъчно енергия например като... ами като акумулатор? Дали нямаше просто да се разтворят във въздуха и да изчезнат, ако ги притиснеш повечко? Когато си седеше само с персийката в тази стая — години наред, така, както каза, — дали тогава беше видима?

— Когато си умряла... исках да кажа, спряла. Това сигурно трябва да е било ужасно — да го гледаш как скърби за теб.

Тамзин не каза нищо. Реших, че вероятно трябва да сменя темата, затова попитах:

— Кой е Другия?

Тамзин ме погледна така, сякаш аз бях призрак и ме вижда за първи път.

— Преди време имахме проблеми с един богарт — заобяснявах аз. Господин Котак и госпожица Софая Браун се гонеха из стаята и си играеха с опашките си като малки котенца. — И той ми каза да се пазя от слугата и от господарката предполагам, това сте ти и котката ти — и от Другия. Кой е той, тук ли живее, какъв етикет му е лепнат? — Последните думи ги бях усвоила от Джулиан.

Един призрак всъщност не може да пребледнее, но Тамзин стигна много близо до такова състояние. Протегна ръце към мен и ако можеше, както ми се стори, би ме сграбчила за раменете и би ме разтърсила.

— Дете, Джени, никога не ме питай за това. Никога не задавай този въпрос — нито на мен, нито на никого, дори на себе си, разбираш ли? Обещай ми още сега. Джени, трябва да обещаеш, ако искаш да сме приятелки.

Страхът ѝ — а призрак или не, тя беше ужасена — пак я беше направил достатъчно непрозрачна и аз усетих оня странен аромат на ванилия и сякаш дори видях трапчинка на лявата ѝ буза. Косата ѝ изглеждаше тъмноруса, очите ѝ тъмнотюркоазени, но докато се вирах в тях, те продължаваха да се променят — сякаш тя никога нямаше да си спомни точно какъв цвят са били. Сърцето ми се сви. Бих ѝ обещала всичко, за да я успокоя.

— Добре де, няма. Да пукна, ако наруша обещанието си повече няма да питам за Другия.

Знаех, че ще наруша обещанието още в момента, когато го давах. Понякога си мисля, че и Тамзин го знаеше. Но тогава тя веднага се оживи и след това просто си бърбихме, загледани в госпожица Софая Браун и господин Котак, които се дебнеха един друг, докато наистина не усетих, че си седим така и изобщо не се притесняваме от това, кой е жив и кой не е. Разказвах ѝ за Ню Йорк и за приятелите ми там, за Норис, как съм се почувствала, когато Сали се омъжи за Евън и ме довлече в Дорсет — бях съвсем искрена, — за момчетата и за Мийна, училището в Шерборн и дори за мърлявия стар Уилф и неговия козел. А Тамзин слушаше, смееше се и ставаше все по-видима — по-истинска; косата и роклята ѝ се вплътняваха успоредно със смеха ѝ, докато вече изобщо не виждах през нея — може да е и заради това, че в стаята ставаше все по-тъмно. За това кратко време съвсем забравих коя е тя. Наистина.

От своя страна Тамзин говореше най-вече за фермата Стауърхед и за Роджър Уилоби.

— Гражданин, търговец и внук на търговци, кой може да каже защо толкова харесваше живота на село? Баща ми вярваше с цялото си сърце, че всеки, мъж или жена, може да научи всичко, което искрено иска да научи, стига само да посмее да отговори на желанията си. Дори това никога да не важи за останалите, за баща ми беше съвсем вярно. Защото той не беше фермер, но стана такъв и не е имало поет или художник, който повече да се радва на делата си. Наистина никога не съм познавала по-щастлив човек.

Помислих си, че тя пак може да се натъжи — както когато за първи път спомена баща си, — но тя изведнъж се изкиска също като Мийна, когато се опитва да разкаже някой виц и е започнала да се хили още преди да е стигнала до смешната част.

— Джени, той се бореше с всички сили да накара съседите да пресушат ливадите си — поне за малко, дори само за един сезон — и да торят ливадите си по някакъв друг начин, а не само да оставят добитъка им да го прави. Е, сега сигурно вече познаваш фермерите. — И тя премина на онзи стар дорсетски, на който говореше и богартът: — Нее, нее, зър, тоор, нищо не е по-хубаво от добрия стар тоор за подхранване на почввата, ней ли е язъно? — И двете, загледани една в друга, се разсмяхме така, че котките се обърнаха да ни погледнат.

— Те не се нуждаеха от нито един негов съвет — продължи Тамзин, — а продължаваха така, както бяха свикнали, а баща ми ръководеше фермата според собствените си идеи и времето доказва, че той е бил по-мъдър, въпреки че аз не бях там да видя. — Сега тя извърна поглед към прозореца. Чух Тони и Джулиан да си крещят нещо някъде.

— Какво се случи? — попитах аз. — Искам да кажа да умреш — да спреш, — когато си била само на двајсет. — Не знаех дали не трябва да я питам за нещо друго, но не винаги можеш да смениш темата дори когато говориш с призрак. Лицето на Тамзин се беше променило, когато пак се обърна към мен видях как устните ѝ изтъняват, а очите ѝ губят част от цвета си, но тя ми отговори ясно:

— Възпаление на белите дробове, това беше, катар, който прерасна в плеврит, после в белодробна туберкулоза. И никой не е виновен, само собствената ми празна глава и липсата на здрав разум да

си стоя вкъщи една бурна нощ. Никой друг не е виновен. Заслужих си го.

Само това каза. Сега вече Джулиан ме викаше и когато погледнах часовника си, с изненада установих, че вече е време за вечеря. Грабнах господин Котак, който изобщо не беше доволен, и погледнах към Тамзин над черната му глава.

— Пак ще се срещнем, господарке Джени — каза тя.

— Да. Прекрасно. Може ли да идвам тук да те виждам, както прави господин Котак?

Тамзин се усмихна.

— Разбира се. Или пък аз може да заприличам на госпожица София Браун и да дойда да те видя в твоята стая. Нали няма да се уплашиш?

Поклатих глава. Тамзин протегна ръка да погали господин Котак по гушката, а той затвори очи и замърка, сякаш наистина я усещаше.

— Може ли да попитам още нещо? Когато спомена за живота в къщата и за обиколките нощем из фермата Стауърхед, не разбрах... какъв точно живот имаш предвид?

Без да отговори, Тамзин ме изгледа толкова продължително, че в това време Джулиан успя да ме повика още два пъти. Най-сетне тя произнесе:

— Ще ти покажа. Когато дойда при теб, ще ти покажа.

ТРИНАЙСЕТ

Никой. Дори и Мийна. Докато слизах надолу по стълбите, докато връщах дъските обратно на местата им, по време на вечерята и веднага след като останах за минутка сама, исках да звънна на Мийна и да ѝ разкажа всичко за Тамзин Уилоби, моя собствен призрак от третия етаж. Почти бях готова да го сторя, когато на другия ден се видяхме в училище, почти ѝ бях разказала, когато прекарах един цял уикенд с нея и с родителите ѝ в Лондон. Но стана като при нас с Джулиан с богарта. Да пазиш тайни, да знаеш нещо, което никой друг на света не знае, все едно колко силно, умно или красиво е то — към това човек буквално се пристрастява. Или поне човек като мен. И така ще трябва да живея цял живот. Не че втори път бих могла да попадна на тайна като Тамзин. Това също го знам.

Исках да се върна там още на другия ден, след като се прибрах от училище, но не го направих. Не защото тя ще има нещо против; по-скоро имах нужда от известно време да повярвам, да възприема това, което съм видяла, този, с когото съм говорила..., а също и къде съм била. Понеже в онази малка тайна стаичка горе, която баща ѝ построил за скривалище на свещениците от англиканската църква... там горе на моменти ми се струваше, че фермата Стауърхед току-що е построена, току-що са засети първите култури, а Роджър Уилоби стои пред къщата и ругае съседите си, задето са превърнали почти всичко в пасбища, а ние с Тамзин се кискаме, докато обсъждаме кого бихме искали да скрием там, горе..., но в никакъв случай никакви свещеници. Все така ми се струваше дни наред, три или четири седмици, — след като слязох обратно долу. Беше като морска болест — не бях съвсем сигурна в кое време се намирам. Джулиан го забеляза, но не знаеше какво ми е. Както и аз самата.

Междувременно приближаваше края на учебната година, Джулиан постоянно се влачеше подире ми, когато помагахме във фермата, Мийна имаше нещо като дистанционна връзка с Кристофър Херидж, който пееше в смесения хор от ученици от девическото и от

мъжкото училище в Шерборн. Като казвам „дистанционна“, имам предвид, че те най-вече се гледаха през гора от глави, практикабли и цигулки и „изпяваха“ душите си. Беше много романтично и обречено, защото каквото и да има семейството на Крис против връзката му с едно индийско момиче, то ще е нищо, детска игричка, дреболия в сравнение с това, което щяха да направят господин и госпожа Чари, ако дъщеря им заведеше някой английски младеж на вечеря вкъщи. Затова Мийна плачеше много — като се срещнеха с Крис, той се държеше адски официално — и ние висяхме с часове на телефона, за да се правя аз на велика утешителка. Наистина се опитвах, защото изведнъж започнах бясно да ревнувам от Крис — знаех го и исках по някакъв начин да се реванширам на Мийна за това. Тогава имаше дни, когато не можех да се държа като човек. От време на време все още ми се случва.

Запазих Тамзин за себе си — дори донякъде далеч от себе си, защото като си легнех вечер, полагах усилия изобщо да не мисля за нея. А всъщност си легнах в леглото и се чудех за какво ли мисли тя в този момент, докато си седи на стола и гледа как луната изгрява, без да знае и без да се притеснява дали е днешната, утрешната луна или пък отпреди сто години. Обикновено нощем господин Котак спеше в леглото ми, но когато го нямаше, бях сигурна, че е някъде навън с госпожица Софая Браун и тя му показва всички стари тайни места във фермата Стауърхед. И всеки път все ми се струваше, че Тамзин никога не е имала намерение наистина да дойде, да ме намери и да ми покаже разни неща, а просто се е държала учтиво, както учат дамите да се държат на шестнайсет-седемнайсет години. Вероятно тя самата беше навън с котките и никой от тях не би си губил времето с мен. В такива моменти изхлипвах жално и заспивах.

Бях готова за пълен крах, когато излязоха резултатите от изпитите, затова те всъщност не ми се сториха чак толкова лоши. Благодарение на Джулиан взех математиката на косъм; благодарение на Мийна се справих по-добре с естествените науки. Обаче бях трагедия по испански, макар че имах най-добро произношение от всички — че аз дори не разбирам английските времена като минало предварително и минало несвършено. За сметка на това направо изядох литературата и световната история — бях почти толкова добра,

колкото Мийна, а тук тя беше отличник. Не бях добре по физическо. Но, общо взето, можеше и да е по-зле.

Все още не обръщах особено внимание на Стауърхед въпреки мърморенето на Джулиан, но посевите растяха добре почти навсякъде, накъдето погледнеш, затова реших, че фермата вече се е съживила. Но Евън изобщо не беше доволен. Нощем го чувах да повтаря на Сали постоянно едно и също:

— Знаех си аз, че не става така, още от самото начало. Опитвах се да впечатля семейство Ловел и се перчих, просто се перчих след всички онези приказки да не очакват чудеса. Трябваше да продължа и да направя онова, което смятах, че трябва да се направи най-напред. Но тогава сигурно Ловел биха се отказали, а мен ме беше страх да не изпусна ситуацията още преди изобщо да съм започнал. Но го знаех, Сали.

Обикновено тогава изключвах — наистина не обичам да подслушвам. Освен това не бързах да си изяснявам нещата със Стауърхед, макар да трябваше да живея там. Затова нямах представа за какво се безпокои Евън и успях да не предизвиквам Сали да ми разказва, което тя би сторила веднага. Оцелях след английската зима и една година в английско училище. Имах си котката, завъдих си най-добра приятелка и — да не повярваш — малко братче. Бях срещнала богарт, познавах призрак. В Дорсет или не, но лятото идваше.

Някъде в средата на юни имаше една наистина гореща лятна нощ. В Дорсет няма кой знае колко горещи нощи какъвто и да е бил денят. След залез температурата пада бързо, а въздухът става влажен дори когато не е валило. Това е заради Бристълския канал — в Дорсет изобщо не можеш да се отървеш от канала, колкото и да си далеч от него. Не че е неприятно, но просто никога няма истинско лято.

Но тази вечер си беше направо като смрадливия, лепкав, останал без въздух асфалтов Ню Йорк. Усещах дрехите си като залепени за мен. Всички бяха скапани, дори и Сали, която може да изглежда като сочна маруля дори и в най-лошото време. Докато си легне, Джулиан беше като настръхнал таралеж и само фучеше. Тони пък само правеше лимонада след лимонада и сам изпиваше толкова много, че направо можеше да се види как тя се изпарява от порите му като мъгла. Господин Котак беше полегнал на една страна с изпънати назад лапи като куче и изглеждаше малък и влажен. Когато седнах до него да го

погаля, той се изтърколи далеч от мен, така че повече не си направих този труд. Беше адски горещо дори и за това.

Накрая станах и излязох да се поразходя сама недалеч от Имението. Чувствах се като господин Котак — беше твърде горещо да търпиш наоколо хора. Луната още не беше изгряла. Стоях под едно дърво, чиито листа не помръдваха, и се вслушвах в пълната тишина, която беше най-странното нещо. Вече казах, че на село е шумно, след като веднъж си се научил да слушаш, но една абсолютно тиха селска нощ е страшна по особен начин. Не се чуват насекоми, нито жаби и бухали; нито някое проскърцване, тупване или далечен тропот — никой от онези безименни нощни шумове, с които свикваш, когато живееш във ферма. А тишината расте и расте и сама се превръща в звук, докато заприлича на някой от онези пневматични чукове на Западна осемдесет и трета улица, и единственото, което ти се иска, е това да спре. И всеки момент нещо да прелети, да изпука, да се раззине широко и ти да не можеш да кажеш какво е то. Нещо такова.

Тамзин се приближи до мен откъм дърветата. Не бях забелязала в тайната стаичка, но отвън в мрака около нея сякаш имаше слабо сияние — зелено-лилаво, както понякога свети морската вода нощем. После изведнъж го виждаш как изчезва и първо си мислиш, че са светулки. Госпожица Софая Браун го нямаше. Не знам дали го имат всички хора призраци, но го имаха поне тримата, които познавах.

— Добра ти вечер, господарке Джени — поздрави тя. — Виж, запомнила съм името ти. — Навън носеше друга рокля, пухкава по краищата, с нещо почти като турнюр отзад. Не ми хареса толкова, колкото първата. В косата ѝ над ушите имаше панделки — изглеждаха симпатично. Тамзин направи реверанс, аз ѝ отговорих по същия начин — по къси панталонки изглеждаше направо комично.

— Не знаех, че напускаш къщата — казах аз. — Стаята си. Беше различно да разговарям с нея навън: тя изглеждаше по-жива, ако тази дума има някакъв смисъл, дори е опасна по някакъв начин.

Когато ми се усмихна, разбрах, че ме помни — точно като панделките в косата ѝ.

— О, аз мога да отида, където поискам, затова оставам в границите на Стауърхед. — Отблизо, така просветваща под тези стари дървета, приличаше на красива нощна пеперуда. Но какво е свободата на затвора?

В гласа ѝ се усещаше някаква сладка горчивина, каквато ми беше непонятна.

— Не знаех, че можеш да изпитваш такова нещо към... Искам да кажа, това е твоят дом. — Звучах като Джулиан.

— Да, така е. И ще бъде така, докато го има — и след това. Тамзин ме прегърна през рамо — за първи път изобщо ме докосваше. Не усетих нищо, но се вирах в пръстите ѝ върху кожата ми така, както хората гледат новородените бебета „О, я вижте какви сладки малки пръстчета, о, миличкото, какви са му хубави крачетата!“ — Но, Джени, не напускаме ли всички ние дома си, когато дойде време да си намерим друг дом? Вместо бащиния дом дома на съпруга — нали така? И след това и трети — постоянният дом, където най-после пак ще се срещнем. Всички, всички... с изключение на тези, които са вързани, впримчени, отделени завинаги от подобна радост. — Луната тъкмо вече се показваше и видях как ръката ѝ стисна моята, но не усетих нищо.

— Не знам какво искаш да кажеш. Съжалявам. — И наистина съжалявах, защото тя ми говореше така, сякаш бяхме връстнички, дори принадлежахме на едно и също време, имахме еднакъв опит, еднакви разбирания. Можех само да ѝ напомня, че съм на тринайсет, че съм от Ню Йорк и не знам за какво, по дяволите, говори тя; и се мразех за това. Вече очаквах тя да изчезне веднага — забрави ме завинаги — като някое от онези хубави момичета в „Гейнър“ и никога не бих я обвинила за това.

Но Тамзин... Тамзин само ме погледна с толкова жалост във въображаемите си очи, каквато никога не съм виждала в живота си, нито преди, нито след това.

— Дете — каза тя, — не, сигурна съм, че слепецът съм аз. Ти си тази, която трябва да прости глупостта ми. Наистина, откъде можеш да знаеш? Как можеш да разбереш нещо, което аз самата не разбирам? — Беззвучно плесна с ръце. — Всичко е истинска загадка — да си жив или мъртъв, да си тръгнеш или да останеш. Така да е. Не ти ли обещах да ти покажа истинската стауърхедска нощ? Хайде — и тя ме хвана подръка.

И това не го усетих — не можех, знам, че нямаше как, — но реших, че го усещам и не мога да го обясня по-добре. Тя изглеждаше толкова плътна, изобщо не беше прозрачна, а очите ѝ светеха както

Джулиановите, когато ти е приготвил някаква изненада. По онова време бих се заклела, че усещах присъствието и пулсирането на друго човешко тяло, увиснало на ръката ми, и сега, като си помисля за това, си спомням. Както Тамзин помнеше света.

Извиках, че отивам на разходка. Сали се обади, че можела да дойде с мен, но се направих, че не съм я чула. Тамзин ме поведе по широк тракторен коловоз, който водеше надолу към южните ниви, но зави, преди да стигнем дотам, към редица големи букови дървета, които семейство Ловел настояваха да се изкоренят, защото повечето от тях бяха полумъртви. Евън не би го направил. Той казваше, че те са на възрастта на Имението и му принадлежат повече, отколкото на нас. Денем изглеждаха гадно — голи, изкривени, с белеща се кора, с листа на един от десет клона, — но сега се изправяха над нас като жестоки, горди, ужасни старци. Не, нямам предвид наистина ужасни; по-скоро хора, които са страдали много и това ги е озлобило. Но Тамзин беше толкова щастлива да ги види, че се пусна от мен и затича напред, полетя под лунната светлина, без почти да докосва земята. Когато стигна до първото дърво, се обърна да ме погледне; ако дърветата приличаха на хора, тя изглеждаше на възрастта на Джулиан.

— Още са тук. О, още са тук! — тя почти го изпя. — О, още се държим за земята на Стауърхед — и те, и аз. — Обви с ръка дървото и се залюля отново, сякаш танцуваше с него. Знаех, че няма как да го докосне, да усети кората или сухите клони — не повече, отколкото аз усещах ръката ѝ върху моята, — никой не може да бъде по-красив и по-радостен от Тамзин — така, както изглеждаше тогава, въпреки че никой не усещаше нищо. Никой, призрак или не. Просто не ми се вярва.

— Видях, когато баща ми посади тези дървета — каза тя, когато се приближих. — Джени, те бяха толкова малки и твърди фиданки — наистина трябваше да се навеждам, за да ги погаля за добро утро, както правя с госпожица Софая Браун. Сега пак ги виждам, вече толкова големи и мрачни оголени и очукани от годините, но все още са тук, че не са се предали. — Тя пак се извърна към буковете. — Чакахте ли ме, малките ми, през цялото това време? Ще поискате ли разрешението ми, преди да паднете? Но аз няма да ви го дам, чувате ли ме? — Гласът ѝ изобщо не се промени; по същия начин тя говореше и с мен. — Не, след като аз трябва да остана, значи ще останете и вие. Аз

съм дори по-стара и от вас, така че се вслушайте в това, което казвам. Докато аз съм в Стауърхед, вие ще ми правите компания, след като баща ми Роджър ви е посадил. Помнете!

Започваше да полъхва лекичък бриз и може би, затова изглеждаше, сякаш дърветата свеждат рунтавите си глави пред нея. Тамзин пак се обърна към мен:

— Буковите дървета са мили, те ще помогнат, ако могат. Също и бъзът и дори пепелта, ако им окажеш почит. Но се пази от дъба, Джени, защото той обича хората точно толкова, колкото и свинете, които му ядат жълдите. Винаги се пази от дъба.

Това ми прозвуча като същата заповед, която даде на буковете — не могат да умрат, докато тя е в Имението. Измрънках нещо в потвърждение и Тамзим пак ме хвана за ръка.

— Сега, господарке Джени, сега ще те заведа да те запозная с други мои стари приятели.

На другия ден се опитах да намеря пътеката, по която Тамзин ме поведе сред горещия мрак, но не успях. Трябваше да се намира в границите на фермата Стауърхед, защото Тамзин не можеше да ги прекрачи, и някъде близо до ечемичените ниви, понеже те имат нужда от много вода и аз бях чула бученето на помпата. Естествено, има си нормална пътека, която води точно до нивите, но знам, че не минахме по нея. Шест години, а никога не успях да я намеря, както и никога отново не изпитах усещането за пълна, абсолютна, истинска сигурност, както когато вървах до Тамзин тази нощ. Страх ме е от тъмнината толкова, колкото и всеки друг човек — дори и повече понякога, — но не и тогава — Тамзин до мен, проблясва, смее се и ме дразни, че семейството ми е позволило пътеката да се затрие.

— Ла, ама колко е запусната сега, а навремето от нея добре се виждаше главният път. Какви коне имаше тогава! И как чувахме тракането на подковите им на мили разстояние, както ни се струваше, далеч преди храбрите ездачи да се появят на хоризонта. Хайде де, не се ядосвай, Джени, това трябва да е било много отдавна, убедена съм. — Но едва ли за нея беше много отдавна — тя още се заслушваше в тропота на тези коне.

Не знам кога схванах, че не сме сами. Първо се огледах за госпожица Софая Браун и господин Котак, но после осъзнах, че някой или нещо върви до нас, точно до левия ми крак. Не знам как го

разбрах, защото не го виждах — каквото и да беше, — а то не издаваше нито звук. Не пукаха съчки под стъпките му, нито ръмжеше, нито дори дишаше... но нещото беше близо и аз бих си глътнала езика от ужас, ако не бях с Тамзин. Тя ме прегърна през раменете, което усетих толкова, колкото и когато ме беше хванала за ръката, но пак ми беше много приятно.

— Не се плаши. Няма опасност — рече тя тихо.

Двете стояхме така и чакахме. Не знаех какво, но не се боях, защото Тамзин каза, че няма страшно. След малко нещото, което бе вървяло до нас, изскочи на лунна светлина.

Беше куче — най-голямото, което някога съм виждала, колкото крава. Изглеждаше като Баскервилското куче, само дето беше черно — толкова черно, че на лунната светлина ставаше още по-черно, сякаш поглъщаше светлината и вътре в себе си я превръщаше в мрак. Очите му светеха в червено, но не изглеждаха свирепи — по-скоро горди, бих казала. Прошепнах на Тамзин:

— Какво е това? Какво е това куче?

— Това е Черното куче. — Аз само примигнах насреща ѝ и това сякаш я изненада. — Черното куче. Винаги идва да предупреди.

— За какво да предупреди?

Тамзин не ми отговори. Пристъпи към огромното създание и на мен ми се стори, че то леко размаха опашка, но може би не. Сега гласът ѝ беше по-различен, отколкото когато говореше с мен:

— Защо си дошъл, кажи ми! От какво трябва да се пази такава като мен?

Кимна ми, без да откъсва поглед от него, но аз не можех да помръдна. Знаех, че не ме е страх, но краката ми не го знаеха. Тамзин се обърна, видя как стоя и меко ме повика, сякаш викаше плашливо животинче:

— Джени, при мен! Няма страшно, няма страшно.

Отидох до нея и се вгледах право в червените очи на Черното куче.

И днес още не знам какво е Черното куче. Може да е само предчувствие, начин да си напомниш да внимаваш с нещо, с което вече знаеш, че трябва да се внимава. Бих могла да вярвам в това, ако то не изглеждаше толкова истинско — дори миришеше на куче. Никога не съм имала предчувствие, което мирише.

Тамзин го попита отново:

— Защо си дошъл?

То не изръмжа, нито излая, както правят кучетата, когато адски им се иска да могат да говорят. Но тя се заслуша в мълчанието му и изведнъж кимна. Погледна настрани към мен.

— Какво? Нищо не разбирам! — казах аз и когато пак извърнах поглед към Черното куче, него вече го нямаше.

— Странна работа, Джени — гласът на Тамзин беше толкова тих, че едва го чувах. — Извънредно странна. Черното куче е било тук, за да ни предупреди и двете, въпреки че не разбрах за какво. Така беше дошло и при нас с Едрик, но тогава разбиранията ми провалиха всичко. Втори път не бива да се провалям.

— Кой е Едрик? — попитах, но тя не отговори.

Луната беше толкова ярка, че виждах дори малката бръчица между очите ѝ и от това се разнежих повече, отколкото мога да опиша. Това означаваше, че тя е в състояние да си спомни нещо толкова човешко като мръщенето наред с всичко останало, което се опитваше да възпре... Изведнъж се запитах дали преди триста години госпожица Софая Браун сутрин е проверявала с предните си лапички дали очите ѝ са отворени, както прави господин Котак.

— Късно е — обадох се. — Сали ще започне да се притеснява. Сигурно можем да се срещнем с приятелите ти и друг път.

Тамзин ме погледна безмълвно. Почувствах се като пълен идиот — да говориш за късно и притеснения на призрак! Но тя каза:

— Наистина. Собствената ми майка също много би се притеснила.

И тръгнахме обратно.

Тя не говореше много, но си оставаше все така видима и различима в мрака, което според мен означаваше, че сериозно се е замислила за Черното куче. Затова аз направих нещо, което не биваше, нещо, което тя ме накара да ѝ обеща, че никога няма да правя. Попитах я:

— Мислиш ли, че кучето ни предупреждаваше за Другия? Нали знаеш, както богартът?

В момента, в който думите излязоха от устата ми, отчаяно се надявах тя да не си спомни какво бях обещала. Но бе достатъчно само да я погледна, за да разбере. Бях сигурна, че е разгневена — и

наистина беше така; беше страшно, защото при един призрак чувството наистина може да се проследи отгоре надолу. Този, който през цялото време трябва да си спомня какво са чувствата, не може успешно да ги прикрие. Тамзин ме изгледа продължително, без да промълви и дума, а аз все се извинявах и извинявах, че изобщо съм споменала Другия. Най-после тя се усмихна и всичко беше добре — също така, както преди миг беше абсолютно, ужасно зле. Тамзин беше винаги такава.

— Него го няма — каза тя. — Много отдавна го няма, Джени. Ако се е върнал, можеш да си сигурна, че няма начин да не съм разбрала. Черното куче греши.

— Ама кой все пак е той? — продължавах да я притискам аз. Тамзин се обърна и тръгна по пътя ни — изглеждаше, сякаш просто се носи през лепкавия въздух; трябваше да хукна подир нея, за да я догоня.

— Джени, единственото важно е, че него го няма. Думите са ми скъпи и за него няма да произнеса нито една повече. Черното куче греши, твоят богарт греши — бъди много благодарна и вече край.

И аз мълчах през останалата част от пътя, докато светлините на Имението не се мярнаха между клоните на буковите дървета. Изглеждаха много, много далечни, макар в действителност да не беше така. Мисля, че тогава за първи път ме обзе лека носталгия по място, различно от Западна осемдесет и трета улица и „Кълъмбъс Авеню“, дори по хората, които бяха откъснали тази Западна осемдесет и трета от мен. Не беше лесно, нито приятно да преглътна такава едно чувство.

Тамзин спря, преди да стигнем до дърветата, и протегна ръка пред мен. За момент си помислих, че Черното куче отново е тук, но то изобщо не издаваше звуци, а под дърветата бяха нападали много сухи листа, за да може едно голямо животно да се движи тихо. Тамзин ми прошепна:

— Спри. — После продължи по-високо: — Да не си ме забравил толкова бързо, стари приятелю? Не, нали?

Отпред чухме дрезгаво сумтене и после силен трясък в шубрака; зад дърветата изчезна нещо по-тъмно от нощта. Беше колкото Черното куче, даже по-голямо. Не разбрах дали тичаше на два или на четири

крака. Веднъж се обърна да погледне към нас, очите му бяха като злато. Тамзин меко промълви:

— Жалко.

— Защо жалко? Какво беше това?

Тя се престори, че не ме е чула. Правеше го често, когато не искаше да отговори на някой въпрос — точно както аз постъпвах със Сали.

— Видя ли, една разходка из фермата Стауърхед в твоята приятна компания и толкова същества, които не съм виждала от смъртта на баща ми, ме чакаха да ме поздравят. Не само тези двете, но и други, други... Мисля, че за мен беше истински късмет да дойдеш и да ме намериш и да се наречеш господарката Джени. — Тя посегна да разроши косата ми. И днес бих се заклела, че усетих как един лек нощен повей охлади потния ми врат. Знам, че трябва да е било съвпадение. Не казвам, че не е така.

— Какви други? — Никакъв шанс да чуя отговор.

— Дете, ще се разделим тук, нали? Майка ти ще те чака, а аз... има неща, които твърде дълго съм отлагала. Върви по пътеката и тя ще те отведе къщи, преди да успееш да произнесеш цялото ми име — Тамзин Елспет Катрин Мария Дюбоа Уилоби. Пак ще дойда за теб.

Дори да бях толкова близо до Имението, пак не ми се искаше да остана сама в нощта, която ставаше пренаселена като Западна осемдесет и трета улица. Но нямах избор — Тамзин изчезна с последната си дума. Тръгнах към къщи, като много често поглеждах през рамо. Сали се опита да се разкреци, че ме е нямало толкова време, но и за това беше твърде горещо. Джулиан беше още буден, нервен и нещастен, затова му почетох книжка, докато заспи. Взех книгата да се приспивам с нея, защото си мислех, че няма да мога да заспя, но заспах и цяла нощ сънувах Черното куче.

ЧЕТИРИНАЙСЕТ

За мен нощите вече не бяха същите.

Никога няма да разбера как нощното бродене с мен из фермата Стауърхед стана навик на Тамзин — ако призраците изобщо имат навизи. Тя ме чакаше до южния обор или под ореха зад мандрата през две-три вечери. Понякога бяхме като две старици на обичайната им разходка, която правят вече години наред. Но за мен всеки път беше като първи — дори и за нея да беше така, аз никога не смятах срещите ни за уговорени. Тамзин всеки момент можеше както да забрави за мен, така и да дойде и да ме намери. Затова когато ми замиришеше на ванилия и я видех да просветва нежно в здрача и да ми се усмихва (тя никога не се появяваше от нищото, както правят призраците във филмите), всичко в мен подскачаше в готовност, както щурците изскачат от тревата. Вероятно един ден ще изпитвам нещо подобно към някой мъж, но той още не се е появил.

Тамзин и аз бяхме единствените, които знаехме какво става около Имението и фермата след падането на нощта. Искам да кажа, Джулиан видя богарт, Сали винаги си имаше своите подозрения, но никой не знаеше — дори и след всичко случило се. Сега е около десет часа вечерта, аз седя и пиша в музикалната стая на Сали, която тя подло превърна в най-уютното място в цялата къща. Тони танцува в Единбург, Джулиан е излязъл с най-новата си приятелка, а Сали и Евън са в северния обор с мадам Каролайн Ламб, която тази вечер трябва да роди и има нужда от компания. Типична селска вечер в Дорсет. Не се случва нищо, което да не е било известно на Томас Харди.

И ако просто стана, отида до входната врата, отворя я и погледна навън — към двора, двата обора, мандрата, краварника и работилницата... там навън в мрака се движат създания, които обикалят наоколо още преди Имението да е било построено, бих казала, още преди изобщо да е имало хора в Дорсет. Виждахала съм ги. Говорила съм с тях, бягала съм от тях, а две от тях като че ли спасиха живота ми и може би повече от моя живот. Можеш да обиколиш

Дорсет от Кранбърн до Чармът, от Джилингам до Портланд — и те пак ще са тук след падането на нощта. Зная го със сигурност.

Смешното е, че преди да дойдем тук, фермата Стауърхед е била на път почти да бъде обявена за ООНИ (обект на особен научен интерес) заради един конкретен вид полевка, която не се срещала никъде другаде освен в тази част на западен Дорсет. Кое би означавало край на Стауърхед — не можеш да упражняваш земеделие в ООНИ, — но понеже няма страна в света, която наистина да защитава ендемитите, всичко беше наред. Нищо, което живее в нашата земя, не се смята за застрашен вид.

Тъй като никога не бях сигурна кога ще се появи Тамзин, трябваше да следвам интуицията си, която, вярна или не, ми погоди няколко лоши номера. Един път всички се бяхме натъпкали в колата да ходим на кино в Йовил, а аз се отказах в последната минута — буквално скочих в движение на излизане от фермата, — защото изведнъж просто разбрах, че Тамзин ме чака. Този път наистина беше така, но трябваше безброй обяснения, когато другите се върнаха вкъщи. Когато излизах вечер навън — „да се поразкърша“, „да си проясня главата“ или каквито там обяснения давах, — винаги трябваше да се разправам, от една страна, с Джулиан, който искаше да идва с мен, а, от друга, със Сали, която никога не заспиваше, преди да се увери, че съм се прибрала. Веднъж говорех с Мийна по телефона и видях леко потрепване на прозореца, което трябваше да е Тамзин, и просто затворих на Мийна, за да изтичам навън. Оказа се обаче само една птица — козодой или нещо подобно, — затова пак звъннах на Мийна да ѝ се извиня. Никога повече не ѝ затворих телефона — дори и когато се появяваше Тамзин.

По време на тези разходки обикаляхме фермата Стауърхед с Тамзин, а понякога и с котките, които се гонеха направо в краката ни и после изчезваха. Тамзин просто се носеше до мен като пухче от глухарче, като балонче, което сме изпуснали. Най-удивителното беше, че тя наистина помни всяка нива, всяка култура. Например казваше:

— А, върнали сте на тази ливада райграса. Баща ми постоянно се опитваше да отглежда френски треви — люцерна и всякакви такива.

Или:

— Кълна се, Джени, вие копаете превъзходни кладенци днес. Ние нямахме такива тръби и канали, нито такива помпи, а само прости

изкопи и канавки, пълни с камъни и храсти. О, да можеше баща ми да види тези тръби! — И тя сякаш въздъхваше и продължавахме нататък. Жива или мъртва, Тамзин Уилоби си беше наистина селско момиче.

Овцете изобщо не я забелязваха, когато пресичахме долното пасище (те дори не забелязват, че са овце), но обикновено успяваше да изплаши колито Албърт. Иначе вниманието му не би привлякло нищо освен лисици, заплашващи малките агънца, но когато минавахме с Тамзин покрай него, той вдигаше глава към нас, забиваше предни лапи в земята и започваше да лае френетично, докато не загубеше гласа си. А това плашеше овцете, така че спряхме да ходим натам.

Тя искаше да знае всичко за мен, за Сали и Евън и за момчетата — дори и за Норис и за семейство Ловел. Особено за Ловел. Беше наясно, че семейството ѝ вече не притежава фермата, но нямаше представа в чии ръце е била тя и какви промени са настъпили през последните петдесет години. Обясних ѝ, каквото можах, а то не беше много. Тамзин разбираше повечето неща, ала когато започнах да говоря за XX век, загуби интерес. Мина доста време, докато схвана, че при всичките пари на баща ѝ тя никога не е напускала Дорсет с изключение на две почивки в Бат; при цялото ѝ образование за нея нямаше друг свят освен Дорсет и наистина я интересуваше само колко се е променил той. Говореше сякаш на себе си:

— Джени, Джени, какво да търся на това място, където съм... спряла..., когато в дългите си сънища сънувам само онова, което е било? Имам нужда да знам какво е, трябва да знам, ако завинаги ще... — и после не проговори дълго време.

Казвах ѝ, че хълмовете все още са тук и пеперудите, и дивите цветя, и вечерната мъгла, идваща от Канала. Говорех за малките мрачни долини като тази, където Джулиан си заклеши крака в потока, за обори и бараки, които би трябвало да разпознае, за ферми, където бях виждала да впрягат коне във вършачки, толкова стари, че сигурно Томас Харди е бил там, когато са ги докарали. Подробно описвах времето, когато с Мийна видяхме в гората един човек, който ограждаше с плет пасището на овцете, като огъваше лескови клони и си пееше под носа. Но никога не споменах и дума за разораните целини, замърсяването на въздуха и жилищното строителство по хълмовете. Защо да го правя?

— Ако можех да се отърва от тези мои окови — все повтаряше тя. — Ако можех веднъж да се разходя из моя Дорсет, само един път, преди да премина в... където трябва да се намирам. Макар да ми е скъп и още да ме държи, Стауърхед вече не е моят дом, нито е бил, откакто Едрик...

Тук тя спираше всеки път, като прескачаща плоча. И да я питах пак и пак кой е Едрик, Тамзин или нямаше да отговори, или сменяше изцяло темата и ми разказваше как майка ѝ правела сладко от рози или как баща ѝ отглеждал пчели.

— Той ми казваше: „Кати — така ми викаше на галено, — Кати, момиче, ако един мъж има нужда от утешение, ако трябва да си откъдне след всекидневните тревоги и усилия, остави го да погледа тези създания, докато се трудят. Там има милост за теб, пълно опрощаване на всички грехове, на всички скърби.“ Още си мисля за него, Джени, и ми е толкова тъжно, че пчелите вече ги няма.

Може би това беше нейният начин да ме накара да не задавам повече въпроси за Едрик — или за Другия. Призраците не могат да плачат, но аз бях готова да ревна всеки път, когато тя си спомняше някоя дреболия отпреди триста години. Колкото повече време прекарвахме заедно, толкова повече неща си спомняше, а и самата тя ставаше по-лесно и по-ясно видима. Баща ѝ казвал на майка ѝ „Маги“, съкратено от Маргарет, а насаме двете го наричали фучация Роджър Уилоби, великия романтик или „сър Суетното конте“ — по името на някакъв герой от някаква пиеса. Любимият ѝ кон била кобилата на име Грация, любимият ѝ аромат — на лавандула, която майка ѝ садяла навсякъде пред Имението. Разбира се, лавандулата отдавна вече я няма, както и всички от семейство Уилоби, както и пчелните кошери на баща ѝ.

Имала по-голяма сестра, която починала по време на голямата чумна епидемия — същата тая епидемия, за която трябваше да учим по история на Британия...

— ... и изобщо не знам как пропуснах да се разболея, Джени, защото винаги спяхме заедно. Името ѝ беше Мария, затова го включих веднага в моето собствено име — мислех си, че мама ще е по-малко нещастна. Но тя ужасно се разсърди и ме наби, което иначе никога не е правила, и ме закле никога повече да не използвам името на сестра ми.

Но аз все пак го запазих. — Този път ми се стори, че си е спомнила за сълзите.

Знаех, че тя търси някого, с когото много искаше да ме запознае. Мислех, че е онзи стар неин приятел, който беше изчезнал зад буковите дървета на два или на четири крака — онзи със златните очи. Попитах я, но тя никога не би ми отговорила.

Когато и да минехме покрай дъбове — особено покрай Стоакровата гора на Джулиан, — тя пак ме предупреждаваше за дъба.

— Тази гора е изкоренявана три пъти, Джени, въпреки че тези тук изглеждат съвсем млади. Два пъти преди мен и после още веднъж, но всеки път от пъновете необичайно бързо израстват филизи. Старците по тези краища казват „Малкият народ се крие в дъбовете“, а в три пъти изкоренявана дъбова гора живеят Дъбовите хора. Никога, Джени, никога не стъпвай под дъб след залез слънце — и ме караше да ѝ обещавам това отново и отново.

Ето защо, когато за първи път видях Били Блин, подскочих на два метра от земята. Той не беше в някоя дъбова горичка, а стоеше на едно буре в северния обор. Беше на ръст приблизително колкото богарта, но по-слаб и не толкова плещест. Носеше нещо подобно на старовремски костюм с патладжанено жабо и подходяща жилетка. Слава богу, без шапка. Не мисля, че бих понесла и шапка. Седеше с кръстосани глезени, едната ръка в джоба, другата — опряна на стената като мини Джими Кагни, вечния любимец на Сали. Само че така, както косо падаше лунната светлина през прозореца зад него, повече приличаше на един английски актьор, който играеше ролята на Дългия Джон Силвър в оня стар филм на Дисни. Точно така, Робърт Нютън.

Тамзин ни запозна много официално, сякаш се бяхме срещнали на парти или на вечеря.

— Джени, това е Били Блин. Били Блин, имам честта да ти представя господарката Дженифър Глукстейн. — Почти нямах нищо против името Дженифър, когато тя го произнесе.

Досега вече бях поупражнила доста реверанси, така че му направих един дълбок реверанс, а той сложи ръка на корема си и се поклони. После се изправи бързо.

— Не трябва да носиш косата си така опъната назад, дете не ти отива, не ти отива. Вслушай се в съвета ми и я среши напред.

Имаше дорсетски акцент, но не онзи стар дорсетски, на който говореше богартът. Можеха да се чуят „з“-тата, а „ай“ сякаш искаше да излезе като „ой“, но изобщо не се затруднявах да го разбирам. Проблемът ми беше цялата картинка — един висок две стъпки Робърт Нютън да ми казва как да си реша косата.

— Вижте, господин Били Блин, наистина оценявам интереса ви... — започнах аз.

При тези думи той стана абсолютно розов. Изопна се, колкото позволяваше ръстът му, и се разкрещя, тропайки с крак:

— Аз нее съм гоозподин Били Блин! Викай ми Били Блин точно като нея, ето как трябва да ми викаш! Аз съм самият Били Блин!

Отстъпих крачка назад — той беше толкова ядосан, — но Тамзин се намеси веднага:

— Били Блин, тя е толкова млада и не искаше да те обиди. Самата аз бях такава, когато се срещнахме за първи път, помниш ли?

Това го поуспокои, той си върза жабото и си пооправи жилетката.

— Да, помня. Ти беше не по-голяма от Били Блин, а маниерите ти не бяха по-добри от тези на таралеж. — Сега той цял излъчваше носталгия, в очите му блеснаха истински сълзи. Пак ми се поклони.

— Моля за извинение, господарке Дженифър...

— Джени...

— Господарке Джени тогава. Искрено ти се извинявам, но по-добре се вслушай в съвета ми за косата. И след като вече съм започнал, жълтото не е твоят цвят. Зелено ти трябва, послушай ме, зелено и синьо. Били Блин знае най-добре.

И продължи все в този дух, като не млъкваше. Обясни ми, че синусите ми ще се прочистят, ако ям червена детелина, че няма повече да се будя с главоболие, ако си преместя леглото до отсрещната стена.

— А твоята приятелка, тъмното момиче, няма защо да си изплаква очите по онова момче от хора. Цялото семейство ще е заминало, дойде ли есен, преместило се някъде в Африкъл. Кажа й, че Били Блин казал така.

Обещах да й кажа. Били Блин ме изгледа продължително, изучавайки ме отгоре надолу. Очите му изобщо не приличаха на очите на герой на Дисни, но не бяха и лоши като на богарта. По-скоро приличаха на украсени със скъпоценни камъни проходи, които водеха

някъде много-много назад или някъде много-много напред, не знаех точно накъде. Изведнъж той кимна.

— Да, ще ви трябва съвет на Били Блин, и на двете вий. Сега пък гледаше Тамзин. — Ти искаш да си седиш на едно място, ето какво искаш. Затова си стой кротко, не тичай така насам-натам. — Да учиш призрак как да се държи ми се стори най-тъпото нещо, което някога бях чувала, но Тамзин кимна. Били Блин пак се обърна към мен: — Ти. Ще направиш най-добре да стоиш далеч от това място. И престани да им изяждаш гроздето.

Това вече беше непоносимо. Зяпнах насреща му като пиле голишарче.

— Какво място? И защо да не е хубаво да ям грозде?

— Изяждаш всичкото грозде — спокойно отговори Били Блин и продължи да си приказва с Тамзин, но аз бях твърде заета, докато се изчервявах, за да ги слушам какво си говорят. Защото за гроздето си беше самата истина. Винаги смятам да оставя малко, но човек не може да ми има доверие.

Тъкмо мислех отново да го попитам от кое място трябва да стоя далеч, когато чух гласа на Евън:

— Джени? Ти ли си?

Тамзин изчезна по начина, по който изчезват такива като нея, а Били Блин скочи през прозореца и просто се стопи в лехата с патладжани. Обърнах се и видях Евън на вратата — рошеше косата си с отсъстващ поглед, както прави винаги.

— Започнахме да се поизнервяме — отбеляза той.

— Извинявай, но загубих представа за времето.

С Евън вече се погаждахме много по-добре. Не го обвинявах, че е съсипал живота ми. Имаше дори дълги периоди, когато си мислех, че всъщност изобщо не го е съсипал. Но не исках той да го знае, а имах неприятното чувство, че той е наясно. Бях инвестирала много време, мисли и енергия да мразя Евън. Не бях готова да го определя наистина като загуба и да го отмина. Такава бях тогава.

— Търсех нещо — казах аз на излизане.

Евън ме погледна странно. Тогава северният обор беше само един огромен склад на земеделска техника и разни неща, покрити с брезент, и на тайнствени стари варели като онзи, на който стоеше Били Блин. Евън не настоя и двамата се загледахме в Имението.

И на тъмно личеше, че Евън е уморен.

— Майка ти се притеснява от тия твои нощни разходки рече той.
— Аз също. Много е лесно да скочиш някъде, например в някоя бразда, и да си строшиш глезена, ако не знаеш къде да вървиш.

— Внимавам. Сега вече наистина познавам мястото доста добре.
— И в момента, в който го казах, се спънах — но не в някоя дупка, а в господин Котак, изскочил точно на пътя ми, както прави понякога. Той изсъска, аз също изсъсках да внимава, глупава котка, и с наранени чувства той изчезна в гъсталака. Реших, че докато дойде време за спане, ще му мине.

Евън тъкмо беше започнал:

— Мисля, че няма да е зле, ако с теб идва някой — Джулиан или Тони... — но аз го изпреварих с въпроса дали знае нещо за Били Блин. Винаги можеш да отклониш Евън с нещо, свързано с легендите или фолклора. Момчетата го правят постоянно.

— Били Блин? — той поклати глава и се поусмихна. — За бога, не съм чувал тези думи от години. Кой ти каза за Били Блин?

— Една приятелка. От училище. Тя каза, че те давали съвети, така ли е?

— Точно това правят — разсмя се Евън. — Твоят Били Блин живее само за да дава съвети. Няма значение нито темата, нито времето, мястото или човекът — Били Блин ще ти каже какво да правиш, без да си го питал. Такава им е природата, но това е най-малкият проблем. Той не винаги е прав.

Попитах дали по едно и също време може да има само един Били Блин също като феникса. Евън никога не беше чувал нещо подобно, нито пък как можеш да извикаш точно този Били Блин, който ти трябва.

— Но може в Дорсет да е различно. Има много местни варианти на легендите за английските духове. Както изчезна нашият богарт — такава нещо никога не бях чувал досега. Можеш да сключиш сделка с богарта, но никога не се отърваваш от него.

Приятно му беше, че си говорим, и това беше лесният начин да не му давам възможност да задава въпроси за нощните ми разходки из фермата. Чувствах се малко виновна, а още по-виновна бях заради това, че не казах на никого какво точно стана с богарта. Евън ми разказа историята за едно йоркширско семейство, което напуснало

фермата си, за да се отърве от един богарт, но скоро открили, че са го взели със себе си на новото място. А аз си мислех за Тамзин и пак си бльсках главата кой е Едрик и какво знаят и Черното куче, и Били Блин, което ние не знаем. И къде би трябвало да се намира Тамзин, а не тук, където аз исках да бъде.

Все същото. Чувствах се толкова виновна, че преди да стигнем до Имението, попитах Евън:

— А какво всъщност не е наред с фермата? Чувам ви да си говорите със Сали, но не разбирам. Доколкото аз виждам, всичко изглежда страхотно.

Евън спря наскоро пътя поразен. Мисля, че нямаше да е поучуден, ако до него се бе приближила Тамзин и се бе опитала да си изпроси една цигара. Той пак си разроши косата, въздъхна, огледа се колебливо наоколо и най-сетне каза:

— Джени, хората са обработвали тази земя повече от триста години и почвата е изтощена и съсипана. Сега е неплодородна липсва й азот, а това, което й даваме, е гаден поток от химически торове. През последната година продължих да следвам този начин на земеделие, защото семейство Ловел го очакваха — и защото земята буквално се е прирастила към него. Може сега да ти изглежда добре, но реколтата е едва на половината от това, което трябва да бъде, догодина ще е още по-слаба, по-догодина — съвсем ще намалее. Вината е моя и аз знам какво трябва да направя. Но ме е страх да го направя.

Вече бяхме стигнали до къщата и Евън влезе вътре, без да ми каже повече нито дума. Почаках малко отвън с надеждата набързо да видя Тамзин. Но тя не се появи и аз се прибрах да спя и вместо нея да почакам господин Котак. Ала и него го нямаше. Дълго лежах будна, прегърнала смешната стара горила на Джулиан, с глава, пълна с прекалено много неща, за да успея да помисля поне върху едно от тях. В този момент бих се зарадвала дори на гадните тънички гласчета в банята ми — просто за разнообразие.

По някое време трябва да съм заспала, защото ме събуди господин Котак, който се беше вкопчил в битка с някого навън. Познавам звуците, които издава в такива случаи: ниски и зли като трион, режещ кост. Подадох глава от прозореца и му извиках да се качва горе и той се появи след миг, а съперникът, когото не можах да видя ясно, изчезна под джипа на Евън. Господин Котак дишаше тежко,

очите му бяха червени като на Черното куче. По гърдите му имаше кръв. Посегнах да го огледам, но той се дръпна и седна да си ближе раната, като продължаваше да ръмжи. И все още го правеше, когато пак заспивах.

На сутринта беше добре, спокоен и хитър както винаги, въпреки че пак не ми позволи да погледна драскотината на гърдите му. Влязох в банята и се заех с косата си — опитвах се да преценя с каква прическа изглеждам най-добре. Повиках Джулиан да ми помогне да преместим леглото.

ПЕТНАЙСЕТ

След две седмици Кристофър Херидж каза на Миша, че семейството му заминава за Африка през септември. Мийна плака повече от друг път, а аз се чувствах ужасно, защото знаех и може би трябваше да намеря начин поне да ѝ загатна, за да смекча удара. Но не ѝ бях казала нищо, защото Евън ме предупреди, че Били Блин не винаги казва истината. Хайде още тайни.

Известно време след онази нощ не се виждах с Тамзин. Всяка вечер си намирах някаква причина да отида на местата, където обикновено се срещахме, но нея я нямаше. Веднъж се качих на третия етаж и може би половин час ходех напред-назад пред тайната врата. Можех да я отворя и да вляза, но не го сторих. Сега ми е трудно да обясня защо. По-голямата част от моето същество усещаше отсъствието на Тамзин по начин, по който никой не ми беше липсвал — нито Марта и Джейк, когато започнах училище тук, нито дори господин Котак, докато беше под карантина, но имаше една мъничка част от мен, която беше съвсем изплашена, защото всичко това ставаше твърде значимо и аз го знаех. Една нощ сънувах онова златнооко създание, което Тамзин нарече „стар приятел“, а друга нощ — Другия. Тя ми беше казала, че него го няма, изчезнал е, но според съня ми не беше така. Бях се върнала пред стаята ѝ и този път отворих вратата, а той чакаше, седнал на стола ѝ. Не видях лицето му, но беше той.

За да спра да мисля постоянно за нея, започнах да помагам в Имението. Изчистих стаята си, без някой да ме е карал, после продължих със стаите на момчетата, което ги вбеси и двамата — особено Джулиан, защото паяците му бяха изчезнали. След това се писах доброволец при Сали за всяко нещо, което трябваше да се свърши — миех чинии, готвех, плевях малката ѝ кухненска градинка, изхвърлях боклука, дори започнах да освежавам мухлясалите стари мебели или тичах с поръчки до Евън на полето, когато тя вече не издържаше и се чудеше как да се отърве от мен. Наистина успях да

изнервя всички, включително господин Котак. Той също изчезваше по цял ден — може би с госпожица Софая Браун, но и нея не я бях виждала — или ме следваше навсякъде, като говореше саркастични неща на сиамски, което прави само когато наистина е вбесен или когато съм успяла да го изненадам. Господин Котак мрази изненадите.

Тони веднъж дойде да види какво става. Един следобед, докато простирах прането, заста на пред мен и попита:

— Какво си направила?

Устата ми беше пълна с щипки, затова трябваше да измърморя:

— Пера ти дрехите, ако наистина искаш да знаеш. И старите ти потни клинове. — Тони репетира с клин, както Джулиан си играе, облечен с гащеризон.

— Много си добра — отбеляза Тони. — Напоследък си невероятно, неестествено, ненормално добра. Джулиан се държи по същия начин, когато е направил нещо ужасно, за което още никой не знае. Дай да се разберем, Джени.

Естествено, побеснях. От време на време Тони все още може да ме докара дотам, като надуши нещо абсолютно правилно, но го схване напълно погрешно. Обясних му, че не съм сгафила никъде, че наистина няма нищо и какво, по дяволите, знае той за нещата от живота и за въстанието на Монмаут — мисли ли, че старият Роджър Уилоби може да е участвал в него? В сравнение с Евън е по-трудно да накараш Тони да смени темата, но е възможно.

— Роджър Уилоби? Възможно е, но всъщност не ми се вярва. Той не е бил роден аристократ, но не е бил и дребен дорсетски йомен. Трябва да е бил наясно какви са Стюартите и вероятно просто е изчакал нещата да се уталожат. — Прокара пръсти през косата си също като Евън и след миг добави: Обзалагам се обаче, че някои от работниците му са тръгнали с Монмаут, горките момчета. Защо питаш?

— Просто от любопитство. — Тони ме погледна като господин Котак, когато в чинийката му има само суха котешка храна, а той е оставен сам. Продължих да си простирам прането и да си мисля за Тамзин. Колкото и да ми беше разказвала за себе си — за семейството, детството, фермата, чумната епидемия, дори за кобилата Грация, — имаше липсващи парчета. Понякога можех да ги усетя като форма, когато бяхме заедно, като празни места в нещата, които тя не ми

казваше. Не знаех дали е била наблизно по време на въстанието или какво си е мислела за него. Или защо Били Блин я предупреди два пъти да си седи мирно и тихо. Или защо е трябвало да излиза навън в някаква бурна нощ, а после да се разболее и да умре. Не знаех кои въпроси трябва да ѝ задам, нито пък на кои от тях не исках да чуя отговорите. Исках само да сме заедно.

В края на един юлски следобед излязох да се поразходя сама, защото бях кисела — това е една от думите, които Джулиан използва, когато е безпричинно нещастен. Майката на Мийна трябваше да я докара у нас за уикенда, но заради някакъв проблем в семейството тя се отказа в последния момент. Защото не бях сигурна дали някога пак ще видя Тамзин и изобщо не знаех къде, по дяволите, ми е котката, бях достатъчно кисела, за да осъзная, че от доста отдавна не съм била така. Което само ме вкисна още повече и ми стана още по-тъпо.

Има едно място, където и сега ходя, когато съм в такова настроение. В подножието на хълмовете, над пасбището на овцете, вляво от овчарника. Няма покрив, само една стена, няколко останали от основите камъни, няколко цепнатини в пода. Според Евън е на стотина години, не повече, но може със същия успех да е и от времето на Тамзин, никой не знае. Крия се там, седнала на пода с гръб, опрян на този остатък от стена, в очите ми слънце — или мъгла, все едно, — гледам пеперудите и се самосъжалявам. Голям кеф.

Учудих се, като видях черното пони да си пасе кротко наоколо. По дългия склон не бях виждала нищо по-голямо от заек (с изключение на овцете, то е ясно), но сега ето го — ниско и набито като понитата в Ню Форест и черно като господин Котак, почти пурпурно в сянката на стената. Нито седло, нито юзди, нито подкови, гривата и опашката — набити с бодли. Изобщо не вдигна глава, когато се приближих, като много се стараех да не го подплаша.

— Погледни се — гласът ми беше наистина съвсем тих, — ти си диво — истински див кон. Здравей.

Черното пони дори не помръдна уши.

— Ама си рошав. Имам една приятелка, казва се Мийна би си прекарала целия ден да те чеше и реши. Аз лично не бих се загрижила толкова, не си падам кой знае колко по коне. Я се поотмести малко, че искам да седна.

Сега то вдигна глава и видях очите му. Бяха златни като изгряваща луна, преди да намалее и избледнее. Имаха дълги хоризонтални зеници като козела на Уилф и бяха твърде големи за това косматото, издължено лице. Но не можех да откъсна поглед от тези очи. Те ме накараха да се приближа стъпка след стъпка, — докато накрая прокарах ръка през тази пълна с тръни грива и бях готова да го яхна. Знаех какво е, помнех думите на Евън: „прекрасно черно пони, абсолютно черно, което те кани да се метнеш отгоре му и да пояздиш“, но не можех да откъсна поглед. То леко изсумтя и загриза ръкава ми като истински кон.

Чух Тамзин, преди да я видя.

— О, не! — гласът ѝ прозвуча като тромпет, все едно призрачен или не. — Това няма да стане! Махни се от него, Джени!

Големите жълти очи ме пуснаха и отстъпвайки назад, се спънах и едва не паднах. Тамзин профуча покрай мен, сякаш я бе подгонил ураган, и просветна между мен и черното пони — толкова ясна и плътна, каквато никога не я бях виждала, дори на дневна светлина — толкова беше ядосана.

— Измамник, лъжец, негодник! Как се осмеляваш да заплашваш моята приятелка?! След като си ни виждал заедно, след като няколко пъти съм те викала да те запозная с нея...

И черното пони проговори:

— Аз никога не идвам, когато ме викат. Това го знаеш. Гласът му беше дълбок и равен — изобщо не приличаше на цвилене, — но устата му изобщо не се движеше. Нямаше никакво съмнение обаче, че точно то говори. Този глас идеално пасваше на тези очи — същите очи, които бях сънувала първите нощи във фермата Стауърхед; пасваше на начина, по който си държеше главата, леко извита от врата, по който ни гледаше и по който аз отвърщах на погледа му с някакъв странен спокоен страх. Никой не би могъл да го разбере. Знаех какво беше и че е опасно — далеч по-опасно от богарта, Били Блин или гласовете зад ваната. Но не се боях от него. Трябваше, но не се боях.

Тамзин продължаваше да кипи, все тъй яростно.

— Когато се запознах с теб, бях на нейните години, но ти никога не би се осмелил да направиш с мен това, което смяташе да направиш с нея. Тогава ти беше мил с децата, пуук.

— Никога не съм бил мил с никого — отговори ѝ черното пони. — Аз съм си аз и правя това, което ми харесва. И ти го знаеш, Тамзин Уилоби. — Но все пак леко сведе глава пред нея и тя протегна ръка да го докосне — само за миг, — преди да си спомни, че не може. — Не съм скърбял, че те нямаше. Не мога. Но ми харесва, че пак те виждам.

Тя нямаше да се откаже толкова лесно.

— Да, добре, обаче на мен не ми харесва да откроя, че се опитваш да примамаш господарката Джени да те яхне и да я хвърлиш някъде, на мили далеч от дома. Тя ми е приятелка, както беше и ти — дори повече, — а втори път ще я подмамиш толкова, колкото и мен, или ще отговаряш за това. Нарича се Джени Глукстейн. — Тя се извърна да ме погледне, едната ѝ ръка — широко разперена; светеше ярко като прекрасните искри, подскачащи нагоре към комина. — Джени, това създание е пуук. Не обръщай внимание на формата му, защото то не се разпорежда със себе си, нито има душа. Винаги се пази от него, никога не му се доверявай, но когато вятърът духа в правилната посока, от него има полза. — И тя пак се обърна към черното пони: — Кажеш честно ли те представих, а?

— Съвсем. — Черното пони си пасеше тревата, без да поглежда към никоя от нас, и дори не вдигна глава, когато произнесе: — Виждам те, Джени Глукстейн. — И нищо повече.

— Ела — каза ми Тамзин. Исках да остана и да поговоря с пуука или просто да си поседя тук и да го погледам по-дълго, но не биваше да споря с Тамзин в това ѝ настроение. Тя се отдалечи от мен, без да поглежда назад, и аз я последвах през долините. Обърнах се веднъж, но сенките около разрушената колиба се бяха удължили доста и не можах да видя черното пони.

— Евън ми разказа за пуука. — Казах го, когато настигнах Тамзин. — Мислех, че е просто легенда. — Тамзин все така мълчеше. — Той наистина ли щеше да ме нарани?

— За бога, кой може да знае какво би направил пуукът? — отговорът на Тамзин прозвуча толкова остро и припряно, че буквално замръзнах наред крачка, толкова изненадана, колкото когато чух понито да ми говори. Макар да вървах зад нея, тя веднага усети и спря. Обърна ме с ръце — нещо, което не беше правила преди. Усетих лек полъх на ванилия по кожата и в косата.

— Най-скъпа Джени, прости ми, прости ми. Бях толкова уплашена, колкото не съм била, откакто..., откакто бях толкова уплашена за друг — много отдавна, когато бях на твоята възраст. Гневът ми не беше насочен към теб, а към мен самата — навремето знаех много по-добре какво е да наричащ един пуук приятел. — Тя се отдръпна и леко въздъхна. — Той не е ничий приятел — ничий, — но веднъж навремето се прояви като най-добрия ми приятел, когато наоколо нямаше никого. Сега вече можеш да му се довериш, Джени, защото той те познава толкова добре, колкото и мен. Само не забравяй, че никога няма да го опознаеш истински. Пуукът е загадка дори и за пуука, мисля.

— Той наистина ли може да променя формата си? — Тамзин кимна. — А би ли могъл да изглежда като теб... или като майка ми? Или като господин Котак? Трябва да знам.

— Винаги можеш да познаеш пуука по очите. Всичко друго се променя, но те — не. — Светлината на залязващото зад гърба ѝ слънце мина право през нея и лицето ѝ сякаш запламтя и затрепка като пламъче на свещ. Все още я виждах. Тя каза:

— Той вече никога няма да те подмами, за да се позабавлява, не се безпокой. Някой ден сигурно ще можеш да го пояздиш без никаква опасност — и без бодливи храсти. Хайде, Джени, вечерята ти със сигурност ще изстине.

Често се замислям над умението ѝ да приеме необходимостта да се храня, когато тя не беше в състояние да задържи вековете в призрачния си мозък. Не каза нищо повече за пуука до края на пътя, защото се захвана да ме учи една песничка, която научила от сестра си Мария — онази, която умряла от чума. Беше леко раздвижена, проста мелодийка, която се повтаряше и повтаряше като птича песен, но вече съм забравила повечето от думите. Започваше така:

*Ябълки и портокали много сладки,
много зрели кой ще дойде да си купи?
Кой ще дойде да си купи?
Имам много дъщерички десет, двацет,
че и трички — носят радост те на всички
кой ще дойде да си купи?*

Бих искала да си спомня всички думи. Все още понякога си пея куплетите, които си спомням, защото така можеш да си припомниш остатъка от песента. Може би, ако успея да се сетя как е цялата песен, Тамзин ще се появи с нея както тогава — потрепваща силно на светлината на залеза. Не е хубаво да искам точно това, но го искам.

Когато бяхме стигнали почти до Имението, аз заговорих, но се стараех гласът ми да звучи по-небрежно:

— Толкова много странни неща обикалят из тази ферма. Пуук, Черни кучета, богарт, Били Блин...

— Дъбови хора — прекъсна ме Тамзин. — Помни, Джени. И Бъзовата старица — въпреки че нея сигурно няма да я видиш и много жалко. Дори пуукът ѝ прави път, когато я срещне.

— Вярно, Дъбови хора. Дъбови гори и Дъбови хора. И пискливите гласчета, които чух в банята ми, и вероятно нещото, с което господин Котак се би онази нощ. Не искам да чувам нищо за злобни старици... Само искам да разбера дали има още много. Искам да кажа, това нормално ли е за Англия или е така само в Дорсет?

Тамзин се засмя с онзи свой смях като пролетен дъжд.

— Уви, бедна моя Джени... заобиколена от гоблини, обкръжена от таласъми. Наистина ли няма такива създания в твоя Ню Йорк?

— Само в гимназията. Е, няма значение. Само ме представи, като наминат насам.

Джулиан изскочи от къщата с вик:

— Джени! Джени, вечерята!

Очаквах Тамзин да изчезне изведнъж, както изчезваше винаги, когато имаше и най-малка вероятност да я види някой друг. Но сега тя отстъпи назад, докато сенките скриха всичко освен очите и блясъците в косата ѝ. Гласът ѝ беше съвсем тихичък:

— Моя Джени, аз никога няма да видя тази твоя земя, макар добре да зная, че нощите там са толкова тъмни, колкото и в Дорсет. А и нощта не е наша и никога няма да бъде — не и докато всичко не стане нощ. Но аз ти казвам, че това няма да стане, Джени — нощта вече никога няма да бъде наша, както и морето, защото ние само разораваме и подравняваме този мрак. Сигурна съм, че никой не може да каже какво точно плува в най-дълбоките дълбочини — дори и пуукът не познава всичко, което се движи отвъд светлината. Но сега ти имаш

приятели там — помни това и никой няма да ти навреди. Имаш приятели в нощта, скъпа Джени.

В това време Джулиан ме видя и започна да маха с ръце.

— Джени, Джени, идвай, има пилешка супа с праз!

Той знае, че това е любимата ми супа, откакто Чарли, сестрата на Евън, научи Сали да я прави. Той дотича при мен, обгърна ме с ръце и ме повлече към къщата, докато ми разказваше за експеримента, който провел с нарязани краставици, захар и три охлюва. Бях се научила да усещам кога Тамзин ме е напуснала, но този път не усетих нищо. Мисля, че е стояла там, в сенките, и ни е гледала как се отдалечаваме.

След вечеря с Тони измихме съдовете, а после аз излязох навън и седнах на двойната люлка, която Евън беше закачил на старото орехово дърво близо до гаража за трактори. Вечерта беше още топла, съвсем мека; първата такава след онази много гореща нощ, когато за първи път се разходих с Тамзин. Оглеждах се за нея, без да очаквам да я видя, а внимавах и за други неща — може би пуукът, може би Били Блин. Още не знаех дали е бил прав за харесването.

Евън беше направил люлката с висока удобна облегалка. Задрямвах и се събуждах два пъти; втория път сънувах лош сън. В съня си бях в люлката и все още беше нощ, само че Имението беше много далеч, на хоризонта. Някой вървеше към мен бавно, лицето му — полускрито в сенките, полуосветено от лунната светлина. Опитах се да скоча и да избягам, но люлката се превърна в пуук, аз бях на гърба му и не можех да слеза. Другия се приближи плътно до пуука, яхна го зад мен и ме обгърна с дългите си ръце. Изпицях и Сали каза:

— Спокойно, дете, аз съм, аз. Изглеждаше толкова прекрасна.

Беше седнала до мен на люлката, главата ми беше на рамото ѝ. Кожата ми беше студена, устата — пресъхнала, вратът ме болеше.

— Изглеждаше почти така, както когато беше малка, просто не можах да се въздържа да не те прегърна — продължаваше Сали.

Промърморих нещо и станах, опитвайки се да пригладя косата си. Луната беше високо в небето, което тук, не зная защо, винаги прави нощта по-тъмна. Сали ми каза, че Мийна е звъннала; щях да ѝ се обадя утре. Постояхме още малко на люлката, без да си говорим, но Сали продължаваше да се гушка и да ме гледа, а начинът, по който те гледа Сали, трудно се издържа.

— Какво? Кажу го направо и да ходим да спим. Какво съм направила? — най-сетне проговорих аз.

Сали се възмути от дъното на душата си.

— Нищо... нищо не си направила... защо си толкова подозрителна? — Продължи още малко в този дух и после, за да не губи ценно време: — Само дете си станала такава... такава единачка напоследък. Разхождаш се все сама, не искаш Джулиан или някой друг да идва с теб. Чувствата на Джулиан са наистина наранени, не разбираш ли? А Мийна... Мийна също го е забелязала. Помоли ме да поговоря с теб последния път, когато звъня.

Почувствах се ужасно.

— Ще поговоря с нея — казах. — Ще направя нещо за Джулиан, ще поиграем на крокет или нещо такова. Просто тия дни имах нужда някак да поостана насаме със себе си. Да пообмисля някои неща.

Тя не попита веднага „Какви неща?“ — не, Сали е много по-спокойна, а и много по-хитра. Кимна и премълча. Но когато вече се канех да стана от люлката, пророни:

— Мога ли да ти помогна? Ако е нещо, за което бих могла евентуално... не знам... просто ми кажи, Джени. Ако мога.

Напоследък започвам да разбирам защо Евън се е влюбил в майка ми. И Норис също, ако става въпрос. Но тогава... какво, по дяволите, знаех тогава за любовта и за възрастните? Но и аз си имах моите велики моменти — наистина много редки — и този беше един от тях. Погледнах я, за да видя дали не е спряла упорито да се взира в мрака, забелязах едно изсъхнало листо в косата ѝ, изядената от молци яка на сивата плетена жилетка, от която тя никога нямаше да се откаже; видях, че очите ѝ са толкова големи, колкото на Тамзин, и още по-ярки на лунната светлина. Махнах листото, целунах я по бузата, хванах я за ръка и двете заедно се върнахме в къщата.

— Обичам онова дърво с люлката — каза тя. — Винаги ми се струва, че сякаш ме държи в ръце и аз съм на сигурно място, докато съм там.

— Този е последният от старите орехи — обясних ѝ аз. — Били са една дузина. Посадил ги е Роджър Уилоби, когато се родила първата му дъщеря.

Сали отвори уста, затвори я отново и влезе вътре. Аз останах още малко на вратата — може би Тамзин да е още наблизо. Дори на

лунната светлина и на светлината, идваща от прозорците на Имението, не виждах по-далеч от оборите — с изключение на грамадната стара пръскачка, която Евън бе накарал Уилф да изхвърли преди месец. Точно зад нея два златни блясъка можеха да са очите на пуука и много други неща. Тамзин ми беше казала, че сега имам приятели в нощта, и аз отидох да си легна, като отново и отново си го повтарях.

ШЕСТНАЙСЕТ

Няколко нощи по-късно, половин час след като си беше легнал, Джулиан дойде на пръсти в стаята ми и каза, че не можел да заспи. Ще му разкажа ли приказка? Сали и Евън бяха в Дорчестър на вечеря и кино (без деца, благодаря), а по онова време по-лесно бихте убедили господин Котак да ви разкаже приказка, отколкото Тони. Но Джулиан ми беше слабост, а освен това и му дължах внимание заради задоволителната оценка по математика и че ми даде миризливата си плюшена горила съвсем навреме. Накарах го първо да си легне и да ми обещае, че ще заспи след само една приказка. Става ли дума за дреболии, той е хитър като богарт, но като обещае нещо, го изпълнява.

От Сали и Норис знам много приказки; от Мийна знам дори индийски вълшебни приказки. Но тази нощ не се сецах за нищо и веднага разбрах защо. Умът ми така преливаше от света на сенките на Тамзин, че почти всяка нощ сънувах и нея, и пуука, и Другия. Затова не можех да превключа на вещици, принцеси и дракони — дори и заради Джулиан. И импулсивно направих нещо много тъпо дори от моя гледна точка.

— Добре — казах аз, когато той си легна. — Имало едно време едно момиче, което живеело във фермата Стауърхед — в същата къща, в която сега живеем ние. Казвала се Тамзин Уилоби.

Защото изведнъж изпитах желание да говоря за нея. Не точно да разкажа на някого, да се опитам да обясня, че тя все още е тук, с нас, в Имението, а по-скоро както Тони ми разказваше за Джеймс II и съдията Джефрис — истински хора, живели отдавна, които за него все още си бяха истински. Вероятно съм си мислила, че ако превърна Тамзин в героиня от детска приказка и разкажа всичко на някого като Джулиан, в това няма да има нищо лошо.

— Това истинска история ли е? — попита Джулиан. — Ти откъде знаеш? — Онова лято това беше любимият му въпрос.

— Разказаха ми за нея — отвърнах. — Ще слушаш ли или не? — Джулиан се зави до носа, само очите му останаха да надничат над

одеялото. Продължих: — Баща ѝ бил Роджър Уилоби — човекът, построил фермата. Майка ѝ се казвала Маргарет. Имала и по-голяма сестра на име Мария, както и двама братя, но не си спомням имената им. Всичко това е истина и ако дори наум си кажеш „Откъде знаеш?“, ще ти натикам одеялата в устата и ще те оставя на лешоядите, ясно ли е?

— Ммм... — Джулиан все пак кимна.

— Тя била най-малката — разказвах аз по-нататък. — Фермата била малка, семейството не било чак богато, но били доста по-заможни от повечето хора в Дорсет преди триста години. Имали прислужници и много ратаи. Тамзин си имала гувернантка и кобила на име Грация. Но ги сполетяла беда — чумата покосила сестра ѝ и това било ужасно и за Тамзин, и за цялото ѝ семейство. — Джулиан ме гледеше втренчено и усетих, че трябва да понамаля темпото, да успокоя топката, иначе, ако спра да си поема дъх, ще ме обсипе с въпроси. — Между другото, тази стая била нейната.

Всъщност Тамзин не можеше да си спомни коя точно стая е била нейната, но смяташе, че вероятно е тази на Сали и Евън. Но така Джулиан имаше над какво да размишлява, докато разказвах. Разказах му колко по-различно е било имението по онова време, как семейство Уилоби гледали повече овце от семейство Ловел днес и как са орали, поливали и прибирали реколтата само с рала и мотики. Всичко това ми го беше разказала Тамзин, но спокойно можех да кажа, че го знам от Евън. Дотук добре.

Но Джулиан, нали си е Джулиан, попита:

— Омъжила ли се е? Имала ли е деца?

— Не — отговорих. — Така и не се омъжила.

— Защо? — Сега лицето му беше цялото отвито.

— Защото починала много млада.

— О, не! — Очите му се бяха насълзили. Той приемаше приказките съвсем на сериозно, макар че вече беше на десет години. А аз постоянно го забравях. — И нея ли покосила чумата?

— Чумата вече била отминала — обясних аз. — Нещо с белия дроб. — Спомних си, че Тамзин ми бе говорила за „възпаление... катар, който прерасна в плеврит, после в белодробна туберкулоза“. — Била на двайсет години. Май се разболяла, след като преживяла една буря навън, нещо такова.

Джулиан мълчеше. Помислих, че сигурно вече заспива, и тъкмо се готвех да се измъкна, когато той попита:

— Джени, а имала ли си е гадже?

Искаше Тамзин да е била поне малко щастлива. Проклето хлапе. И преди да се усетя, се чух да казвам:

— Да, имала си е, знам го със сигурност. Казвал се Едрик Дейвис.

Нищичко не знаех за Едрик Дейвис. Всичко си измислих само заради Джулиан. Дейвис е уелско име, затова му казах, че бил уелски рибар, дошъл чак в Дорсет и се влюбил в дъщерята на богатия фермер. Обаче Роджър Уилоби не щял да даде единствената си дъщеря на някакъв си рибар, дето нямал пукнат грош. Не пускал Едрик дори да припари до къщата. Но Тамзин се измъквала тайно и се срещала с него в една порутена овчарска колиба в долината. Използвай каквото имаш, нали така?

— Ти каза, че не се оженили. — Джулиан се беше обърнал настрани, подпрял глава с ръка, буден като катеричка. Никакъв шанс да заспи, преди да съм свършила.

— Искали да се оженят. Една нощ избягали заедно и Роджър Уилоби насъскал кучетата подире им. — Гадно ми беше, че клеветя бащата на Тамзин, като знам колко много го обичаше тя. Но сама се бях забъркала в тази история и трябваше някак си да се измъкна. — Имало буря, леел се порой — както става тук през зимата — и кучетата изгубили дирята, но Тамзин и Едрик също се изгубили. Той искал да я заведе обратно у дома ѝ, а тя не давала и дума да се издума за това. Казала, че по-скоро би умряла.

Джулиан с широко отворени очи беше затаил дъх. То и аз доста се бях поувлякла.

— И така ли умряла Тамзин?

Помислих си за Другия, за онова лице от сънищата ми, което така и не можех да видя.

— Не, не тогава. Имало и един мъж, по-възрастен. Той ги намерил в бурята и ги отвел у дома си и те решили, че могат да му се доверят. Но и той се влюбил в Тамзин — или поне я пожелал — и убил Едрик. Двамата се били на дуел, но какво ти разбира рибар от дуели? И онзи го убил.

Моите очи също се бяха насълзили — всичко ми се струваше толкова реално, а и обясняваше много неща, които Тамзин не искаше да ми каже.

— Ами тя? — прошепна Джулиан. — Какво станало с нея?

— Изтичала навън в бурята. Отново излязла на дъжда и вятъра. Намерили тялото ѝ на другия ден и старият Роджър Уилоби умрял от мъка. — Това го допълних впоследствие — от срам, както би казала Мийна.

Джулиан пак се отпусна в леглото си.

— Ти откъде знаеш? — попита той, но въпросът далеч не звучеше така сопнато, както обикновено. Казах му, че знам тази история от Ели Джон, която неотдавна бе започнала работа при Евън. Ели Джон е много мила, но е една такава едра и с груб глас и по онова време Джулиан малко се страхуваше от нея. Реших, че надали ще я разпитва.

— Тази история беше ужасна. — Каза го със същия тон, с който казваше „Филмът беше много страшен“, и горе-долу със същото задоволство. — А дали са наказали убиеца на горкия Едрик?

— Не. По онова време дуелите май били законни. Пък и кого го е било грижа за някакъв си уелски рибар? На онзи, мисля, му се разминало — който и да бил той. Заспивай.

Завих го, целунах го набързо — той още нямаше единайсет години и засега търпеше — и тръгнах да излизам. Чух мърморене зад гърба си:

— Сигурно оня вече е умрял.

Обърнах се на прага.

— Ами това е било преди триста години.

— Лошо. Ще ми се да беше още жив, та да го убием. — И с тази малка мечта на детските си устни моето заварено братче се унесе в сън. Излязох на пръсти и се върнах в стаята си.

Ала не можех да заспя. Измислих тази история, както вече казах само за да приспя Джулиан и му казах, че била истинска, без да ми мигне окото. Но взех да се питам доколко би могла да е близо до истината за онова, което в действителност се е случило с Тамзин и Едрик Дейвис. Какво е правила тя навън в толкова бурна нощ, че това е довело до смъртта ѝ? Кой е бил Едрик, ако не нейният любим? Ами ако Другия не му е бил съперник за сърцето на Тамзин... Но не ми се

мислеше за Другия. В една приказка има място и за него, извън нея обаче — не.

Сали и Евън още не се бяха върнали, а Тони беше в студиото си. Дремнах половин час, станах, облякох се и излязох да намеря Били Блин.

Бяхме го срещнали в северния обор, но не си представях, че живее там, както например богартът — у дома. Мислех, че си има свое собствено местенце — бърлога, дупка, дори хралупа — нейде близо до Имението. Не знаех как да го открия надявах се да извадя късмета той да е тръгнал да ме търси. Кучета като Албърт не се чувстват добре, ако наоколо няма поне една овца, която да пазят. Може би и с Били Блин е същото — по отношение на хората де.

Нощта бе мека, новите метални навеси скърцаха и мърмореха под ухаещия на ябълки ветрец. Но есента вече беше дошла — като студено течение, което те хапе лекичко по глезените, докато плуваш. Подминах главните сгради. Опитвах се да изглеждам като човек, който просто обикаля наоколо без цел и посока и има огромна нужда от съвет, какъвто вид не беше особено трудно да си докарам. Мандрата — нищо. Северният и южният обор, паркингът за работниците, гаражът на трактора — нищо. Работилницата — нищо. Безименната барака, където се държи всичко, за което няма място никъде другаде — нищо. Господин Котак донякъде ми прави компания — скачаше по сенките като малко котенце, но после му доскуча, подскочи към поредната сянка и така и не се върна. Огледах се за пуука и за нещото, което господин Котак преследваше онази нощ, когато срещнах Били Блин. Но в този момент из фермата Стауърхед, изглежда, не обикаляше никой освен мен. Днес това ми подсказваше нещо.

Той ме намери. Влачих се обратно към южния обор — бях се сетила, че не съм проверила в плевника, — когато той ме дръпна за крачола.

— Мен търсиш, няма съмнение. — Каза го, след като си стъпих отново на краката (бях подскочила от изненада). — Ела, очаквах те.

Жилетка, жабо и този път дълга връхна дреха като онези, които носят стрелците от уестърните. Така и не бях разбрала къде живее и кой го пере, между другото. Той ме поведе с важна стъпка — дори и когато седи, Били Блин има вид на човек, който винаги ходи наперено

— към купчина дърва, скочи върху нея, за да ме гледа отвисоко, сложи ръце на кръста си и заяви:

— Е, дете, едно ще ти кажа — на тази коса й трябват тъмна бира и яйце. Тъмна бира и яйце с кафява черупка, това ти трябва. Само него използвам. Я ме виж!

Косата му наистина беше буйна и къдрава, с цвят на избелели джинси. Много внимателно произнесох:

— Ще го опитам, Били Блин, обещавам! Но за друго исках да те питам.

— Би трябвало! — изръмжа Били Блин също като Робърт Нютън. — Добре, че ме потърси, защото исках да си поговорим за твоята приятелка Уилоби.

— Да! — възкликнах аз. — Точно за това исках да те питам! — Били Блин се ухили като фокусник, току-що извадил картата, която ти си избрал. — Толкова много неща искам да зная за нея, а тя не желае да ми каже. Например как е умряла, защо постоянно повтаря, че не трябва да е тук, и каква роля играе във всичко това Другия. И за Едрик Дейвис. — Говорех толкова бързо, че дъхът ми секна, а Били Блин стоеше върху купчината дърва и нито помръдваше, нито казваше нещо. И защо ти й заповяда два пъти да кротува и къде не бива да ходя аз? Ти си Били Блин, съветникът — кажи ми.

Били Блин вече не се усмихваше. Съдейки по лицето му, изглеждаше на двацет и пет-петдесет-шейсет години. Мен хич не ме бива да отгатвам нечия възраст. Но вгледа ли се в блестящите му очи — нито тогава, нито сега бих могла да кажа какви бяха на цвят, — човек разбираше, че е по-стар от Тамзин, много по-стар.

— Аз давам съвети, мойто момиче — най-сетне изрече той, — а не обяснявам. Различно е.

— О! Не може ли поне този път да направиш изключение? Тя нали ти е приятелка! Много е важно!

Сумтене.

— Приятелка ми е, о, да, ама тя не послуша съветите на Били Блин, не, никога не ги послуша! Да кротува ли? Не я ли виждам как се шляе по нощите с теб и се показва, на когото си поиска, а?

Сумтене. Тропане с крак. Били Блин не само дава купища съвети, за него е ужасно важно дали се вслушваш в тях или не.

— Кой ѝ желае злото? — попитах аз. — Ако знаех, може би бих могла да направя нещо, да я накарам да се скрие, както искаш ти. Какво ще ти стане, ако ми кажеш?

Вече също започвах да сумтя, а Били Блин като че ли се забавляваше.

— Винаги става така, винаги става така! Тия, дето ги харесвам, никога не знаят как да се държат с Били Блин! Нито тя, нито ти — винаги става така! — Той се почеса по главата с две ръце и на мен ми се стори, че виждам чифт рогца в същия цвят като косата, но може и да греша. — Е, ето какво ще ти кажа, защото тя, Тамзин Уилоби, е добро момиче — нищо, че не е много възпитана. Но ти я развълнува, точно така, а това променя нещата, кара ги да се раздвижат, ясно ли е? И аз не знам какво ще излезе от цялата тая работа, наистина не знам, но сега вече не е само тя, която гледа, която се е събудила и търси. Има и нещо по-голямо. Разбираш ли, момиче?

Погледът му ме смразяваше също като жълтите очи на пуука, ала в този миг той гледаше умолително, почти човешки.

— Това е Другия — казах аз. Били Блин не отговори. — Но той си е отишъл. Тамзин ми го каза. Отишъл си е и няма да се върне вече.

— Да пиеш по осем пълни чаши вода на ден — рече Били Блин. — Страхотно е за организма.

— Това го пише по списанията! Кажи ми за Другия!

Но Били Блин не ме гледаше, а се вслушваше в нещо, което аз още не чувах. Когато най-сетне го чух, отначало си помислих, че Евън и Сали пристигат, и си го повтарях до дупка, защото не ми се искаше да е онова, което вече знаех, че е. После ще се върна да оправя това изречение. Както казах, нощта трябва да е много бурна, за да чуеш Страшния лов в небето. Но тази нощ беше тиха и спокойна, нищо, че полъхваше ветрец — тъкмо затова беше толкова ужасно. Защото те се появиха изведнъж там горе — воят и роговете, тропотът на копита, скърцащият смях, който изобщо не приличаше на крякането на дивите гъски — всичко, всичко. А аз не бях на сигурно място вкъщи, зад стените и прозореца и Джулиан да ми стиска ръката, ами навън, на открито, където можеха да ме видят — и те ме видяха. Почувствах го — това беше бурята; усетих как вниманието им ме облива. Не помръдвах от мястото си не защото съм храбра, а защото под купа

дърва нямаше място — Били Блин вече се беше сврял там. Стоях сама в бурята — като Тамзин — и гледах небето.

Е, бях сама, докато господин Котак не скочи на рамото ми. Почти не го усетих — бях като парализирана, — докато не заби нокти, не се уви около врата ми и не зави като банши срещу Страшния лов. Беше се озъбил, а козината и опашката му бяха настръхнали и той изглеждаше два пъти по-голям. Ако ловците разбираха сиамски, веднага щяха да ни нападнат. Но господин Котак не го беше грижа дали го разбират бе готов да ги разпердушини, както са си на конете. Може би само се перчеше пред госпожица Софая Браун, обаче друг път не съм се гордяла толкова с него.

Те не се обърнаха. Профучаха над нас. Вероятно не бяха минали повече от десет-петнайсет секунди — някъде бях чела, че толкова най-дълго траят сънищата. Отминаха и вихърът им затихна в посока към Шерборн. Стоях неподвижно и се вглеждах подире им, слушвах се, защото чувах звук, който не бях различила преди преминаването на Лова. Беше глас — мъжки глас, но той така пищеше, обзет от ужас, че беше направо нечовешки. В Стауърхед нямаме прасета, но в съседната ферма семейство Коулфакс имат. Свинете квичат страшно, когато усетят, че ще ги колят. Ужасно е, по-ужасно нещо не познавам, но и то звучи по-човешки от гласа, летящ пред Страшния лов онази нощ.

Отидоха си. Господин Котак се успокои и се разфуча, както фучеше срещу кучетата идиоти, а Били Блин изпълзя от скривалището си. Изглеждаше уплашен, но никак не се срамуваше, че сам е заел единственото скривалище. Прочисти гърло.

— Щом искаш съвет, ето ти съвет: стой далеч от тях, стой далеч от онова място, за което ти казах...

— Не си ми казал! Не ми каза кое е мястото...

— И престани да вълнуваш Уилоби, спри да се разхождаш с нея! Нищо добро няма да излезе от това — само опасност за теб, а за нея още по-голяма! Зарежи това, момиче, ето какъв съвет ще ти даде Били Блин! Тя си беше добре, но ти дойде да я тормозиш...

— Не, не е била и не аз...

— А онова, дето шава, дето чака и не може да влезе в тайното й местенце! Тогава то не знаеше и сега не може да знае...

— То ли? Кое, да не е Страшният лов? Не, ти говориш за Другия, нали? — Господин Котак изсъска в ухото ми, защото пак губех

самообладание, но аз вече не можех да слушам дори и него. — Тогава за какво? За какво си говорим, а? Какво не може да знае то? Какво дебне за Тамзин? — Протягах се към него, исках да го сграбча и да го разтреса. Чудя се какво ли би станало, ако го бях направила.

В небето се отразяват фарове. Нагоре по хълма боботи двигател. Евън и Сали. Двамата с Били Блин се спогледахме пълно мълчание. Не разбирах погледа му, но той май не ми се сърдеше.

— Като се върнеш в училище, не искай помощ от оная Уидби — тя изобщо не те харесва — каза ми той. — А по испански седни до прозореца. — Това последното го изкрещя подире ми, защото аз вече бързах към къщи, а след мен подскачаше господин Котак.

Легнахме си — аз с джинсите, но със силно стиснати очи. Така ме завариха Сали и Евън.

Никой от нас не заспа тази нощ — нито аз, нито господин Котак. Той знаеше много по-добре от мен какво е онова, което предизвикваме. Навря се под одеялото и се сгуши под мишницата ми. Но колкото пъти го погледнех, все беше с отворени очи и цяла нощ тихичко стенеше, макар постоянно да го галех и да му повтарях, че е герой. Спря чак след като на зазоряване се появи госпожица Софая Браун — просто се материализира пред погледите ни като ням филм, прожектиран върху чаршаф. Едва не скочих от леглото, когато и тя се навря под завивките и се сви на кравайче до господин Котак. Не не скочих и така си лежахме тримата, докато не пропяха първи петли. Спомних си една стара-прастара балада, която Евън пее понякога със Сали:

*Петелът пропя, зора зазори
и вдигна се радостна врява...*

Не знам кой я е вдигал тая радостна врява, но в песента с разправяше за призраци. Госпожица Софая Браун стана и с протегна съвсем като истинска котка, близна господин Котак по нослето и изчезна. А аз веднага заспах и успях да поспя цели пет-десет минути, преди Джулиан да нахлуе, за да ми каже, че за закуска има някаква тъпа плодова пита (а Джулиан мрази плодове) и че след това иска да отидем при Албърт и овцете. Дори и сега има моменти, когато много

се гордея, че оставих Джулиан жив. Защото имах доста възможности да се случи обратното.

СЕДЕМНАЙСЕТ

Пак тръгнахме на училище в началото на септември и го закъсахме. Англичаните не вярват в постепенното привикване към занятията, затова трябваше да се съсипвам от учене, за да се справям що-годе наполовина колкото останалите, дето сигурно са зубрили лятото. И с момчетата беше същото: Тони изкара лятото в танци, а Джулиан предимно правеше разни странни опити и четеше комикси за Астерикс на френски. Що се отнася до мен, няма кой знае какво за разказване. Тази есен бях готова за приключения, но те не бяха свързани с девическото училище в Шерборн.

Както ме посъветва Били Блин, странях от Пенелъпи Уидби, а по испански започнах да сядам до прозореца. (Оценките ми наистина се подобриха — не много, но все пак.) Когато ме питаха как съм прекарала лятото, въртях очи, въздишах и се правех на толкова покварена, че да нямам думи. Номерът не мина — всички знаеха, че нямам гадже, — но на мен все пак ми харесваше да го правя, защото в „Гейнър“ така и никога не посмях. Мийна ми каза, че се почувствала неловко, но й станало и смешно. Което беше добре, защото Крис Херидж бе отпътувал вече, а те не бяха успели дори да се сбогуват като хората. В училище тя почти не говореше и почти не ядеше, а безмълвно плачеше, което най-много ме тревожеше, не знам защо. И затова започнах да се правя на клоун — вършех и говорех какви ли не глупости в училище, за да я накарам поне да се усмихне. Привличах вниманието на всички и най-сетне Мийна ме накара да престана. Но помогна — понякога просто я поглеждах в час и тя се изкискваше. Все е нещо.

Онази есен дъждовете в Дорсет бяха по-лоши и от предишната година. Започна да вали още преди да са прибрали реколтата, което означаваше, че помагахме на полето — Сали отказа уроците по пиано, а ние с момчетата се хващаме на работа с Евън и работниците веднага след училище. Работехме, без да спираме, от зори до здрач, за да приберем колкото се може по-голяма част от реколтата. Беше кално,

студено, гадно и нямаше край, изпочупих си ноктите, но не изоставах в работата от Тони и Джулиан. После отидохме да помогнем и на семейство Коулфокс. Тяхната ферма беше по-голяма, но нямаха толкова работници и загубите им бяха повече.

Никога не съм се чувствала по-уморена. Колко усилия ми струваше само да се завлека от едната нива до другата, от единия ред до другия. Много по-гадно беше, отколкото да стоя цяла вечност неподвижна под дъжда. Не настигах като Тони, нито пък си разтегнах мускул на гърба като Евън. Но спрях да мисля. Не мислех за нищо друго, освен да се влача по тоя ред, да подрязвам оня, да вадя от калта скапани синьочерни неща, да си бърша очите от дъжда и да продължавам към другия ред. Научих повече за Томас Харди, отколкото в часовете по литература. Много от героите му също преставаха да мислят.

Едно от нещата, за които не мислех, беше Тамзин — Тамзин и нощният свят, с който тя ме запозна. Понякога, когато вече бях съвсем изтощена, беше много лесно да си представя, че съм някоя от работничките на Роджър Уилоби и на всички Уилоби след него: влача се по хълмовете им, ора нивите им, говоря на стар дорсетски диалект, раждам деца, от които половината умират при раждането, карам само на хляб, сирене и бира и на каквото оберва от остатъците от реколтата. Избутвам зима след зима както мога и въпреки това се чувствам част от семейство Уилоби. Това ме объркваше не знаех дали да виня Тамзин, че са живели така, само защото и тя е Уилоби и дали и тя също като тях не е имала избор.

Работих, докато спасихме каквото можахме от дъжда, и после трябваше да си наваксам в училище — това пък се проточи до Коледа. Едва седмици по-късно влязох в тайната стая, построена от Роджър Уилоби за скривалище на свещеници.

Два пъти видях пуука. Всеки път беше различен: единия път беше малък червен лисугер в сянката на едно дърво, който гледаше как двамата с Тони се мъчим да спасим от плесенясване няколко мършави царевички. Втория път беше елен, пристъпващ изяцно като господин Котак покрай един ред с подгизнали зелки, който си гризваше оттук-оттам. Тамзин беше права — не можеш да сбъркаш очите му дори отдалеч. А щом погледна право към мен, ме позна — точно както тя ми беше казала. Не ми продума, не се приближи, не направи нищо по-

различно от онова, което правят лисугерите и елените, но беше той. Нито се уплаших, нито се развълнувах — бях скапана от умора.

Господин Котак и госпожица Софая Браун си ходеха все така, макар да го знаех само аз. Никой друг не ги виждаше заедно. Понякога нощем в стаята ми нямаше котарак, защото той обикаляше някъде навън във вятъра и дъжда с нея. Друг път пък и двамата се сгушваха на одеялото и аз ги гледах как спят — живата и призрачната котка и горилата на Джулиан. Или поне госпожица Софая Браун изглеждаше заспала, но аз, разбира се, не бях сигурна. Тамзин никога не спеше — това знам; понякога сякаш задрямваше. Веднъж се опита да ми го обясни:

— Джени, известна ли ти е онази зона между будуването и съня, когато сънищата текат през теб или ти през тях, сякаш сте направени от едно и също вещество? Отвъд самообладанието, отвъд думите, с които да ги опишем, но има обмен, проникване, макар и да знаещ, че са безплътни фантоми. Така често става и с мен, докато чакам на прозореца. Дали обаче онова, което виждам, наистина е онова, което е? Или това са видения от миналото? От онова, което би могло да бъде? Не зная.

Тя седеше на ръба на леглото ми, когато ми го каза. Почувствах, че е там, макар и да спях дълбоко; винаги усещам и госпожица Софая Браун по същия начин. Отворих очи и видях как Тамзин гали котките. Те мъркаха и се протягаха под дланите ѝ, както правят всички котки, когато ги гали обикновен човек. С котките винаги е различно.

Тамзин се засмя притеснено — не както обикновено се смееше.

— Наистина, Джени, вие с господин Котак сте моят пробен камък, моята Полярна звезда, основата на съществуването ми. Без вас двамата нямаше изобщо да зная къде е реалността, да се рея сякаш насън или в полусън. Ето защо ви потърсих тази нощ.

Не знаех как да ѝ кажа колко се страхувам, че ако отворя вратата ѝ, ще видя Другия да я чака в креслото.

— Помагахме за прибирането на реколтата — смънках аз.

Тамзин кимна.

— Да, и ние го правехме, когато бях малка. И тогава валеше така, ако това може да те утеши.

— Освен това се опитвам да не те събуждам. — Тамзин ме погледна неразбиращо, както би направил всеки жив, дишащ човек. —

Били Блин ме предупреди за това. Каза, че те будя, когато разговаряме, когато се събираме и се разхождаме, а като будя теб, будя и нещо друго, други неща. Не знае за какво говореше. Може би ти знаеш. Аз нищичко не зная. Само искам нищо да не те застрашава.

Тамзин продължи да гали господин Котак и госпожица Софя Браун и не ми отговори. Беше ужасно мъчително да държа очите си отворени и затова притворих клепачи. Тамзин запя песничката на сестра си:

*Продавам праскови и дини,
кайсии, сливи и малини —
кой ще дойде да си купи?
Кой ще дойде да си купи?
Имам много дъщерички —
Джейн, Джин, Джени, все добрички!
За две пени давам всички —
кой ще дойде да си купи?*

Когато изпя името ми, пак отворих очи. Тя се усмихваше, а аз бях готова на всичко, щом се усмихне. Трудно ми е да кажа защо, особено, когато говорим за блед спомен за усмивка. Как ли призраците си спомнят зъбите или какво става с очите, когато ъгълчетата на устните се вдигат нагоре? Но може би беше точно заради това. Може би усмивката на Тамзин ме завладяваше така, защото в тази усмивка се въплъщаваха триста години Тамзин. Както и да е — успех само да кажа:

— Липсваше ми. Никой друг не ми липсва така — нито хората от Ню Йорк, нито никой. Но ти трябва да кротуваш Били Блин постоянно ми го повтаряше. Не искам да ти докарам някоя беда.

Тамзин ме погали по крака под одеялото. Не го почувствах, макар че много исках. Тя обаче го усети, пролича си. Забелязах.

— Джени, на мен са ми липсвали само четирима души, ако това означава да чувстваш по-остро тяхното отсъствие, отколкото своето присъствие. От тези четирима трима отдавна са мъртви като мен: баща ми, майка ми и... — Следващото име тя смотоледи: Едрик. Също като мен, когато не искам да ме разбере. Само в този миг, в този единствен

миг Тамзин Елспет Катрин Мария Дюбоа Уилоби беше точно на моите години.

— Но четвъртият... четвъртият е едно дете от Колониите, живо момиче, чийто свят мога само да сънувам, но чиято душа и моята се държат за ръце. Мила Джени, Били Блин твърде много е закъснял. Аз съм будна и вече съм в беда и не ни остава нищо, освен да я преживеем в бури и ветрове. Ала се радвам — не е ли странно?

Самата аз вече бях съвсем будна. Поизправих се в леглото и бутнах господин Котак. На него не му хареса.

— Е, аз съм виновна и затова трябва да съм до теб. Но дори и да не бях, пак щях да съм до теб.

Тамзин ми се усмихна отново.

— Но трябва да ми разкажеш някои неща. Знаеш го — рекох аз.

— Да, Джени. — След това потъна в мълчание. Навън пропя петел, но не, защото азори зора като в старата песен. Те, петлите, се обаждат по всяко време също като автоалармите. Пак валеше. Сигурно заради дъжда не чувах нощните звуци, но за миг ми се стори, че май чувам тропота на неподковани копита по новия път, и си помислих дали пуукът не наблюдава къщата. Надявах се да е така, макар да не знаех защо.

Тамзин заговори:

— Едрик Дейвис е музикант? — Доста често се случваше: твърдеше нещо, а то прозвучаваше като тъжен въпрос. Преди да се овладее, възкликнах „Не!“ — толкова се бях вживяла във фантазията ми, че Едрик е уелски рибар.

— Искаш да кажеш като майка ми? — попитах.

— Точно така! — Личеше, че Тамзин е възхитена от идеята. — Майстор на музиката също като майка ти — преподаваше своето изкуство, свиреше и на бляскави балове, и на бедняшки гуляи из цялото графство. Когато навърших деветнайсет години, баща ми поръча да ми направят портрет, а Едрик Дейвис да ме забавлява, докато позирам на художника. Така беше.

Пак музикант. Цял живот си имам работа с музиканти и ето ти още един, при това клавирист. Рибар, моряк, циганин калайджия щеше да е много по-романтично... а то още един проклет музикант!

— Да ти кажа ли какво пееше той, Джени? Изреждам си песните му, както монахиня — броеница, и мога да ти ги изброя всичките,

макар понякога да не си спомням какъв цвят е косата ми! „Поляна, бяла от снега“, „Сянката на моя любим“, „Вие не знаете, мои очи“, „Желая“, „Какво да сторим ний, горкичките жени“ — виждаш ли, виждаш ли как ги помня?

Никога не изглеждаше както сега толкова ясно. Не само очертанията ѝ бяха съвсем ясни и отчетливи и изглеждаше съвсем плътна, истинска, жива в този миг, докато господин Котак хъркаше помежду ни. Но имаше и сияние — обкръжаваше я бледо, съвсем бледо призрачно сияние, толкова ярко, че хвърляше сянка на леглото. Не вярвам в ангели и ореоли, нито пък някога съм виждала нечия аура, но докато Тамзин говореше за Едрик Дейвис, изглеждаше точно така.

— Родителите ми го одобряваха — продължи тя. — Като певец, като музикант, дори като джентълмен, защото беше по-образован от тях, ала не се възгордяваше; биха се срамували да го оставят да се храни с прислугата. Но ако знаеха какво си казваме с очи, докато наетият от баща ми художник се бяхтеше, а майка ми плетеше в ъгъла... Джени, ние думица не си продумвахме за това — защо са ни думи? Слава богу, художникът работеше бавно и непохватно и се сърдеше — все триеше и започваше отново. Баща ми се изнерви, ала Едрик и аз, ако можехме, бихме спрели времето и света в онази стая. И сигурно сме го постигнали — така си мисля понякога.

Не знаех как да го приема. Никога не съм се вълнувала от големите любви на другите — колко пъти съм виждала Джейк Уолковиц да си губи ума по тази или онази, да не говорим за разбитото от Крис Херидж сърце на Мийна. Но това беше нещо съвсем друго, за него не знаех нищо, не знаех дори как да погледна Тамзин в очите.

— И сте избягали — предположих.

Тамзин въздъхна толкова тихичко, че почти не я чух от дъжда. Все още не разбирам как призраците издават звуци.

— Имахме такива планове, Джени. Първо щяхме да заминем за Бристъл, после за Кардиф, където Едрик имаше роднини и можехме там да се оженим, а след това Лондон, о, Лондон! Там имаше работа за музиканти и приятели, които да уредят да бъде представен Едрик в двореца — защото Джеймс е ценител на музиката, трябва да му го призная.

Понякога го правеше — объркваше миналото и настоящето като радио по залез, когато започват да се намесват малките далечни

станции.

— Толкова много го обичам — продължи тя, — но не смея да призная пред никого. Страхувам се да заспя — ами ако извикам името му, а майка ми или прислужниците чуят? Родителите ми ще се съсипят, ако ме загубят, аз също ще бъда съкрушена, като си помисля как ще открият, че ме няма. Но няма нищо, Джени, няма нищо. Първо Бристъл, а после, утре вечер, ще предизвикаме стихииите. — Щом го каза, заваля още по-силно. Времето в Дорсет е много драматично.

— И бурята те е застигнала. — Всичко излизаше точно както го бях измислила, освен може би онова за дуела. Но Тамзин поклати глава и се върна в настоящето така изведнъж, че очертанятията ѝ затрепкаха като пламък на свещ.

— Да, буря, наистина буря, но не онази, от която знаехме, че трябва да се пазим. — Тя хвана ръцете ми и аз видях как пръстите ни се сплетоха, макар да не го почувствах. — А в Лайм Риджис дойде един човек. Лайм Риджис, 11 юни. Никога няма да го забравя — дори да бях спряла преди двойно повече години. Забравя ли 11 юни, тогава ще забравя и гласа на Едрик.

В този момент разбрах. Тони ми беше говорил за тази дата. Още не бяхме стигнали дотам по история на Великобритания, но я знаех.

— Въстанието на Монмаут.

— Това ли беше името му? Монмаут? — Тамзин се замисли, после сви рамене. — Напълно вероятно. Някои хора застанаха под знамето му с викове, че трябва да стане крал. Баща ми не беше сред тях. — Тя се разсмя. — Той ми каза: „Кати, никога не тръгвай след Стюартите, не прави дори и една крачка. Най-добрите от тях обичат мечтите си, най-лошите — никого освен себе си. Но нито един Стюарт, роден на тази земя, не го е грижа за теб или за някой от клетите глупаци, които го обичат. Следвай някой смахнат палячо, следвай някой блуждаещ огън, но Стюарт — никога. Помни какво ти казвам, мъничката ми.“

Всичко се връзваше даже по-добре и от моята история.

— Но Едрик го е последвал — отбелязах аз. — Едрик е тръгнал с Монмаут.

— Не, не Едрик — възрази Тамзин. — Не той, а неговият ученик, Франсис Голоп. Едрик имаше ученици като майка ти, а Франсис беше неговата гордост. Син на обикновен йомен, но искаше да се учи да

свири на клавесин, а Едрик често ми казваше, че Франсис също като него има дарбата да обича музиката, която свири. Казваше... казваше, че това е по-добро от чистите ръце и бързите тънки пръсти. О, Джени, всичко си спомням!

В гласа ѝ имаше радост, но още повече болка — дори и аз го разбирах още тогава. Това събуди госпожица Софая Браун, ако изобщо е спяла. Тя прегърна с лапички шията на Тамзин така, както правеше с мен господин Котак.

— Така. Значи този Франсис се присъединил към въстанието на Монмаут, но не и Едрик.

— Не, Едрик тръгна да го търси. Майката на Франсис дойде при него и на колене го моли да върне сина ѝ, но бъди сигурна, че и да не беше така, Едрик пак щеше да тръгне да го търси. Защото много обичаше това момче и не искаше да го загуби в тази лудница. „За музиката има ли значение кой е крал? — питаше ме той и не очакваше отговор, нито го получаваше. — Крадци, убийци, цялата тази сган — и короновани, и некороновани. Лявата ръка на Франсис, импровизациите на Франсис — те струват колкото всички тронове на света, всички крале и кралици, всички проклети окаяни пристанища, граници, княжества. Още по-зле за това глупаво момче, че не го съзнава! Веднага ще го върна — и заради майка му, и заради мен самия. Кралете няма да го имат!“

В този миг съзрях Едрик Дейвис. Понякога с призраците се случва така — когато си мислят за някого, който приживе е означавал за тях толкова, колкото и самите те. Лицето на Тамзин се промени — не много, но колкото да мярна остър, леко крив нос, брадичка като футболна топка и изсечени скули. Дълга тъмна коса, малко над раменете, очи, много потъмни от тези на Тамзин... Чудато лице, изкривено. Некрасиво, но приятно. После Едрик изчезна, а тя отново заприлича на себе си, само от спомена изглеждаше малко по-самотна.

— Но те го получиха. Взеха го, Джени.

Едва когато се опитах да заговоря, разбрах, че гърлото ми се е свило.

— Убили са го? Франсис?

— Край Седжмур — биели се като пехота срещу конници с мечове. Едрик намерил тялото му в една канавка — Франсис стискал пречупена овчарска гега. Всичко вече било свършило, били пленили

Монмаут, а убитите въстаници оставили на полето на кучетата и гарваните. Но Едрик не можеше да го остави така и през нощта докара тялото на родителите му с количка. — Сега тя се усмихваше и притискаше към себе си госпожица Софая Браун. — Никога не съм се гордяла повече с него, както когато погребяхме Франсис в една житна нива заедно с музиката и счупената му гегга. Дори и баща ми ни похвали.

Това ми дойде твърде много. Всичко ми идваше твърде много и твърде бързо... и твърде истинско. В три часа сутринта на леглото ми седеше призрак, галеше своята котка призрак и се отдаваше на спомени. Хора тичаха, крещяха и падаха, цвилеха коне, мъже в доспехи поваляха селяни в калта сред ливадите и пасищата, които познавах..., а онзи Едрик Дейвис, Едрик на Тамзин, Едрик музикантът, който не искаше да има нищо общо с всичко това, сред същия този дъждовен дорсетски мрак буташе количката по пътища, застлани с трупове, подобни на трупа, който караше у дома... Всичко това продължаваше да се случва в разказа ѝ — всичко онова, което наистина се бе случило преди триста години. Не аз измислях глупава история за Тамзин и Едрик заради Джулиан — сега това ставаше наистина и аз вече не можех да се овладея. Заплаках. Тамзин хвана лицето ми в шепите си. Стори ми се, че горещата ми кожа се поохлади, когато го направи, но знам ли? Бях много заета с преглъщане, кашляне и хълцане и с опити да съдържа всичко това, защото се боях да не събудя никого, а и не мога да понасям да плача пред хора, дори и пред нея.

— Тихо, тихо, мъничка Джени. Няма нищо. — Но аз не можех да спра, а тя не знаеше какво да направи. А и откъде да знае, горкичката Тамзин? Най-последно отново запя онази песен, на която я беше научила сестра ѝ:

*Имам дюли и къпини за царе и за царкини
— кой ще дойде да си купи?
Кой ще дойде да си купи?
Дъщерите до едничка ги омъжих
— всички, всички!
Взеха ги мъже добрички!*

Кой ще дойде да си купи?

Кое то ми даде време за подсмърчане и уригване (винаги се уригвам като луда, когато рева), да си избърша очите в чаршафа и да измънкам:

— Какво стана с Едрик?

Според мен тя щеше да ми каже още тогава — знаех го, ако Джулиан не беше довтасал, търкайки очи, с два-три френски комикса в ръце.

— Джени, защо го правиш? — попита той.

Не знаех за какво говори, дали за това, че плача, че се уригвам или просто, че съм будна — с хлапе като него никога не се знае. Още докато се отваряше вратата, Тамзин изчезна и в стаята ми изведнъж отново притъмня и аз за малко не ревнах пак, но се удържах.

— Не мога да заспя, а съм толкова уморена. — Всъщност това беше вярно.

— И аз — каза Джулиан. — Не знам какво да направя... Ще ти направя мляко с шоколад и ще ти почета! — Джулиан би продал цялата Британска общност за мляко с шоколад. Споменавам го само в случай, че някога се домогне до властта.

И така, той отиде в кухнята, забърка шоколадово мляко за двама ни, сгуши се на леглото ми и прочете и двата комикса за Астерикс и, естествено, изигра всичките роли. Господин Котак много се ядоса, защото госпожица Софая Браун изчезна с Тамзин в мига, когато Джулиан се появи на прага. Но след малко и той се увлече по Астерикс. Аз ту придремвах, ту се будех чак до зори. По някое време Джулиан заспа в краката ми.

ОСЕМНАЙСЕТ

През зимата в Дорсет дъждовете всъщност не спират — ето защо толкова много места се наричат Пудълтаун, Толпудъл, Пидълхинтън, Пидълтrentхайд и тям подобни, — само от време на време понамаляват. След като вече можеше да се излиза на полето, Евън започна да трупа земя върху калните стърнища и изгнилите стъбла — навсякъде, където щеше да се сее. „За да запазим почвата топла“ — обясняваше той на Ели Джон и на Сет — така е, Сет вече беше тук, — а те се вторачаха в него и после, като разправяха на другите, те също гледаха недоумяващо, но все пак продължаваха нататък и правеха, каквото им е казал той. След тази операция нивите изглеждаха странно — като пъпчасали; семейство Ловел също едва не получиха уртикария, когато Евън ги покани да дойдат от Оксфорд и да видят какво става. Този път се държа с Ловел спокойно като господин Котак.

— Това се нарича безоранна обработка на почвата — каза им той. — Изучавах я твърде интензивно, докато бях в Щатите. Съвсем ново нещо. Много популярно в Средния запад.

Семейство Ловел не го приемаха. И най-вече не приемаха обяснението на Евън, че при този метод изобщо не се оре, а просто хвърляш семената в земята и продължаваш нататък. Е, не точно продължаваш; трябва да използваш специални сортове семена и съвсем точното количество от съвсем точния тор. Понякога добивите през първите една-две години не са толкова големи, защото земята прекалено е свикнала да бъде орана и бранувана. И ако случайно и за миг ви се е сторило, че знам какво говоря, просто забравете. Но аз просто живея там.

Тони и аз миехме пода, когато Евън изложи всичко това на семейство Ловел.

— Знам, че е трудно да си го представите, когато поколения наред по целия свят са правили все едно и също със земята си. Добра или лоша почва, все едно — орете, раздробявате, браздите, сеете — и плевите, поливате, жънете, продавате — и после отначало и така,

докато светът се върти. — Той важно поклати глава. — Векове наред, на практика без никаква промяна. Забележително, като се замисли човек.

Всичките Ловел се вторачиха в него. (Всъщност те винаги идваха най-много по трима-четирима, но изглеждат като целия Борд на директорите.) Един Ловел каза:

— Няма нищо лошо. Цивилизацията винаги се е крепяла на хората, които обработват земята си.

— Цивилизацията се променя — рече Евън. — Хората се променят. И земята се променя — точно това се опитвам да ви накарам да разберете. Това, което е преживяла тази почва, тази земя, по която ходим, всяка година в продължение на хилядолетия, е равносилно на минаващ през нея ураган. И нищо не е останало. Това искам да разберете. Нищо не е останало. Единствената причина във фермата Стауърхед и във всички стопанства в западен Дорсет да растат толкова много глухарчета, тези проклетни листни репей, е, че земите им са пренаситени с химически торове. Ферми зомби, ходещи мъртъвци! — Всички от семейство Ловел останаха с отворени усти. — Ако сериозно искате да възстановите Стауърхед, да я върнете към това, което е била като млада ферма, промените трябва да започнат от земята. Това е нужно и така смятам да я ръководя оттук нататък.

Един едър плешив Ловел проговори пръв:

— И сигурно нищо не можем да направим.

Евън се усмихна.

— Вие сте моите работодатели. Винаги имате избор.

Семейство Ловел обявиха почивка и се скупчиха заедно.

Мълчаливо свиваха рамене, грухтяха, клатеха глави, кривяха устни, протягаха вратове и вдигаха вежди. В това време Евън се беше отпуснал на стола си с протегнати крака, сякаш всичките им гримаси изобщо не го засягаха. Когато погледна към нас с Тони, зарязали парцалите, за да наблюдаваме какво става, той ни намигна — бавно и продължително. Спокоен като господин Котак.

И всичко се реши безпроблемно. Плешивият Ловел найсетне измрънка:

— Ако мога да кажа така... баба знае две и двеста, нали?

Реагираха и останалите. Евън получаваше две години, за да се опита да изпробва своя безоранен метод и опция за трета година, ако

реколтата през втората е поне равна на последната реколта от орана почва. На мен не ми се струваше кой знае колко, но това беше най-много, което можеше да получи от семейство Ловел. Той им обясни от какво ново оборудване ще има нужда и колко ще струва то и семейство Ловел се понервираха и помрънкаха още малко, но се съгласиха. Евън ги накара да подпишат всичко казано, преди да си тръгнат — просто за всеки случай.

— Можеха да те уволнят — каза му Тони по-късно. — Можеха да те изгонят веднага. И щеше да се наложи да се върнем да спим при Чарли.

Евън поклати глава.

— И биха загубили поне една година и една реколта, докато намерят друг мениджър по това време — те го знаят и аз го зная, и те знаят, че аз зная. Сега, докато пътуват към къщи, трескаво ще се оглеждат наоколо, но това ще задържи вниманието им само за известно време. Всъщност успех само да купя малко време, но точно това исках. Кой иска да поиграем на шах? Джулиан, какво ще кажеш за малко блъфиране, а? От Евън би станал страхотен шмекер на шах, като онези в Централ Парк, ако той не беше само един откачен фермер.

Когато по-късно дъждът се засили, а токът непрекъснато спираше, телевизорът изобщо не работеше и всички се бяхме събрали в музикалната стая да послушаме как Сали свири парчета на „Ролинг Стоунс“ така, както биха звучали у Бах, Шуберт или Малер, аз импулсивно попитах:

— Евън, дали някой знае нещо за семейството на Роджър Уилоби?

Евън се бе облегал на столчето пред пианото. Главата му леко докосваше крака на Сали. Сега вече почти съм свикнала да ги виждам така, сякаш винаги са били женени; ставаше ми неприятно само от време на време, когато не се контролирах или бях в лошо настроение.

— Зависи какво искаш да знаеш, Джени — отговори Евън. Мога да ти покажа копие от завещанието на Роджър, където твърде подробно е описано кой какво получава, и да ти разкажа какви промени е направил най-големият му син, Джайлс, след като е поел управлението на фермата през 1699 година. Но не това те интересува, нали?

— Не. — Тони се бе опрял на лакът, защото се бореше на канадска с Джулиан, но ме изгледа с любопитство и затова загуби. —

Ами останалите деца? Имал е две момчета и две момичета и само едно от тях починало по време на чумната епидемия. — Това беше грешка — сега вече всички ме гледаха. Е, карай като семейство Ловел — баба знае... — Искам да кажа, това съм чувала де. Просто си мислех какво ли е станало с другата дъщеря и... не знам... дали някой от тях може да се е забъркал с Монмаут и въстанието му или с нещо такова? Тони не е на това мнение, но на мен ми е интересно.

Ако животът на човечеството на тази планета зависи от това, дали аз мога или не мога да излъжа, без да се изчервя, то по-добре е да започваме да си събираме багажа. А аз дори не лъжех — само се опитвах гласът ми да звучи както обикновено, но и това не можех да направя, без да пламне цялото ми лице. Всички обаче проявиха учтивост и никой не зададе въпросите, които бях оставила широко отворени. Евън ме гледа дълго и твърде замислено — сега ми хрумва, че Тони е наследил това от него, — но каза само:

— Трябва да поговориш със стария Гай Гътри.

За момент Сали спря да свири.

— Магазинера ли? Че какво може да знае той за семейство Уилоби?

— Гай Гътри знае всичко — отвърна Евън. — Или поне всичко за Дорсет. За келти и римляни, за хората, които са издялали Гиганта от Сърн Абас в торфа, за онези, които са живели в Мейдън Касъл, другите, които са тръгнали с Монмаут мъчениците от Толпудъл, Томас Харди, Барнс, всичко. И техните призраци. — В тоя момент сигурно са ми изтракали зъбите, защото Евън ми се усмихна с дългата си ленива усмивка. — Той колекционира призраци, старият Гай. Също и гоблини и духове — накарай го да ти разкаже за пицщия череп от имението Бетискомб, — но най-вече историята на Дорсет, парчета и връзки в нея, които няма да намериш в книгите. Трябва да знае и за семейство Уилоби.

И той наистина знаеше. Искам да кажа, знае: Гай Гътри е още жив, не изглежда на повече от седемдесет и пет — въпреки че трябва да е около деветдесетте, — все още носи костюми от туид и широко палто като на Шерлок Холмс и продължава да работи на половин ден в Музея на Дорчестър; само дето няма да го видите да ръководи наддаванията за добитък на селскостопанския пазар, както е правел навремето. Живее сам в Пудълтаун, няколко километра източно от

Дорчестър, в каменна къща, която мирише на стари книги и на доброто старо куче на име Клем. Сали ме закара дотам един съботен следобед, когато трябваше да ходи при учениците си.

Господин Гътри ми сервира индийски чай с мляко — така го пиеха в дома на Мийна — и дребни следки от онези, които имат вкус на сладък пясък и могат да ти извадят зъбите, докато дъвчеш. Той е висок, с голямо широко лице, пастелносини очи и щръкнала бяла коса, която навремето е била червена. Наля чай и на себе си, наведе се напред и ме попита:

— Е, какво, по дяволите, би искало да знае дете като теб за Тамзин Уилоби?

Сали не би могла да спомене името на Тамзин. Тя просто откри номера му и звънна да му каже, че дъщеря ѝ много се интересува от историята на фермата Стауърхед и от семейство Уилоби. И сега той седеше насреща ми, усмихваше се леко над парата, издигаща се над чашата чай, и премина право към въпроса.

— Нямах предвид Тамзин — отвърнах. — Искам да кажа, не само Тамзин...

— Напротив, напротив — прекъсна ме господин Гътри. Кажи ми тя още ли мирише на ванилия? — Разлях чая в чинийката и усмивката на господин Гътри се появи отново. — Извинявай, миличка, това беше само хипотеза. Съжалявам. Виж сега, Тамзин Уилоби се е появявала няколко пъти през последните три века. Винаги на млади жени — всъщност на момичета, всичките около твоята възраст — и винаги придружавана от аромата на ванилия. — Господин Гътри беше роден в Северна Англия, не в Западна, така че акцентът му изобщо не беше дорсетски и хората тук се шегуваха с него, но на мен веднага ми хареса. — Моля те, разкажи ми за нея — довърши той.

Не му казах всичко, което знаех, но това, че изобщо можех да говоря за Тамзин, беше за мен като ранна пролет в малката дневна на господин Гътри. Когато споменах, че съм разговаряла с нея и че сме се разхождали заедно, той помълча, а после много внимателно изрече:

— Обикновено, госпожице Глукстейн — а, да, Джени, обикновено срещите с Тамзин Уилоби са били много кратки и винаги зад стените на Имението. Никой досега не е съобщавал... за... някакъв действителен разговор с нея. Абсолютно ли си сигурна...? — Той остави гласа му да затихне, както правят хората, когато са твърде добре

възпитани, за да те нарекат лъжец, затова ти оставят вратичка да се измъкнеш. Като във всичките ония английски филми, на които ме мъкнеше Сали, когато оставят престъпника сам с бутилка и пищов. Потвърдих, че говоря истината, и той въздъхна, облегна се назад на стола си и пак мълча известно време. Но това беше различно мълчание.

— Историята на Тамзин Уилоби — започна господин Гътри — според мен е най-романтичната легенда между Уинчестър и Ексетър. Казвам легенда, защото повечето от участниците в нея са реални хора, но всеки друг нейн аспект е догадка, няма друга дума. Всичко започва с един младеж, който като че ли е бил ангажиран да ѝ свири, докато рисуват портрета ѝ...

— Едрик Дейвис. — Нямах намерение да го казвам — името просто само изскочи от устата.

Господин Гътри ме погледна.

— Бил е уелсец... поне аз мисля така. — Защото в крайна сметка той трябваше да разказва, не аз.

— Едрик Дейвис — повтори господин Гътри. — Да. Да, наистина е бил от Уелс. Разбира се, те се влюбиха един в друг съвсем уместно — иначе що за легенда би била, ако не се влюбят? — и започнали да правят планове да избягат заедно, тъй като семейството ѝ никога не би одобрило подобен брак. — Той замълча за миг и присви очи, сякаш беше разбрал още нещо. — Виждам, че всичко това го знаеш.

Кимнах.

— Тя ми каза. Наистина не си измислям, господин Гътри.

Той въздъхна отново.

— Ех, милинка. Бих предпочел да си измисляше. Защото знам какво да правя с измислиците, Джени, с всичките тези абсурдни глупости, които винаги се насъбират около истории като тази на Тамзин Уилоби. Аз ги пресявам като вашите американски златотърсачи, изтръсквам ги, обръщам ги нагоре с главата, пак ги тръскам и всичките глупости и суеверия отпадат и потъват някъде. Най-често няма нищо друго останало, но от време на време, от време на време... остава някое късче злато и аз събирам точно това, разбираш ли? Онези малки парченца необяснима истина, които не се разтварят, не се отмиват. — Пак се усмихна, но сега малко тъжно. —

Колекцията не е много голяма — откакто съм се заел с нея, — но ти си добре дошла да се запознаеш, с каквото има.

Доколкото той знаел, Едрик Дейвис се изгубил по време на въстанието на Монмаут. Когато му разказах за ученика на Едрик, Франсис Голоп — че той заминал, а Едрик тръгнал след него и върнал тялото му у дома, той издаде смешен тихичък вик, както все още прави Джулиан, когато решава кръстословица и всичко изведнъж си идва на мястото.

— Това обяснява нещата! — Той буквално трясна чашата си о масата, сам разля чая и плесна с ръце. — Това обяснява нещата!

— Какво? Какво обяснява?

— Обяснява защо, по какъв начин той изчезва от историята — господин Гътри направо викаше. Беше станал на крака; после видя, че нямам представа за какво говори, засмя се и отново седна. — Джени, през всичките тези години съм разпитвал дорсетци за истории с призраци, разказвани им от техните родители и баби и дядовци. Сблъскал съм се с четири варианта на историята за Тамзин и Едрик. Във всеки един от тях Едрик изчезва по време на въстанието на Монмаут и Тамзин никога не разбира какво е станало с него — никой не знае. Може да е бил убит, може съдията Джефрис да го е осъдил на обесване или да го е изпратил на плантациите, а може просто да е избягал на сигурно място в Уелс. Трябва да ти кажа, че нищо от това не ми се струваше подходящо. Историята тръгва в грешна посока, ако Едрик не се е върнал. Грешна посока.

— И той се е върнал — рекох. — Върнал се и погребал Франсис Голоп в една житна нива. Но не знам какво е станало с него след това. Тамзин никога няма да каже.

— Тя умряла — заяви господин Гътри. — Може пък само това да е станало.

Беше останала само една малка сладка и той я бутна към мен, но аз я увих в хартиена салфетка да я занеса вкъщи на Джулиан. Когато едно дете ти даде ужасната си горила, имаш някои задължения.

— Не го вярвам — казах аз. — Нито пък вие.

Господин Гътри не отговори веднага. Появи се Клем и се отърка в обувките ми. Погалих го по ушите, а сладката за Джулиан държах далеч от него. Господин Гътри като че ли понечи да каже нещо, но замълча. Старата каменна къща утихна напълно; не беше страшно.

Някъде се чуваше да тиктака часовник, откъм печката миришеше на нещо, една птица си правеше гнездо под стряхата. Аз разглеждах снимка в рамка на една далечна маса: три малки момичета, всяко държи кукла. Сигурно са искали и куклите да се снимат — точно както аз все още не обичам да ме снимат без господин Котак. И използвам всякакви поводи и заобикалки, които мога да измисля.

— Знаеш ли нещо за съдията Джефрис? — най-сетне ме попита господин Гътри. Разказах му какво ми беше казал Тони за Кървавите процеси и той кимна с глава; или може би я поклати.

— Не можеш да си го представиш — заговори той. — Не можеш да си представиш какво е направил тук. Ирландците все още споменават в клетвите си Кромвел заради ужасния начин, по който той ги изгонил от земята им, а когато се съпротивлявали, били избивани с хиляди. Тук, в Дорсет, бихме могли да се проклинаме с името на съдията Джефрис, но никога няма да го направим — няма човек, който да би заслужил такава клетва, а и това не е името, което да споменаваш. Е, през цялото време разказвам на туристите за него, но не мисля за него, нали разбираш? Не ми харесва да мисля за него.

Той бе зачервен и възбуден и за първи път изглеждаше стар. Изведнъж щракна с пръсти да повика Клем, за да погали сплъстената козина на кучето и да се успокои. Едва го чух да казва:

— Джефрис е познавал семейство Уилоби. Сигурен съм, че е познавал Тамзин.

Вътре в мен всичко изведнъж се превърна в леденостудено картофено пюре. След малко все пак успях да проговоря:

— Не. Не, не може да бъде. Роджър Уилоби не е имал нищо общо с въстанието, всички те не са имали нищо общо. Това го знам.

Северният акцент на господин Гътри се бе засилил, суровият му спокоен глас стана рязък и остър:

— Джефрис обвинил едно осемгодишно момиченце в държавна измяна. Нахвърлил се върху него в съдебната зала и то колабирало и умряло. Било му е все едно кой подкрепя Монмаут и кой не, крал Джеймс го бил изпратил тук да даде пример на Дорсет. Затова преследвал цялото графство, не само шепа нещастни селяни. Той е бил гнусен терорист, Джени. На съдия Джефрис не му пукало дали си виновен или невинен.

Клем изскимтя и господин Гътри сведе поглед към ръката си, стиснала здраво кучешката козина, сякаш стискаше нечия ръка. Отпусна се, погали Клем, заговори му тихичко и му се извини.

— Не можете да сте сигурен — обадох се аз. — Че той наистина ги е познавал. И нея.

— Водил си е дневник — обясни господин Гътри. — Всъщност не истински дневник, а по-скоро график, така може да се каже. По няколко драсканици за процесите — не трябва да ги четеш. И много повече социални неща — посетители, покани за вечеря. По време на Кървавите процеси нашият съдия бил много търсен гост за вечери.

Аз се вторачих в него.

— Това е пълна идиотщина. При всичко, което е вършел всеки ден?

— Всъщност точно затова — усмихна се господин Гътри. Само си помисли. Един човек, който може да прати всекиго — всеки, когото си избере — на бесилката или по-лошо. Обикновените хора не са имали възможност да му предложат вечерни забавления, но благородниците да. Ако не искаш да попаднеш в черния му списък, трябва да се убедиш, че той не смята, че тайничко, дори за миг, не си помислял нищо добро за Монмаут. Вярвай ми, надпреварвали се той да дойде в дома им — и хора като Уилоби, и други, много по-богати и знатни от него. Така е било тогава, по време на Кървавите процеси.

Не исках да чувам онова, което той щеше да ми каже. Погледнах часовника си да проверя кога ще дойде да ме вземе Сали.

— Дневникът му е в Музея на графството — добави господин Гътри. — В него има няколко бележки за семейство Уилоби.

— Тя не би могла да има нещо общо с него — възразих. Не ми пука колко пъти е ходил у тях на вечеря и какво би могъл да стори на семейството й... Тя не би говорила с него, дори не би го погледнала. Вие не я познавате. — Моето лице също се зачервяваше, усещах го — не само по скулите като на господин Гътри, а и червените очи, и потта, и всичко. — Сигурно това звучи невероятно тъпо, като казвам, че познавам някого, умрял преди триста години, но е така.

— А аз познавам Джордж Джефрис — барон Джефрис, лорд върховния съдия Джефрис от Уем — отговори господин Гътри. — Да не би четирийсет години да не съм го гледал постоянно в лицето и да

не съм виждал онова, което е виждало и бедното момиче? Да не би да не е така?

Беше скочил на крака, макар че не го съзнаваше, и трябваше да се хване за облегалката на стола, за да запази равновесие и да успокои треперенето. За момент си помислих, че той наистина е виждал съдията Джефрис, както аз виждах Тамзин. Но после той продължи — бързо, сякаш разбираше какво ми се върти в главата:

— Там, където е живял, има негов портрет. Накарай ги да ти го покажат.

И след това отново настъпи неловка, объркваща тишина. Не можех да измисля какво друго да кажа, освен да помоля за още чай. Очевидно за господин Гътри беше облекчение да отиде и да го направи. Седях там и бях толкова погълната да си представям съдията Джефрис във фермата Стауърхед на вечеря със семейство Уилоби в Имението, че забравих да погала Клем. Той завря муцуна в ръката ми, за да му обърна внимание, и аз се върнах към задължението си. Но можех да мисля само за Тамзин — Тамзин поглежда през масата за вечеря и вижда, че този човек не откъсва поглед от нея. Защото сигурно я е гледал. А тя го поглежда право в лицето — като господин Гътри — и вижда каквото е видяла. Изобщо не докоснах втората чаша чай.

Сали беше уморена от уроците, когато дойде да ме вземе. Чувствах вина, но я убедих да се върнем обратно в Дорчестър до ресторанта на съдията Джефрис. Ресторантът се намира на Главна западна улица, близо до ъгъла с хотел „Антилоуп“, където са се провеждали Кървавите процеси. На три етажа, целият — камък и дъб, до половината облицован с дърво, на повече от четиристотин години и толкова реален, че направо изглежда измислен, ако можете да си го представите. Портретът на съдията Джефрис виси на видно място, но на него не личеше почти нищо, освен че той носи перука. Минавала съм няколко пъти покрай него, без да му обърна внимание, дори и след като Тони ми разказа за процесите.

Но на горния етаж, в покоите, където е спял, пишел дневника си и където вероятно хората са идвали да го молят за живота си или за живота на децата си, горе беше портретът, за който ми говореше господин Гътри. Беше вече късно и покоите бяха затворени, но в ресторанта познавах Сали — тя често се храни там между два урока,

— така че ни пуснаха и ни оставиха сами. И ние стояхме там и заедно се взирахме в съдията Джефрис.

Това, за което изобщо не бях готова, беше, че той е бил красавец. Не мога да го кажа другояче — този луд, зъл човек е бил красив. И млад — картината не е била рисувана по време на процесите, а може би седем-осем години по-рано, така че най-много да е бил около трийсетте. Имаше почти женско лице: фино, спокойно, дори замислено, с големи очи с тежки клепачи и меки като на жена устни. Вероятно изобщо не можете да си представите човек с такова лице да крещи, да се гневи и да фучи — всички твърдят, че така бил правил, — да осъди стотици хора да бъдат насечени на части и да нареди главите им да бъдат намазани с катран и набучени на колове из целия Дорсет. Изключено е човек, който изглежда така, да може да извърши всички тези неща.

Казах го на Сали, а тя ми отвърна:

— Нали знаеш, навремето никак не е било задължително портретите непременно да приличат на хората, които плащали за тях. Смята се, че Оливър Кромвел е наредил на художника да го нарисува, без да го разкрасява, но в случая, струва ми се, не е било така. Обзалагам се, че няма картина, на която съдията Джефрис да е нарисуван така, както наистина е изглеждал. — Тя ме прегърна през рамо — вероятно заради начина, по който се взирах в портрета. — Жалко, че тогава не са имали фотоапарати, нали?

Той обаче изглеждаше така. Точно така.

ДЕВЕТНАЙСЕТ

Втората зима в Дорсет Страшният лов се виждаше почти всяка нощ — или поне така ми се струваше. През повечето време ме събуждаха не конниците, а Джулиан, който трескаво се притискаше към мен в леглото ми, или господин Котак, който се промъкваше през прозореца (винаги го оставях полуотворен за него). Веднъж или два пъти Мийна ноцува у нас, така че всичките се оказвахме наблъскани в стаята ми: господин Котак съскаше и ръмжеше, Джулиан се опитваше да не хленчи, Мийна правеше всичко възможно да запази спокойствието и логиката си. Кое то си е живо безумие, когато имаш работа с нечовешки рев, лай и смях, които се носят с ледения вятър, появил се сякаш от нищото. Никое пернато животно не звучи като Страшния лов и всички го знаят. Знаем, че всички го знаят.

Една нощ Мийна чу и нещо друго — онези ужасни, безнадеждни, почти човешки стенания, пресичащи небето пред Лова. Джулиан не го чу, но лицето на Мийна стана почти прозрачно и през кафявата ѝ кожа сякаш прозираха треперещите ѝ вътрешности. Тя каза много тихо:

— В Индия имаме демони, демони със сто ужасни глави, дори демони, които в същото време могат да са и богове, зависи. Но това го нямаме. Не. — За разлика от Джулиан не го беше преодоляла на сутринта; не успя да се отърве от него дни наред. Това досега е единственият път, когато съм видяла Мийна уплашена.

И други хора чуваха Лова, дори в дорчестърския вестник се появи подобна бележка. Семейство Коулфакс от съседната ферма казаха, че билетата им не можели да спят и не искали да ядат. В училище всички разправяха как родителите им наистина виждали призраци, ама се правели, че няма нищо такова. Все едно дали вярвах в Старшния лов или не, но той беше тук. В това отношение хората в Англия са различни.

Имах трескаво желание да отида и да намеря Тамзин същата вечер след като говорих с господин Гътри и бях в квартирата на

Джефрис със Сали. Но тогава не успях, както и през цялата следваща седмица. Ходех на училище, имах много работа из Имението — всъщност и до днес е така и никога няма да свърши, — както и из цялата ферма. Семейство Ловел сериозно бяха орязали бюджета на Евън за наемните работници, така че Тони, Джулиан и аз трябваше да вършим повече полска работа, отколкото се бяхме споразумели първоначално. От някоя гледна точка безоранната обработка на почвата не беше по-лесна от дълбоката оран; от друга беше много по-деликатна, защото трябваше да се дозира много точно количеството тор — изобщо не бива да се превишава дозата, освен това трябваше да пестим семената, тъй като новите видове, от които се нуждаеше Евън, наистина се намираха трудно онази първа година. А и времето продължи да е гадно и непостоянно. Това е едно от нещата, които отлично е знаел Томас Харди.

Най-сетне един следобед Имението беше оставено на мое разположение — Евън и Сали работеха на полето, Тони се бе заключил в студиото си, а Джулиан бе останал след училище при един съученик — и двамата се бяха хванали с някакъв експеримент, за който изобщо не искам никога да се сещам. Никъде не можах да намеря господин Котак, затова реших, че сигурно е някъде навън с госпожица Софая Браун. Впрочем Страшният лов изобщо не й пречеше. Ако горе ставаше по-шумничко, тя би отворила едно око и би се прозинала, но само толкоз. Дори да хвърлите госпожица Софая Браун на някой айсберг, тя сигурно ще избухне в пламъци.

Взех един кламер и се качих по стълбите в източното крило на третия етаж. Както винаги, там беше приятно пусто, мрачно дори в ранния следобед. В праха на пода виждах следи от стъпките на господин Котак. Намерих вратата на Тамзин, изправих кламера, пъгнах го в лявото око на лъва, чух двете прищраквания и вече бях в тайната стаичка. Вече го правех почти толкова бързо, колкото госпожица Софая Браун се промъкваше през панела.

Тамзин я нямаше. Повиках я няколко пъти (голяма глупост от моя страна) и после се разходих из стаята, за да разгледам сандъка легло, портрета на Роджър и Маргарет Уилоби (доста време търсех прилики с Тамзин), и накрая седнах на стола ѝ. Почувствах се като нея, седнала тук, вгълбена в свят, който не можеше да ме види. Загледах се в ореха, в струпаните в небето облаци като току-що изпрано пране,

видях гърба на една жена, която влизаше в мандрата, и Уилям, който се мъчеше да се измъкне от калта с по една торба семена на всяко рамо. Замислих се за Ню Йорк, за това, че съм в Дорсет вече от година и половина, че на практика съм вече почти на петнайсет и в четвърти клас, какво биха казали Марта и Джейк, ако ме видеха да се занимавам с безоранно земеделие. Столът на Тамзин беше по-удобен, отколкото очаквах, а стаята — по-топла, отколкото се предполагаше, като се има предвид времето навън. Задряхмах.

Когато отворих очи, се озовах точно пред лицето на съдията Джефрис.

Сякаш портретът от покоите му беше оживял: тога, кестенява перука, бяло дантелено жабо, фино изражение. Дори ръцете бяха същите — дълги, милостиви и... успокояващи като ръцете на Тамзин. Добре, че видях очите, преди да изпищя, защото сигурно щях да съборя цялото източно крило.

— Евън ме предупреди, че имате наистина лошо чувство за хумор — казах.

Съдията Джефрис леко сви рамене и пуукът рече:

— Чувството ми за хумор ме задоволява. Какво друго може да ме засяга?

— Предполагам, нищо. Но не би ли могъл да приличаш на нещо друго? Все едно какво, не ми пука, само да не е той, а?

Пуукът пак сви рамене и се превърна в господин Котак, сви се в краката ми и размаха опашка. Този път извиках — не изпищях, а наистина извиках „Не!“ — и пуукът се изсмя. Не мога да опиша този звук, когато го чух, но най-доброто, което мога да постигна, е да кажа, че в смеха на пуука нямаше и намек за усмивка. Но той се превърна в Албърт, овчарското куче, и аз му бях благодарна за това.

— Някога да си се превръщал в неща, които се крият зад вани?

Пуукът седна на задните си лапи и изплезил език — както прави Албърт.

— Не се плаши, Джени Глукстейн, не се показвам толкова често на хора като теб. Тук съм да кажа няколко думи за Тамзин Уилоби.

— Съжалявам, тя има среща. Искате ли да оставите номера на пейджъра си или нещо друго?

Основният проблем с овчарските кучета е, че лесно можеш да забравиш какво всъщност представляват те и да станеш нехаен.

Пуукът не прие друга форма, но мърлявият стар Албърт изведнъж надвисна над мен като мечка гризли, жадна за кръв. Онези отнесени очи бяха станали ужасяващо червени, а устата се бе озъбила с жълтите си зъби. Е, този път... този път вече изпищях, преобърнах стола на Тамзин в опит да се добера до вратата... и после пак си беше старият Албърт — единственото куче, което мирише на мокро куче дори когато е сухо. Пуукът беше съвсем-съвсем спокоен.

— Аз не съм Били Блин, Джени Глукстейн.

— Не, не си. — В мен още всичко трепереше. — Извинявай. Честно, не знам къде е Тамзин.

— При танцъора — отговори пуукът. — Наблюдава го как танцува.

Това беше непоносимо.

— При Тони? Искаш да кажеш, че точно сега е в студиото на Тони?

Албърт се хилеше като идиот — пуукът явно прекаляваше.

— Всъщност тя винаги много е харесвала всякакви дандании, дори битки, където мъжете сякаш танцуват с мечовете. Често се утешава, като гледа танцъора.

А аз като че ли ревнувах. За бога, бях бясно ревнива, гневно ревнива, по гейнърски ревнива — ужасно, отвратително ревнива. „Тамзин си е моя — аз съм нейната утеха, никой друг.“ Веднага се хванах на въдицата — чувството ме връхлетя като една от онези вълни, които те повличат надолу и те дърпат в толкова различни посоки, че не можеш да се ориентираш къде е въздухът. В този момент наистина се борех да си поема въздух. Беше ужасно и аз толкова се срамувах.

И пуукът го знаеше. Не каза нищо, но ми стигаше веднъж да погледна тъпата муцуна на старото куче, за да не повторя.

— Ще имаш ли нещо против да е някой, когото наистина не познавам?

Пуукът кимна учтиво и се превърна в нещо, при гледката, на което по друго време бих се напикала от страх. Повече или по-малко от кръста надолу приличаше на гол човек, но толкова космат, че не можех да преценя дали е мъж или жена. От кръста нагоре обаче изглеждаше като огромна белка или невестулка — с късите предни лапи на невестулката, с нейната гърбица, лице като маска и щръкнала муцуна и

с уста, препълнена с бели зъби — видях ги добре, когато отметна глава назад и се разсмя.

— Това върши ли работа, Джени Глукстейн?

Странното беше, че изобщо не ми пречеше. Нямаше по-страшно чудовище, в което пуукът би могъл да се превърне. Затова само кимнах.

— Да, определено. — Прозвуча така, сякаш говорех на сервитьор, който ме пита дали ми е харесала вечерята. — Защо Тони не я вижда? — Защото бих разбрала, ако я беше видял. Не знаех как, но бих разбрала. Ревността си има своя собствена магия.

— Не всекиму е дадено да вижда такива като Тамзин Уилоби. Всъщност не всеки дух може да усети друг. Що се отнася до брат ти...

— Заварения ми брат...

— Брат ти вижда собствените си призраци — да изтанцува нетанцуваното със стъпки, невидими за другите, които трябва да материализира от въздуха. Във виденията му няма място за Тамзин Уилоби, както ти не можеш да видиш духовете, които идват да му партнират, когато ги призове. — Отправи ми една невестулча усмивка и добави: — Така че се успокой, Джени Глукстейн.

Вече се бях овладяла достатъчно. Гневът и срамът не бяха изчезнали, но реших да се занимавам с тях по-късно.

— Щом знаеш къде е тя, защо не отидеш при нея да ѝ предадеш посланието си? Защо си дошъл при мен?

— Посланието се отнася и до теб. — Пуукът се приближи. Миришеше на истинска невестулка — не само невестулчата му половина — и се извиси над мен такъв, но не изпитах страх. — Ти си първата, с която тя е разговаряла.

— Знаем. Господин Гътри ми каза.

— Това не е никак мъдро. — Далеч зад студеното безумно пламъче в очите на пуука винаги има нещо, което напомня печал, ала никак не е безопасно да го търсиш. — Мъдростта не е моя грижа... но когато един мъртвец се мотае толкова дълго, че стига дотам, да разговаря с живите... това не е редно. И най-тъпият богарт го знае.

Спомних си как ме беше погледнал господин Гътри, когато му казах, че Тамзин е говорила с мен.

— Тогава ми кажи къде я намеря. Защото тя не знае.

Пуукът поклати ужасната си невестулча глава.

— Не тук. Опасно е, създава погрешности, с времето ще последват други. Някъде малко поточе ще затече в обратна посока... дърво ще цъфне посред зима... в гнездото пиленце ще погълне родителите си. Една врата, която трябва да е затворена зад Тамзин Уилоби, зее отворена. — Известно време не каза нищо повече. Просто си стояхме така и се гледахме един друг — аз и това абсолютно невъзможно създание в стая, която могат да намират само котки. — Това ме засяга — пак проговори пуукът.

— И мен също. Каквото и да значи това. Виж сега, тя знае, че вече не трябва да е тук..., не че иска да остане. Нещо я задържа, има някаква причина. Може би трябва да се загрижиш за това, а не за дървета, врати и малки пиленца.

Пуукът се загледа продължително в мен. Очите на невестулките са като черни кръгли главички на топлийки, но очите на пуука си бяха жълти както винаги, само по-дълбоко опасни. Странно обаче, че и той се чувстваше малко неудобно — дори объркано, което беше абсурдно. Не бяхме прекарвали чак толкова време заедно, но вече ми беше ясно, че пуукът не може да бъде затруднен.

— Това не е във властта ми — изрече той най-последно.

— Какво? О, я стига.

Пуукът почти се усмихна, така ми се стори. Трудно е да се каже такова нещо за невестулките, дори за невестулка с крака на човек.

— Не лъжа за такива неща, Джени Глукстейн. Ако бях в състояние да помогна на Тамзин Уилоби, щях отдавна да съм го направил, но не мога. Забранено е, което всъщност означава невъзможно. Тя не е от моя свят.

— Моля те. Тя е много повече от твоя свят, отколкото от моя или от нечий друг. Тя прилича на проклет екскурзовод към твоя свят, за бога.

— Екскурзии... виждал съм такива неща. — Това адски ме изненада. Въпреки че сигурно не би трябвало, като си помислиш. — Но този екскурзовод вече не принадлежи на света, който разкрива, а по-скоро на онзи, който неотстъпно се влачи подире й. Жива или мъртва, Тамзин Уилоби си остава човек и дори аз... — когато пуукът каже „дори аз“, наистина това се чува — ... дори аз не мога да я поведя по реда й. Със същия успех мога да съм и Черното куче — мълчаливо да предсказвам — или Били Блин — винаги да предлагам добър съвет,

но в неподходящо време. — Невестулчата глава се наведе над мен. Очите на пуука ме дърпаха нагоре и навътре. Мъртъв или жив, не можеш да съдействаш на човек, но ако някой е в състояние да помогне на Тамзин Уилоби, това трябва да си ти.

Ако имаше нещо на света, което да ме освободи от магията, както винаги ми действаха очите на пуука, беше точно това. Отскочих назад и застанах точно пред него.

— Какво? — извиках аз.

— Само ти. И няма шанс, ако не успееш правилно да разбереш задължението й, нещо, което не правите нито ти, нито тя. — Пуукът се отегчи от невестулката и се превърна в малък сив заек с жълти очи. — Вслушай се в Страшния лов. Страшният лов ще ти каже каквото трябва да знаеш.

— Страшният лов — повторих. Не съм сигурна дали думите наистина излязоха от устата ми. Заекът седна на задните си крака и започна да си мие лицето и роши мустаците си точно както правят котките.

— Вслушай се в Страшния лов, Джени Глукстейн — пак рече пуукът. После се обърна и се метна през оня кръгъл тъмен прозорец, понесен от крила, които изглеждаха твърде големи, за да са си на мястото. Остави ме сама в стаята, която изобщо не миришеше на ванилия, докато Тамзин я нямаше.

Това беше зимата, през която научих много повече за танците на Тони, отколкото съм очаквала. Щом Тамзин прекарваше часове наред в студиото му, може би нямаше да ревнувам толкова, ако бях там с нея и поне се опитвах да разбера какво я влече натам. Тони не изпадна във възторг от желанието ми, макар вече да бях ходила в тъпото му студио и му бях позволила да изпробва стъпките си с мен, а и, общо взето, се държах много по-добре от собствения му брат. Можех да му кажа, че един призрак наблюдава как си обува клина и калците, които Сали му беше оплела, но не го направих. Отне известно време, но сключихме сделка. Обещах да мия пода, когато се налага, и абсолютно никога да не коментирам нищо, освен ако той не ме попита. И никога да не водя господин Котак със себе си.

Лично аз мисля, че той отдавна вече беше готов някой да го гледа как се упражнява. Би му харесало повече това да е някой, който разбира що за дивотии се опитва да прави. И Сали, и Евън обичат музиката, но дори Сали не знае много повече за танците от мен. Бедният Тони. Да работи сам в истински вакуум — няма с кого да танцува, няма с кого да поговори или да обмени мисли, съвсем от време на време има възможност да погледа истински танцьори... в крайна сметка трябваше да ме приеме за публика, най-добрата от множеството лоши. Може би.

Той не можеше да знае, че има и друга публика, по-добра от цялото му семейство, взето заедно. Първия път, когато наминах през студиото, докато той работеше, не видях Тамзин. (Казвам „наминах“, защото много упорито се опитвах всичко да изглежда случайно — нещо като промъкване през вратата, нали нямаш нищо против, и кротко сядане в единия ъгъл.) Можех да я усетя по миризмата, но мина известно време, преди да я различа, почти невидима в стола, който Тони използваше за някои от упражненията за разтягане. Тя беше само на няколко сантиметра от него — когато той опираше крак на стола, за да се навежда над него, всъщност стъпваше върху крака на Тамзин и върху подгъва на бялата ѝ рокля, която определено приличаше на нощница, а в нея Тамзин изглеждаше като малко момиченце, втренчено в Тони, докато той допира чело до коляното си, после се изправя, след това го прави отново и отново. Обикновено, когато работи, той носи лента на челото си, но този ден я нямаше и потната му кестенява коса падаше над очите му. Веднъж-дваж Тамзин вдигна ръка, сякаш искаше да я отметне.

Трябваше ми малко време да привлече вниманието ѝ, тя беше толкова погълната от движенията на Тони. А той не правеше нищо ефектно или драматично, а просто отделни упражнения — бавно полуобръщане тук, внезапно кратко затичване там или серия подскоци и после най-често поклащане на главата и мърморене; и правеше същото, но по друг начин. Не беше танцуване, а правене на танц, което е също толкова досадно, колкото отработването на каквото и да било, когато ти го правиш. Знаем го, повярвайте ми.

Но Тамзин не можеше да откъсне очи от него, не можеше да спре да диша с него, ако можете да си го представите, като се има предвид, че тя не дишаше. Колкото повече гледаше, толкова повече се

проясняваше, докато стана почти толкова различима, колкото и самият Тони; но той, погълнат от работата си, не я забелязваше. Използваше стола като център, около който да работи, първо се отдалечаваше, въртейки се, нещо като отскачане, после го хващаше и танцуваше с него държеше Тамзин в прегръдките си, макар да не знаеше. Не я виждаше, тя пък не виждаше мен и аз наистина не бях в състояние да преценя кого точно ревнувам.

Най-после Тамзин ме забеляза и дойде при мен в ъгъла, докато Тони продължаваше да танцува със стола. Тя вече не приличаше на момиченце, а по-скоро изглеждаше на моята възраст или на тази на Мийна — о, да, така беше, тя изглеждаше като Мийна, когато наблюдаваше как Крие Херидж играе мач. Каза, без да ме поглежда:

— О, Джени, какъв младеж е твоят брат — като исландски сокол, ако някога съм виждала такъв...

— Заварен брат. Знаеш, че не ми е истински брат — шепнех колкото мога по-тихо, но все пак Тони — с глава, отметната назад така, че почти опираше плещите му — се обади:

— Никакви коментари от галерията. Това е част от сделката.

— Ла, заварен брат тогава, какво от това? — Никога не бях виждала Тамзин толкова засегната. — Джени, аз нямах представа... никога не сме имали такава мода, когато аз... — Тони драскаше нещо в жълт бележник — имаше си собствен начин на танцова нотация, — а Тамзин го гледеше очарована, без изобщо да ми обръща внимание. — Как би се харесало на Едрик. — Тя го прошепна толкова тихо, че едва успях да я чуя. Едрик би свирил такава музика за такива танци.

— За бога, та той просто се упражнява. Слушай, трябва да поговоря с теб.

Тони се обърна и само ме посочи с пръст. Млъкнах и изчаках той отново да се изпоти — Тони никога няма спирка и сега е така, при все че танцува през цялото време. И после той каза:

— Това е, представлението свърши — и с хавлия около врата отиде да си вземе душ. Наистина си помислих, че Тамзин ще го последва и в банята, но тя излезе с мен навън.

Беше мек февруарски следобед, каквито има в Дорсет дори в средата на гадната дорсетска зима. Два такива дни един след друг и от калта започват да се подават малки зелено-бели неща; на мен винаги ми се иска да се разтичам насам-натам, да ги натиквам обратно и да им

крещя: „Не се лъжете, останете си вътре, това е номер!“ И наистина винаги е така, но точно този беше ден, който хората наричат мек, а бризът се буташе в мен като мокрия нос на куче. Бялата рокля на Тамзин сякаш леко се развяваше, въпреки че всъщност нямаше как.

— Той всеки ден е тук — казах. — Но ти го знаеш. — Тамзин не отговори. — Не съм виждала никой друг, толкова обсебен от нещо, искам да кажа, училището е, което просто се е промъкнало между него и студиото.

Вървахме към мандрата. Покрай мен мина Уилф, понесъл няколко стълба от оградата на рамене — наистина вършеше нещо. Погледна ме странно, чул да си говоря сама, и бавно се извърна да ме съпроводи с поглед, така че стълбовете от оградата иззвъняха о някакво метално заграждение. Някой му извика да внимава, по дяволите.

— Едрик би свирил с удоволствие — отново рече Тамзин. Сега беше много кротка и може би не толкова ясна, не толкова различима, както когато наблюдаваше Тони. — Джени, това, което брат ти прави, не е танц, който познавам. В него не виждам фигури или движение, никакво правило, което да мога да следвам, никакъв вид, който да разбирам. И все пак... все пак аз танцувам, Джени. Колкото и да не разбирам, виждам брат ти да танцува и аз също, аз също... — Тя притисна ръка към гърдите си, сякаш можеше да се докосне. — Усецам, Джени. Не може да бъде, но аз усецам.

Тогава бях добричка. Обичам да си спомням това. Нямаше значение, че танците на Тони, а не аз, са я накарали да си спомни, че някъде все още е човек, както каза пуукът. Вгледах се право в нея, проблясваща под бледата слънчева светлина като роса през паяжина, и се съгласих:

— Да, господарке Тамзин. Знам, че е така.

Тръгнах към ореха, където седях и пишех писмо на Марта в деня, когато срещнах Тамзин преди цели векове. Седнах на влажната земя, Тамзин се настани до мен внимателно и изискано, както би го направила всяка добре възпитана млада дама от XVII век.

— Той е съдията Джефрис, нали? — започнах. — Другия. Аз трябва да знам, Тамзин.

Тя изчезна. Веднага. Миг най-чист ужас и истински шок, каквито съм виждала на човешко лице, все едно дали през него можеш да

видиш голите орехови клони или не, и на следващата секунда тя изчезна така, че всъщност можеше да се чуе как въздухът изплющява след нея. Скочих на крака и извиках подире ѝ с цяло гърло, без изобщо да мисля какво правя:

— Върни се тук! Тамзин Уилоби, върни се!

И до днес не мога да повярвам, че съм го направила. Трима души и един козел дотичаха и зяпнаха насреща ми, а господин Котак и госпожица Софая Браун се измъкнаха от мандрата и ме погледнаха с онзи поглед. Господин Котак сякаш ми се извиняваше: „Тя става такава, объркващо е, съжалявам. Просто я забрави.“

Но аз не смятах да оставя Тамзин да се измъкне. Същата нощ след вечеря се качих до тайната стаичка — Тони не беше в студиото си, — Тамзин не беше в стаята. Отпуснах се на стола ѝ, твърдо решена да я дочакам, но стана... Мисля, че „страшно“ е единствената дума. Никога преди не съм изпитвала страх в стаята на Тамзин, но този път, след като беше изчезнала и последната светлинка, всички сенки сякаш се тълпяха около стола и всяка все повече от предишната приличаше на съдията Джефрис. Знаем, че е било глупаво, но нищо не можех да направя. Нощната мъгла се сгъстяваше и издаваше тих остър звук, когато се отъркваше о прозореца. Знаех, че и това не може да се случва наистина. Устата ми пресъхваше и ми се допишка. Когато се чувствате така, не можете да разсъждавате разумно. Мъглата навлизаше в стаята през пукнатините около старата рамка на прозореца. Стана студено и лепкаво, замириса на влажни чаршафи.

Между две изшумолявания студено течение облиза врата ми. Не издържах повече. Изтичах от стаята, надолу по коридора, старият прах не заглушаваше напълно ехото от стъпките ми, надолу по стълбите... и не се спрях, докато почти не скочих върху Джулиан. Той се опитваше да пусне малък самолет, задвижван с ремък, и да го накара да литне по коридора, но играчката само се въртеше в кръг на едното си колело. С такива неща Джулиан никога не се справя.

— Ако ме настъпиш, проклета да си — предупреди ме с детския си дрезгав глас. Тогава кълнеше хората — мисля, че го беше научил от Ели Джон. — И всичката ти коса ще опада, и постоянно ще ти се киха, но няма да можеш. — Евън постоянно му правеше забележки за това, но беше безполезно.

— Не говори за проклетия. Не тук. Млъкни, Джулиан. Мисля, че треперех. Помня, че крещях.

Джулиан изглеждаше наистина обиден — никога преди не му бях повишавала тон, — но после видя, така, както все още го прави понякога, дори след като вече е станал глупав тийнейджър, и просто дойде и се опря в мен, без да каже и дума. Намери нещо лепкаво и неизчегъртваемо на пуловера ми, но на кого му пукаше.

ДВАЙСЕТ

Тамзин дойде при мен късно през нощта. Не в спалнята ми както миналия път, а в проклетата ми баня. Стоях гола пред огледалото, мърморех си и оглеждах пораженията. Днес мога да се погледна в огледалото, без да трепна и да правя идиотски гримаси. Но тогава това ми отнемаше цели седмици — да погледна право в очите онова, което ще гледам цял живот. Кожата ми вече не беше чак толкова отвратителна може би Сали е права за климата. Косата... яйцето на Били Блин я направи съвсем на нищо, но пък бирата помогна. Формата ѝ беше абсолютно безнадеждна — трябваше да се примиря, това е. Устата — твърде голяма, носът — прекалено малък (заради него очите ми изглеждат много приближени, а според мен иначе не са). Не, очите май са си добре, но миглите ми много стърчат. Мийна има такива хубави мигли. Но това е положението.

Не видях Тамзин в огледалото — призраците нямат отражения, — но я усетих още преди да ме лъхне ароматът ѝ. Беше застанала на ръба на ваната на един крак — имитираше Тони, за Бога! Дъхът ми секна и понечих да я предупредя да не се подпира на корнизата, защото пада и от сърдит поглед. Би ме досрамяло или бих се подразнила, че са ме хванали така да се разглеждам, но Тамзин се усмихна и аз успях да попитам:

— Ти къде изчезна?

Тамзин не отговори веднага. Изгледа ме замислено отгоре надолу — вече не се усмихваше. Най-сетне кимна уверено.

— Спомням си.

— Какво си спомняш?

Загърнах се в халата не защото ме беше срам, а заради течението. Тамзин продължи да ме разглежда — така ясно очертана както никога досега, че не виждах завесата зад нея. Толкова ясна — и виждах нещо, което досега не бях забелязала: криво зъбче отдясно, съвсем леко застъпващо другото. Не гротескно, не дефект, а просто нещо, което не очаквах и ме стресна. Тамзин разбра.

— Ние го наричаме вълчи зъб — обясни тя. — Не зная как го наричат във вашето време. Но колко часове съм прекарвала пред огледалото, втренчена в него — о, Джени, какви глупави години! Родителите ми бяха мили и правеха всичко за мен, но не се преструваха, че това няма значение и само ще увеличи зестрата ми. А как, като дъщеря им никога не им се усмихваше, да не говорим за кандидатите. Когато баща ми каза, че е наел художник да ме рисува, се захлех, че по-скоро бих се усмихнала на палача, отколкото на него. — Гласът ѝ затихна и тя си спомни лице, по-младо и от моето, както правеше понякога. — И спазих клетвата си, Джени, защото не на художника се усмихвах.

— Имаш прекрасна усмивка, за Бога! — възкликнах аз. — Не съм виждала друга усмивка като твоята! Когато се усмихнеш, всичко мога да направя за теб... всеки би го направил!

Тамзин скочи и наведе глава към моята като пеперуда, която каца върху бучка захар.

— Добре тогава. Твоите мигли изобщо не са къси, очите ти са разположени чудесно на лицето, устата ти е женствена, сестринска клетва ти давам! — Отначало дори не можах да осъзная, че ме нарича сестра. — Господарке Джени — наричам те така нарочно, да знаеш, — вие имате всички качества на истинска красавица, а и сърцето ви е милостиво. Повярвайте ми, не един мъж ще въздиша по вас съвсем скоро!

Женствената ми уста беше зяпнала и единственото, за което се сецах, беше господин Хамел и уводът в драмата. Но Тамзин продължаваше да ме гледа гордо, сякаш наистина съм ѝ сестра, която е облякла нейната рокля за бала, а не мокрия си халат. Господин Котак изглеждаше по същия начин, когато за първи път ми доведе госпожица Софая Браун да се похвали.

Когато отново добих дар-слово, пак повторих:

— Къде изчезна? Когато те попитах за съдията Джефрис... защо избяга така?

Този път тя не избяга, макар да личеше, че ѝ се иска. Стана съвсем прозрачна и мъглява, крехка като крило на водно конче, но без цвят и без пулсиращата светлина, която винаги излъчваше. Ала остана видима. Като че ли си пое дълбоко въздух и издиша (ако да беше невъзможно).

— Боя се — прошепна тя.

— Него вече го няма. Няма го и не може да се върне, нали ти ми го каза. Умрял е през 1688 година, три години след теб. — Тамзин така беше изтъняла, че си спомних как като малка гледах „Питър Пан“ и неистово плясках с ръце, за да спаси феята Звънче от смърт. — Но е бил тук, знай го. Спомняш си го.

— Често идваше у нас на вечеря — гласът на Тамзин беше тих дори и от скърцането и почукването, което бях чула под ваната. — Родителите ми го презираха от дън душа, но какво ли можеха да сторят? — За миг млъкна, след това избухна: — Баща ми не се страхуваше от никого на земята, трябва да го знаеш, но в присъствието на този... този... Джени, аз не можех да го позная — така се смаляваше, сякаш жизнените сокове изтичаха от него. А и майка ми също — мъничка и бяла, не можеше и трохичка да преглътне, ръката ѝ — като лед... А той ми се усмихваше насреща и белеше портокал, за да даде и на мен, и говореше, говореше по цяла вечер за онова, което е свършил през деня. За онова, Джени.

Халат, не халат, ама замръзвах, а гърлото ми се беше свило. Изведох я от банята, влязохме в стаята ми и седнахме на леглото. Гласът на Тамзин шепнеше в мрака тих и равен, а аз дори не можех да преглътна.

— Ухажваше ме още от първия път там, на масата на родителите ми, пред очите им и какво удоволствие му доставяше да знае, че те нищо не могат да направят срещу лорд съдия Джордж Джефрис. Навеждаше се, шепнеше, подаваше ми с пръсти парченца портокал като човек, който храни птиче. Още го виждам, Джени, и сега го виждам.

— Бил е доста хубав, нали? С хубави очи. — Тамзин ме гледаше втренчено. — Поне на портретите — добавих аз.

Ако никой до края на живота ми не ме погледне така, както ме погледна тогава Тамзин, на света няма да има по-щастлив човек от мен. Честно, помислих си, че никога повече няма да ми проговори, но след около година, както ми се стори, тя каза:

— Хубави очи. Такива бяха — и той нито за миг не ги откъсваше от мен. Едрик свиреше, портретистът драскаше и триеше, баща ми сумтеше, а тия хубави очи ме гледаха кротко...

— Идвал е да те гледа, докато те рисуват? — Трябваше да се досетя. Мийна би се сетила. — Значи е видял Едрик и... Видял ви е с Едрик?

— Всичко видя — гласът ѝ зазвуча почти като на онази Тамзин, която познавах. Заговори по-бързо и по-изразително: Да, той разбра истината за нас сигурно преди нас самите! И дума не каза на Едрик, но когато отправяше към нас оня нежен поглед — само за миг, за един дъх... Джени, каква яма, каква мръсна пропаст зейваше под тази нежност! После, когато той най-после се сбогуваше, по цяла нощ ридаех и се мятах, а Едрик не можеше да дойде да ме утеши. А една тиха нощ — един-единствен път — чух и мама да ридае някъде в къщата.

Чувствах се също като Едрик — неспособна да премина през трите столетия, за да я прегърна и да ѝ кажа: „Няма нищо, няма нищо. Няма да позволя да се случи нищо лошо.“ Сякаш това би помогнало. Можех само безпомощно да задавам тъпи въпроси:

— Той някога успя ли да...? Искам да кажа, оставала ли си насаме с него?

— Винаги — отговори Тамзин. Въртеше длани в скута си и приличаше на дете, което са нахокали за нещо, за което не е виновно. — Джени, когато той беше в тази къща, нямаше значение кой друг е тук. Нито слугите, нито родителите ми, нито дори Едрик. Разтваряха се, изчезваха до един и ме оставяха сама... никой не оставаше освен него, никой не можеше да застане между нас, разбираш ли? И нямаше надежда, защото той несъмнено щеше да поиска ръката ми, след като свършеха ужасните му Кървави процеси, а кой в Дорсет би отказал нещо на съдията Джефрис? Кой би посмял?

Тя се опита да стисне ръката ми и аз усетих хладния полъх, който понякога преминаваше помежду ни. Този път не миришеше на ванилия, беше по-остър и по-сух. Едва не се разкихах. Реших да рискувам.

— Но Едрик му е отказал, нали? Осмелил се е да каже „не“. — Огромна мъхната нощна пеперуда се блъскаше в стъклото, полудяла да се добере до бледата призрачна светлина — единственото светло петно в стаята. И аз като пеперудата продължих упорито: — Ти си избягала. Направила си план също като първия път и сте избягали заедно. Разкажи ми, Тамзин.

Не я наричах често по име и може би това привлече вниманието ѝ. Погледна ме право в очите и заговори по-уверено, с нотка на спокойна гордост:

— Да. Отново избрахме нашата нощ.

Бях готова да подскоча и да надам тържествуващ вик, за да го чуят чак Гай Гътри и Джулиан; едва се сдържах.

— Права бях! Да! Избягали са! Права бях!

Тамзин продължи:

— Нямахме стълба към прозореца ми, нямаше подсвирквания и птиче чуруликане за сигнал. Трябваше да се срещнем по здрач край един порутен обор — родителите ми знаеха, че вечер имам навика да се разхождам натам. Рисувахме много, но портретът беше почти завършен, а на Едрик му оставаха още най-много два дена служба. Разбираш, че нямахме избор.

Сали се обади от коридора:

— Джени, още ли не си заспала, милинка? — Нощем, когато не може да заспи, тя обикаля като стария Албърт и проверява дали всичките ѝ овце спят и нищо ли не ги заплашва. Смънках, че работя върху някаква устна реч за училище. Не че ми повярва — винаги усещам, когато Сали не ми вярва. Добави само: — И да вземеш да поспиш! — и ме остави на мира. Аз наистина, ама наистина харесвам майка си.

— Аз бях хитра, Джени — пак заговори Тамзин. — Предишния ден отидох до обора и скрих там една чанта с дрехи и здрави обувки. Без храна — Едрик щеше да я донесе — и без никакви спомени освен едно портретче на сестра ми Мария. Това не беше кражба — беше ми подарено от баща ми. — Тамзин винаги беше много точна и педантична за тези неща. След малко додаде: — Същия ден видях Черното куче.

Още по-добре. Аз дори не се бях сетила да включа и Черното куче в историята.

— Дошло е да те предупреди да не тръгваш — казах аз. — Но си тръгнала.

Тамзин беше далеч, не ме виждаше — деляха ни векове.

— Не мога да ти кажа защо беше дошло, нито какво му отговорих, защото почти не го видях — толкова бях преизпълнена с планове, мечти и ужас. Следващият ден беше хладен и ветровит,

миришеше на дъжд. Баща ми и братята ми бяха в Дорчестър и щяха да се върнат чак надвечер. Майка ми даваше съвети на дъщерята на нейна приятелка за сватбата ѝ. Слязох по стълбите за последен път, храбра и разтреперана, сякаш и аз самата вече бях булка, и се сбогувах с близките си, за да замина със съпруга си. Плаках, мила Джени, благослових семейството си десет пъти подред, помолих ги за прошка и тръгнах.

Виждах я, знаете ли. Наистина. Отчасти заради начина, по който се променят призраците, когато толкова трескаво си спомнят нещо, но се кълна, че не беше само това. Очите ѝ бяха по-сияйни отвсякога — сияеха като цветя на лунна светлина, — и тя беше там, в тях, преди триста години — на стълбището на същата къща, толкова уплашена, че не се държеше на краката си, и толкова неистово щастлива, толкова храбра. Този миг все още беше жив там, в очите ѝ.

— Но не си го срещнала? Какво стана? — Гласът ми прозвуча като сухо скърцане на щурче нейде далеч. В стаята беше притъмняло или може би ми се струваше така заради сиянието на Тамзин. Не знам. Мислех си, че тя ще се забави с отговора, но отговори веднага:

— Тръгнах да се срещна с Едрик, но не него срещнах.

Госпожица Софая Браун се плъзна в скута ѝ секунда преди господин Котак да влезе през прозореца и да се изсипе в моя. И двамата изглеждаха много доволни от нещо тяхно си, котешко, и се заеха да си мият муцунките.

— Едва бях направила десетина крачки, след като прекрачих прага, и той се появи. Усмихна се, целуна ми ръка и измърмори, че щял да бъде много разочарован, ако семейството ми не си било у дома, но не станало така — бил очарован да може да поговори с мен в блажена самота — гласът ѝ се бе снишил до дразнещ сух шепот, сякаш шумоляха крилца на насекоми. Докато говореше, гласът ѝ ставаше ту такъв, ту пак нейният си.

— Казах му, че родителите ми ще се върнат скоро и че може да ги изчака в къщата. А той ми отговори: не, би подминал фермата ни и би ни сметнал за негостоприемни, ако не му направя компания. И че не само така говори. Нищо в Англия не би го спряло да обяви баща ми за съратник на Монмаут освен увлечението му по мен — и той знаеше, че аз знам. Погледнахме се в очите, Джени, и двамата разбрахме всичко.

Изведнъж тя се засмя и това ме стресна, сякаш бе изругала или изпищяла.

— Да, имаше дори и един смешен миг, сгушен в ужаса като стафидка в сладкиш. Казах му, че съм тръгнала на обичайната си вечерна разходка, и той мигом отвърна, че бил длъжен да ме придружи, за да ме пази от зли бунтовници, десетки, от които бил изпратил същия ден на среща с черния им господар в ада. И докато успя да кажа нещо, ето ни хванати подръка, той ме води по пътеката към обора, където ме чакаше Едрик. — Тя ме погледна така, сякаш току-що се беше сетила, че и аз съм тук, и се усмихна подигравателно. — Съвсем като в пиеса, нали, Джени?

Да, наистина. Не можех да говоря — виждах я: сама, подръка с онова чудовище с мили очички. Той се навежда към нея, диша в лицето ѝ, бута я напред... към нищо неподозиращия ѝ любим в обора, сам той бунтовник или нещо подобно. Едва успях да изграча като Джулиан:

— И какво направи?

— Да направя ли? Нищо не направих — един благословен камък стори всичко. Беше започнало да вали, навехнах си глезена, паднах и го повлякох със себе си. — Този път смехът звучеше като ахване, сякаш в момента падаше. — Той ме отнесе обратно в къщата, положи ме на едно канапе и подпря крака ми внимателно като болногледач — и наистина той би се погрижил за мен и би ме превързал, ако му бях позволила. И през цялото време мъркаше, кълнеше се, че никога не е бил толкова омагьосан и сигурно съм вещица, а той знаел как се постъпва с вещиците. А после се смее, за да ми покаже, че всичко това са любовни шеги. Поне според мен, Джени. Бога ми, така мисля.

Тя стана, бутна госпожица Софая Браун от скута си (персийката реагира възмутено като истинска котка) и се приближи до прозореца. Винаги ще се чудя какво ли виждаше тогава така, с гръб към мен, загледана в нощта. Луната прозираше през лявото ѝ рамо.

— Той ми заговори за брак. Брак, бесило — все същият глас, еднаква страст, за този човек всичко беше едно и също. О, да, той вече бил венчан, но какво от това? Жена му била охтичава и щяла да живее най-много до догодина. Щяла съм да стана баронеса, съпруга на върховния съдия, и съм щяла да живея в палат, в сравнение, с който нашата къща приличала на овчарска колиба. Земя, отбрано общество, коне, прислуга, а той — просто пръв сред слугите, вечно до мен, както

сега, ще моли единствено за обичта и одобрението ми. — Тя се обърна и този път се усмихна така, че пак видях вълчето зъбче. — О, да, този зъб се показва в твое присъствие, Джени, показва се. Имало си е причина котките да те доведат при мен.

— А през цялото това време ти си се тревожила за Едрик обадих се. — Онзи е дърдорил, предлагал ти е брак и така нататък, а ти сигурно си полудявала от мисли за Едрик.

— О, да, и не бях единствената. Изведнъж наред милите думи ръцете на съдията Джефрис стиснаха китките ми като окови, а лицето му се озова на една целувка разстояние от моето. Виждах само очите му — огромни, нежни, ужасни очи. Устните му едва помръдваха, когато отново ми заговори: „А що се отнася до онзи уелски глупак в обора, не се притеснявайте за него. Той изобщо не е възнамерявал да ви чака тръгна си оттам още преди да излезете. Знам го, госпожице Уилоби, защото минах оттам на път за насам.“ Ръцете му ме стискаха, Джени. Не мога да чувствам, но дори и сега ги усещам.

Самата аз ги усещах.

— Той е знаел? — възкликнах. — За Едрик, за Франсис Голоп, за всичко?

— Знаеше — отвърна Тамзин. — Стискаше ме и ми каза, че знаел, после спомена и каква участ заслужавали и Едрик, и баща ми, който умишлено бил приютил бунтовник срещу негово величество Джеймс II и дори посмял да погребее трупа по християнски, с което пряко нарушил кралската заповед. О, Джени, Джени, всичко се връща!

Как да опиша как изглеждаше моята Тамзин, така грейнала от спомена и в същото време свила се от страх пред него.

— Той продължи — речта му звучеше като бълнуване, като песен. Ту се кълнеше във вечно обожание, ту ужасно заплашваше цялото ми семейство, ако му откажа. След време вече почти не го чувах, Джени, толкова усилено се ослушвах дали баща ми не се връща, както и дали Едрик няма да дойде и да ме отведе оттук. Но нямаше никого, а дъждът все повече се усилваше.

Не ме свърташе на мястото ми. Бутнах господин Котак, станах, приближих се до нея — на една целувка разстояние, както би казала тя, както съдията през онзи ден. Толкова близо, че призрачното сияние ме обгръщаше като лунна светлина. Тамзин ме погали по косата, но не усетих.

— Побягнах — продължи тя. — В мига, когато онези ръце съвсем леко отхлабиха хватката си, скочих и побягнах навън в дъжда към обора — никога не бих повярвала, че Едрик ме е изоставил. Чувам как той вика гневно подире ми, но не смея да се обърна — старая се да не се хлъзгам по мокрите камъни. Паднах — глезенът ми отново се изметна болезнено и стигнах до обора почти с пълзене. — Тя отново се обърна към прозореца. Не беше ваяло, но сградите, оградите и машините, които виждах, блещукаха под луната като прясна трева.

— Едрик го нямаше. Чантата ми беше там, както и неговата, ала него го нямаше. Стоя под дъжда, подпирам се на вратата и се вирам ли, вирам вътре, а после наистина побягнах, Джени, въпреки навехнатия глезен. Не мога да кажа накъде побягнах, защото си бях загубила ума. Крещях името на Едрик в бурята, докато не се строполих на земята. Този път или следващия, или по-следващия — останах да лежа там, където паднах.

Нищичко не можех да кажа, а тя се умълча задълго.

— Пуукът ме намери, иначе щях да спра там. Беше приел облика на брат ми Хю, но още помня как ме гледаше с жълтите си очи, докато ме носеше към дома. Майка ми ме сложи да си легна.

Щом каза това, тя изведнъж забеляза, че стоя до нея боса, и се разстрои, едва не се разсърди.

— И ти лягай в леглото си, дете! Веднага! Да не искаш заради мен да се разболееш и да умреш — това беше единственият път, когато произнесе тази дума — като мен?! Това няма да стане! — каза го точно както го каза и на пуука, когато се появи да ме спаси. Направо се разтреперих.

— Значи така е станало — казах. — Наистина доста прилича на моята история.

Тамзин примигна озадачено, но продължи да разказва:

— Креех няколко дена — колко, не зная, те, дните, се размиваха покрай мен, плуваха напред-назад като риби. Родителите и братята ми бдяха неотлъчно над леглото ми когато и да си отворех очите. А той идваше всеки ден — беше приключил с процесите — да ми държи ръката и да ме гледа нежно часове наред. Но майка ми, макар и да се страхуваше от него, се стараше да не оставаме насаме — бе се досетила какво е станало между нас. Всъщност той беше най-близо до мен, когато за последен път си поех дъх на този свят.

Аз пък си бях легнала. Тя искаше да седне на ръба на леглото, но не можа — сякаш изведнъж бе забравила как се седи, какво трябва да прави тялото, за да седне на леглото или на стола в тайната ѝ стаичка. Изглеждаше уплашена — поне така мисля, — защото започна да избледнява, но човек не може да е сигурен.

— Разкажи ми — помолих. — Разкажи ми какво помниш. Защото знаех, че е важно, макар да не разбирах защо. Не и тогава.

Тя се опита да ми разкаже:

— Той заговори. Наведе се над мен. За миг той беше Едрик, но очите... очите го издадоха... — Пак като пуука, мина ми странна мисъл през ума. Тамзин продължи: — Зашепна ми. Хвана и двете ми ръце в дланта си, наведе се над мен и прошепна...

Тамзин изчезна.

Не можех дори да я повикам — боях се да не събудя някого. Но не можех просто да скрия глава под възглавницата и да заспя дори и да исках — а не исках, защото знаех какво ще сънувам. Затова седнах в леглото, прегърнах коленете си — и горилата на Джулиан — и мислих чак до зори.

ДВАЙСЕТ И ЕДНО

Пролетта дойде, както обикновено идва в Дорсет — като малко дете, което се крие зад завесата, за да се втурне за миг в света на възрастните, и после пак се дръпва в скривалището си. Тони си беше пуснал мустаци, а Джулиан спря да спи с плюшената костенурка, наследила Елвис. Първите кълнове от безоранното земеделие изглеждаха обещаващи, макар Евън постоянно да предупреждаваше и нас, и семейство Ловел, че тази година може да няма реколта, докато почвата не започне да привиква с новия режим. Но когато изкопа парче черна кал, тя се разтроши в ръцете му, а отдолу имаше земни червеи, което знам, че винаги е добър знак. Евън каза, че половината земя е твърде корава и че няма да се подобри, преди да минат две години, но изглеждаше щастлив.

Априлските нощи бяха твърде студени, за да излизам на разходка с Тамзин, така че по-често отивах в стаята ѝ (където също беше доста студено — тогава в източното крило нямаше никакво отопление) или в студиото на Тони — тя продължаваше да го гледа и да въздиша от време на време с дълги, нежни и тъжни, тристагодишни младежки въздишки, които повече ме разстройваха, отколкото ме караха да ревнувам. Тони никога не я чу, никога не я забеляза, а усърдно се стараеше да не забелязва и мен. Завиждах му за дарбата и отдадеността, завиждах му и за обожанието на Тамзин. Изведнъж ми се стори, че всичко това сякаш започна да се случва много далеч, в друга част от мен. А аз трябваше да се захвана с нещо по-голямо и по-страшно.

Тя не помнеше нито една дума от това, което ѝ беше казал съдията Джефрис на смъртното ѝ ложе. Дори не помнеше много от нещата, които вече ми бе казала — ето колко много отбягваше да мисли за този мъж дори и след три века. Аз само влоших нещата, защото продължавах да я питам дали то има нещо общо с Едрик Дейвис — не можех да се отърва от мисълта, че съдията Джефрис го е срещнал край обора, когато е отивал към Имението да направи

ужасното си предложение на Тамзин. Едрик може да е бил по-млад и по-силен, но е нямал шанс. В това бях сигурна.

Беше ми нужно време да схвана, че онова, което тя помнеше, беше отчаяният ѝ гняв, че Едрик не е бил там, когато тя е изпъзляла по прогизналата от дъжда пътека, не е дошъл да я защити, когато онези ръце са стискали нейните. Все още усещаше този гняв, но сега той вече беше притъпен от тристагодишни съжаления, объркване и страх — триста години незнание. Гай Гътри казва, че има призраци, които полудяват след смъртта си. Не знам защо с Тамзин не е станало така.

Естествено, този обор вече го няма — не е останало нищо друго освен някакво предположение къде е бил подът му. Никога не бих го намерила, ако Тамзин не ме беше завела там един следобед, когато щях да помагам на Сали в градината. Нямахше какво да се види, но аз стоях, без да помръдна, опитвайки се да видя миналото, както го виждаше Тамзин. Но не успях да открия за какво да се хвана, нещо, от което да започна да си представям... освен може би само едно. Тревата отдавна беше превзела цялото място — всичко с изключение на малък участък с размера на килимче за баня, голо и плешиво като тухла. Посочих го на Тамзин и тя каза, че точно тук е била вратата — може би само няколко сантиметра по-навътре и надясно. След всичките тези години тя си спомняше някои неща с фотографска точност. Само дете не можех да съм сигурна кои са те.

— Изглежда странно, че тревата не расте на това място — отбелязах аз.

— Майка ми казваше... — започна Тамзин, но млъкна. После го повтори много предпазливо: — Майка ми казваше, че нищо не расте на място, където е паднал убиец. Или където е била измъчвана девственица. В някои отношения тя, моята майка, имаше склонност да следва папизма. Или където е минал Страшният лов.

Вцепених се — почувствах се така, сякаш от високата трева се протягат ръце и ме сграбчват за глезените. Представата за тези лудешки смеещи се конници, препускащи по нощното небе, насочили се към земята, сблъскващи се с нея там, където аз стоях, където Тамзин Уилоби едва е допъзляла с надеждата да намери своя мъж... да намери какво? Човек би си помислил, че ако види Страшния лов отблизо, това ще е нещо, което ще запомни завинаги, но Тамзин съвсем избледня от друго — тя си спомняше само отсъствието на Едрик и как

пуукът я е отнесъл вкъщи. Но аз продължавах да стоя на това празно място, втречена в участъка, където нищо не растеше.

През първия малко по-топъл уикенд с Мийна отидохме на пикник. Джулиан също искаше да дойде, но искаше да отиде и на някакъв голям футболен мач в Дорчестър и футболът спечели. Мийна донесе кутия с индийски обяд за двете ни, а аз домъкнах от сушените гъби на Сали, които Мийна обожаваше, и термос с айскафе. Тръгнахме късно, защото доктор Чари имаше спешен случай в болницата в Йовил, преди да докара Мийна, затова Сали ни каза да не се безпокоим за връщането, стига да се приберем вкъщи за вечеря. Искаше да знае къде отиваме и аз ѝ споменах Стоакровата гора. Не в нея — не и след онзи първи път, — а някъде наблизо.

Хубаво е да се разхождаш към Стоакровата гора — само нагоре по хълмовете (но все пак не много нагоре), а пътеката минава през земи, които не са били обработвани вероятно от времето на Роджър Уилоби. Растат какви ли не диви горски плодове, има и явори и ясени, които изглеждат по-стари от буковите дървета на Тамзин, и много приятни полянки, където да си направиш пикника, да хапнеш и да полегнеш на одеялото. Докато вървахме, Мийна пееше песни от индийски филми. Тя казва, че са адски глупави, но ми се струва, че започват да ми харесват. След това двете заедно изпяхме почти целия мюзикъл „Моята прекрасна лейди“.

Беше може би най-хубавият ни пикник. Говорехме си за всичко; дори не хапнахме веднага, а просто подряхмахме под слънцето „като събуждащи се от зимен сън мечки“, както каза Мийна. Тя беше донесла и един том със стихове и подред четохме няколко на глас. Дори не помня какви бяха, но беше забавно.

Бяхме направили широк кръг около Стоакровата гора, когато най-сетне попаднахме на мястото за пикника, но когато вече бяхме готови да си тръгнем за вкъщи, под светлината на залязващото слънце младите дъбови листа блеснаха като смарагди. Самата гора изглеждаше златна, задрямала и вълшебна. Мийна не откъсваше поглед от нея и докато си събирахме нещата, изведнъж заяви:

— Ще бъде много по-направо, ако се върнем през гората. Хайде да го направим, Джени.

— Дума да не става. Ти не обичаш това място... всички го мразим. Много глупава идея, струва ми се.

Мийна се намръщи. Не го прави добре това, мръщенето, но има ефект.

— Преди ме беше страх. Не обичам да ме е страх. Страхът ме притеснява, докато не успея да се преборя с него.

Заинати ли се Мийна за нещо, това е, край. Винаги ще те изслуша, ще е учтива, но може и изобщо да не си правиш труда. Дори и Крис Херидж би го разбрал това рано или късно.

Бяхме преполовили пътя към Стоакровата гора и добре се забавлявахме на слизане от хълмовете, но тогава видях Черното куче.

Вървеше от дясната ни страна, между нас и гората. Ден или не, но то изглеждаше също толкова черно, колкото и на лунна светлина, даже още по-голямо. Не издаваше нито звук — нито лаеше, нито дишаше, нито се чуваха стъпките му в тревата — нищо освен онези червени очи, втренчени в мен. Спрях на място.

— Какво искаш? — попитах.

Мийна вървеше малко пред мен. Обърна се и примигна.

— Каза ли нещо, Джени?

Черното куче бе спряло в момента, когато спрях и аз. Пак го попитах, този път по-високо:

— Какво, по дяволите, искаш, бе?

— Джени. — Мийна се приближи към мен, отчасти закривайки Черното куче. — Джени, на кого говориш?

— На Черното куче, за бога. Не го ли виждаш?

Защото Тамзин е едно — вярвам, че някои хора може и да не забележат един едва видим прозрачен призрак дори ако им е седнал в скута, както беше с Тони. Но Черното куче прилича на плътен къс полунощен мрак, който някой е вградил във фигурата на куче. Други хора също са го виждали, знам го, има свидетелства в книгите. Все още не разбирам на какъв принцип действа всичко това.

— Черното куче — повтори Мийна. Извърна се да погледне натам, където сочех, и после пак към мен. — Джени, нищо не виждам. — Тя се стараеше гласът ѝ да остане равен — така, както правят хората, когато наистина се притесняват за теб. Не виждам никакво куче.

— Добре де. Ще ти обясня. — Много внимателно я отместих от пътя си и пак попитах Черното куче: — Какво? Какво има?

Нищо. Не знам какво очаквах — то никога не издаваше нито звук, дори и пред Тамзин, нито ѝ бе казало каквото и да било, освен да следи за появата на някой проблем. Но когато пак тръгнах (Мийна ме следваше плътно и изглеждаше уплашена), тръгна и то. Постоянно се движеше между нас и Стоакровата гора, точно както Албърт пази идиотските си овце. Не съм чак толкова тъпа, затова казах на Мийна:

— Черното куче винаги идва като поличба. Предупреждава ни да стоим далеч от гората.

Мийна спря да се взира в очите ми, сякаш бях полудяла, и се разсмя, застанала пред мен с ръце на кръста.

— И това ли беше? За това ли беше всичко? Ти просто не искаш да минем напъряко през гората и ето — *voilà!* — Черното куче идва да ни предупреди. За бога, Джени! — Тя се опитваше да изглежда сурова и строга, но не можеше да се спре да се киска. — Значи ти и Черното куче няма да влизате в гората. Тогава аз ще ви изчакам при Дървото на светкавицата. — Това беше една елша, поразена от гръм, където се отклонявахме от дъбовата гора по пътя нагоре. — Само не се бавете прекалено много, защото искам да си изпия чая. — И тя тръгна през гората, минавайки покрай Черното куче. То не се помръдна да я последва, нито да ѝ препречи пътя. Дори не погледна след нея. Гледаше само мен, а тя вече се обръщаше да види дали идвам.

Очевидно нямах никакъв избор. Очите ми срещнаха червените очи на Черното куче, аз разперих ръце, вдигнах рамене и измърморих:

— Да бе, да. Знам, знам — и последвах Мийна. Обърнах се веднъж назад и, разбира се, него вече го нямаше. Беше си свършило работата.

Понавлязох в гората по пътеката, по която беше поела Мийна. Тамзин ме беше накарала да обещаю никога да не минавам през дъбова гора след залез слънце, но все още беше доста светло. Но дъбовите гори са по-различни от боровите. Под борове става мрачно и студено, щом навлезеш в сянката им. Сред дъбовете в началото все още ти се струва, че се движиш под слънцето. За известно време. Гмуркането е същото, така съм го запомнила: топло и искрящо близо до повърхността на водата, светлината прониква през нея, но колкото по-надълбоко слизаш, толкова по-страшно става, докато се озovesh

сред леденостудена нощ и ти се струва, че тя ще е вечна. Точно така е в Стоакровата гора, след като веднъж си влязъл в нея.

Вече едва виждах как Мийна се навежда да мине под един надвиснал клон, когато забелязах червеното кепе. Само него, без лице отдолу, без тяло. Приличаше на отровна гъба... не, по-скоро на дебел червен палец, подаващ се иззад бодлив плоден храст. Изчезна толкова бързо, че дори не бях сигурна дали наистина съм го видяла. Замръзнах на място все още бях в края на гората — и повиках Мийна, но тя не ме чу.

Не мога да кажа дали второто червено кепе беше същото като първото или друго. Показа се от един изгнил пън — кървавочервено, сякаш лепкавата кръв тъкмо беше започнала да изсъхва — и изчезна. Тогава се развиках с все сила:

— Мийна! Върни се тук! Мийна!

Струваше ми се, че дъбовете поглъщат гласа ми, но след миг Мийна се показа на един завой на тясната пътечка.

— Викаш ли ме, Джени?

Изобщо не беше видяла червените кепета. Не исках да я плаша, така че понамалих децибелите.

— Върни се тук. Моля те. Сега.

Мийна се втренчи в мен.

— О, да не искаш да кажеш, че Черното куче се е появило отново? Джени, ти можеш да правиш каквото си искаш, но аз ще мина право през гората и ще изляза от другата ѝ страна. Това е положението. Наистина ще го направя.

Гърлото ми беше пресъхнало и свито, треперех; ту ме обливаше горещина, ту сякаш се потапах в леден студ.

— Мийна, ако направиш още една крачка, ще те хвана за косата и ще те извлека от там. И наистина ще го направя. Знаеш го.

Знаеше. Над рамото ѝ забелязах още едно червено кепе носеше се между клоните, бързо като катерича опашка; няма как да успееш да го разгледаш. Ужасно исках Мийна да се раздвижи, но тя си стоеше и ме гледаше, както ми се стори, часове наред. После тръгна по пътеката към мен бавно, без да каже нито дума.

— Тичай! — викнах аз, но тя никак не се разбърза. Боях се изобщо да не спре, ако настоявам повече, така че просто стоях и чаках,

докато тя стигна до мен и горделиво ме подмина. Когато косата ѝ докосна лицето ми, тя извърна глава настрани.

Преди да излезем от Стоакровата гора, се обърнах и видях едно лице. Изглеждаше като разтопен восък с цвета на сланина с изключение на топчестия червен нос. Очите бяха кръгли като на кукла и ни наблюдаваха от хралупата в едно кухо дърво с такава безцветна омраза, че аз бързо се запрепъвах след Мийна. Помня, имаше и някаква миризма навсякъде около нас — като от хладилник, който наистина има нужда от размразяване и почистване.

Мийна също видя лицето. Не си казахме нищо. Просто излязохме оттам. Когато пак погледнахме към гората, никъде не видяхме червено кепе, но клоните на дъбовете се люлееха така, сякаш там се бе разразила буря. А зад оградата, до която бяхме застанали, въздухът беше съвсем неподвижен.

С Мийна се затичахме и не намалихме темпото чак докато Стоакровата гора се изгуби от погледа ни. Никоя от нас дълго време не проговори. Слънцето залязваше бързо, но аз вече можех да стигна вкъщи и по тъмно. Най-сетне казах:

— Извинявай, че ти говорих така.

Мийна спря и се обърна с лице към мен.

— Ти знаеше, че не трябва да влизаме в гората. Нещо дойде да те предупреди — Черно куче или каквото и да е там. Опита се да ми го кажеш, но аз не те послушах.

— Първо е трудно да повярваш в такива неща. — Не можех да преценя дали още ми се сърди — с Мийна човек никога не знае, — но имах това неприятно усещане, като я гледах.

— Обаче не ми казваш откъде знаеше. От доста време вече нищо не ми каваш. — Настина ми беше ядосана, такава не я бях виждала никога — уравновесена и студена. — Говори, Джени.

Не помня какво ѝ отговорих, пък и няма значение — сигурно бих се срамувала да си спомням как съм се опитвала да се измъкна. А Мийна просто ме гледаше с онзи поглед.

— Това продължава вече месеци наред. Дори Джулиан е забелязал как се държиш. За толкова ли глупава ме мислиш, Джени?

Така най-после ѝ разказах за Тамзин.

Трябваше да ѝ кажа — отдавна се канех да го направя, като избира най-подходящия момент, — но истина е, че не го бях сторила, а

тя беше най-добрата ми приятелка и имаше пълното право да се държи така, след като се бях издънила, и да ми пили на главата с онзи безизразен, непринадлежащ на Мийна глас. Приемах всичко, без да кажа дума, без да я поглеждам, докато тя не се успокои, и тогава в тишината, надявайки се, че няма да се разплача, казах:

— Мийна, съжалявам.

— Трябваше да ми се довериш. Нямам предвид, че просто щях да запазя тайната ти... аз щях да ти повярвам. Мислиш ли, че от всички други хора само аз не съм чувала за призраци? За нощните създания? За духове, феи, разни неща, които могат да променят формата си? — Очите ѝ започнаха да светят все по-ярко и аз се уплаших, че сега тя може да се разплаче, което щеше да е още по-зле, отколкото, ако бях ревнала аз. — Ти знаеш, че аз щях да ти повярвам, Джени.

Нямах какво да кажа. Мълчахме така и двете, бяхме струни, опънати до скъсване. Искаше ми се да съм мъртва. Това беше единственият път в живота ми, когато съм пожелала такова нещо, но сега ще съм подготвена, ако пак се повтори. След това Мийна се поусмихна и набързо избърса очи с опакото на дланта си.

— Но ти тръгна след мен — рече тя. — Последва ме в гората, въпреки че беше предупредена да не го правиш. Ти ме върна.

— Ами нали не съм пълен идиот — измърморих. — Или поне не винаги.

Сега се разплакахме и двете, прегърнахме се и тръгнахме така към къщи, почти, без да говорим. Когато видяхме светлините на фермата Стауърхед, Мийна изведнъж се обърна към мен и ме попита:

— Джени, как мислиш, какво искаха те от нас, онези неща — как каза, че им викала тя?

— Дъбови хора. Мисля, че това бяха Дъбовите хора, но, по дяволите, нито ги знам какви са, нито какво биха направили. Не знам нищо за това място, Мийна. Мислех си, че зная. Напомни ми следващия път да ти кажа, когато науча.

Първия път, когато заведох Мийна в тайната стаичка на Тамзин, нея я нямаше. Бях започнала като Били Блин да се нервирам от цялото ѝ бродене насам-натам — защото вината беше моя, от мен беше

започнало всичко това, — но Мийна беше очарована от тайната ключалка и от стайчето с тъмното прозорче, а аз бях прекалено заета с обясненията си, за да се притесня кой знае колко. Но когато по-късно се промъкнахме в студиото на Тони и там също не намерихме Тамзин, тогава наистина започна да ми става зле. Продължавах да си мисля за съдията Джефрис — за Другия, каквото и да означаваше това — и за всички странни неща, казани от пуука, че съм единствената, която може да помогне. Това също го разказах на Мийна.

Ала Тамзин се появи, когато Мийна вече трябваше да си тръгва. Бяхме седнали на двойната люлка, направена от Евън, в очакване да пристигне господин Чари — и ето я изведнъж, седнала между нас на облегалката на люлката, и ми се усмихва по начин, който винаги превръщаше вътрешностите ми в шоколадов сироп.

— Мийна, тя е тук — казах аз.

Мийна се огледа наоколо, лицето ѝ бе пламнало от възмущение.

— Къде е, Джени? Покажи ми!

Посочих великодушно и ги представих:

— Господарке Тамзин Уилоби, това е скъпата ми приятелка Мийна Чари. Госпожице Мийна, имам честта да ви представя Тамзин Елспет Катрин Мария Дюбоа Уилоби от фермата Стауърхед — поклоних се и зачаках двете да се открият една друга.

Но не стана така. Тамзин тъжно поклати глава, а Мийна се взираше с широко отворени очи във всички посоки и само питаше:

— Къде е, Джени? Къде е тя?

Никога няма да забравя как звучеше гласът ѝ тогава. Като на малко момиченце, което все повече и повече се страхува, че парадът, спектакълът или купонът са започнали без него.

Тя не беше видяла Черното куче. Не виждаше и Тамзин. Не знаех какво да правя. Попитах:

— Усещаш ли аромата?

Мийна кимна. Със същия тънък глас каза:

— Знаем, че тя е тук. Само че... — и остави думите да заглъхнат. Тамзин се наведе напред и допря ръка до бузата на Мийна. Мийна зъмръзна на място, очите ѝ се уголемиха. Погледна ме и аз кимнах.

— О! — възкликна тя, но аз почти не чух възгласа ѝ. Трябваше за миг да извърна глава. Не ми се струваше уместно да я виждам в това състояние.

— Не е честно — измрънках аз. — Трябваше да си ти.

Това изведнъж върна старата Мийна.

— Какво? Защо? Защото изглеждам както трябва ли? Защото си мислиш, че изглеждам като човек, способен да вижда призраци? Трябва да спреш с това, Джени, веднага. Отразява ти се зле, а мен ме кара наистина да се чувствам кофти. Тя е избрала теб, след като никога не е разговаряла с никого, и няма нищо друго, което да говори толкова красноречиво за самата теб. Мисля, че баща ми идва.

Така беше. Мийна стана и се обърна натам, където мислеше, че седи Тамзин. Трябваше да я попреместя. Произнесе ясно:

— Сбогом. Радвам се, че говориш с моята приятелка Джени. Тя е най-добрият човек, който може да е на твоя страна, можеш да ми вярваш. — За миг млъкна и докосна бузата си. Ако можеш да ме чуеш... аз също съм на твоя страна. — После се затича да посрещне господин Чари, а ние двете с Тамзин останахме да гледаме подире ѝ.

ДВАЙСЕТ И ДВЕ

Тамзин ме нахока заради Дъбовите хора. Мислех, че Мийна наистина ме е обработила, но след думите на Тамзин разбрах, че не съм била напълно в нейната власт.

— Глупава, тъпа, дървена главо, да не си полудяла? След всичките ми предупреждения да тръгнеш през тази прокълната гора? Господарке Джени Глукстейн, какво те е прихванало? Що за облак е замъглил главата ти? Каж ми! — Имаше и много други упреци. Тя беше толкова вбесена, че загуби обичайната си прозрачност — изглеждаше също толкова истинска, колкото и Сали, когато ми викаше. Бях очарована да я гледам такава и зная, че съм изпуснала някои изключителни думи от XVII век.

Изобщо не помогна, когато казах, че съм навлязла съвсем малко в гората и само след Мийна, че не съм могла да я оставя сама, защото тя не обърна никакво внимание на предупрежденията ми. Тамзин се хвана за това.

— Изобщо не ми се оправдавай, дете — ти трябва да я пазиш от опасност. Трябвало е да я хванеш за косата още в онзи първи момент, когато е споменала, че ще тръгне през гората. — О, как се гневеше! Беше толкова прекрасна!

След малко се поуспокои (макар че си спомняше колко се е ядосала — и по каква причина — доста след като вече очаквах да е забравила). Застана пред мен и докосна бузата ми, както бе направила с Мийна.

— Джени — прошепна Тамзин, — скъпа моя господарке Джени, още ли не разбираш, че толкова ме е страх да не те загубя, колкото... — Не довърши мисълта си, а започна отначало: — Скъпа Джени, ти добре познаваш опасностите в собствения си свят, но сега се движиш и в моя и трябва да се вслушваш и в малкото, което мога да ти кажа за него. В онова, което наричате нощ, има и по-лоши неща от Дъбовите хора.

— Но на мен ми харесва. Все ми е едно какво се движи свободно в твоя свят, но той ми харесва повече от моя. Обичам да се разхождам нощем дори и когато не съм с теб, след като зная. Дори и на дневна светлина всичко е различно, защото зная.

— Не — остро възрази Тамзин, — не, не знаеш. — И пак се върнахме към това, защо не биваше да позволявам на Мийна да направи и крачка в Стоакровата гора. Но Тамзин вече не влагаше цялата си душа: започна да избледнява, пак да се появява, отново да изчезва, сякаш нещо я дърпаше между нейното време и моето — спомените я сграбчваха оттук, нещата, които искаше да ми каже, я дърпаха обратно към онзи свят. Накрая тя просто се предаде и изчезна, но дори и това не беше съвсем така — не просветна изведнъж, а за момент се поколеба — сапуненото мехурче Тамзин с пращинки, преминаващи през тъжните ѝ очи. След това не я видях дни наред.

Тази пролет обаче много често виждах пуука: никога пак лице в лице в някоя стая, а винаги от разстояние, приел формата на птица, заек, язовец, изправил се на задни лапи, млад червен елен с още неопадал от рогата кадифен мъх. Той може би не беше в състояние да помогне на Тамзин, но определено държеше фермата под око — или пък нея и мен. Според това, което ѝ бях разказала, Мийна каза, че пуукът малко ѝ напомнял Хануман, божеството маймуна: мъдър и силен, много дяволит, но винаги на страната на доброто. Аз лично не бих стигнала толкова далече — и това важи дори след стореното от него за нас, — но се радвах да го видя. Повече се радвах, отколкото съжалявах.

Нещо се бе раздвижило около фермата Стауърхед онази пролет, както беше ме предупредил Били Блин, и най-сетне и аз го усетих. Не бяха само ту появяващите се, ту изчезващи сънища за съдията Джефрис, нито пък периодичните нощни сблъсъци на господин Котак с неща, които сякаш имаха твърде много крака и никога не бяха там, когато сутрин слизах долу да преброя останалите след него тела. Дори не беше и Страшният лов, от време на време лаещ в небето, след като вече задрямвах въпреки данданията — бях започнала да ѝ свиквам. Беше Тамзин.

Тя ставаше все по-неспокойна — не я бях виждала такава преди. Сега я познавах доста добре — колкото добре може да познавате някого, умрял триста години преди вие да се родите. Обикновено знаех

къде би могла да бъде, ако не я намерех в стаята ѝ или в студиото на Тони — или говореше навън с онези букови дървета, или се беше свила в люлката на Евън с госпожица Софая Браун и вероятно и с господин Котак. От време на време ѝ харесваше да стои в кухнята, когато Сали или Евън готвеха. Не можеше да ми го обясни точно. Веднъж каза:

— Нямам усещане за миризмите, а само въображение за тях — можеш ли да разбереш това, Джени? — Не можеш. — Освен това в кухнята винаги е уютно — както за мен, така и за всеки друг. — Това вече го разбирах.

Но напоследък не знаех нито къде да я намеря, нито какво ще е настроението ѝ, когато успея да я открия. Понякога я виждах на места, където никога преди не се бях натъквала на нея: да се разхожда из нивите сред работниците на Евън или да седи на пианото на Сали, протегнала прозрачни ръце към клавишите, сякаш можеше да ги накара да се раздвижат само с волята си. Когато я заговорвах, тя най-често се обръщаше ужасена и изчезваше. Имах чувството, че ми трябват векове, за да я накарам да се върне, а тогава тя просто не ме познаваше — понякога дори по няколко дни. Веднъж дори не позна госпожица Софая Браун.

За мой ужас имах чувството, че зная какво става с нея. Тя определено не знаеше, а и нямаше смисъл да пита пуука или Били Блин — никой от тях не си правеше труда да каже нещо полезно направо. Затова поговорих с Мийна.

В това отношение спазвах обещанието си, въпреки че трайно бях усвоила навика да не казвам никому нито дума за Тамзин. Но си струваше: не само заради голото успокоение, че хвърлям всичките си страхове и смущения в нечий чужд скют, но и заради самия този някой. Казах ѝ:

— Това е заради Другия, съдията Джефрис. Били Блин продължава да ме предупреждава. Мийна, той не си е отишъл, както ми каза тя — той е някъде наблизо и колкото по-неспокойна и по-активна става тя, същото прави и той. И тя го знае или го знае наполовина и толкова се страхува, че едва успява да се овладее. Или поне аз така мисля.

Седяхме в кухнята на семейство Чари и Мийна ме учеше как се прави пилаф. Обади се през рамо:

— Мислиш, че той може да е още тук, още да остава на земята заради манията си по нея? Така ли е с призраците?

— Знам ли. Нали ти си тази, която е израснала с тях, ти ми кажи. Започвам да си мисля дали случайно тя не е била задържана тук заради някаква своя мания. Например нещо общо с Едрик, с това, което е станало с него. Не знам, Мийна.

— На юг слагат и кокосово мляко — обясни Мийна. — Майка ми не го прави така, но на мен ми харесва. Знаеш ли какво ми се иска? — Не отговорих. — Бих искала да видя онзи неин портрет.

— Веднъж вече я питах. Тя няма представа къде може да е той след толкова време. Търсила съм го няколко пъти — ако е в къщата, значи не съм го виждала. Пък и не зная с какво може да помогне. Тя казва, че художникът бил калпав.

— Ама това не е час по рисуване. Гледай сега — когато слагаш да се пържи оризът, разтъркай го с пръсти, за да се отделят зрънцата. Гледай, Джени! Аз продължавам да си мисля, че картината би могла да ни каже нещо.

И ние тръгнахме да я търсим. Дали Мийна идваше за един следобед или за уикенда, двете заедно се измъквахме и обикаляхме Имението — източното крило, западното крило, всичките три етажа, всяка проклета стая, в която можехме да влезем, включително собствената ми тоалетна — в случай че Роджър Уилوبي е смятал да крие още капелани. Нищо. Мийна предлагаше да изстържем част от по-старите портрети, да не би някой от тях да е бил нарисуван върху портрета на Тамзин, но аз се страхувах да пробваме нещо такова. Сваляхме картини от рамките им и прекарахме един цял гнусен ден в килера, ровейки се на сляпо из невероятно мръсни завеси и чаршафи и купища изгнили дрехи, които се разпадаха в момента, в който ги докоснеш. Нищо. Където и да беше портретът на Тамзин, ако все още се намираше в къщата, никога нямаше да го открием.

Но той не беше в къщата. Висеше в ресторанта на съдията Джефрис.

В никакъв случай не бих влязла вътре от чист снобизъм, така че нямаше как да разбера. Мийна беше ходила там и всъщност беше забелязала картината, но, естествено, не можеше да я познае. Никога не бих я видяла, ако Сали не беше ме завлякла в ресторанта един следобед, след като бяхме пазарували дълго време и аз изведнъж

огладнях толкова, че ми беше все едно къде ще ядем. Нямах нищо против дори и да е под знака на онзи ужасен човек с нежното лице.

Портретът висеше в един тъмен ъгъл в дъното на ресторанта, така че не го бях видяла. Забелязах го, когато тръгнах към тоалетната. Щях направо да се напишкам на място, но бях забравила какво трябваше да правя. Просто стоях вторачена в картината — нали разбирате, не я виждах, само дишах на пресекулки, бавно осъзнавайки какво е това. Защото не можеше да има два портрета: Тамзин Уилоби, деветнайсетгодишна, не изглеждаше много по-голяма от мен — може би, защото свободната бяла рокля, която носеше, ѝ беше твърде голяма, — с коса, вдигната високо в безредни къдрици — така си я спомняше, — и с очи, преизпълнени с някого, който отсъства от портрета. Не зная как го е хванал художникът, като се има предвид колко ужасен се предполага да е бил, но някак си можеше да се види Едрик в извивката на врата и в повдигането на брадичката ѝ. Свири в отсрещния ъгъл на стаята и прави неистови усилия да не се обърне и все пак се обръща...

Мина време, което ми се стори дълго като век, преди да се доберем заедно с Мийна до Дорчестър, но успяхме да организираме среща за вечеря в университета с баща ѝ. Това ни позволи да прием чай само двете в ресторанта на съдията Джефрис. Дълго стояхме пред портрета на Тамзин, без да си кажем нито дума.

— Тя наистина ли изглежда така? — гласът на Мийна беше много тих, но звънлив.

— Да, точно така. Освен понякога, когато забравя.

Продължихме да мълчим и после Мийна изведнъж се обади:

— Там има още някой.

— Какво? Не, няма. Къде?

Мийна ми го посочи. Художникът беше разположил Тамзин на стол с висока тясна облегалка, но без облегалки за ръцете. От дясната ѝ страна имаше малка масичка с отворена книга, а отляво — по-голяма маса с някаква медна или златна чаша — картината беше твърде стара и прашна, за да сме сигурни.

— Виж това. По-отблизо, Джени — каза Мийна.

На повърхността на чашата — трябваше да присвиеш очи, за да се убедиш, че това не е само мръсотия върху платното прозираше неясно лице. Само част от лице всъщност, но и това ми беше

достатъчно. Усетих, че съм притиснала устните си с ръка, макар да не можех да си спомня кога съм го направила.

— Той е на портрета — отбеляза Мийна. — Художникът го е изрисувал вътре.

Не си губих времето да викам „не, не, не е възможно, не може да бъде“. Наистина беше той. Може би художникът е решил, че това ще подобри композицията, но по-скоро го е направил за украса. А най-вероятно съдията Джефрис му е наредил да го направи. Кой би посмял да откаже? Но защо съдията — Другия — е искал да го има на портрета? Човекът може да е бил съвсем откачен, но що се отнася до Тамзин, не е правил нищо без причина. Така че с Мийна просто стояхме там, гледахме и недоумявахме, докато чаят ни изстина.

Преди да тръгнем за кафето, където трябваше да се срещнем с господин Чари, се натъкнахме на госпожа Фалоуфийлд. Винаги се сблъсках с нея по онова време. Тя живееше сама в малка ферма недалеч от нашата и отглеждаше най-вече ябълки, круши, череша и, струва ми се, орехи. Никой не можеше да си представи как се справя сама, но тя никога не наемаше хора да ѝ помагат с прибирането на реколтата, нито пък с ашладисването и торенето. Беше висока слаба жена, която можеше да е както на шейсет, така и на деветдесет и пет, кокалеста и мускулеста, без устни — просто изрязана цепнатина като на акула — и с ярки, остри сини очи. И зиме, и лете носеше джинси, дебели вълнени ризи и армейски ботуши, а на главата ѝ винаги се мъдреше нещо като руска кожена шапка. С наушници.

Не я харесвах много, но тя ме харесваше по своя изключително шантав начин. Причината беше, че навремето квичащото ѝ малко кученце, което тя винаги носеше в джоба на палтото си и което приличаше на крастав розов опосум, се бе изгубило и се бе озовало във фермата Стауърхед, а колито Албърт бе на път да го превърне в бивше куче. Албърт е много собственически настроен по отношение на територията си. Аз грабнах досадното псе, което зверски ме ухапа по пръста, и го отнесох у дома при Сали. Тя пък се обади на госпожа Фалоуфийлд, която пристигна начаса и си го прибра. Още потръпвам, като си спомня как се покатери по ръкава ѝ като мишка и се гмурна в джоба ѝ. Никога преди не бях виждала куче да прави такива неща.

— Благодаря тий — ми каза тя. — Нема да го забравя.

И наистина не забравяше. Продължаваше да се появява от време на време сред полето или стъпваше тежко по някой страничен път или дорчестърска улица — там, където мястото ѝ беше толкова, колкото и на богарт, — или минаваше през земята ни само да провери безоранната техника на Евън. По някакъв начин винаги изникваше точно навреме, за да ме спре и да ме попита как я карам в училище или как едно градско дете се справя с дорсетските ферми. Гласът ѝ съответстваше на всичко останало: звучеше като въглища, търкалящи се по улей. Но аз ѝ отговарях на въпросите колкото можех по възпитано. Винаги се държах възпитано с госпожа Фалоуфийлд.

Този път тя изгрухтя:

— Не съм тей виждала тук преди, не съм. Коя е таз?

Представих Мийна. Госпожа Фалоуфийлд бегло я огледа отгоре додолу с малките си сини очи, но не каза нищо.

— Съученички сме — обясних аз. — Ходихме да пием чай. Много хубав чай. Страхотна обстановка.

Кучето на госпожа Фалоуфийлд — или нещото, подобно на куче — подаде глава от джоба ѝ и изскимтя насреща ми. Бях спасила жалкия му животец и от този ден то ме мразеше от дън душа. Тя го почеса по главата с косматия си показалец, поклати глава и примигна кривогледо насреща ми.

— Търсели сте я — каза тя.

Не прозвуча като въпрос.

— Нея — повторих. — Да. Никога преди не бяхме виждали този портрет. Трябваше да го разгледаме за училище. — Когато ми е нервно, наистина не мога да лъжа, но пък го правя само тогава.

Госпожа Фалоуфийлд дрезгаво рече:

— Беше лошо това момиче. Семейството безкрайно страдаше заради него.

Не можех да понеса това. Не знаех, че не мога, докато не се чух да казвам:

— Не е вярно. — Мийна твърди, че съм станала бяла като платно, което нищо не променя. — Тамзин Уилоби е обичала семейството си! Никога не е сторила нищо да ги нарани! Тя е страдала и още страда и вие не знаете за какво говорите, по дяволите! — Дори не го осъзнавах, докато не видях лицето на Мийна, толкова бях бясна.

Госпожа Фалоуфийлд премълча, но се усмихна — никога не бях виждала да се усмихва и не съм сигурна дали изобщо някой е виждал, защото мускулите сякаш трябваше да се свият болезнено около устата ѝ. Но усмивката не беше зла и за миг сините очи сякаш се уголемиха. Пак си останаха толкова остри, но като че ли и малко по-големи. После тя наклони глава и каза нещо на Мийна — не на английски, — а Мийна зяпна. Госпожа Фалоуфийлд тежко влезе в ресторанта на съдията Джефрис.

— Какво каза? — попитах. — На какъв език беше?

— На тамилски. С мадраски акцент.

— Ама какво каза? — Мийна поклати глава и се усмихна на себе си точно като госпожа Фалоуфийлд.

— Ами каза „Наглеждай я“. — Аз чаках. Мийна се изчерви — тя също не можеше да лъже. — Всъщност не каза „нея“, а: „Наглеждай това дете — не бива да остава сама навън.“ Но не ти се присмиваше, сигурна съм. Имаше и нещо друго, нещо за нея.

— О, хубаво. Да вървим при баща ти тогава.

Продължавах да ходя в ресторанта на съдията Джефрис всеки път, когато бях в Дорчестър. Най-често бяхме със Сали, но тя идваше да пие чай, а аз — да разглеждам портрета на Тамзин. Стигнах дотам, че буквално познавах всяко движение на четката, сътворила този портрет — от стотиците мазки, създали светлинките в косата ѝ и всеки детайл на роклята ѝ, до онези, които бяха сложили съдията Джефрис на златната чаша завинаги да наблюдава Тамзин с меките си нежни очи. Не търсех нищо конкретно — просто чаках картината да ми каже нещо. И тя наистина ми каза нещо ужасно важно, но аз не го разбрах. Сигурно тогава не е имало как да го разбере, но продължавам да си мисля, че е трябвало.

Разбира се, Тамзин също не можеше да ми каже нищо. От рисуването на портрета си спомняше само Едрик и музиката на Едрик. Тя дори не знаеше, че съдията Джефрис го има на портрета, и аз видях как го забрави почти веднага след като ѝ казах. Мислех си дали да не заведе Тони да го види заради големите му познания по историята на Дорсет, но се отказах, реших да не рискувам с любопитството му. Що се отнася до това, да питам пуука или Били Блин... не, нямаше смисъл. Пуукът беше прав — това си е мой проблем, — моя работа. А аз няхах никаква нишка.

Времето се постопли — дори в Дорсет. В неразораните ниви на Евън никнеха пшеница и ечемик, царевица, грах и треви, нощем цъфваха плодните дървета и ние с Мийна пак започнахме да играем футбол и хокей на трева. Господин Котак сваляше първата си истинска зимна козина из цялата ми стая (в Ню Йорк никога не му е била необходима) и важно обикаляше фермата Стауърхед като Роджър Уилоби. Сали най-после се сдоби с първия си ученик по пеене във Фрамптън. Тони намери балетна школа в Дорчестър, ръководена от пенсиониран и леко алкохолизиран уелски танцьор, а лудият учен Джулиан разбра какво става, когато провеждаш експерименти, свързани с електропроводимостта на водата в мъжката тоалетна в шерборнското мъжко училище. Евън го навика за това, но то пък му носеше слава до края на срока и аз се гордеех с това, че съм му сестра.

Отново отидох да се срещна с Гай Гътри и да го попитам дали не му се струва поне малко странно това, че лицето на съдията Джефрис присъства на портрета на Тамзин Уилоби. Но той можа да ми каже само, че картината винаги е имала странна репутация — почти от създаването ѝ.

— Може би, защото е била нейна, пък тя умряла наскоро след това, или пък има нещо общо с Джефрис — днес е трудно да се каже кога се е превърнала в такава дорчестърска ценност. Във всеки случай последният Уилоби я оставил на семейство Ловел, а те я дали на ресторанта — той се изсмя — горе-долу около откриването му, доколкото си спомням.

Отбелязах, че определено не са полагали кой знае какви грижи за нея, и господин Гътри кимна в съгласие. Заговори бавно:

— Мисля, че са се страхували, без да знаят защо. Не искат да я сложат на горния етаж в покоите, а я държат в сянка, никога не я почистват и ми се струва, че ако можеха, още утре биха я дали на вехтошаря. Но това е историята на Дорсет, част от атмосферата, която продават — не могат да се насилят да се отърват от нея. Не знам дали това би ти помогнало, Джени, но наистина не знам нищо повече.

Е, от това и имах, и нямах полза. Убедих се, че имам основание да се чувствам странно пред портрета, но изобщо не се замислих защо. Така че накрая се отказах да мисля за картината, както и за ресторанта на съдията Джефрис. Никой не можеше да ми помогне освен мен самата. И тръгнах да търся Тамзин.

Все още беше студено за разходка през нощта, но нямах голям избор, ако исках да се видя с нея, каквато беше станала опака и раздражителна. Тя вече не седеше на стола си, както десетилетия наред, едновременно заспала и будна — сега наистина обитаваше Имението, обикаляше безспир наоколо, оставяше мирис на ванилия в пералнята, в Арктическият кръг или в музикалната стая на Сали; пращаше странни страшни сънища на Джулиан, а у Евън оставяше усещането, че е постоянно следван на полето от някого, когото той не иска, като се обърне, да види. Тони ми се оплакваше, че напоследък не може добре да се съсредоточи в студиото си, за да упражнява хореографията и скоковете за балетната си школа. И обвиняваше мен, което беше жива измислица.

А Сали... Сали просто ме наблюдаваше и не говореше много. Отне ми доста време да проумея, че сигурно никога не бих разбрала колко страхотна е тази жена, ако не бяхме дошли в Англия. Тя знаеше, че става нещо, познаваше ме и почти напипваше връзката. Майка ми би разбрала Тамзин по-добре от мен.

За късмет една топла майска вечер забелязах отдалеч Тамзин да се носи през царевичната нива като пране, издухано от простора. Когато изтичах да я настигна и тя се обърна с лице към мен, за момент се уплаших повече, отколкото бих се уплашила от Дъбовите хора. Тя приличаше на дрипа — сякаш я бяха дърпали кучета, откъсвайки от нея спомените ѝ за себе си. Между раменете и гърдите имаше дупки, помня, и още една под кръста... и през тях не се виждаше нищо — от другата страна нямаше нищо. Сега вече съм чувала за черните дупки, които завинаги поглъщат комети, планети и цялата светлина на вселената. По този начин си мисля за онези дупки в Тамзин.

— Коя си ти? — гласът ѝ приличаше на вятър над собствения ми гроб.

— Аз съм — изскърцах. — Тамзин, аз съм, Джени. Не помниш ли?

В началото тя изобщо не си спомни. Очите ѝ все още бяха синьозелените очи на Тамзин — май единственото неувредено нещо у нея, — но аз не бях там. Тогава ми стана двойно по-страшно — чувствах се така, сякаш ме бяха избутали в онези черни дупки и затова единственото, което успях да измисля, беше да изкрякам онези първи редчета от песента, на която я била научила сестра ѝ Мария:

*Ябълки и портокали
много сладки, много зряли
— кой ще дойде да си купи?
Кой ще дойде да си купи?*

Нищо... и после тя се върна — много, много бавно. Сега ми е трудно да го опиша. Не доби ясни очертания и плътност, когато ме разпозна, не; по-скоро малко по малко се върна предишната ѝ прозрачност, през която можеха да се видят тръбите на напоителната система и хилавите царици. Бях повече от радостна, че тя се бе върнала при мен в плът и кръв. Дупките изчезнаха, когато спомените ѝ сами ги заличиха. Щом ме погледна отново, очите ѝ ме намериха и тя се усмихна.

— Господарке Джени, колко много си пораснала, откакто се видяхме за последен път. — Изобщо не беше чак толкова отдавна, но със сигурност се чувствах малко по-голяма, откакто се втурнах подир нея. — Джени, познах ли те отначало? Трябва да ми кажеш истината.

— Не. Не веднага. — Тамзин вече кимаше в съгласие. — Какво има? Какво става с теб?

Тя не ме поглеждаше, а това беше повече, отколкото можех да понеса. Протегнах ръце към нея — нещо, което постепенно стана за нас като знак за прегръдка. Надали си спомняше, но тя също бавно протегна ръце.

— Не знам. Сега вече ми се случва често.

— Не може да няма причина. Трябва да има. Нещо става и може да е за добро. Може да означава, че се освобождаваш и че най-сетне ще можеш да се махнеш оттук, И да отидеш, където трябва. — Но го казах твърде неуверено, защото се страхувах, че наистина може да е така. Трудно е да говориш убедително, когато се надяваш нещо да не се случи. Дори ако се срамуваш от себе си.

Тамзин поклати глава.

— Щях да знам, ако беше така. Това е съвсем друго — къса се нещо, което не познавам, и всеки път се връща все по-малка част от мен, за да мога да кажа къде съм била. — Захладняваше. Прониза я лек ветрец и на мен в същото време ми замириса на нейната ванилия и на зелена царица, обвита в мъгла. — Джени, страх ме е.

— Аз ще ти помогна. Ще го направя. Ще останем заедно. Ще те наблюдавам всяка минута, така че, когато това започне да те овладява, аз ще съм тук и ще ти напомням. — Но това беше лудост и двете го знаехме. Тамзин не каза нищо. Добавих: — Днес е мой ред да приготвя вечерята.

Тръгнахме обратно към Имението, но тя изчезна още преди да излезем от царевичната нива. Повиках я по име и ми се стори, че ми отговори сред вятъра, но ако го е направила, изобщо не разбрах нито дума.

Бях доста близо до Имението — от мястото, където стоях, можех да видя светлините и двата комина, — но след изчезването на Тамзин къщата изглеждаше толкова далечна, колкото и Ню Йорк, а между мен и нея лежеше дълбоко студено море. Не се страхувах, но ми се струваше, че трябва, затова забързах крачка — не се затичах — и постоянно си повтарях, че след минута ще съм въкъщи, в топлата кухня, всички ще са близо до мен, а Сали ще се ядоса, защото съм закъсняла. Буквално скочих върху Черното куче, преди да го видя.

Сега през повечето време мога да го усетя, както правеше Тамзин. Малко прилича на това, да усетиш приближаващия дъжд един ден предварително или да си сигурен, че телефонът ще звънне. Но тогава то се появи точно пред мен, голямо като „Харли Дейвидсън“ и толкова черно, че за цвета му трябваше да има друга, истинска дума. Хората го наричат Черното куче именно защото не я знаят. Нито пещерата, нито мината, нито дъното на океана имат цвета на Черното куче.

— Разкарай се — казах. — Нямам нищо против теб, но точно сега най-малко имам нужда от още една лоша поличба. Ще ме извиниш, нали?

То се дръпна настрани, за да ми стори път, но когато продължих, тръгна покрай мен точно както бе направило при Стоакровата гора. Наистина търпението ми към мистичните създания започваше да се изчерпва и му го казах, докато пристъпваше край мен.

— И каква полза има от теб, за бога? Ходиш напред-назад да пророкуваш само беди и опасности, без изобщо да кажеш на хората от какво да се предпазват. Кому е нужно, а? Виж, аз по-скоро не искам да знам. Никаква полза няма да има от теб, ако опасността се появи ей сега веднага.

Черното куче ме гледаше с червените си очи, докато роптаех срещу него, и сякаш разбираше, но не издаде нито звук.

Съпроводи ме до входната врата, покрай люлката на Евън и градинката на Сали. Това ме накара да млъкна, защото за каквото и да ме предупреждаваше, то трябваше да е наблизо. Когато кучето спря, аз измърморих:

— И извинявай за Дъбовите хора.

То се втренчи в мен с онзи ужасен поглед, преди да се отдръпне в сянката на един навес. Господин Котак скочи оттам веднага, обърна се и изсъска насреща му, след което пристъпи към мен да се оплаче от компанията, в която се движех напоследък. Взех го в ръце и се отправих към къщата.

Бях достатъчно близо, за да чуя тракането на чинии и Джулиан, който пееше „Аз съм Хенри Осми, аз съм, аз съм“ — вината си беше моя, аз го научих, — когато някой произнесе името ми и се обърнах.

Той стоеше почти на същото място, където бе изчезнало Черното куче. Носеше същата тога и перука като на портрета — онзи на втория етаж в ресторанта. Ясно виждах лицето му на светлината от кухнята — бледо, красиво и младо. То ми се усмихваше. Гласът му беше сух шепот, точно както беше казала Тамзин — звучеше като пламнал лист хартия. Не би трябвало да съм в състояние да го чуя от това разстояние, но аз го чувах. Той каза:

— Аз съм тук. Кажи й. — После ми се поклони и изгасна направо можеше да се чуе щракването на ключа.

Тогава Сали ме извика, аз влязох в къщата и направих, каквото можах, за да помогна за приготвянето на вечерята.

Не заспах цяла нощ. Някъде между залеза на луната и изгрева на слънцето господин Котак се събуди на леглото ми, протегна се, изръмжа, отиде до прозореца, издаде онзи звук, който трябваше да означава „пригответи се да посрещнеш своя господар, който и да е той“, и се изстреля навън. Изругах, както бях чувала да го прави Тамзин, и наметнах халата си.

Хубаво, че бях будна, защото онова, което господин Котак беше притиснал към предната дясна гума на колата на Евън, беше гнусното розово кучеобразно нещо на госпожа Фалоуфийлд. То скимтеше и показваше ребешките си зъбки, а господин Котак бе навирил опашка в размисъл дали иска пържола или филе. Сграбчих го и го метнах в

къщата. После хванах и кучето на госпожа Фалоуфийлд, цапнах го по носа, когато се опита да ме ухапе, и седнах на предните стълби да я чакам. Реших, че ще се появи всеки момент.

ДВАЙСЕТ И ТРИ

Тя обаче се появи едва призори, когато почти бях готова да затворя розовия ѝ звяр в някоя от бараките за по-сигурно и да се опитам да поспя два часа. Но чух армейските ѝ ботуши да тропат по чакъла още преди да я видя и станах да я посрещна. Кучето така се мяташе в ръцете ми, усетило нейното приближаване, че трябваше да го пусна. Нещото се метна във въздуха — много по-далеч, отколкото се предполагаше, че е по силите му, — за да цопне в джоба на мъхестото ѝ вълнено палто като залък хляб в манджата. Госпожа Фалоуфийлд наведе глава и остро му каза нещо, но не чух думите.

— Не мога да разбера защо идва тук — започнах аз. — Искам да кажа, тук не познава никого. — В момента, в който го произнесох, разбрах колко тъпо е прозвучало, но госпожа Фалоуфийлд пак се усмихна с онази почти смешна усмивка, дето изглеждаше като болезнена.

— Може и да познава — изгруктя тя. — Някое пиле, овца или нещо друго. С такъв като него нивга не знаеш — той има някои доста странни приятели. — Беше се вторачила в мен, докато говореше, и човек направо можеше да се пореже на сините ѝ очи. — За втори път ми го избавяш.

Думата прозвуча странно. Не ѝ бях казала, че всъщност измъкнах домашния ѝ любимец от ноктите на господин Котак, но бях прекалено уморена да се чудя откъде знае. Вероятно с това създание винаги е така. Измърморих:

— Няма проблеми — и тръгнах обратно към Имението.

Госпожа Фалоуфийлд вървеше до мен.

— Евън е станал, ако искате да го видите. Преди малко го чух да ходи. — Тя едва ли беше разменила две думи със Сали, но очевидно ѝ харесваше да си говори с Евън за дренажи и торове.

Госпожа Фалоуфийлд поклати глава. Не каза нищо повече, докато не стигнахме до вратата. Сбогувах се с нея и тръгнах да влизам в къщата.

Тя рязко рече:

— Ела някой път у нас. На кифлички.

Не ме изчака да отговоря — просто се обърна и замарширува обратно. Гледах подире ѝ, докато изчезна от погледа ми. Не се обърна; само онова куче подаде глава от джоба ѝ и изръмжа.

Не казах на Тамзин, че съм видяла съдията Джефрис. Нямаше нужда. Тя го усещаше, както господин Котак бе усетил присъствието на розовото куче във владенията си. Но докато инстинктът на господин Котак му подсказваше да премахне всяка следа от нашественик, Тамзин бягаше. Все по-рядко можеше да бъде намерена в тайната си стая и изобщо в къщата. Когато се срещнахме за първи път, тя ми каза, че може да ходи навсякъде в границите на фермата Стауърхед. Сега подскачаше насам-натам като топка за пинг-понг или като хамстер в много голямо колело. Понякога я засичах и през повечето време тя ме познаваше, но не винаги. Черните дупки не се появиха отново — или поне аз не ги видях вече. Общо взето, изглеждаше като онази Тамзин, която тя помнеше, само малко по-... променлива. Не мога да се сетя за друга дума.

Но буквално беше загубила ума и дума от страх; не можеше да ми каже защо. Трябва да се опитате да си представите какво е това за един призрак, както се опитвах аз. Както казах, в края на краищата тя беше само това — памет, спомени, ум — и ето я сега, толкова ужасена от друг призрак или от личността, която той е бил, че дори не можеше да си спомни причината за страха си. Използвах всяка възможност, за да настоявам:

— Не е нещо, което е направил на теб, нали? А заради Едрик, нещо, свързано с Едрик. — Тамзин само клатеше глава колебливо и уморено. — Нещо, което е казал тогава. Когато си била болна, когато си спряла. Последното, което си го чула да казва — ще си го спомниш, само мисли за него.

Но истината е, че тя не можеше да мисли за това. Научих се дори да избягвам да споменавам името на този човек, защото всеки път то сякаш я пронизваше, разкъсваше я, както дорсетските бури — облаците, и след това не я виждах дни наред. Мисля, че ѝ отнемаше все повече време пак да събере старата Тамзин.

Разказах на Мийна за срещата ми със съдията Джефрис, включително как ми каза, че е дошъл за Тамзин. Мийна не се съгласи с

мен, че точно Едрик трябва да е проблемът.

— Джени, чувала ли си за принципа на Окам? Баща ми постоянно говори за този принцип — може да те подлуди с него. Това е една философска теория, която казва: първо търси най-простото решение — не прави нещо по-сложно, отколкото то трябва да е. Мисля, че правиш точно това с Тамзин. Тя се е уплашила от онзи ужасен мъж и сигурно има защо. Но ти си видяла него, не Едрик. Това няма нищо общо с Едрик.

— Може би да, а може би не. Продължавам да се чудя... как той все пак се е върнал? Пуукът каза, че призраците не се връщат, след като веднъж наистина са заминали... той как е успял? Важно е, Мийна. Знам го.

Мийна ме хвана за ръцете.

— Във всеки случай не бива да имаш нищо общо с това. Разбери го, Джени.

Бях поразена — гласът ѝ звучеше съвсем различно — като на по-възрастна, напрегнато и неприветливо.

— Трябва да ѝ помогна. Никой друг не може освен мен.

Мийна ме стисна още по-здраво.

— Как ще ѝ помогнеш? Какво смяташ да правиш? Нямах никаква представа.

— Напротив. Не мога да съм с нея постоянно. Мога само да я следя, когато обикаля фермата. Но ако мога да наблюдавам и него, стига да има някакъв начин да му хвана дирите...

— Не! — Мийна ли ме разтърси или самата тя трепереше така, че и аз го усетих? — Джени, това е като с мен и Стоакровата гора — ако трябва, този път аз наистина ще те извлека за косата. Не ми пука за Тамзин, каквото и да стане с нея — съжалявам, но това е положението. Но ми пука за теб.

За миг наистина ми хрумна откачената идея, че Мийна всъщност ме ревнува от Тамзин така, както аз бясно ревнувах, когато Тамзин беше очарована от Тони. Но това изчезна бързо и аз пак си бях аз, изчервена и непохватна както винаги. Опитах се да кажа нещо, което не би прозвучало чак толкова тъпо:

— Знам, че ще го направиш. Сигурна съм. Той е мъртъв, а аз съм жива — какво може да ми стори? Никога няма да разбере защо хората се боят от призраци. Бедната Тамзин дори не може да ме докосне.

— Тамзин не ти мисли злото — упорито заяви Мийна. — Няма да се приближаваш до него, Джени. Трябва да ми обещаеш.

— Не мога. Съжалявам.

Гледахме се една друга. Най-сетне Мийна въздъхна, съвсем-съвсем леко се усмихна и се отдръпна.

— Ами..., но само в този случай.

Ако не беше заради господин Котак, не знам какво можеше да стане. Той явно имаше същите проблеми с госпожица Софая Браун, каквито аз — с Тамзин. От време на време ги виждах заедно, понякога — нея сама, тръгнала по някоя от онези важни котешки задачи, които важат дори и за котките призраци. Но тя вече не спеше в леглото ми с господин Котак, нито се присъединяваше към нас, когато обикаляхме Имението да търсим Тамзин. И господин Котак беше потиснат и постоянно се оплакваше на висок глас. Казах му, че и на мен всичко ми върви наопаки, а той безмълвно ми отвърна, че вече го знае.

С Мийна започнахме с намерението двете някак да следим посещенията на съдията Джефрис и така да сме близо до Тамзин. Но нямаше никакъв шанс дори и след края на учебната година. Мийна прекарваше повече от времето си във фермата Стауърхед, но семейството ѝ смяташе да ходи на почивка в Котсуолд и нямаше как да се измъкне. Така или иначе тя не би могла да види съдията Джефрис, но просто беше решена да бъде до мен, когато аз го видя. Като си спомня какви сме били двете, и ми става смешно. Сега мога само да се смея.

Съдията Джефрис не можеше толкова лесно да се придвижва из фермата и това беше хубаво. Тамзин бе изживяла тук целия си кратък живот — жива или мъртва, но все пак три века, затова нямаше нещо, което тя да не помни за Стауърхед (или поне когато не се паникьосваше). Но съдията Джефрис, когато се появеше, стоеше все близо до Имението — или защото се боеше да не се изгуби, или защото знаеше, че рано или късно тя трябва да се върне. Още не разбирам точно как всъщност става с призраците.

Господин Котак знаеше. Започна да идва да ме търси денем или нощем. Изобщо не се опитваше да запази спокойствие, а с цяло гърло надаваше онези тревожни сиамски звуци, означаващи готов за бой. Тогава зарязвах всичко, измислях си някакво извинение да се измъкна и го следвах долу в мазето, из Арктическият кръг, навън до някой от

оборотите (обикновено северния) или дори в градината на Сали. По свои лични причини господин Котак се бе заел със случая.

И той винаги беше там, накъдето ме водеше господин Котак: висок и мълчалив и много повече приличащ на жив човек от Тамзин. Може да е било заради тогата и перуката (всъщност перуки — той си спомняше три или четири) или защото знаеше какво е искал жив или мъртъв, така че смъртта за него нямаше кой знае какво значение за разлика от Тамзин. Според Мийна той не знаел, че е мъртъв; в Индия имало много такива духове.

— Пристигат за вечеря и очакват да седнат на масата заедно с другите. Или си лягат в леглото със съпрузите си, защото винаги са спели там. Много е тъжно.

Но за съдията Джефрис нямаше нищо тъжно — нито по негово време, нито сега. Той гледаше да е наблизко, понякога отиваше да се разходи някъде, мърмореше си сам, но никога не проявяваше нетърпение, никога не правеше друго, освен да чака. Мисля, че нито за миг не се е притеснил, ако е стъпил в купичката за вода на Албърт или в доматената леха на Сали; според мен не забелязваше работниците във фермата, когато минаваха покрай него, нито пък Евън, Сали, Тони или Джулиан, ако беше в кухнята, когато сядахме да вечеряме. Разбира се, и никой друг никога не го видя, въпреки че Джулиан постоянно гледаше право в него и леко разтърсваше глава, сякаш около нея бръмчеше някакво насекомо. От всички и всичко в цялата скапана ферма съдията Джефрис виждаше само мен.

Дори и след всичко станало продължавам да мисля, че това бяха най-лошите моменти — когато той стоеше зад стола ми или до мен, докато миех чинии, и ми говореше с онзи негов шумолящ глас. Не че казваше нещо гадно или ужасно най-често все повтаряше и повтаряше: „Дошъл съм за нея. Кажи й.“ Но не зная как да опиша усещането, което създаваше там, до рамото ми, все едно дали говореше или не... Струва ми се, че е най-подходящо да кажа, че самото му присъствие шумолеше като гласа му — като таван, пълен с мъртви буболечки: изсъхналите телца на мухите в дрипави паяжини, все още полюшващи се на прозореца; прашни останки от купища безименни нещица на пода, хрущящи под краката ти, когато ги настъпиш. Съдията Джефрис не просто звучеше така. Той беше това.

Не можех да му кажа нищо, ако наоколо имаше хора, освен това през повечето време не бих могла да произнеса нито една дума дори и да искам. Но веднъж, когато бях сама (чаках Джулиан пред южния обор за урок по крикет), го видях да идва към мен през младата трева — както го бях сънувала и се събуждах в прегръдките на Сали. Сега се случваше наистина и всичко в мен искаше да побягна, но беше и смешно, защото господин Котак наперено пристъпваше до него и се чувстваше също такъв професионалист като Албърт, когато е обиколил всичките си овце. Съдията Джефрис не му обръщаше внимание.

Заговорих първа — още се гордея с това.

— Няма да я намериш. Но дори и да я намериш, не можеш да я докоснеш. Нищо не можеш да й направиш. — Гласът ми поизтъня накрая, но иначе всичко излезе страхотно.

Съдията Джефрис ми се усмихна. Имаше уморена, сериозна, внимателна усмивка, сякаш наистина обмисляше, каквото бях казала. Тони ми бе разказвал, че много хора от Дорсет, съдени по време на Кървавите процеси, искрено са вярвали, че той разбира тяхната невинност и ще ги освободи.

— Тя ще дойде при мен.

— О, не, няма — възразих му. — Никога. — Гласът ми още трепереше, но думите бяха ясни. Вдигнах господин Котак и го притиснах към гърдите си, защото се бях разтреперала.

Съдията Джефрис продължи:

— Тя ми принадлежи. Откакто за първи път изрекох името ѝ и се наведох над дланта ѝ... Откакто за първи път очите ни се целунаха над масата в дома на баща ѝ. — Не си бях представяла, че той може да говори така. — От този миг нататък тя беше моя. Знаеше го и тогава, и сега. Тя ще дойде.

Господин Котак изръмжа в прегръдките ми. Помислих си, че съм го стиснала твърде силно, но когато поотпуснах хватката си, той продължи да гледа кръвнишки съдията Джефрис и да издава звук като мелачка за боклук. Съдията Джефрис присви устни, произнесе подигравателно „пис-пис“ и отново се усмихна.

— И нейната котка не ме обичаше. Веднъж това много ме натъжи.

— Натъжило ли? — възкликнах аз. — Нещо да те е натъжило? Теб? Не мога да повярвам!

Кискането на съдията Джефрис приличаше на ахкащото съскане на стария ни парен радиатор на Западна осемдесет и трета улица.

— Да, със сигурност, защото това окаяно създание имаше повече влияние над Тамзин Уилоби от всичките нравоучения на слабоумния ѝ, влюбен в Монмаут баща. Хранех известни надежди, че тази котка може да ме направи скъп на господарката си, като ми се умилква, но тя така откровено демонстрираше презрение, че аз с най-сърдечно удоволствие реших да я науча да плува в деня след погребението. Тя се оказа лоша ученичка, но няма значение. Тамзин Уилоби вече ми принадлежеше, също както онзи звяр принадлежеше на нея.

— Тя е обичала Едрик Дейвис — казах. — А теб те е мразела с цялото си сърце, знай го.

Това успя да го засегне — само за секунда, но гледката си струваше. Красивото мъртво лице се разтресе от гърчове, все едно го беше ударила тътреща се по пътя кола, загубила управление.

— Този проклет уелски разбойник! Този престорен измамник, този мошеник и любител на бунтовници! Христе Боже, само като го видех — как седи и гледа ден след ден, как прилага долните си магии върху възприемчивата ѝ невинност! Сто пъти — хиляда пъти! — о, колко трудно беше да се въздържа да не скоча от стола и да го удуша на място там, както чука по клавишите, върти глава настрани и я гледа, гледа...

Тони казва, че когато се разпалвал в съда, му излизала пяна на устата. Според мен това не можеше да се случи на призрак, но не ми се искаше да се убеждавам нагледно.

— Те са се обичали — заявих. — Искали да се оженят.

Яростта му утихна и той се втренчи в мен по нов начин — наистина ме виждаше. Лицето му се отпусна и отново прие предишното нежно, търпеливо, почти крехко изражение.

— Да се оженят ли казваш? Боже мили, тоя разбойник щеше да я предаде и изостави още на първите десет мили! Но тя беше най-чистото и невинно създание, моята Тамзин. — Щом произнесе името ѝ с този глас, стомахът ми се сви на топка. Какво знае един сияен ангел за примките и уловките на такъв безнравствен негодник? Още три века бих благославял името на Всемогъщия и още три, че можех да ѝ предложи почтена любов и брак, какъвто никое бързо издигнало се търговско семейство не смееше и да си представи. Що се отнася до

господин Дейвис, той избяга пред мен, както демоните бягат от лицето на възкръсналия Христос. В последния й миг й го казах. Тя издъхна в ръцете ми мирно, със знанието, че е пречистена и свободна.

И тук идва още един от онези мигове, за които си мисля, че би било по-добре да не бях си обещавала да записвам честно. Защото много ме е срам да призная, че тогава — само за миг — му повярвах, макар и да знаех що за човек е. Или може би повярвах, че наистина е обичал Тамзин — или поне че искрено си е вярвал. Никога не бях срещала човек като него. Той абсолютно не беше мой тип, това е.

Но той мигом ме разубеди. Постоянно поддържаше малко разстояние помежду ни, като, че не искаше да се приближава твърде много до господин Котак, но аз му възразих:

— Не, тя не е намерила покой и никога няма да го намери, докато не разбере какво е станало с Едрик!

Тогава той направи две дълги плаващи крачки и изведнъж се извиси над мен, шумолейки. Лицето му се замъгли, очертанията му се размиха, а очите му се нажежиха до бяло. Опитах се да се отдръпна, но бях като вцепенена.

— Пак ти казвам, Едрик Дейвис изчезна — заяви съдията Джефрис. — Бунтовник, съблазнител, уелски предател на богопомазания си крал! Тамзин Уилوبي вече нямаше защо да се страхува, че този негодник ще се завърне. Аз се погрижих за това. — Беше застанал толкова близо до мен, че усещах как помежду ни въздухът пращи от статично електричество. Не виждах искри, но бях чела някъде, че такива неща стават между призраци и хора, макар никога да не ставаше с Тамзин. Гласът на съдията Джефрис беше съвсем притихнал. Когато се срещнахме за последен път с Едрик Дейвис, аз бях дарен с голяма сила. Аз бях недостойният инструмент на Всемогъщия, на мен се падна скромната чест да му докарам такава участ, от която не биха могли да го отърват и всичките светци заедно. Оттам, закъдето замина Едрик Дейвис, връщане няма.

Хората пишат и говорят как им настръхват косите, замират сърцата, как кръвта им се смръзва във вените. Дотогава не знаех какво означава всичко това, но то ми се случи изведнъж. Докато той изговори две последователни думи, ми стана толкова студено, че дъхът ми спря, а устата ми пресъхна и усетих метален вкус. Съдията Джефрис ме погледна отвисоко като от сивата следобедна луна.

— Тя го знае.

— Не — възразих. — О, не. Тамзин Уилоби не знае нищичко за съдбата на Едрик Дейвис. Нищичко!

Видях Джулиан да тича покрай северния обор, натоварен с бухалки и топки за крикет. Искаше и двамата да носим бели фланелки, но аз го заплаших, че ще се откажа от уроците, а Джулиан страшно обича да учи разни хора на разни неща. Повторих много високо:

— Тя не знае. Ти си лъжец.

На него това не му хареса. Той се наведе над мен, лицето му отново се размаза и разми, а звукът, излязъл от устата му, не приличаше на думи. Краката ми се превърнаха в пружини — не ми идва наум по-подходящ начин да ви го опиша. За малко да тупна по задник на земята, отначало виждах Джулиан през него, а после остана само Джулиан, втренчил в мене ония невъзможни сиви очи.

— Джени, ама че странно изглеждащ! Добре ли си?

— Да. Да, добре съм — но гласът ми прозвуча странно дори и на самата мен.

— Защото, ако не си добре, можем да потренираме по-късно — предложи той. — Джени, какво има? Какво е станало?

Братчето ми, милото.

Дори не го отпратих.

— Джулиан, зарежи, съвсем съм си добре, само дето току що гъска ми мина път. Я ми покажи пак какво е „силна ниска топка“.

Времето се стопли, безоранните посеви на Евън избуяха и добиха по-добър вид, отколкото се очакваше. Новата царевица растеше, новите кладенци изпомпваха много повече вода от старите, а семейство Ловел бяха щастливи като птички Божии. О, да, и „маларийното блато“ в горните ливади най-сетне пресъхна — вероятно за първи път, откакто съществуваше. Сега там Евън е засадил крушови дървета.

Но се случваха и други неща, за които имахме представа само ние с господин Котак. (Както и госпожица Софая Браун — няма начин и тя да не е знаела.) Не може да има два призрака по на три века на едно място, без нещата да се разбъркат, без сегиз-тогиз някоя врата да не се отвори широко. А онова, което изскачаше, вече не бяха само

дорсетските нощни твари и офейкващите спаринг-партньори на господин Котак. Вече преминавахме към друг, съвсем различен клас страхотии.

Първите не бяха призраци — освен ако цели сцени, цели пейзажи можеха да са призрочни или да имат призраци. Една сутрин миехме чиниите със Сали и спорехме лениво кой играе в този или онзи стар филм, когато изведнъж господин Котак скочи на рамото ми, заби нокти в него и кухнята се изпълни с... хълмове, за бога. Сали не забеляза нищичко, което беше чудесно, защото около нея край мивката се бяха скупчили сенчести дъбове, в сравнение с които Стоакровата гора приличаше на ферма за коледни елхички. Накъдето и да се обърнеш — с господин Котак, здраво залепнал за врата ми, се натъквах на огромни варовикови склонове и ниски брегове, всичките разкривени и издигащи се към тавана. До един прозрачни, разбира се, прозирни като копринените шалове на Мийна, които леко се вълнуваха, когато Сали или аз минавахме през тях, сякаш преминавахме пред диапроектор. Никаква орна земя, никакви животни и хора. Само хълмове.

Така се започна, но не остана дълго толкова безобидно. Някои от миражите така си и останаха призрочни, по-тънки дори от Тамзин, но други изглеждаха толкова истински, че постоянно отскачах встрани, за да не се сурна по някой хълм, заравнен от някой Уилоби, или да се сблъскам с огромните стари скални блокове, издигащи се сред царевичната нива или сред пасището на овцете. В къщата всъщност всичко това беше смешно най-вече, защото бях единственият човек, който усещаше, че става нещо необичайно. Веднъж забравих и предупредих Тони за благостия и обрасъл с водни треви вир точно наред лъскавия под на студиото му. Друг път заставах на прага на музикалната стая и мигах, без да влизам, докато Сали не се подразни. Но аз не можех да я видя заради каменистите поля или дивите гори помежду ни.

Навън, под обичайното небе на Дорсет (обикновено ветровито и сиво-люляково, без значение пролет ли е или не)... навън беше друго. Навън през повечето време не можех да бъда сигурна къде и кога се намирам. Някои сутрини излизах от къщата и всички бараки и външни постройки бяха изчезнали — всичко освен самото имение. Не беше останало друго освен хълмове тук, тъмнозелен дол там и може би

дивечова пътека помежду им. Не ми оставаше нищо, освен да не се отдалечавам от къщата, докато миражите не се разтворят, а винаги ставаше така, рано или късно. Беше почти като да си съдията Джефрис, но от другата страна — и двамата се бяхме вкопчили в Имението като в единствената истина сред свят на трескави бълнувания. Това беше най-близкото до проумяване, което постигнах по отношение на него.

Постоянно ги наричам миражи, сънища, сенки, но те бяха нещо повече и още тогава го знаех. Мийна също знаеше, макар и да не можеше да ги види.

— Това са посещения — каза ми тя — и според мен са съвсем реални. Но реални не тук, а в своето време и пространство, което все още съществува някъде. — Тя ме попита дали я разбирам и аз казах, че може би трябва да си индуист. Тя ми възрази, че не трябвало, но щяло да ми е от помощ, ако съм чела една книга от някой си Дън. Не бях я чела и Мийна каза, че в такъв случай трябва да приема на доверие обяснението на една индуистка за ставащото. — Ама моля те!

— Според мен онова, което виждаш, е фермата Стауърхед, преди да стане фермата Стауърхед — заяви тя. — Далеч-далеч преди Томас Харди и Уилям Барнс, далеч преди Роджър Уилоби да се премести тук от Бристъл. Преди саксите, преди римляните, преди тук да възникнат ферми, преди изобщо тук да са живели хора. Това по някакъв начин се разгръща пред теб, все едно прожектираш филм наобратно...

— Не го прожектирам аз — прекъснах я. — Той го прави, не аз, там е цялата работа. Той го предизвиква с присъствието си. — После й разказах какво е казал пуукът — че присъствието на Тамзин в имението и това, че разговаря с мен, е нередно.

Мийна слушаше и кимаше.

— Да. Да, същото мислят повечето хора за прераждането. Мислят, че ако си лош, ще се върнеш на света като змия, червей, хлебарка, но не става така, така не може. Не можеш да се върнеш назад, независимо дали си индуист или не — така светът може да се разнищи. Да, Джени, разбирам.

— Явно повече от мен. Аз знам, само че така не може да продължава. Какво ще стане, когато вземат да се появяват и хора? — Мийна не знаеше. — И още нещо ще ти кажа — додадох аз. — Тези посещения или както и да ги наречем, всеки път стават все по-плътни.

Все още мога да вървя през тях, но когато вече няма да мога, тогава какво? Мийна, дали седемнайсети век не се завръща наистина и завинаги? Навсякъде, а не само тук?

— Не — възрази Мийна. — Абсолютно и категорично не. Не е възможно. — Тя хвана ръцете ми, стисна ги силно и това ми подейства успокояващо, но изражението на лицето ѝ никак не ми помогна да се почувствам по-добре. Тази нощ тя остана да спи при мен, но не искаше и да чуе за обраслата с хрусталак пустош, пепеляво-пурпурна, покрита с треви и пирен, която плаваше из стаята ми като Мери Попинс, докато лежахме будни и си говорехме за момчета. Не знам дали беше заспала, но след малко престанах да чувам гласа ѝ. Лежах, прегърнала господин Котак, усещах леглото си под мен, но бях вперила поглед в хилядолетното небе, което не можеше да е там, и усещах мириса на дъжд, паднал преди хиляда години.

Семейство Ловел имаха син, който беше горе-долу на моите години. Разбрах го чак когато стана твърде късно.

Казваше се Колин. Един следобед дойде заедно с други от семейството да досаждат на Евън за износ или нещо такова. Колин изглеждаше като чувал с картофи, кожата му беше по-зле и от моята, бръмчеше като комар и се прицели в мен като ракета с топлинно насочване. Джулиан случайно-нарочно го цапна с чук за крокет. Дори и Тони излезе от студиото си да го изгледа лошо и безмълвно. Тони има такъв лош поглед, че излюпва боята с него от петдесет метра, но Колин изобщо не забеляза. Носът му душеше, както би се изразила Марта следваше ме по петите, където и да отидех във фермата, и на мен не ми оставаше нищичко, освен да се държа любезно с него. В известен смисъл беше забавно да се чувстваш като сирена, но точно тогава не ми беше до това. Светът на фермата Стауърхед постоянно се местеше около мен. Прекосяването на една ечемичена нива приличаше на опит да намериш мястото си в кино, където е тъмно като в рог и единствената светлина идва от екрана, а по теб трепкат лица и пейзажи и трябва да застанеш на едно място и да изчакаш очите ти да се приспособят. А и докато Колин Ловел се влачеше подире ми, цял ден не можах и за миг да спра на едно място. И точно затова се натресохме право на „агънцата на Кърк“.

Не, нека бъда честна, Колин не беше виновен. От няколко дни насам бях започнала да мяркам и хора сред пейзажите, но не казах на

Мийна. Виждах ги най-често от разстояние или подкарваха овце и крави по несъществуващи вече пътища, или се влачеха в дъжда на уморени групички от по двама-трима. Още не бях виждала истински лица и не бях чула гласове. Не исках да чувам гласове.

Ето какво се случи: показвах на Колин новата орехова градина, а той се преструваше, че разбира от ашладисване много повече, отколкото разбираше всъщност — много се стараеше да ме впечатли, — и изведнъж, преди да е изминала една минута, цялата градина сякаш отлетя. Стояхме на пътека както ми се стори, на същата онази пътека, по която се бях разхождала с Тамзин и така и не я намерих после. Същата пътека, на която тя си спомняше, че е чакала пред погледа ѝ да се появят задаващите се по главния път карети. Беше мъгливо и студено и навсякъде около нас се движеха грамадни безформени фигури, които ме караха да се притискам към Колин. На него това му хареса, защото го взе за проява на дружелюбие, но аз бях твърде уплашена, че да му кажа да се разкара, защото знаех какви са тези същества. Това бяха мъже, яхнали огромни коне, и дори и през мъглата виждах, че са облечени в алени дрехи и носят сребристи шлемове с пера и чизми като на пирати. Приличаха на войници.

Колин ми обясняваше колко различни видове лешници имало и защо английските лешници били най-добрите, но аз чувах как войниците разговарят помежду си. Гласовете им сякаш идваха много отдалеч, но и гласът на Колин също звучеше така. Бяха плътни и тънки едновременно и променени, сякаш лентата влачеше, но различавах повечето думи. Говореха за бунтовниците.

— Седжмур, седмицата след Седжмур... ех, де да беше видял полковника тогава. Обеси стотина от тях на пазара в Бриджуотър — практически със собствените си ръце ги закачи на въжето...

— Кодсо, ти ли ми ги разправяш тия? Ти не беше с него в Танджърс...

— Аха, Танджърс. Нямаше го там проклетия епископ Мюз да дърдори за невинност и да го принуждава да щади живота на подобна измет...

— Бесилки на всеки три мили — на всеки три мили бесилки, дръвник и казан с катран и ще видите как тая страна бързо-бързо ще утихне...

— Джени? Джени, ти знаеш ли, че вашите американски орехи пекан са от същото семейство като лешниците?

Избухнах. Забравих къде се намирам. Изсъсках му:

— Колин, млъкни! Не знаеш ли кои са тези?!

Невероятно, като се замислиш, но никога никой не беше гледал на мен като на ненормална. Така де, като се замислиш наистина, вече трябваше да са го сторили десетки хора. Спомням си само Колин, зяпнал насреща ми, който се дърпаше назад и съвсем откровено очакваше да ми потекат лигите, да ми избие пяна около устата и да го заръфам за гърлото. Май с него ще си остана.

— Джени, за какво говориш? — възкликна той. — Това са просто орехи!

Орехи бяха и аз си знаех. Знаех го, това се опитвам да ви обясня. Но знаех и кои са войниците също толкова добре, колкото и какво зрее по дърветата. Тони ми беше разказал всичко за драгуните на полковник Кърк — „агънцата на Кърк“, както се наричали сами. И това не беше нещо, което забравяш веднага след като мине контролното по история. „Агънцата на Кърк“ бяха военният еквивалент на съдията Джефрис, линчуваща тълпа в униформа. Съдии, съдебни заседатели и езекутори — целият екип, и дори не било нужно да слагат перуки. Когато си представях как хора като тях са вилнели из Колониите един век по-късно... не мисля, че някога пак ще се гордея отново с това, че съм американка.

Колин продължаваше да отстъпва назад.

— Какво гледаш, Джени? Какви „тези“... за какво говориш? Джени, тук няма никой!

— О, напротив, има. И те също ни чуват, така че, за бога, затваряй си устата! — Казах му го само за да го накарам да млъкне. Не мислех, че бандата на Кърк наистина може да ни чуе чак от 1685 година, но трима от драгуните на мига дръпнаха поводите на конете си и погледнаха право към нас. Единият беше с едно синьо и едно кафяво око. Вторият имаше белег, минаващ от ъгъла на устата до лявото ухо. Третият беше най-красивият мъж, който бях виждала досега, с изключение на устата, която също приличаше на белег, тънък и бял, безкръвен процеп. Ако някога отново видя тези лица, веднага ще ги позная.

— Гласове — каза драгунът с белега. — Чух ги.

Красивият възрази:

— Корнет Симънс, вие сте пиян като свиня. — Устните му почти не помръднаха.

Колин се провикна:

— Джени, връщам се в къщата. И без това май татко си тръгва.

— Ето! — възкликна корнет Симънс. — Ето там, до пъна! Чух глас, да му се не види — истина ви казвам!

Там, където бях застанала, нямаше никакъв пън, но той ме гледаше право в очите. Неговите очи бяха изменчиво сини той беше пиян през седемнайсети век, докато преследваше бунтовници по пътя за Йовил. Мигаше и клатеше глава... но ме видя, знам, че ме видя.

Драгунът с различните очи изведнъж се разсмя — кратък картечен откос. Прозвуча по-близо и ясно от другите двама, не зная защо.

— Призраци. Призраци чуваш, Симънс — каза той, — и защо не? Страната е пълна с призраци — полковникът я напълни.

— Да, тъй ще да е — потвърди красивият. — Призраци. Стегни се, корнет Симънс. Тази вечер имаме работа в Йовил, а после и в Тонтън. Стегни се.

Той не повиши глас, но последните две думи изпращаха през три века като трошачи се кости. Драгунът с белега се подвоуми, после обърна коня и последва другите, които вече препускаха в мъглата. Но в последния миг изправи коня на задни крака, като циркаджия, и препусна към мен, стиснал дръжката на меча си. Все още чувам тихото жужене на меча, докато излизаше от ножницата. Зад него красивият изкрещя нещо — като че ли наистина се беше ядосал.

Стоях неподвижно и го гледах как се приближава към мен. Божичко, докато го пиша, си спомням такива подробности, каквито не съм разказвала дори на Мийна — спечената кръв по мустаците му, лигите от устата на коня му, проблясъка на слънчевите лъчи по острието на меча му, смешния плътен жужащ звук, който изскочи от гърлото му в мига, когато сабята съсече моето гърло. Не, нищичко не почувствах, макар че трънките зад мен засвистяха и зашумоляха, но може би хората, които е убивал по същия начин през 1685 или друга година, също не са усещали нищо. После той отново обърна коня, още веднъж се втрени право в мен, пак замахна с меча, прибора го и

препусна подир останалите „агънца“, подсвирквайки шумно през зъби. Чух някой да му крещи, но вече не виждах останалите.

Стоях неподвижно на мястото си, ореховата градина бавно изплуваше отново около мен, а аз треперех. Колин отдавна си беше отишъл и вече сигурно разправяше на всички от семейство Ловел, че съм тежък случай на ненормалност, и много добре го разбирах. Да виждам Тамзин, да разговарям с нея, да имам чувства към нея... това наистина може да се нарече особен случай. Това важи дори и за съдията Джефрис поне аз бих могла да го нарека така. Но да срещна драгуните на Кърк на път, който само един призрак си спомня, и да повярвам, че единият ме е видял и дори се е опитал да ме убие — не, това никога не го разказах дори на Мийна. Не съм го разказвала на никого досега.

Господин Котак се изниза от един храст — от същите трънки, които бе разлюляла сабята на корнет Симънс. Отиде с вдървената си франкенщайновска походка до мястото, където стояха конете на драгуните. Където щяха да стоят, ако старият път наистина беше там. Подуши земята много внимателно, после започна да рови усилено със задни крака, сякаш започваше да си прави дупки. И тогава разбрах, че наистина съм видяла всичко онова. Когато се върна при мен, аз го вдигнах и му казах:

— Благодаря ти. Последните десетина минути бяха ужасни.

Сложих го на рамото си и тръгнахме обратно през ореховата градина. Опитвах се да мисля за нещо приятно и разумно, което да кажа на семейство Ловел, ако още не са си тръгнали. Изведнъж господин Котак се вцепени, плю, вкопчи се в мен (после дясното ми рамо два дена приличаше на мишена за стрелички) и издаде съвсем нов звук, все едно моторна резачка реже мокро дърво. Представа нямах, че може да издава такива звуци.

Обърнах се да видя срещу какво се е настървил така и успях да мярна малката розова кучеподобна твар на госпожа Фалоуфийлд да бяга от нас сред дърветата. На господин Котак ужасно му се щеше да скочи на земята, да ръфа и дере, но нямаше да му го позволя.

— Стига, остави го на мира — казах му. — И без това си имаме достатъчно неприятности.

Но господин Котак мрънка чак докато се прибрахме.

ДВАЙСЕТ И ЧЕТИРИ

Това лято Сали стана музикален директор на женския хор от Йовил. Това ми хареса, защото обикновено ходех с нея и докато тя работеше, гостувах на Мийна. А на Мийна също ѝ харесваше, понеже тя знае доста повече от мен за ония парчета на Бърд, Бах и Доуланд, които пееха в хора, а пък аз съм отраснала с тях. Според Мийна майка ми е най-добрата пианистка на юг от Хоровиц и това ласкае Сали; кой не би се поласкал? Не ревнувам, като ги гледам заедно, но понякога ми се иска да можех да разбирам музиката на майка ми — наистина да я разбирам, дълбоко, както я разбира най-добрата ми приятелка. Веднъж разговарях за това с Тамзин.

— Сигурно не е възможно, като става въпрос за майка ти — казах.

Тамзин се усмихна. Никой никога не ми се е усмихвал така, както ми се усмихваше Тамзин.

— Скъпа господарке Джени, моята майка беше градинарка, каквато Дорсет не беше виждал. Нямаше цвете, местно или чуждоземно, издръжливо или нежно, което да не е цъфнало в ръцете ѝ. Нашите хора се кълнях, че градините на ескуайър Уилоби цъфтят така, защото дори и най-деликатното и своенравно цветче обожава майка ми и би разцъфнало дори и посред дълбока зима, за да ѝ угоди. Но с мен никога не е било така — аз доста се възхищавах на цветята, но между нас нямаше близост, нямаше връзка. И това много ме измъчваше — о, не заради мен, нито дори заради горкичките цветенца, чиито листенца опадваха и те повяхваха още в мига, когато ги погледнех, а защото толкова, толкова исках да разбера истината за радостта на майка ми в нейната градина. Но не можех, Джени. Можех само да гледам, да се дивя и възхищавам.

— Сигурно. Но аз искам само да...

Лицето на Тамзин се промени и се приближи до моето. Видях го толкова близо, колкото не бях го виждала от първата ни среща.

— Дете, никога не ми говори за желаниа — рече ми тя и прекрати разговора.

Както и да е, двете с Мийна прекарвахме много повече време на хоровите репетиции, отколкото ми се щеше, свити на сгъваеми столове от гол метал в дъното на залата, докато Сали караше ония жени да пеят четири такта от някоя кантата отново и отново, и после пак отново. Честно разказах на Мийна всичко, каквото можех, не премълчах много неща освен ония, които според мен щяха да я разтревожат. Тя ме изслуша внимателно и сподели колко много я притеснява това.

— Сега си ти сама срещу него — каза ми тя една вечер. Вече не става дума само да помогнеш на Тамзин, нали? Ти си срещу него и това ми е страшно неприятно, Джени.

— Някъде четох как каубоите са хващали диви коне — започнах да разказвам аз. — Вървели бавно подире им — ден след ден. И така дни наред. След време конете толкова се наплашвали и обърквали, че накрая просто спирали, докато мъжете ги настигнат. Точно така постъпва той с Тамзин. Чака, докато тя се предаде и отиде при него. Той ми го каза.

— Но тя няма да го направи — възрази Мийна. — През цялото това време не я е видял нито веднъж. Тя може да се скрие от него, има на разположение цялата ферма...

— Той не може да чака вечно. А и тя не може да издържи вечно. Започвам да разбирам по малко, Мийна, както ми каза пуукът. Картичката е ясна — напъхал се е в онзи неин портрет и според мен това някак си ги свързва, ето защо той е успял да се задържи тук или да се върне, няма значение кое от двете. Или може би, защото тя не си е тръгнала, когато е трябвало — може би това му е оставило отворена вратичка, както каза пуукът. Какво ли би се случило, ако той беше откраднал портрета и просто би го унищожил? Може би толкова малко, е нужно, за да бъде освободена тя.

— И той също, а? — На това нямах отговор. — Освен това Едрик Дейвис също е на онази картина — в лицето, в очите ѝ. Не е нарисован, но е там. Какво ли ще стане с него където и да се намира?

— Не зная — отвърнах. — Не зная изобщо как стават всички тези работи. — Поумълчахме се и слушахме как Сали се опитва да накара своите сопрани да пеят в тон. После продължих:

— Пуукът ми рече, че Страшният лов ще ми каже каквото трябва да знам. Как да поиска човек съвет от Страшния лов?

— Прати им писмо по електронната поща — предложи Мийна.
— Или по факса.

Страшният лов не беше минавал над Стауърхед от седмици, почти, откакто не бях виждала Тамзин. Ловът най-често се чува през есента и зимата, през пролетта почти не се появява. Попитах Гай Гътри защо, той ме погледна над очилата и рече:

— Мнозина ще ти кажат, че се явява, след като гъските отлетят на юг, между техния полет и воя на зимните бури...

— Да — прекъснах го. — Дори и Евън мисли така.

Господин Гътри се усмихна.

— Но не и ти. А какво мисля аз ли? — Не каза нищо, докато чаят не стана готов. Той прави чай, както Евън си роши косата, а господин Чари си играе с пурите, които най-често забравя да запали. — Е, ако размишлявах повече над тези неща, предполагам, щях да си мисля, че навсякъде хората умират най-вече през студените месеци, когато умира и годината и че може би Страшният лов точно тогава има най-богат избор от клетки души, които да преследва в небето. Може би напролет отиват да ги търсят в другото полукълбо. Струва ми се, че не са известни много неща за Страшния лов.

— Дали те...? Сами ли действат или някой...? — попитах.

— Да ги насочва? Виж, и това не мога да ти кажа със сигурност, нито пък как избират плячката си. Някои твърдят, че техен господар е дяволът — в Корнуол ги наричат Дяволската глутница — и че можеш да се скриеш от тях, като се молиш в черква. Други твърдят, че погнат ли те, никакви светилища не могат да те спасят. Жив или мъртъв, грешник или праведник, убежище няма. — Той свали очилата си, наведе се напред и започна да чеше Клем зад ушите, но старите му сини очи се бяха втренчили в мен като тези на корнет Симънс. — Защо питаш, Джени?

Май му казах, че работя по фолклорен Проект за училище. Не само не ме бива да лъжа, но и измислям прекалено сложни лъжи. Според мен той нито за миг не ми повярва. Но точно преди да си тръгна, рече:

— Има и едно друго вярване, свързано с Лова. Попадал съм на него само няколко пъти, и то само тук, в Дорсет. Приема се, че те могат

да бъдат призовани — извикани на земята и насъскани да гонят до смърт някоя жертва — от някого, който знае нужното заклинание и притежава необходимата сила на личностното присъствие, за да успее. Но е рисковано да се опитва, както можеш да си представиш, а и преследването продължава само една нощ, така че остава някакъв шанс за бягство. Не зная дали ще искаш обаче да се занимаваш с това за твоя проект.

След тези думи и онова, което ми бе казал пуукът за Страшния лов, усетих, че се оглеждам и отслушвам за тях, както се, оглеждах през цялото време за Тамзин и почти със същия резултат. Единственото, което ме уверяваше, че тя и госпожица Софая Браун не са изчезнали завинаги, беше, че и съдията Джефрис беше наоколо. Виждах го най-често сутрин и на мръкване и винаги край Имението. Изглеждаше толкова плътен, че на пръв поглед можеше да се сбърка с обикновен човек, ала не хвърляше сянка и беше неподвижен. Очакваше Тамзин така, както никой човек не би я очаквал. Вече не ми говореше, но понякога погледите ни се срещаха отдалеч и търпеливата-претърпелива омраза в него ме блъсваше в гърдите. Той можеше и да е по-мъртъв от мъртвите, но омразата му беше по-жива и от мен.

Един ден в средата на август, когато в Дорсет е най-горещо и горките овце си правят сянка една на друга, ние с Джулиан бяхме на пасището. Той се опитваше да научи Албърт да носи пръчка (Албърт не прави обичайните кучешки номера), а аз лежах по гръб, както винаги, с притворени очи и се опитвах да не мисля за нищо друго освен за двете сини пеперудки, които се канеха да кацнат на челото ми. После те изчезнаха и пред погледа ми се изпречи госпожа Фалоуфийлд. От такъв ъгъл никой не изглежда добре, а камо ли кокалеста старица с огромна кожена шапка и без устни. Тя каза само:

— Кифли. Пет минути. Доведи момчето — и продължи нататък с обичайната си походка, все едно проправя пъртина през снега.

Джулиан никога не беше виждал госпожа Фалоуфийлд. Той я гледаше как се отдалечава и когато му обясних коя е, попита дали съществува и господин Фалоуфийлд. Отвърнах му, че според мен не, и Джулиан рече:

— Бас ловя, че го е изяла. Обзалагам се, че точно така е станало. — Но той е луд по кифлите и затова ме дръпна да стана и ме повлече

подире ѝ. Не стигнахме за пет минути не е възможно да се извърви това разстояние за толкова време, — но не по вина на Джулиан.

Тя обаче го взе за пет минути. Бих се заклела, защото когато пристигнахме, кифлите и курабиите бяха топли-топли, току-що извадени от фурната — никакви микровълнови печки и тостери — и сложени на кухненската маса редом с десетина вида сладка и чай със сметана. Фермата ѝ беше малка и смешна, скатана сред горичка от белоцветен бъз. Според госпожа Фалоуфийлд била стотина години помлада от Имението, но внушаваше чувството, че е по-стара, може би, защото никога не е била преустройвана, нито достроявана и представляваше нещо цялостно: тъмна, миришеца на влага, не по-голяма от гараж за три коли, с толкова ниски тавани, че и Джулиан би могъл да ги докосне, ако се изправи на пръсти. Спомням си няколко изсушени цветя в бутилка от лекарство на прозореца и свещници навсякъде, макар че госпожата със сигурност имаше електрическа инсталация. Центърът на всичко беше фурната, достатъчно голяма, за да топли цялата ферма и вероятно и половината овощни градини около нея. Не приличаше на бърлогата на вещица, нищо подобно — само дето беше плесенясала, тясна и овехтяла. По-хубави кифли обаче не бях вкувала през живота си.

Госпожа Фалоуфийлд ни гледаше как ядем, но почти не говореше. Никъде не видях нейното розово подобие на куче. Когато Джулиан я попита дали винаги е живяла тук, тя му отговори:

— Така е, момче. Винаги.

После я попита има ли кой да ѝ помага да се грижи за фермата, а тя го погледна важно и не отговори нищо — само протегна ръката си и му посочи с жест да се опита да я прегъне. По-късно Джулиан ми каза, че можел да се люлее на ръката ѝ, да върви по нея, да прави стойки на ръце. Тая ръка нямаше да поддаде.

— Бас ловя, че вдига щанги — заяви той. — Бас ловя, че някъде във фермата има тренировъчна зала. — Казах му, че трябва да я попита, но така и не му се удаде.

Тъкмо се готвехме с Джулиан да си тръгваме, но се разрази буря — не се бях досетила защо трябваше да ни кани на гости. Бурята връхлетя без предупреждение, както става в Дорсет, и ние трябваше да изчакаме да отмине. Госпожа Фалоуфийлд даде на Джулиан орфана книжка с картинки, която изглеждаше така, сякаш крал Артур си е

точил млечните зъбки на нея; Джулиан обича всичко старо. А мен настани до себе си до единствения кухненски прозорец да гледаме бурята. Бурята връхлиташе странично, а вятърът клатеше къщата толкова силно, че тя скърцаше като дърво. Госпожа Фалоуфийлд се наведе напред, за да чувам.

— Не се бой. Тази къща е здраво вкоренена.

Всъщност тя каза „якко укоренена“ като богарт, но имах чувството, че го изговори така нарочно, както заговори на Мийна на тамилски, а не че се е отплеснала и заговорила на стария дорсетски диалект. Колкото по-често я виждах, толкова по-малко я разбирах. Усещах, че тя го знаеше и това ѝ харесваше.

— И по-лошо е преживела таз къща — продължи тя, а после додаде нещо, което не можах да разбера заради вятъра. Чух само последните думи: — ... и още по-лошо шъ става.

— Какво? — възкликнах. — Какво по-лошо? — Госпожа Фалоуфийлд само ми се усмихна, като оголи дългите си сиви зъби и впери поглед в прозореца. — Какво по-лошо? — повторих, но тя не ми отговори. Вместо това изведнъж се протегна, сграбчи ме за ръката и посочи нататък, накъдето се вираше — към бушуващото виолетово сърце на бурята. Все така мълчеше. Нямахме и нужда да говори.

Чух ги още преди да ги видя. Или може би така ми се стори, защото в първия миг не повярвах на очите си. Те не бяха в небесата, а точно под тях — светкавиците осветяваха лицата на Ловците и копията и сбруите на конете им блещукаха — в зелено, червено и синьо като украса на някакво ужасно коледно дърво. Пред тях тичаха кучета, но те приличаха на истински кучета толкова, колкото зверовете, които Ловците язدهа, приличаха на истински коне. Някои имаха твърде много крака като среднощните другарчета в играта на господин Котак, твърде много увиснали червени езици, твърде много муцуни, по които нямахме друго освен кости, зъби и изпълнени с огън очници. Отдръпнах се от прозореца, но госпожа Фалоуфийлд не пусна ръката ми.

— Гледай — нареди ми тя и аз погледнах. Някои от Ловците бяха мъже, други — жени, трети — нито едното, нито другото, а четвърти никога не са били нито едното от двете. Някои бяха с доспехи и шлемове. Други — чисто голи и без оръжие, наведени като паяци над вратовете на жребците си. Не можех да различа лица, докато госпожа

Фалоуфийлд не ги посочи със свободната си ръка и не ги видях всичките. Все още ми се явяват в кошмарни нощи.

Джулиан заряза книгите и дотича при мен, но госпожа Фалоуфийлд му нареди:

— Не се приближавай, момче! — и той се закова на място. Но усещах, че е уплашен и самотен, макар и да не виждаше ездачите, затова му протегнах ръка да я стисне. Той се вкопчи в нея и тримата останахме така, докато бурята блъскаше старата-прастара къщичка на госпожа Фалоуфийлд, а високо горе Страшният лов виеше и ревеше.

Не продължи дълго, като се има предвид колко много бяха — от единия хоризонт до средата на другия като обърната дъга. Бурята замина за Дорчестър, а с нея и Страшният лов, макар че воят на Ловците продължаваше да трепти в небето и след като те се изгубиха. Джулиан се притисна към мен и госпожа Фалоуфийлд несръчно го погали по главата.

— Мина, момченце — каза тя. — Вече мина, момченце. — Но преди да ми заговори, тя дълго ме гледа. Най-сетне рече: — Видя.

Нищо не казах, само кимнах.

Защото бях видяла твърде много и в същото време недостатъчно. Бях видяла орфаната човешка фигура, бягаща пред Страшния лов, и въпреки цялата тупурдия бях чула отново онзи отчаян, безнадежден писък. Бях онемяла — едва дишах. Не можех и да извърна поглед. Веднъж при някакъв научен експеримент бях докоснала парче сух лед и то залепна за пръстите ми. Студът ги изгори! Сините очи на госпожа Фалоуфийлд бяха същите: от погледа ѝ ме заболяваха очите, гърдите, мозъкът, но трябваше да устоявам на погледа ѝ, докато тя не го извърне. Най-сетне и тя кимна и пак рече:

— Видя. Сега си върви.

Не помня как сме си тръгнали, нищичко не си спомням как сме се прибрали с Джулиан, освен дето изведнъж се озовахме пред Имението, а той продължаваше да стиска ръката ми.

— Май тая старица не ми харесва, Джени. На тебе харесва ли ти?

— Много важно дали я харесвам или не. — Няма значение дали я харесваме. — Изтръгнах се от него и побягнах. Претичах покрай Сали, която беше полудяла от страх да не би бурята да ни е застигнала, и се качих в стаята си. Не легнах, ами направо изпълзях в леглото си с дрехите и обувките, завих се презглава, лежах там, без да мисля, без

изобщо да мисля, докато Евън не дойде да ме повика за вечеря. Попита ме дали съм добре, не повярва на думица от онова, което му разказах, ала нищичко не каза. Евън в това отношение е страхотен.

На вечеря бях самото очарование. Приказвах много, шегувах се и се редувахме с Джулиан да разказваме за кифлите на госпожа Фалоуфийлд и за шантавата ѝ къща. Джулиан спомена как ни се е сторило, че чуваме Страшния лов, но аз не го подкрепих и почти никой не му обърна внимание. Съжалявам, Джулиан.

Същата вечер Сали имаше репетиция с йовилския хор, но аз не отидох с нея. Качих се на третия етаж, господин Котак вървеше по петите ми и влязох в стаята на Тамзин с изкривения кламер, както винаги. Тамзин я нямаше. Седнах в стола, а господин Котак започна да души из всички ъгли за госпожица Софая Браун, сякаш за него тя си имаше собствен мирис, макар да беше призрак, също както Тамзин ми миришеше на ванилия. Най-сетне, изтощен, той неохотно се приближи и се покатери в скута ми. Никога не бях го виждала такъв. Мързелив — да; сърдит — естествено, но не и уморен и тъжен. Погалих го по врата и под брадичката, ала не замърка.

— Мда. И при мен е същото. — Малко повиших глас и заговорих на Тамзин където и да се намираше тя: — Видях го. Видях Едрик Дейвис. Знам какво се е случило с него. — После замрях, докато тайната стаичка на Роджър Уилوبي се смрачаваше около мен. Накрая не можех да различа нито ореха зад прозореца, нито самия прозорец, нито дори господин Котак в скута ми — притихнал, но не заспал.

Не можех да я намеря.

Фермата Стауърхед се простира върху триста хектара, може би малко по-малко — вече го казах. Изглежда много, но пребродих всеки проклет хектар от тях пеш в търсене на Тамзин. Понякога с мен идваше и Мийна, но най-често обикалях сама — влачех се от една ограда до друга, от зловещия край на Гората на Дъбовите хора — така я бях кръстила вече наум — до ореховата градина на Евън, където бях видяла „агънцата на Кърк“. Обикалях на зигзаг между нивите, пресичах пасището и веднъж-дваж се изгубих във внезапно паднали мъгли. Един път попаднах на място, което и самият Евън не беше виждал — нещо като обрасла с калини малка полянка, покрита с трева, чието име забравям, но която не расте никъде другаде из фермата. Там растяха и диви ябълки, повечето — изсъхнали, но няколко още

цъфтяха с почти прозрачни, сякаш хартиени цветчета. Помислих си дали Роджър Уилоби ги е виждал някога или също като нас не ги е забелязвал. Би било чудесно да намеря Тамзин там.

Най-лошото бе, че не я усещах. С времето бях станала много добра, дори когато я нямаше наоколо — в къщата, сред полята, нямаше значение. Понякога усещах, че иска да ме види и има нужда от компанията ми. Дори не бих се опитала да изразя това усещане с думи, но то ме караше да се възгордея така, както сигурно никога повече няма да ми се случи. А сега нищо — онова нищо, което дори не подозирах, че съществува, защото, за да го усетиш, трябва да си загубил нещо изключително ценно, за което не си и предполагал колко е ценно. Никога не бях приемала Тамзин за даденост — никога!, — а сега не знаех.

Никак не ми помагаше и това, че го виждах как я чака. Той разполагаше с цялото време на света. Не трябваше да се движи, да мисли или да се преструва, че живее нормален човешки живот със семейство, най-добра приятелка и котка, със задължения, които не бива да забравя, и с поддържане на разговори. Единствената му грижа беше да чака Тамзин да дойде при него — като онези каубои. Той знаеше, че тя ще дойде.

Аз не бих го разбрала, ако не беше господин Котак. А дори и той нямаше да го разбере, ако не беше госпожица Софая Браун. Така и няма да разбере къде и кога тя най-сетне се появи — важното е, че двамата ме намериха в стаята ми в един светъл и ветровит следобед, докато се опитвах да се увия в сарито, което Мийна ми беше дала, за да се упражнявам. Не се наложи да подскочат около мен и да мячат многозначително. В мига, в който видях пухкавата синя сянка, чиито крака не докосваха пода, нахлузих джинсите и като луда изскочих от къщата подир двете котки, стрелнали се през двора. Те се втурнаха между хамбарите и сайвантите, сякаш опашките им горяха. Едва не съборих Ели Джон, за малко да хлътна в една полуизкопана канавка, сритах и двете колела на количка, натоварена с пресен кравешки тор, и заобиколих пръча на Уилф толкова бързо, че не му оставих никакъв шанс да ме нападне. За пръв и единствен път в живота си се движех така, както господин Котак вечно се мъчеше да ме научи. Мисля, че би се гордял с мен, ако си беше направил труда да погледне назад.

Тамзин беше сред картофената нива на Джулиан — точно там ли! Джулиан не се интересува от градини, но експериментираше, за да провери може ли да отгледа картофи колкото тикви, и малко преди наистина да успее, се отегчи. Неговата нивичка беше в подножието на един хълм, осеян с предупредителни надписи НЕ ПРЕМИНАВАЙ, заради които мястото приличаше на строеж. Тамзин се спускаше по хълма покрай предупредителните табели на Джулиан. Никога не бях виждала нищо по-прекрасно. Когато днес я сънувам, най-често я виждам такава.

И той беше там, застанал на края на нивата — наблюдаваше я как върви към него. Трябва да отбележа, че се беше пременил в най-хубавите си дрехи, за да я посрещне — не с одеждите си на съдия, а с дълга тъмночервена дреха с десетки копченца, нещо като широко бяло жабо около врата и с къдрава кестенява перука, чиито кичури падаха по раменете му. И с ръкавици с ресни — като на каубоите по филмите. Изглеждаше страхотно. Лика-прилика си бяха с Тамзин.

Тя като че ли не беше будна. Искам да кажа, очите ѝ бяха отворени, но сякаш не можеше да си спомни какво е зрение или не искаше. Нещо я тикаше надолу по хълма, бавно я тласкаше през картофената нива на Джулиан към него — като шахматна фигурка, като кукла от театъра на сенките и не по нейна воля. Беше прекрасна — такава не я бях виждала досега — сякаш всички онези трепкаци, прозрачни дорсетски смрачавания бяха въплътени в човешка форма. Но изглеждаше някак два пъти по-мъртва, два пъти отишла си — и от света, и от себе си. Казвам всичко това сега, след много време, но тогава изобщо не си го мислех. Просто знаех, че тя не прилича на Тамзин, и тичах.

Вярно е онова, което се случва насън: тичаш все по-бързо и по-бързо, както никога не би могъл в будно състояние, но сякаш тичаш във вода и не можеш да стигнеш до никъде. Тичах към проклетата картофена нивичка, размахвах ръце и крещях като онази жена от Осемдесет и трета улица, дето крещеше по такситата — и днес се кълна, че това продължи часове, докато се приближа още няколко метра към Тамзин... към Тамзин и съдията Джефрис. Той стоеше, усмихваше се и я чакаше, а аз крещях:

— Не! Не се приближавай до него! Стой си на мястото, идвам! Тамзин, не! — докато не прегракнах. Когато стигнах до първата

предупредителна табела на Джулиан, гласът ми беше станал дрезгав като неговия.

Никой от тях не ми обръщаше внимание. Тамзин увисна във въздуха сред полето и двамата застанаха един срещу друг за първи път след триста години. Съдията Джефрис произнесе името ѝ — „Тамзин Уилоби“. Само това, нищо повече. В устата му, с този глас като шумолене на мъртви листа, то прозвуча като проклятие, като вещерско заклинание.

А може би беше тъкмо това, предполагам, защото я накара отново да се раздвижи. В очите с цвят на океан нямаше никаква светлина, никакви спомени. И колкото повече се приближаваше до него, толкова повече намаляваше присъствието ѝ — толкова беше изтъняла, че понякога едва я различавах на фона на зеления склон. Паяжина след дъжд, дихание в мразовит ден — дори и тези сравнения не могат да дадат представа как изглеждаше през онзи ден. Сега, докато го пиша сърцето ме боли и винаги ще ме боли.

Болеше ме да гледам и госпожица Софая Браун. Ето една дама, която би могла да дава на господин Котак уроци по хладнокръвие. Нищо нито на този, нито на онзи свят не можеше да я накара да настръхне или да наруши спокойствието ѝ дори за миг — какъвто и да беше случаят, тя вече бе разбрала за какво става дума, този филм го беше гледала, много благодаря. Но сега беше като полудяла, истерична, гледаше ту съдията Джефрис, ту мен и мячеше така отчаяно, че почти я чувах. Госпожица Софая Браун молеше за помощ, но молеше не когото трябва.

Съдията Джефрис произнесе за втори път името на Тамзин. Без лудешки смях, без: „Ха-ха, горда ми красавице, най-сетне си във властта ми!“ Името ѝ — нищо повече, тихичко, но то изплющя като камшик по нея и дрипавият остатък от Тамзин Уилоби отново трепна и се придвижи към него. И в тоя миг вече наистина полудях.

Хвърлих се помежду им — точно това е думата, защото се спънах в нещо и се плъснах сред картофената нивичка на Джулиан право в нозете на съдията Джефрис. (Той беше с червени ботуши с високи токове, както си спомням, украсени с големи префърцунени червени фльонги.) Съдията Джефрис не ме и погледна, дори и когато се изправих и започнах да му крещя:

— Махни се от нея! Махай се! — Грабнах един камък — пък може и да е бил картоф, кой да помни? — и го замерих с него. Уцелих го по финия нос, право в устата. Разбира се, премина през него и удари стария клозет, но мисълта е важна. Застанах пред Тамзин, доколкото можех да отгатна къде се намира тя в момента, и креснах: — Няма да я докоснеш! Първо трябва да минеш през трупа ми! Я опитай! Давай, пробвай се де!

Да бе, знам, че хората казват такива неща само във филмите, но точно това ти идва наум, когато си откачил. Или поне при мен е така. Така че ето ме — кресця колкото сила имам, грабвам камъни, пръст и Бог знае още какво и ги мятам по призрака на един психар от седемнайсети век със страхотен вкус към дрехите. Най-сетне привлякох вниманието му, само че не знам как: беше прилагал този гнусен номер на Тамзин вече достатъчно дълго, за да може да ми хвърли една дълга, тясна усмивка.

— Ами сега, момиче? Нали каза, че не мога да я докосна? Но аз ще я докосна — тук, пред очите ти — така, както жалкият Едрик Дейвис никога не би имал силата дори и при цялото й невинно съгласие. Защото ще я направя част от себе си — ще я направя своя половинка, наистина равна в дела и спомени, докато не остане една отделна Тамзин Уилоби, а само един по-велик Джефрис, по-силен Джефрис — той не само ще притежава обекта на желанието си, но и ще го включи в себе си. Сега виж как ще се изпълни това. Сега виж.

За някои неща съм бавна. Знам го. Мийна определено би схванала по-бързо от мен — по дяволите, Джулиан и Тони вероятно също — каква бе причината Тамзин да изглежда толкова ужасно променена и защо той не трябваше да я гони. През всичките тези мълчаливи, неподвижни седмици той я бе издебвал, дърпал я към себе си, все едно къде бе бягала из тристата хектара на фермата Стауърхед, с чистата сила на желанието, със силата на омразата към Едрик Дейвис, останала и след смъртта, отвъд онова, което чака всеки, докато той бе чакал Тамзин Уилоби. Не знам дали някой призрак някога го е правил — да спре цялата бюрокрация по преминаването каквото и да е то, точно в разгара му, но това показва какво е възможно, ако наистина си вложил цялата си мисъл. Всъщност донякъде е вдъхновяващо.

И сега не мога да повярвам, че някой призрак е в състояние да направи това, което възнамеряваше той: просто да асимилира, да

изконсумира друг призрак, да приеме друг дух в себе си. Но и сега не знам правилата по-добре оттогава — и не искам да ги знам. Само ще кажа, че в онази картофена нивичка със залязващото слънце и Тамзин, която се топеше пред погледа ми, аз му повярвах. Ако не бях, може би никога не би ми хрумнало да сторя, каквото сторих. Много съм се чудила, честно казано.

С крайчеца на окото си съзрях едва видимо проблясване на бяла рокля, извърнах се от него и завиках — а от гласа ми не беше останало кой знае колко повече, отколкото от Тамзин:

— Той е предал Едрик Дейвис на Страшния лов! Ето какво се е случило, ето защо Едрик не е могъл да се срещне с теб! Погнал го е Страшният лов!

Не стана нищо. И с мен не стана нищо, въпреки че не беше по вина на съдията Джефрис. Видях го такъв, какъвто трябва да е изглеждал в съдебната зала, в момент на ярост, когато на устата му е излизала пяна. После изведнъж се укроти — поколеба си, почти съжалявайки; в такива моменти човек разбира, че е на прав път. Сега ме гледаше така, сякаш наистина би ме пощадил, ако можеше. Дори и Страшният лов не би могъл да е по-ужасен от този поглед.

Не бях сигурна дали Тамзин ме е чула — ако беше останало достатъчно от нея, за да чува, — така че пак закрепях:

— Вярно е! Видях го! Съдията Джефрис трябва да е призовал Страшния лов да го хване, не знам как. Ето защо ти си още тук — защото Едрик има нужда от теб! Трябва да го спасим! — Нямах намерение да казвам „ние“, но просто това беше на езика ми.

И този път тя чу. Започна да се отдръпва назад, започна да се противопоставя на това, което я теглеше; започна да си спомня истинската си форма, цвета на косата, на кожата и дрехите си, собственото си присъствие в този свят. Видях как пак израства Тамзин около онази последна жалка останка, докато се озова лице в лице с мен, а очите ѝ бяха широко отворени и пълни с току-що казаното от мен. Не проговори, но ме позна. Позна ни и двамата.

Зад мен съдията Джефрис прошепна:

— Няма значение. Започва пак.

— О, не, не започва — извърнах се, за да го кажа право във финото му, тъжно, красиво лице. — Не, не започва, защото сега тя знае. Най-сетне знае какво трябва да направи и тя ще се бие със

Страшния лов и с теб, за да го направи. А аз ще ѝ помагам. Никога повече няма да се приближиш до нея, ако ще да висиш тук още триста години. Редът ти мина.

— Моят ред? — за първи път той се разсмя искрено. Мисля си дали не съм единственият човек, чувал някога смеха на съдията Джефрис. — Глупачка, защо да чакам още, след като цялата безсмъртна душа на тази жена хиляди пъти повече копнее да се изгуби в моята, отколкото копнее за рая? Родена е била точно за този момент и нито ти, нито Едрик Дейвис, нито дори хиляди дяволи няма да предпазят Тамзин Уилоби от съдбата ѝ. Гледай сега.

Той протегна лявата си ръка към нея и направи някакъв знак. Не каза нито дума, само присви пръст, усмихвайки се с онази своя усмивка на заспала змия. Госпожица Софая Браун отвори уста за нещо, което трябваше да е най-дългото, най-отчаяното котешко стенание, което никога не чух. Господин Котак се притисна колкото може към нея, наясно, че тя не е там, в опит да я успокои. И Тамзин изчезна.

За миг всичките ми вътрешности паднаха сякаш направо от Световния търговски център, защото реших, че това е краят — всичко свърши, всичко свърши. Помислих си, че се е сляла с него, нежното ѝ призрачно сияние — завинаги е потънало в безкрайната му нощ. Но тогава видях лицето на съдията Джефрис и чух онзи беззвучен звук, който той издаваше. Захриптах „да, да, да!“, сграбчих господин Котак и затанцувах с него из картофената нива. Опитах се да гушна и госпожица Софая Браун, но тя бе изчезнала също тъй безследно, както и Тамзин. Вероятно нямахме да се впечатли, ако някой я прегърнеше силно до задушаване и почнеше да танцува с нея. Но на господин Котак му хареса.

А съдията Джефрис изглеждаше съвсем объркан, сякаш се бе върнал в съдебната зала, а в него се бяха втренчили цяла тълпа от бунтовниците на Монмаут, а не само аз и господин Котак. Приличаше на разкрития Сторипакост, на злата вещица, хвърлена във фурната, на капитан Хук, който в неведението си дали да се разгневи или да се паникьоса разсича вътрешностите на най-близкия пират.

— Дяволи, дяволи... дяволи, дяволчета, демони и зли духове! Аз принадлежа на Бога и в свещените имена на Исус и Неговия Отец ви призовавам... обратно, обратно в адските ви преизподни, обратно в зловонните ви дупки, обратно във вечната ви гнус и гадост! Тамзин

Уилоби е моя и за мен и дори и самият ад няма да ни попречи да се съединим, както сме били обречени да се съединим! И най-ужасната сила на ада няма да ме раздели от нея!

Не е необходимо да вярвате в ада. Само трябва да чуете този, който наистина вярва, който го вярва днес и сега така, както хората са вярвали през 1685 година — само да видите лицето му, да чуете гласа му, когато казва думата... и ще разберете, че този, който може да си представи ада, има силата да го направи реален за останалите хора. Не искам да кажа, че тогава разбирах нещо — пък и сега едва схващам, — но в този миг разбрах съдията Джефрис и защо трябва да се страхувам още повече от него, мъртъв или жив, отколкото се страхувах. Може още много да се каже по въпроса, без да може някога точно да се предаде ситуацията.

И после този проблясък на разбиране изчезна — както и той, а последната му дума остана да виси във въздуха като изгорял фойерверк... а аз вече тичах към Имението, все още притиснала господин Котак към гърдите си, и със стопроцентова сигурност знаех къде трябва да е Тамзин; знаех, че и той също знае.

ДВАЙСЕТ И ПЕТ

Само че и двамата грешахме.

Тя изобщо не беше в Имението — а тогава вече знаех как да претърсвам къщата. Той също сигурно беше търсил, макар да не го видях изобщо. Били Блин каза, че той не би могъл да влезе в тайната стаичка на Роджър Уилоби — или поне така прозвуча онова, което казваше, — но Били Блин не беше видял как съдията Джефрис примамва Тамзин към проклятието ѝ с магията на собственото ѝ име. Не можех да допусна, че има нещо, което съдията Джефрис не е в състояние да направи.

Имаше обаче безброй неща, които аз не бях в състояние да направя. Не можех да помоля никого за помощ — нито дори Мийна, не и след като историята толкова се задълбочи, но не можех и да се спотайвам и да дебна около къщата, за да се опитвам да спася един призрак от лудия призрак на съдия, който някак бе уредил нейният приятел во веки веков да бъде преследван по небето от виеща тълпа призраци на ловци. Наистина нито му беше времето, нито му беше мястото да сервирам такова нещо на разумни хора като Сали, Евън ох, добре де — и Тони. Джулиан беше достатъчно откачен да ми повярва; всъщност беше толкова откачен, че да хукне подир Страшния лов, господаря на кучетата или нещо подобно. Леле-мале.

Не можех да отида и при госпожа Фалоуфийлд. Това беше първото, което ми хрумна — в края на краищата тя ми показва какво е станало с бедния Едрик Дейвис — нещо, което никога нямаше да разбере, ако тя не бе ми позволила да видя Страшния лов с нейните очи. Но не мислех, че тя може да е на моя страна или на страната на Тамзин, или на нечия друга страна освен на собствената си. Единственото, в което бях убедена по отношение на госпожа Фалоуфийлд, е, че не мога да приема нищо, свързано с нея, за дадено.

Не казах на Мийна за Едрик, а само за срещата на Тамзин със съдията Джефрис. Мийна беше прекалено умна, за да гледа

оптимистично на нещата — нали знаеше твърде много за индийските духове.

— Джени — рече тя, — трябва много да внимаваш, да внимаваш повече отвсякога. Сега не е само заради Тамзин. Сега вече заради теб. Той ще ти стори зло, ако може.

— Много благодаря. Искях да чуя точно това. — Но Мийна изглеждаше толкова притеснена, че ѝ казах: — Не мисля, че някой от нас — той или аз — ще я види отново. Смятам, че тя се е освободила от него, а също и от Имението. Наистина мисля, че така е станало.

Всъщност не си го бях помислила и за миг, но Мийна сякаш се поуспокои, затова и аз се почувствах по-добре. Знаех обаче, че този път не мога да си позволя да чакам съдията Джефрис да открие Тамзин, както правех досега. Този път трябваше да я уловя преди него и единственото ми ключе беше фактът, че я познавах по-добре от него. Или поне така си мислех, но може и изобщо да грешах — можеше да не знача или не значех за нея нищо повече от всяка друга нереална фигура в този полусънен свят, из който тя се носеше. Но трябваше да вярвам, че означавам нещо; трябваше да вярвам, че ако мъртвият луд съдия Джефрис може да повика Тамзин при себе си, значи мога и аз. Трябваше само да уцеля точното място и идеалния момент. И думите.

Отне ми доста време. Не беше тайната стаичка — имах усещането, че Тамзин никога повече няма да се върне там; никое друго място в къщата също не ставаше. Трябваше да открия онова единствено място сред тристата хектара на фермата Стауърхед, което дъщерята на Роджър Уилоби би избрала, за да даде отпор. Защото този път тя не бягаше от съдията Джефрис. Беше тръгнала след Едрик Дейвис — искаше да го намери и да го спаси от Страшния лов — както може и каквото и да ѝ струва. Вече казах, че усилията ми да разбера как да действам ми отнеха доста време, но след като веднъж схванах, тогава бях наясно къде трябва да е тя.

Все пак докато я открия, се случиха много неща. Сега ми е смешно, но навремето бях почти убедена, че всичко това е дело на съдията Джефрис — всички забавяния и разсейвания, които ми се струпаха тогава на главата. Учебната година започваше отново, а имаше и работа във фермата, където трябваше да помагам почти всеки ден — най-вече да копая и да плевя. (Това беше кофти на новата безоранна система на Евън — плевелите направо полудяваха, особено

паламидата.) Тони също избра точно това време отново да ме използва като манекен за някакъв нов танц. Джулиан беше освободен от отбора по крикет на класа си и се влачеше подир мен постоянно, тъжен и нещастен и с планове как да взриви училището. Предложих му схема, включваща пирани във водопровода, но беше толкова сложно, че той май загуби интерес. Така си мисля.

Така между една тъпотия и следващата сякаш мина цяла вечност, преди най-сетне да се освободя и да тръгна да търся Тамзин. Вече бях съвсем обезумяла — а никой не биваше да го разбере, — защото не само, че нямаше причина съдията Джефрис да не се сети за същото място, а по-скоро имаше цял куп причини да го направи. Не го бях виждала след шумотевицата в картофената нива, но и десет ангела да ми се бяха заклели, че е напуснал града с влака в два и петнайсет, пак нямаше да им повярвам. Знаех само, че този път той преследва мен, затова нещо ме тласкаше към онази руина от краварник от седемнайсети век, където не беше останало нищо освен плешиво петно от изгаряне близо до някогашната врата. Защото сега вече знаех със сигурност за отпечатъка от Страшния лов, призован от съдията Джефрис да гони Едрик Дейвис далеч от Тамзин Уилоби, ако Едрик изобщо беше оцелял. Намерили са го да я чака там, както е бил обещал.

Точно там отидох да търся Тамзин веднъж след вечеря, съзнавайки, че всеки ще направи каквото може, за да ме отклони от пътя ми. Сали ме спря — вече почти бях отворила вратата, когато ми извика:

— Вземи си чадър, ще вали.

— Не, няма. Ели Джон каза, че няма, а тя винаги познава.

— Вземи го все пак, направи ми тая услуга. — Сали се приближи и леко сложи ръка на рамото ми. — Накъде си тръгнала?

— Никъде конкретно. Просто ще се разходя да се поразведря. Скоро ще се върна.

— Много често се разведряваш — възрази тихо Сали. Всичко наред ли е?

Нямам велики внезапни видения и вътрешни прозрения за състоянието на хората — надали изобщо го мога, — но си представих как хиляди, милиони майки по целия свят в същия миг задават на дъщерите си същия въпрос. Отговорих:

— Да. Добре съм, наистина.

— Не стой навън много дълго — предупреди ме Сали. — Все ми е едно какво е казала Ели Джон.

Промърморих едно „дадено“ и буквално избягах от къщи — толкова бързах, че забравих да взема чадъра. Пък и той не би помогнал.

Тамзин беше точно където предполагах, макар че не я видях веднага. Беше се сгушила като тъжно малко момиченце там, където е бил далечният ъгъл на краварника: всичко си беше на мястото, съвсем всичко — не така, както изглеждаше, когато съдията Джефрис я теглеше към себе си, — но беше толкова прозрачна, че през нея като че ли можех да видя целия път до къщата на госпожа Фалоуфийлд сред бъза... или целия път към седемнайсети век... Нощта беше топла и много тиха, но внезапна светкавица проряза хоризонта.

Позна ме, щом ме видя. Меко изрече:

— Господарке Дженифър. Значи дойде.

— Джени. Никаква господарка, никаква Дженифър. — Отидох и седнах до нея. — Да, дойдох. И искам да поговорим за случилото се през нощта, когато Едрик Дейвис не дойде за теб.

Тамзин потрепна — или може би се появи лек бриз.

— Джени. Знам какво направи. Докато не ме повика, аз бях изгубена, наистина толкова изгубена, колкото не можеш да си представиш. Докато помня нещо, все ще си спомня...

— Остави го това. Помниш ли какво извиках? Какво ти казах?

Помълча, а когато започна да говори, гласът ѝ беше много тих.

— Че Страшният лов... те са го взели. Да, знам... знам, че сигурно така е станало, знам и кой е призовал Ловците...

Пак я прекъснах:

— Не е съдията Джефрис — или поне аз не мисля така. Да, вярно, той е лош човек, психопат, той е единственото истинско чудовище, което някога съм срещала, и някак е разбрал как да насъска Страшния лов срещу съперник като Едрик Дейвис. Но това е могло да стане само за една нощ, а Едрик още е там и продължава да бяга, както е бягал от Лова нощ подир нощ в продължение на триста години. Разбираш ли? Защото не можех да съм сигурна, че схваща каквото и да било, седнала така с широко отворени очи. — Невъзможно е съдията Джефрис да го е направил; направил го е някой друг. Някой с повече

сила от Джефрис, със сила, каквато Джефрис никога не е имал през целия си скапан живот. Разбираш ли? Тамзин нито помръдна, нито ми отговори. Аз продължих: — Направо се побърках, абсолютно откачих, докато се опитвах да измисля какво точно може да ти е прошепнал съдията Джефрис, когато ти си била... нали знаеш, на края. После почнах да си мисля за теб — може ти да си му казала нещо. — Изчаках, но тя пак не каза нищо, така че аз просто се гмурнах направо в дълбокото: — Помниш ли? Наистина е важно, може да обясни всичко. Дори само две думи.

Никакъв отговор, нито усещане, че тя се опитва да си спомни нещо повече от това, което иска. Изведнъж наистина ми писна от нея — Тамзин ли, не е ли Тамзин, все тая. Развиках се:

— По дяволите, дължиш ми едно скапано усилие! Аз се трепя да ти помогна да научиш истината, макар всъщност да не искам, защото веднъж научиш ли я, ще идеш, където трябва да идеш, и аз никога повече няма да те видя. Но все пак го правя, защото това е добро за теб, а аз те обичам. Сега помисли и помисли сериозно. И ми помогни да променим нещата! — Идваше ми да си отрежа езика, но пак крещях. Спрях само заради това, което ставаше с лицето ѝ.

Когато се пише за живи хора, които се изправят лице в лице с нещо шокиращо, с някакъв ужасен спомен, който току-що се е върнал, те винаги се описват бледи и безкръвни, как коленете им омекват и трябва да седнат или как притискат ръка към устата си и започват да плачат. Тамзин не направи нищо такова, нито пък лицето ѝ се сгърчи от ужас или се изкриви от страх като в книгите. Лицето на Тамзин спря... така, както тя винаги говореше за собственото си спиране. На моменти съм я виждала наистина замръзнала, но онази меко пулсираща призрачна светлина си беше там, стига да знаеш как да гледаш. Това обаче беше различно, толкова различно... не мисля, че някой вече е открил правилните думи. Просто го наричат мъртвешко спокойствие.

— О, Джени — рече тя. — О, Джени.

Не казах нищо. Дори не дишах.

— О, Джени. Аз го проклех. Проклех моя любим.

Аз бях тази, която се разтрепери, която притисна ръка към сухата си студена уста. Половината луна се беше показала иззад облаците. Вятърът се засилваше и вече миришеше на дъжд.

— Джени, аз помня — произнесе Тамзин.

— Недей. Недей, не трябва. Съжалявам.

Но тя не ме чуваше.

— Бях толкова отчаяна. Толкова ми беше нужно той да е там... да е тук, където сме ние..., а него го нямаше, макар да беше се заклек, заклек пред мен... Страхувах се, Джени страхувах се да не ме остави на съдията Джефрис, от нещата, които той пък можеше да стори на семейството ми... и после се разболях и бях в треска, и ги нямаше истинските ми усещания. Джени, моя Джени, аз помня.

Очите ѝ горяха. Никога преди не бях разбрала какво означава това. Тя ставаше все по-ясна и плътна — вече не виждах през нея.

— Наговорих лоши думи срещу Едрик. Проклех го, задето ме е изоставил, проклех го да чака, както аз го бях чакала, да чака цяла вечност и после още толкова някого, който никога няма да дойде. Джени, разбираш ли ме сега?

— Более мили! Нищо чудно, че си забравила. — Зъбите ми наистина тракаха, колкото и тъпо да звучи.

— Последният дъх на една отлитаща душа има такава сила... силата на мимолетен ангел, на временен демон... И аз я освободих срещу него. Аз го изпратих на това вечно мъчение — аз, не съдията Джефрис. Това е мое дело, мое дело... триста години. — Поклащаше се бавно като скърбяща старица.

Започнаха да падат едри топли капки дъжд — една по една, но Тамзин не ги усещаше, а на мен не ми пукаше. Сега от всичко най-много исках да видя Евън. Евън би измислил нещо.

— Не зная какво да правя — казах. — Не зная какво можем да направим да го спасим.

Тамзин ми се усмихна. Зная, навсякъде съм писала за това, как се чувствах, когато тя ми се усмихваше, но тази усмивка не разтопи сърцето и вътрешностите ми — беше като усмивката на Марта, като усмивката на Джейк през последната ми нощ на Западна осемдесет и трета улица. Сбогуване със стар приятел.

— Какво да правиш ли, господарке Джени? Но защо? Ти няма какво да правиш, след като вече ми помогна повече, отколкото заслужавам. Каквото има да се прави, сега е за мен.

И бурята се разрази, и Страшният лов дойде.

Дъждът не беше толкова силен, както когато с Джулиан не можехме да си тръгнем от къщата на госпожа Фалоуфийлд. Сега духаше влажен вятър, най-силният вятър, който някога съм изживявала. Той ме блъсна назад, когато се опитах да се изправа, удряше ме отвсякъде; разпиля косата ми по лицето и в очите и адски ми залютя; раздруса ме така, както съм виждала да постъпва Албърт с някоя бедна малка къртица, преди да я подхвърли във въздуха и да я лапне на един залък. Видях лицето на Тамзин, ярко като луната, ако изобщо имаше луна. С пръстите на дясната си ръка тя докосна спомнените си устни и ми изпрати въздушна целувка — и след това вече я нямаше, отнесена от вятъра като парцал, откъснат от простора.

Извиках след нея — естествено, не можех да чуя гласа си и после направих нещо много по-полезно, което ме изправи на крака. Страшният лов беше точно над главата ми, тропач и скимтящ, пищящ като локомотив, бързащ нагоре към града, но аз не им обръщах внимание. Успях да мярна Тамзин не отнесена от вятъра, а яхнала го, за да посрещне Ловците, проблясваща като метеор, движещ се нагоре и навън по ъгъл, който щеше да се пресече с тях някъде на хълма. После я изгубих от поглед и потънах в пълно отчаяние, защото нямаше как да я настигна и да бъда с нея, когато дойдеше време тя да се бори със Страшния лов за Едрик Дейвис, ако се наложи. Винаги съм си мислила (макар и не чак толкова често), че ще бъда там за края, но явно нямаше да стане. Дори не можех да ревна заради проклетия вятър. Май това е било най-ужасното състояние през целия ми живот, макар че, сигурна съм, има и по-лошо очакване, както би казала госпожа Фалоуфийлд.

Черното пони се материализира бавно от бурята, сякаш се издигна нагоре от дъното на морето. Погледна ме с жълтите си очи и отбеляза:

— Бях си мислил по-добро за теб. Малко по-добро.

Това ме изправи бързо на крака.

— Пуук! — извиках и се запрепъвах към него срещу вятъра, но той се отдръпна назад и поклати рошавата си глава. Трябва, трябва! — продължавах да викам. — Трябва да стигна до нея!

— Не помниш ли думите ѝ в деня, когато се срещнахме? — гласът на пуука беше толкова спокоен и тих, сякаш Страшният лов изобщо не беснееше над нас, а гривата му изобщо нямаше намерение да се освободи от бодилите, забити в нея. — Тя те предупреди никога

да не ми се доверяваш, никога да не се качваш на гърба ми, защото аз със сигурност ще те хвърля в някое бласто или в бодливи храсти и ще те оставя там. Аз все още съм каквото съм, Джени Глукстейн.

Отпуснах ръце отгоре му.

— Знам, но сега не мога да мисля за това. Опитай се просто да ме хвърлиш някъде близо до мястото, накъдето тръгна тя.

Вкопчих се в гривата и се метнах на гърба му, без да си оставя време да осмисля нещо. Бях подготвена за остра, подгизнала козина, но гърбът на пуука беше сух, дори топъл. Изскимтях от изненада, а пуукът извърна едно око към мен с обичайното си дяволско веселие. И потегли.

Не съм велика ездачка и никога не съм била. Познавам млади момичета, които очевидно не могат да мислят за нищо друго освен за коне, но такива нямаше кой знае колко на Западна осемдесет и трета улица. И двете момчета обичат конете повече от мен, а Мийна е луда по тях — само тогава става досадна, когато започне да ти говори за коне. Когато бях съвсем малка, така си падах по змиите. И все още ги харесвам.

Но пуукът не е кон. Пуукът си е пуук и изобщо не бяга като кон. Не галопира, а се носи — като господин Котак, като лъв или леопард, както съм виждала в научнопопулярните филми. Още на втората крачка разви скорост, по време на скока събираше крака, гърбът му се извиваше под мен, движеше се на големи плавни скокове, които се преливаха в меко плъзгане; сякаш можеше да надбяга и самия Страшен лов. Бях се впила в гърба му, защото бурята и скоростта му щяха да ме изхвърлят на земята в мига, в който се опитах да седна като истински ездач. Беше ми трудно да дишам. Можех само да се вкопчвам в гривата му и да заравям лице в нея, докато се носехме през овощни градини, чиито клони почти ме събаряха от гърба му, през полета, където можех единствено да се моля той да не се спъне, през пасбища, където овцете се прозяваха сънливо насреща ни, а пръстите ми замръзваха от вятъра, който ме брулеше в лицето. Повече или по-малко знаех къде сме, само че бях толкова капнала и глупава като тези овце. Гледах само да се държа.

Страшният лов слизаше с вятъра към нас, късацият нервите вой ме караше да се хвърля от гърба на пуука и да изпълзя някъде далеч в мрака и влагата на място, където те никога не биха ме намерили. Но

всеки път, когато отворех очи, виждах, че сме се приближили още повече до тази ужасна дъга, защото пуукът се движеше бързо. Половината луна беше като тебеширена драскулка на хоризонта, а дърветата от двете ни страни бяха образували нещо като сивкав тунел, но аз виждах Лова ясно, както вече и Едрик Дейвис, все тичащ и тичащ по черното небе. Ловците бяха толкова близо до него, че сякаш си играеха, можеха да го хванат, когато поискат, но не го правеха.

Как изглеждаше той, изгубеният любим на Тамзин? Как мислите, вие как бихте изглеждали след триста такива години? Наистина ужасно. Ще ви кажа какво е ужасното. Наистина ужасно е, че съм виждала и по-лошо. Почти всеки гаден ден виждам и по-лоши неща — аз, както и вие — по телевизията, във вестниците, на снимки, с които толкова сме свикнали, че вече не ни правят впечатление, когато ги погледнем, а трябва. Толкова много неща можеш да причиниш на една личност, на човешкото тяло дори да не си Страшният лов или съдията Джефрис. Израснах със знанието за това, както сигурно и вие.

Въпреки бурята и воя на Ловците пуукът каза тихо:

— Свършва тук.

И аз видях Тамзин точно над нас, застанала сред нива с млада царица. Главата ѝ беше отметната назад, косата ѝ пусната свободно (макар тя да не бе губила време да си спомня как може косата да се развява от вятъра). Протягаше ръце към Страшния лов и към Едрик Дейвис. Викаше, крещеше, но не можех да различа думите от вятъра.

Но Страшният лов я чу. Предните ездачи, които препускаха плътно по петите на Едрик Дейвис, се отклониха и се спуснаха право надолу към Тамзин. Останалите ги последваха, след като я видяха, изпълниха небето с копия, черепи, пищящи смехове, приведоха се напред към вратовете на жребците си, сякаш нямаха търпение да се доберат до тази малка бяла фигурка в царевичната нива. Но тя не направи и крачка назад — продължаваше да вика, предизвикваше ги, дърпаше ги от Едрик към себе си. Тогава бях твърде зашеметена и твърде уплашена, за да се гордея с нея, с моята Тамзин. Но и сега понякога сънувам този момент и в съня си винаги ѝ го казвам.

И пуукът ме хвърли. Нямахше нищо драматично — просто закова на място и аз излетях над главата му със скорост около двеста и петдесет километра в час и се приземих по задник в меката кал почти в

нозете на Тамзин. Веднага скочих на крака и завих като Страшния лов, но пуукът сведе глава към мен и аз млъкнах. Той рече:

— Ето я твоята приятелка, ето го и Страшния лов. Това си е твоя работа, не моя. Погрижи се за нея, Джени Глукстейн.

И също толкова бързо изчезна — стори ми, че мярнах една жаба да подскача между царевичните стъбла, но беше тъмно и шантаво, а и човек никога не знае как ще го изненада пуукът. Тамзин не извърна глава дори за миг, защото първите Ловци вече бяха докоснали земята — влажната земя съскаше под копитата на конете им. Останалите кръжаха като самолети преди кацане и пристигаха един по един, както сигурно е било и когато съдията Джефрис ги е призовал при краварника, където Едрик Дейвис е чакал Тамзин Уилоби. Там, където докосваха земята, царевичната започваше да пуши и аз някъде отдалеч се замислих какво бих могла да кажа на Евън, когато нищо повече не поникне в тази нива.

След като веднъж стъпиха на земята, те вече не спазваха строя си. Дори кучетата позамлъкнаха и отстъпиха назад до господарите си, а конете — или подобие то на коне — спряха да издишват пламъци, но продължиха да ръмжат много тихо, но много по-злобно от кучетата. Тамзин стоеше, плътна като жива жена, и се усмихваше, когато поредният конник докоснеше земята и тръгнаше към нея. Човек би казал, че посреща приятели на входната врата.

Не знаех какво си е наумила; същото важеше и за Страшния лов. Те продължаваха да напредват, но бавно, поразгърнаха се ветрилообразно, сякаш тя беше сър Ланселот или някой подобен, готов да скочи върху тях и да ги покоси по пет-шест с един удар. Бях точно зад нея, треперех толкова силно, че едва се понасях, и ги гледах как настъпват.

Никога не разбрах кои са те. Кои са били. Нито разбрах как можеш да станеш страшен Ловец, ако не си бил такъв винаги. Помня обаче — и това е странно — как миришеха. Ако Тамзин миришеше на ванилия, човек би очаквал тези мъже и зверовете им да миришат на месо, козина и кръв като клетката на лъва в зоологическата градина. Но не: отблизо дори и най-ужасните от тях — онези без истински лица, а само гнусна сбирщина от дупки, кожа и замръзнали сополи — дори и те носеха лек мирис на море, на моряшки ботуши и на съхнещи на слънцето платна, както съм ги виждала в Лайм Риджис. Може би

всички бяха стари пирати. Кой знае? Единственото, в което съм сигурна, е, че вече никога няма да ме е страх от никого. Страшният лов ме научи.

Тамзин им заговори гордо и ясно над злоещата им тишина:

— Взимам си обратно, каквото ми принадлежи. Няма претенции към него, нито някога сте имали. Злото беше само мое и аз дълго ще изкупувам вината си за него. Сега взимам Едрик Дейвис от вас.

Ловците не направиха нищо. Седяха на конете си и се взираха в Тамзин; нито една глава не се извърна, когато Едрик Дейвис мина покрай тях към нея. Бях го изгубила от поглед, когато пуукът ме хвърли, така че не съм съвсем сигурна къде е бил, но се движеше така, сякаш се страхуваше, че всеки момент планетата може да го изстреля обратно в небето. През цялото това време Тамзин не ме погледна нито веднъж, но Едрик го направи, когато мина покрай мен; и въпреки че изглеждаше като оживял от катастрофа, в която е дерайлирал целият влак, той ми намигна! Намигна ми и аз видях какво е обикнала Тамзин преди три века. За първи път тя отмести поглед от Страшния лов — стояха там с Едрик, взираха се един в друг и не си казваха нищо. Нито здрасти, нито плач от болка или обич, нито извинения — нито дума за любов. Само се гледаха. Ако някой някога ме погледне така, както призракът на Едрик Дейвис гледаше призрака на Тамзин, всичко ще е наред. Няма начин да стане, но поне ще го позная, ако го видя.

Постепенно вниманието на Тамзин се върна към Ловците.

— Ние ще тръгваме — каза го адски високомерно. — Вие няма да преследвате Едрик Дейвис повече, нито пък мен. Няма власт тук. Върнете се в дома си отвъд вятъра — върнете се в недрата на небето и повече не ни безпокойте. Вие, чуйте ме! — И тя пристъпи напред право към тях и махна с ръка като Сали, когато изхвърля господин Котак от кухнята.

За миг реших, че тя ще се справи с всичко това. Страшните ловци стояха като парализирани и изглеждаха малко смешни: почти приличаха на хора, на обикновени дорсетци, яхнали мудните си коне в дъжда, поглеждащи се косо един друг, за да разберат дали някой има представа какво трябва да правят след това. Двама от тях дори се дръпнаха назад, само крачка назад, но е ясно колко се бе приближила тя. Наистина реших, че ще успее.

Тогава изпищя съдията Джефрис.

ДВАЙСЕТ И ШЕСТ

Никой не би допуснал, че този тих, стържещ глас — глас на мъртвец — може да прозвучи така. Той висеше във въздуха над царевичната нива като ужасно светещо хвърчило и пищеше като човек, на когото му режат крака, или като жена, която ражда. Отначало не можех да различа думите, а те бяха съвсем прости:

— Никога! Те никога няма да избягат от мен, никой от двамата, никога! Мръсникът от Уелс бе поразен от ръката ми и се строполи там, в калта на обора, и така му се падаше! Аз наистина използвах магия, за да прогоня духа му. Това също си го беше заслужил и така ще е винаги! Подчинете ми се! Живи или мъртви, аз продължавам да имам власт над вас!

Когато сега мисля за това, съм сигурна, че дори и мъжете от Страшния лов са се почувствали леко объркани и притеснени — от една страна, Тамзин им бяга, от друга, съдията Джефрис отново ги насъсква срещу Едрик Дейвис. Те продължаваха да стоят безмълвни, но кучетата им ръмжаха и се хвърляха. Видях как ездачите, отдръпнали се от Тамзин, отново пришпорват конете си към нея. Съдията Джефрис също го забеляза.

— Не! — изхъхри той и Ловците замръзнаха на място. Тогава ми хрумна, че може би той си е имал работа със Страшния лов и преди Едрик Дейвис — личеше, че се познават. Поне в това винаги ще съм сигурна. — Тази жена е моя, както е разпоредил Господ. Уелсецът е ваш, както съм разпоредил аз. Що се отнася до онази...

Погледна ме така, сякаш съществуването ми беше нещо, за което той все смята да се погрижи и все забравяше. За последен път се взрях в очите му — щяха да са мъртви като на снимка във вестник, ако не беше омразата, крепила го през всички тези векове, както спомените бяха запазили Тамзин. А всички негови спомени бяха за мъст и болка и — наистина ме е срам — имаше миг, когато ми дожаля за него. Досега никога не съм си го признавала.

Така и не разбрах какво ми е намислил, защото Тамзин извика:

— Джени, бягай, спасявай се! — и в следващия миг тя, аз и Едрик Дейвис напуснахме мястото и побягнахме към хълмовете. Или към житната нива, доколкото се ориентирам, защото аз мога да се загубя и в телефонна кабина. Дори и сред бял ден и когато не ме преследва Страшният лов.

Освен това вероятно съм единственият жив човек в Англия, преследван някога от Страшния лов. Те едновременно издадоха протяжен звук като дълга въздишка на облекчение и препуснаха подире ни — сега не крещяха, а бяха безшумни като Черното куче. Това обаче беше много по-страшно, защото аз постоянно се оглеждах и те все повече се приближаваха. Но сега не препускаха през облаците, а по калната земя на Дорсет и ако тя полепваше по хлъзгавите ми подметки и на два пъти падах, тя спъваше и техните коне. Самите Ловци може и да са призраци, но животните бяха живи, откъдето и да идваха. Може би в небето вятърът и дъждът не им пречеха, но тук, долу, те бяха подгизнали като всичко останало и докато си пробиваха път през нивите, се спъвяха в тръбите на напоителната система и хлътваха в канавките, а това никак не им харесваше. Нивите бяха на леко нанагорнище и това доста ме затрудняваше.

Тамзин не се отделяше от мен. Можеше да полети с Едрик, дори това да означаваше двамата вечно да бягат от Страшния лов, и тя го знаеше. Но остана с мен и ме преведе през бурята, а сиянието ѝ осветяваше пътя. Спънех ли се, тя протягаше ръце да ме хване — и не можеше, ала ужасът в очите ѝ неизменно ме изправяше на крака. Крещях ѝ да продължи нататък, както Едрик викаше: „Тамзин, любима, побързай!“ Той би ме зарязал на мига, ако имаше избор — знам и не го обвинявам. Страшният лов го е преследвал далеч поотдавна, отколкото Тамзин и мен. Той знаеше с какво си имаме работа и имаше единствената грижа да измъкне Тамзин. Но тя не искаше да ме изостави.

Честно казано, не зная каква опасност ме заплашваше. Бяха им заповядали да върнат Едрик, където си беше и да заведат Тамзин на съдията Джефрис, но не съм убедена, че дори Ловците знаеха какво е намислил за мен. Но Тамзин знаеше и продължаваше да ме подтиква, а аз имах само желанието да си легна и да заспя в дъжда и калта. Абсолютна лудост, като си помислите: да се препъвам и да се влача през буря жабоудушвачка, както я наричаха тук — с призрак, който

дори не може да ме докосне, докато се мъчи да ме опази от друг призрак, който пък вероятно можеше, и да спаси любимия си, също призрак, от глутница безсмъртни адски хрътки, които преследваха всички нас. Но според мен, ако не беше тя, щях да се озова там, откъдето идваше Едрик, а Тамзин не би могла да дойде и да ме намери. Така си мисля. Не знам.

Спомням си най-голямата лудост в това бягство. Всъщност си спомням само лудости. Заклевам се, спомням си например как Тамзин ми пееше откъслечи от песничката на сестра си Мария:

*Ябълки и портокали
много сладки, много зряли
— кой ще дойде да си купи?*

Знам, че Тамзин ни прекара през един дълбок дол, наречен Долът на Дигби — там загубих обувките си, — както и че госпожица Софя Браун тичаше с мен, скачаше като пуук и не изоставаше от нас. Дъждовните капки просветваха през нея, докато тя се носеше напред, и превръщаха сивосинкавото ѝ кожухче в сребро.

Със сигурност не мога да кажа как стигнахме до Алпийската ливада, без да пресечем житната нива, защото няма начин, но ние го направихме. Името ѝ е просто шега на Евън: тя не е нито алпийска, нито истинска ливада — може много отдавна да е била, но сега може да се използва само от животно, по-ниско от козела на Уилф. Там има безброй шубраци, дупки и преплетени, никому неизвестни храсталаци, както и няколко мъртви череша, остатък от идеите на някой Уилоби за овощарство. Тя само акумулира топлина — точно като в „Макбет“ — и никой не ходи често натам. Според Евън все още може да се направи нещо за земята, но Евън винаги говори така.

След онази нощ никога не съм се връщала на Алпийската ливада. От време на време я сънувам: влача се из нея в бурята, дъждът ме брули като градушка, а Страшният лов е по петите ми — понякога направо връхлитат отгоре ми, друг път не — и е толкова тъмно, че виждам единствено две светлинки точно отпред. Тамзин и Едрик, блещукащи като феята Звънче. Краката адски ме боляха, изобщо не можех да си поема дъх — сякаш дробовете ми бяха пълни с натрошени

стъкла, но Тамзин нямаше да позволи да се предам, нито пък Едрик, макар да нямаше смисъл и надежда, нито пък някаква глупава причина. Най-много от всичко на света исках да дишам, да дишам, а проклетите духове не ми позволяваха. В съня си винаги бях по-ядосана на тях, отколкото на Страшния лов и на съдията Джефрис.

Конете на Ловците все още не можеха да изгазят калта и напредваха бавно, ако изобщо напредваха. Но съдията Джефрис ни следваше плътно през цялото време, връхлиташе и виеше, изникваше от мрака толкова близо до лицето ми, че аз отскачах назад, залитах и падах върху Тамзин и Едрик, когато се приближаваха към мен. А тях той ги нараняваше, макар да не можех да видя как. Не знам какво всъщност могат да сторят призраци на други призраци, но когато пулсиращата около него светлина се доближеше до тях, тяхната собствена помръкваше за няколко секунди или трептеше, сякаш ураганният вятър беше на път да ги издуха. Наистина се ужасявах, като виждах това. Адски се боях да не изчезнат и да ме оставят сама, но те винаги се връщаха ярки както преди. Всеки път обаче сякаш им отнемаше все повече време.

При следващото залитане се спънах в някакъв камък и си изкълчих глезена, а в друг (или нещо също толкова твърдо) си ударих брадата и вече не знаех нито къде съм, нито коя съм, докато не чух Тамзин да произнесе името ми:

— Джени, трябва да станеш, Джени, моля те. — Повтаряше го отново и отново, както Сали се опитваше да ме вдигне за училищния автобус.

— Не мога. Вие вървете.

Все пак ме хванаха. Конниците приближаваха, все още без да издават звук, но докато лежах на земята, чувах тропота на чудовищните им животни. До мен Тамзин възрази:

— Не! Не, те няма да ни хванат, Джени — не и ако си в състояние да направиш само още едно усилие. Само още едно, Джени. — Аз не помръднах. — Джени, моля те... аз на теб ти обещавам. Само едно.

И естествено, направи го това „на теб“. Никога не ми беше казвала така преди. Глезенът ме болеше, но се изправих. Главата ми се въртеше по-зле и от онзи път, когато с Марта и Джейк се напихме така

тъпо с онова „Курвоазие“ на майката на Джейк. Тамзин беше от едната ми страна и говореше:

— О, храбра моя Джени... само още малко.

Едрик беше от другата. Той все още не беше особено щастлив от присъствието ми тук, но беше направо учтив, когато ми ръмжеше в ухото:

— Момиче, заради нея. — И аз пренесох тежестта върху болния крак и тръгнах.

Досега нямаше много светкавици и гръмотевици. Те се разразиха, когато земята се поизравни и Страшният лов наистина започна да ни догонва. Тамзин ми каза да не се обръщам, но аз погледнах назад веднъж и ги видях в светлината на мълнията, сякаш някой в небето правеше снимки. От светкавицата изглеждаха неподвижни, застинали за миг като мъртвите черешови дървета или хрусталака точно отпред. Но не и съдията Джефрис. Той пикираше нас над още по-зловещо отпреди и постоянно пищеше. Не можех да различа всички думи, но повечето бяха Исус, Господ и кралят, уелските предатели като воня за ноздрите на Всемогъщия. И че Тамзин му принадлежи за вечността — точно това го разбрах, чух го въпреки гръмотевицата. През цялото време продължаваше да приглушава призрачните светлинки на Тамзин и Едрик със своята и всеки следващ път те се връщаха все по-бавно. И все по-мъждиви.

— Джени, моя Джени — не можеш ли да тичаш малко по-бързо?

Не ми стигаше дори въздух да отговоря на Тамзин, но мисля, че ускорих движението на краката си. Така ми се струва, но най-вероятно не е така.

Всичко обаче беше безсмислено. Вятърът се бе обърнал и духаше право в лицето ми. И глезенът ми се измязаше на всяка стъпка, така че нямаше дори да успеем да подминем онзи хрусталак и Страшният лов щеше да ни хване. Сякаш там можехме да се скрием поне за миг. Щом се смени посоката на вятъра, Ловците започнаха да вият отново, което ме накара да помисля, че те ловуват по миризмата, но всъщност няма значение. Звучаха по-различно, отколкото в небето: не толкова силно, нито с онези дивашки крясъци, а точно, заедно, подвиквайки си един на друг. Както ловците от западен Дорсет надуват тъпите си рокове, когато вече всички виждат бедната лисица и я обграждат.

А аз не можех да тичам повече. Когато паднах за последен път, изобщо не можеше да става и дума да се изправя отново на крака, и Тамзин не ме помоли. Каза само „тук“ на Едрик. Трябва да му призная, че той дори не предложи да ме зарежат и да продължат. Поне не го чух да казва нещо подобно, защото нещата започваха да се плъзгат далеч от мен и ме оставяха кротка и сънлива, а глезенът почти не се усещаше. Чух Тамзин да казва:

— Това беше мястото, това, точно това. Кълна се в душата си, Едрик.

Едрик изведнъж се разсмя — с младежки смях, като се има предвид, че не го беше правил от триста години.

— Е, скъпа моя, ти си моята душа, така че не мога да сторя нищо друго, освен да остана с теб. — Госпожица Софая Браун спокойно седна до мен, погледна ме в очите и издаде онова въпросително „мрррп?“ точно като господин Котак, само че тихичко и твърде далечно. Едрик тъкмо казваше: — ... никой не я познава, нито може да се споразумее с нея, нито някога е имало такъв. Също толкова лесно тя може...

Гръмотевицата и воят на Страшния лов заглушиха останалото. Последният триумфален писък на съдията Джефрис сякаш удави светлинните на Тамзин и на Едрик. Както бях вцепенена и сякаш наблюдавах всичко отстрани, този път усетих, че те изчезват, все едно прекъсна телефонната връзка помежду ни. Ужасно ме заболя — много повече от глезена ми — и, струва ми се, започнах да ги викам. Знам, че се опитах да стана — или поне исках, но връзката беше прекъсната, Страшният лов ни връхлиташе. Чудовицата издигаха точно над мен крака на паяци и маймуни, кози копита, ястребови човки... и най-шантавото беше, че на мен изобщо не ми пукаше. Тамзин я нямаше, Тамзин и нейният Едрик никак не се интересуваха какво ще стане с мен.

Тогава чух госпожа Фалоуфийлд.

Чух, не видях, защото лежах на другата страна и дори не можех да си вдигна главата, но знаех, че е тя. Говореше на някакъв бавен, съскащ език, който звучеше като стария дорсетски, но не можех да разчленявам думите една от друга. Пък и едва разпознах гласа ѝ — удряше сричките, както чук конска подкова. Около мен всички чудовища на Ловците се приземиха на четири крака — или на осем,

или на колкото там имаха, — а самите Ловци се умълчаха — по съвсем различен начин, отколкото първия път с Тамзин. Тогава бяха озадачени, несигурни, направо объркани; сега обаче бяха уплашени. Дори в състоянието, в което се намирах, можех да усетя разликата.

Освен гласа на госпожа Фалоуфийлд имаше и друг звук, но не го издаваше никой от Ловците. Нито пък съдията Джефрис — той мълчаливо наблюдаваше от едно от мъртвите дървета, сега заклещен в клоните като ръбато хвърчило. Ръмженето беше толкова ниско, сякаш идваше от земята, и толкова студено и зло, че гръмотевицата спря, светкавицата изчезна, а бурята сякаш се отдръпна, затътрила крака и преструваща се, че всъщност не е имало нищо. Напъхах лакът под себе си и се поизправих да погледна към госпожа Фалоуфийлд.

Видът ѝ беше удивителен. Нямахме я руската шапка; дългата жълтобяла коса, която тя бе крила под нея, се спускаше надолу по гърба ѝ като жива. Нито вълнена риза, нито армейски ботуши — вместо тях нещо като тъмнозелена тога, само че с дълги ръкави, плътно обгръщаща жилавото слабо тяло. Лицето беше на госпожа Фалоуфийлд с всичките му черти, но жената с това лице не беше госпожа Фалоуфийлд — не и тази, която познавах. Това лице имаше бледожълтия цвят на половинка луна и също толкова старо: сякаш милиарди години е било удряно и обстрелвано от метеори, астероиди и още какво ли не. Очите вече не бяха сини, а черни като господин Котак, черни до мозъка на костите. Но дори и така тя беше ужасяващо красива и по-висока от госпожа Фалоуфийлд. Излезе от храсталака и тръгна право към Страшния лов, както пристъпват кралиците.

До нея вървеше нещо, което бе ръмжало. Беше с размера на Черното куче и имаше втренчени червени очи като неговите, но това е само за сравнение. Останалото не приличаше на нищо познато: видях дълги щръкнали кадифени уши, глава като на огромен прилеп, само че с муцуна на алигатор. Тялото приличаше по-скоро на тяло на голяма котка, отколкото на куче, задницата — по-висока от предницата, но имаше и вълна като на овца, която падаше на мръсни валма, докато двамата се промъкваха през храсталака — и кожата отдолу беше розова! Предполагам, че поуката от тази история е следната: винаги бъди мил с отвратителните квичаци кученца на хората. Човек никога не знае.

Госпожа Фалоуфийлд — или която и да беше тя — не ме погледна. Посочи с дългата си ръка към Страшния лов, към всички Ловци подред, и накрая право към съдията Джефрис. Той отвърна на погледа ѝ — не беше трепнал нито за миг. Имаше смелост, извираща от лошотията му, този съдия Джефрис.

— Ти. Познавам те — каза госпожа Фалоуфийлд. Долавяше се дорсетският акцент, но гласът ѝ беше различен — достатъчно дълбок, за да принадлежи на мъж, с метален призвук, който усещах по гръбнака си. — Спомням си добре.

Съдията Джефрис не се предаде. Отговори ѝ меко, почти извинително:

— Аз ще взема, което си е мое.

— Жената. — Гласът на госпожа Фалоуфийлд прозвуча безизразно — това е най-точната дума. Съдията Джефрис кимна. — Жената. — Този път в гласа ѝ имаше нещо, което малко ме нервира. Тя протегна другата си ръка настрани и Тамзин се изправи до нея; първото, което направи, бе да ми се усмихне. А аз не можех да си поема дъх — точно както не можех и когато бягахме от Страшния лов.

— И мъжът. — Госпожа Фалоуфийлд направи с ръката си жест, който почти приличаше на движенията, които бях виждала да прави Тони, докато танцува — и ето го Едрик Дейвис, застанал до Тамзин. Сякаш по някакъв начин тя ги беше приела в себе си и ги бе родила отново — не че можеше, защото те все още си бяха призраци... е, няма значение. Може би Мийна ще ми помогне с това изречение, ако някога се сетя какво съм се опитвала да кажа. За мен значение имаше само това, че Тамзин ми се усмихваше.

— Мъжът принадлежи на тях — съдията Джефрис на свой ред посочи към Страшния лов. — Жената — на мен. — Със същия успех би могъл да раздава и храната в китайски ресторант.

Кучоприлепоалигатороовчоподобното нещо на госпожа Фалоуфийлд изръмжа, но млъкна, щом тя докосна ужасната му глава. Жената дълго се взира в съдията Джефрис, без да каже нещо. Нощта се проясняваше — близо до половината луна вече виждах и няколко звезди, — но аз бях подгизнала, скована от болка и трепереща; вече започвах и да го разбирам. Тамзин забеляза това. Тръгна към мен, но госпожа Фалоуфийлд поклати глава. Едрик се приближи по-плътно към Тамзин и ето ме сега — треперя от студ, но ревнувам. Ако можех,

тогава бих прегърнала онова създание на госпожа Фалоуфийлд — за да се утеша и стопля. Бих прегърнала дори и някой от Ловците, по дяволите.

— Аз те помня — каза госпожа Фалоуфийлд на съдията Джефрис. Кръв и огън — войници в горите ми. Помня.

— Голяма работа — отвърна гордо той, сякаш сочеше с поглед към онези оваляни в катран части от тела, увесени по дървета, огради, камбанарии и покриви. — Няма скоро да забравят урока, който дадох на тази дорсетска сган. Всеки ден в съдебната зала усещах Божията ръка на рамото си и знаех, че всички заслужават да бъдат обесени — всички до последния смрадлив Джак. И го правех — да, с радост, с цялото си сърце. Бих отървал крал Джеймс от всичките тях наведнъж. От всички без нея.

Той не спираше да пронизва с поглед Тамзин, макар че тя изобщо не го поглеждаше. Обаче Едрик Дейвис го погледна и омразата и ужасът на лицето му надминаваха гордостта на съдията Джефрис. Подобни чувства не умират; спомени като спомените на Тамзин за Едрик и за изгубената ѝ сестра не умират. Ето защо имаме призраци.

— Заради нея бих предал длъжността си, краля и бога си — каза съдията Джефрис — и наистина го направих в сърцето си, без изобщо да се замислям. Затова Тамзин Уилоби е моя.

Знам, че написано така, изглежда глупаво. Но вие не сте го чули, а аз още го чувам. Той наистина би направил всичко онова заради нея — дори с убедеността, че би горял навеки в ада, ако го направи. Но не беше го направил и тя не бе негова; ето защо си бе въобразил, че е станало. Или поне аз го виждах тогава така. Той беше маниак и чудовище, но хората вече не ги обичат тия. Може би само манияците и чудовищата да ги обичат. Не знам.

Едрик Дейвис застана безмълвно пред Тамзин, но тя пристъпи покрай него и се обърна с лице към госпожа Фалоуфийлд. Помня всичко, което каза, защото това бяха последните думи — но какви думи, — които я чух да изрича:

— Аз съм Тамзин Елспет Катрин Мария Дюбоа Уилоби. Познавах те, когато бях малка. Постоянно бродех и се губех из твоите бързови храсти, а твоят приятел — Тамзин кимна към оная розова фантазия на кръпки — винаги ме намираще.

Госпожа Фалоуфийлд се изкиска — като онази гаргара с въглища, която помнех от друг свят.

— Както твоята приятелка постоянно спасяваше него. — Поклати глава и посочи към мен. — Тичай да видиш избавителката си, дребосък. — Слава Богу, розовото нещо не я послуша. И без алигаторския му дъх си имах достатъчно проблеми.

— Тя е моя истинска и любима сестра. Той — Тамзин се усмихна на Едрик Дейвис така, че сърцето ми се сви, а стомахът ми се преобърна, — той е моят любим и бе предоставен на милостта на Страшния лов по моя ужасна вина. Сега той вече е свободен от мъченията и аз имам цяла вечност да изкупувам греха си. С огромната ти милост направи за мен каквото трябва.

Дума по дума. Никога не мога да ги забравя. Не мога.

Опита се да каже още нещо, но гласът на съдията Джефрис удави думите ѝ, както призрачната му светлина бе удавила тяхната.

— Не, те не са твои да се разпореждаш с тях, с тези двамата! Всемогъщият ги даде в моите ръце и ти не смей да се противиш на волята му! — Говореше високо, но гласът му звучеше направо успокоено — само тази дума мога да измисля. Играеше коза си и знаеше, че тя няма такава карта — тази стара-стара дама с нейния ужасен гнусен любимец. Вярата наистина е голяма работа.

Госпожа Фалоуфийлд му се усмихна. Беше страшно, защото приличаше на пустиня, разцепила се в дълбок сух каньон, или пък на онези дънни риби в океана като плоски камъни, които изведнъж сякаш избухват от пясъка, за да погълнат някоя лещанка, и после пак веднага се превръщат в камък. Когато тя заговори отново, дорсетският в гласа ѝ беше толкова плътен, че едва я разбирах.

— Много внимавай, синко. Ние бяхме тук първи.

Съдията Джефрис едва ли я чу по-добре от мен; или пък я бе чул, но не ѝ обърна внимание. Той просто зяпна срещу нея. Страшните ловци издадоха звук, подобен на скимтене; те чакаха, откакто тя беше заповядала да спрат. Дори в мрака виждах очите ѝ: по-черни от Черното куче, черни като най-дълбокия космос.

— Ние бяхме тук, когато твоят Всемогъщ беше само купчина камъни и локва вода. Бяхме тук, когато нямаше друго освен скали и вода. Бяхме тук, когато ние бяхме всичко, което имаше — и пак се усмихна на съдията Джефрис — този път извърнах поглед. Чух я да

казва: — Ти ли ще ми кажеш кой трябва да остане с мен и кой да си тръгне? Ти — на мене?

И съдията Джефрис загуби, загуби завинаги и ще ви кажа, че не го обвинявам. Няма начин някога отново да чуя такова презрение — такова огромно презрение, — каквото имаше в тези думи. Той вървеше право към пропастта, когато се развика:

— Не смей да заплашваш, не смей да предизвикваш... Ще бъдеш прокълната като тях, изпратена в ада като въстаналите ангели — захвърлена долу, захвърлена... — Имаше и още, но ще напиша само толкова.

Той ломотеше нещо нечленоразделно, когато дойде за Тамзин и за Едрик Дейвис онзи последен път — връхлетя ги като ястреб от короната на дървото. Нямам представа какво се е въртяло в ума му — може да е смятал, че гневът му ще ги затъмни, ще ги удави, както беше преди и че този път ще се справи, преди госпожа Фалоуфийлд да успее да ги защити. Толкова се страхувах от него и го мразех и се опитвах да си го представя, че накрая вече нямах понятие кой е той, а само какво е. Но и това върши работа.

Госпожа Фалоуфийлд почти не мръдна. Съдията Джефрис беше точно над главата ѝ, когато тя леко повдигна лявата си ръка и издаде звук, сякаш прочиства гърлото си. И той... замръзна във въздуха. Или може би не; може би въздухът се е кондензирал или нещо такова и се е сгъстил около него така, че той не можеше да се движи, без значение призрак или не. Остана неподвижен и просветващ там — като светулка, хваната в паяжина, макар че на мен по-скоро ми напомняше желето от плодове, което Сали прави за десерт, когато има гости на вечеря. То винаги е лимоненозелено — не знам защо — и парченцата круши и праскови винаги приличат на тропически риби, застинали неподвижно в тъмнозеленото море. Само че рибите са мълчаливи, а съдията Джефрис продължаваше да пици с все гърло, въпреки че вече не го чувахме.

— Омръзна ми от теб — каза госпожа Фалоуфийлд. — Не те харесах още тогава, с твоите войници. И сега не ми харесваш повече. Махай се отгук и да не си посмял повече нивга да измъчваш моите хора. Тук.

Реших, че го пуска да си върви само с предупреждението — и без никакво наказание, — и бях готова да протестирам, защото не беше

редно, не беше справедливо, без да зная коя бе тя. Но последната й дума... първоначално не бях я разбрала. Тя всъщност бе казала „тук“ така, както викаш кучето си.

И Страшните ловци се изправиха пред нея. Чудовищата им буквално трепереха под тях в очакване да бъдат насъскани и хвърлени срещу госпожа Фалоуфийлд и онова нейно животно, но дори и най-ужасяващите от Ловците изглеждаха като дребни и мокри кокошки. Все още ги сънувам, както казах; но когато се събудя от биенето на сърцето си, мога отново да заспя, щом си спомня какъв ужас всяваше у тях госпожа Фалоуфийлд, какъвто те всяваха у мен. А аз изобщо не се страхувах от нея, само бях ядосана, защото мислех, че тя ще остави съдията Джефрис да му се размине твърде лесно. Не мога да повярвам. Наистина съм била ядосана.

Госпожа Фалоуфийлд пронизваше с поглед съдията Джефрис, без да казва нищо. А той вече мълчеше и се взираше в нея, съвсем безпомощен точно над главата ѝ в звездната нощ; собствената му призрачна светлина примигваше като развалена електрическа крушка. Недоумявах дали някога си е представял какво са изпитвали онези хора, когато са ги влачели при него по време на Кървавите процеси в очакване той да ги осъди... с надежда, сълзи и молба... са се взирали в нежното му красиво лице и са се надявали. Сигурно не. Едва ли той има чак толкова въображение.

— Махай се тогава — повтори госпожа Фалоуфийлд. — Докато някой може би се сети да дойде за теб.

Не я видях да направи някакъв жест, не я чух да казва нещо друго, но съдията Джефрис не се възпротиви, когато въздухът около него се разреши. Той се изстреля бясно назад като детско балонче, което е било пуснато, без да му е завързан краят, и започна да се смалява толкова бързо, сякаш бягахме ужасени далеч от него. Може би наистина беше така — Тамзин, Едрик Дейвис и аз. Но не и госпожа Фалоуфийлд.

Тя се обърна към Страшния лов и произнесе една дума. Чух я много ясно и бих я забравила, ако можех, но то ще е като да забравя собственото си име. Той също я е запомнил; бе я научил и бе я използвал поне веднъж, сигурна съм. Но аз няма — никога, никога, никога.

Страшният лов нададе мощен вой и тръгна след съдията Джефрис. Издигнаха се като хеликоптери във ветровита спирала право нагоре в нощното небе. И по някакъв странен начин ме накараха да си мисля за деца, току-що свършили училище — тичат и викат само от чисто безпричинната радост да вдигат шум. Но те не бяха деца: те бяха Страшният лов, безмилостните хрътки на мъртвите, и ревяха, скимтяха и се смееха с пискливия си смях, надуваха рогове и пришпорваха драконските си коне, преследвайки тази искрица отчаяние, каквато триста години е бил Едрик Дейвис, а сега беше съдията Джефрис. Но за Страшния лов нямаше значение.

Нямаше значение и за мен. Зная, че трябваше да има и сега също — нощем, когато отново чувам ужасните Ловци във вятъра, вечно преследващи човешки дух, чието единствено престъпление беше, че е бил жесток колкото тях. И никога няма да има Тамзин Уилоби, която да дойде и да спаси лорд върховния съдия Джефрис от Уем. Повечето пъти заспивам пак.

Тук нещата се размиват — всъщност не самите неща, ами редът, в който се случиха. Не мога да си спомня кога най-последно успях да се изправя на крака — може би все още чувах роговете на Страшния лов, а може би не, — но зная, че беше, докато Тамзин и Едрик Дейвис бяха още тук. Защото дойде време за сбогуване и аз не исках да правя глупави сцени. Изправих се цялата в кал; кракът ме болеше и аз закуцуках към тях. Те стояха до госпожа Фалоуфийлд.

Сега тя пак си беше госпожа Фалоуфийлд: всичко се беше върнало по местата си — от армейските ботуши до студените, остри сини очи и малкия розов ужас, въртящ се в джоба на палтото ѝ. Нямаше я само кожената шапка — косата се разстиляше по хилавите ѝ рамене като Млечния път. Гласът ѝ беше странно нежен, когато ми заговори:

— Ти ще забравиш това, момиче. Ще забравиш всичко.

— Не. Не, недейте... аз трябва да го запомня. Моля ви, трябва.

Госпожа Фалоуфийлд поклати глава.

— А като се срещнем утре на улицата или в магазина и си спомним, а? Коя съм аз... какво видяхме тази нощ ние двете...

— Не зная коя сте — крещях неистово. — Пък и не искам да зная! — Посочих към Тамзин, застанала там, до Едрик Дейвис, толкова красива, че едва се сдържах да не я гледам постоянно. — Не

искам да я забравя. Не ми пука за нищо друго, но трябва да помня Тамзин. Моля ви. Която и да сте.

Госпожа Фалоуфийлд ми се усмихна, показвайки здравите си сиви зъби, но когато заговори, може да е било на Тамзин, може и на себе си, но не и на мен:

— Да, ето го началото, ето го първото от тях. Знаех, че някога ще дойде този ден, когато децата няма да знаят коя е Бъзовата старица. И ето го — първото. Но няма лошо.

Спомних си Тамзин да казва — Боже, преди сто години: „Дори и пуукът отстъпва, когато минава тя.“ Започнах някакво тъпо извинение, но госпожа Фалоуфийлд се обърна и към мен се приближиха Тамзин и Едрик Дейвис. Чувствах се неловко с Едрик — не можеш да кажеш кой знае какво на човек, който е минал през такъв кошмар, но който изчезва завинаги с тази, която наистина ти е била като сестра известно време. Бях щастлива, че тя го спаси, че задачата ѝ е изпълнена, и вече няма да е принудена да броди из Имението... но в същото време го мразех повече, отколкото някога съм мразила съдията Джефрис, и това е истината. Ето, написах го. Но той беше добре. Той рече:

— Тамзин ми разказа всичко, което си направила за нас и какво би я сполетяло, ако не си била ти. Да можех да ти подаря целия свят, пак нямаше да ти се отплатя. — Усмихна се с онази крива, къдрава усмивка, в която Тамзин се беше влюбила от пръв поглед — не, това прозвуча гадно. Усмивката му всъщност е много хубава. — Но аз нямам нищо, господарке Джени Глукстейн. Не мога да обещаая, че при нужда ще ти се притечем на помощ, макар че ще запомним добротата ти, защото не зная какво ни очаква. Мога само да те благословя сега от цялото си човешко сърце. Нищо повече.

И той изчезна — просто се стопи по обичая на призраците. Тамзин взе госпожица Софая Браун. Приблужи се до мен, погледна ме в очите и рече:

— Моя Джени... — после наведе глава и ме целуна — тук, по лявото ъгълче на устата ми. Всеки знае по-добре от мен, че не бих могла да почувствам нищо, защото Тамзин е призрак, но само аз зная какво почувствах. И винаги ще го зная.

После тя отстъпи назад и изчезна, и останахме само двете с госпожа Фалоуфийлд в мрака на Алпийската ливада, който сега изглеждаше още по-гъст. Ние с Бъзовата старица, но никак не ми

пукаше. Госпожа Фалоуфийлд ме погали по бузата с мазолестата си ръка и тихо рече:

— Забрави, храбро дете. Забрави.

А после не остана нищо освен нощта, която вече се развиделяваше, ставаше синьо-сребърна, а мен ме носеха нанякъде като бебе. Първо си мисля, че пуукът е дошъл да ме вземе, но друга прекалено много, за да е той, и усещам мирис на гума — много го мразя. Отварям очи и виждам, че Евън ме носи и върви бързо, от едната му страна е Сали, от другата — Тони и дъждобраните им лъщят... или вече сме в стария джип? Ако сме в джипа, то съм отпуснала глава в скута на Евън, докато кара към къщи, а краката ми са в скута на Сали. Тони постоянно говори за това, шокиран е, че нивите са съсипани от бурята. Сали иска да ме прегърне, за да му е по-лесно на Евън да кара, но той казва: „Не, остави я, мила, тя спи.“ И аз наистина спя.

ДВАЙСЕТ И СЕДЕМ

Ала аз не забравих. Нищичко не съм забравила.

Мисля, че това е дело на Тамзин и че тъкмо затова тя ме целуна накрая. Мисля, че не искаше да я забравя, макар че тя вече не ме помни там, където е отишла с Едрик Дейвис. Как е станало, никога няма да разбера, но съм сигурна, че госпожа Фалоуфийлд знае как го е постигнала. Вече не виждам толкова често госпожа Фалоуфийлд. Когато се срещаме, тя си е същата кльоцава жена без възраст, с дебелото палто и руската шапка. Поглежда ме с ония нейни студени сини очи, сякаш всеки миг ще се сети откъде ме познава. Като че е забравила.

Той не беше от Дорсет, нали разбирате. Съдията Джефрис не беше от Дорсет и не знаеше за Бъзовата старица. Може би всичко щеше да е различно, ако знаеше. А може би не.

Сали ми каза, че Евън се разтревожил, че съм излязла в това лошо време — подушил го и още преди бурята да връхлети, вече бил запалил джипа да ме търси. Искал да тръгне сам, защото тая таратайка е само с брезентов гюрук и като кара по паваж, направо зъбите ти ще изпопадат, да не говорим за черен път. Но Сали настояла да дойде, както и Тони, което дори и досега някак си ме изненадва. Попитах го дали не се е страхувал да не изгуби куклата си за танц и той ми каза, че точно заради това било. Така се благодари на Тони.

Както и да е, обикаляли из фермата с часове и се опитвали да разсъждават логично къде ли съм отишла. Алпийската ливада била последното място, за което се сетили. Но зверовете от Страшния лов били оставили диря, която е невъзможно да загубиш дори и в мрака. Евън я последвал импулсивно и подкарал джипа през оная обрасла с шубраци пустош, докъдето могъл, а после се наложило да слязат и да извървят останалото пеш. Сали разправя, че ме намерили свита като бебе, цялата подгизнала и дълбоко заспала до един бъзов гъсталак. Можех да хвана пневмония, но аз дори не подсмърчах, макар че мога и

по електронната поща да хвана настинка. Знам, че продължава да се чуди за това.

Още по-невероятно обаче беше колко малко въпроси ми задаваха всички за това какво, по дяволите, съм търсила на Алпийската ливада и къде ми е бил умът, че съм излязла на дъжда. Очаквах Сали да ме подложи на разпит, но тя премълча и винаги ще си мисля дали не е било под влияние на Евън. Според мен той знае повече, отколкото иска, за историята на Имението и за това, какво става нощем около фермата Стауърхед, независимо има ли диви гъски или няма. Но той ме остави на мира, както и Сали.

Повече проблеми имах с Джулиан, който има невероятен инстинкт за тези неща. Той постоянно ме питаше дали не съм била с „онази страшна баба“ и защо следите в изсъхналата кал и стъпканата царевица изобщо не са приличали на дири от гумите на джипа. Досажда ми на тая тема със седмици, докато най-накрая хормоните му се разбеснях и той изведнъж откри момичетата. Благодаря на Бога, че е създал пубертета, само това мога да кажа.

Никога повече не видях Тамзин. Не го и очаквах. Странното е, че когато я сънувам — а аз много често я сънувам, сънищата не са точно за нея. Тя присъства в тях и аз винаги знам, че е тя, понякога дори разговаряме, но тя не е в центъра на съня. По-скоро там са Страшният лов, съдията Джефрис или дори аз самата. А сънищата понякога са страшни, но никога не са... знам ли... копнежни сънища, не са сънища за загуба. Просто съм щастлива, че тя е там, и това е.

Попитах Мийна след повече от година защо според нея е така. Мийна знае почти всичко за Алпийската ливада освен случилото се със съдията Джефрис. Щеше да се почувства зле заради него, нямаше да се удържи. На Мийна само това ѝ липсва.

Както и да е, един ден я попитах в училище и тя ми отговори два дни по-късно, защото Мийна си е такава.

— Може би не сънуваш такива сънища за Тамзин, защото не е нужно. Понякога сънищата са нишки със свободен край, като недовършена работа са, но между теб и Тамзин това не е така. С нея ти си приключила — ти всъщност я имаш завинаги. Няма нужда да сънуваш.

— Но аз нямам усещането, че я имам — казах, — и определено не чувствам да съм приключила с нея. Чувствам се като господин

Котак, който продължава да търси навсякъде госпожица Софая Браун, макар че е минала цяла година. Чувствам се като цяло кълбо с нишки със свободни краища, Мийна!

— Но не си — каза тя и беше права. Продължих постоянно да си спомням за Тамзин, но тя не ми липсваше, не копнеех винаги да бъда с нея, както когато тя обитаваше тайната си стаичка на третия етаж в източното крило и никой освен мен не знаеше за това. Чувствах се най-вече щастлива, докато мислех за нея през тези четири години — вече станаха почти пет, — и доста се гордея със себе си, защото тя имаше нужда от моята помощ и никой друг не бих могъл да го направи, а аз нито хленчих, нито се издъних. А тя ми беше казала, че съм красива, или поне че имам „всички качества на истинска красавица“. Но това никога не го казах на Мийна.

Портретът на Тамзин и съдията Джефрис продължава да виси в ресторанта, доколкото знам — аз вече не ходя там. Но честичко се отбивам заедно с господин Котак в стаята на Тамзин. След като тя си отиде, престанах да я пазя в тайна, но никой не се интересува. Според Сали е готина — тя я нарича „леговището на Джени“ — но на момчетата им писна, а не съм убедена, че Евън изобщо се е интересувал. Сядам на стола на Тамзин, а господин Котак прави обичайната си обиколка на стаята, души по ъглите и под онова шантаво легло, защото знае ли се... Но след малко идва и скача в скута ми (вече малко тромаво, но аз не го забелязвам заради двама ни) и понякога оставаме така с часове. Нищо не правим и най-вече не мислим — просто си седим там, където те двете живяха толкова дълго, макар и да не оставиха нищо след себе си. Винаги господин Котак решава кога да си тръгнем.

Нещата във фермата Стауърхед вървят чудесно. Една-две години след като Евън започна да прилага своя метод без оран реколтата беше по-слаба от очакваното и семейство Ловел взеха да се стряскат. Но на третата година нещата взеха да се обръщат — в тази почва сега сигурно можеш да отглеждаш ананаси и папая, освен на две-три места, където, кой знае защо, нищо не ще да расте. Семейство Ловел така са се въодушевили от работата на Евън, че искат да поеме още един техен разнебитен имот в Херфордшир. Предполагам, че е възможно — Евън много се изнервя, когато не оправя нещо, — но не мисля, че ще се навие. На Сали ѝ харесва в Дорсет.

А аз не зная какво щеше да прави без нея музикалният живот в Дорсет на този етап. Поне Дорчестър и Йовил — тя дирижира хорове и на двете места. Последния път, когато си бях вкъщи, беше поела и акомпанияторски клас в университета, още имаше няколко частни ученици, а за почивка от време на време свиреше с един аматьорски джаз квартет. Освен това бизнесът ѝ се разраства — това лято ще прави музиката за музикална драма по Бен Джонсън, която ще поставят в Салисбъри. Според мен Сали вече и с топ не можеш я помръдна от Дорсет.

Както споменах някъде по-рано, от всички нас само Джулиан все още живее у дома. Тони постоянно танцува ту тук, ту там, а аз съм в Кеймбридж, където трябваше да бъде и Мийна. Мийна се върна в Индия, за бога, и работи с група, уреждаща заеми за селски жени, за да започнат собствен бизнес. Господин и госпожа Чари са доволни от това, но не се чувстват ни най-малко щастливи, а тя обеща да се върне скоро и да се изучи за мозъчен хирург. Много ми липсва във всеки един смисъл, в който не ми липсва Тамзин. Постоянно си пишем имейли, когато тя се добере до компютър, което не се случва твърде често. Идната Коледа ще ѝ ходя на гости в Индия.

Аз уча в Кеймбридж английска история за абсолютна изненада на всички освен мен самата. Защото известно време по странен начин бях част от английската история и тя беше част от мен. Тя ме сграбчи за раменете и ме разтърси, изкара ми ангелите от уплаха, но и ме целуна. А после, след всичко случило се, желанието ми да науча още повече стана неистово. Първо за живота на Тамзин, разбира се. Но после взех да задълбавам, оценките си хукнаха нагоре като Страшния лов и ето ме тук, в Кеймбридж — ходя на лекции с колело, срещам се с ръководителя си,деля стая с едно момиче от Уганда на име Патрисия Мофоло и се чувствам като героиня от английски роман. Има и едно момче, или по-скоро започва да го има, но това си е моя работа. Закачките на Джулиан ми стигат.

Но все още понякога се чувствам като нишки със свободен край. Не цяло кълбо, но горе-долу толкова. Не е само споменът за Тамзин, а оня свят, който успях да мярна заради Тамзин. Оня нощен свят, където Черното куче все още обикаля по пътищата, Били Блин причаква някого да му даде съвет, а Дъбовите хора бродят из Стоакровата гора и си мислят за ония неща, за които си мислят Дъбовите хора. Оня свят на

лунна светлина и студени сенки, чийто крал е пуукът, а под ваната ми се кикотят дребни твари. Той си отиде напълно заедно с Тамзин и на мен ми се иска да си го върна. Не искам тя да се върне, честно казано, знам, че си е на мястото — но онова другото, нощното място го искам. Страшния Лов изобщо не минава над Кеймбридж.

Но знае ли се. Последния път, когато си ходих, видях пуука.

Беше в края на пролетта. Успях да се измъкна до Дорсет за уикенда, за да чуя шерборнския хор на Сали и да видя най-новото гадже на Джулиан. Той има ужасен вкус за жените, но тази не е твърде лоша. Тя няма вина за това. Казва се Даяна и очевидно смята, че Джулиан е венецът на еволюцията, а той не е и това ще го направи още по-невъзможен, отколкото е. Но нали е мойто малко братче, харесвам всеки идиот, който го смята за венеца на еволюцията.

Вечерта, преди да замина, си беше направо топла и аз излязох да се поразходя с Евън и Сали — бавна разходка доникъде конкретно. Приказвахме за фермата, за хора, за Кеймбридж и малко за Дайана, и никак за момчето, дето като че ли ходя с него. Сали попита: „Мислил ли си някога тогава, на Осемдесет и трета...“, а Евън каза: „Мога да пробвам догодина с няколко плодни дръвчета на Алпийската ливада“, а аз им разказах как Норис пя в Кеймбридж и остана за два дни. Той всеки ден ни водеше с Патрисия на вечеря в „Лятна нощ“, пробва да флиртува с Патрисия веднъж, докато бях в кенефа, и офейка да пее в Дъблин. Много беше любезен нито веднъж да не ме нарече Дженифър.

След време Евън и Сали се върнаха в Имението и не пропуснаха обичайната си шега да ме предупредят да се прибера, ако излезе буря. Стоях и ги гледах как се отдалечават, прегърнати леко през кръста, Евън уверяваше Сали, че никой не е забелязал, че солистката е изфалшивила по време на ораторията от Хендел. Когато се скриха от погледа ми, се обърнах и тръгнах по тракторния път да огледам старите букови дървета на Тамзин. Винаги го правя, макар да знам, че Евън няма да ги отсече, докато не му се наложи наистина. Тук виждам Тамзин най-добре — говори им, танцува с тях, смее се като малко момиченце. Просто така правя.

Дърветата не се бяха променили. Бяха все така огромни и почти изсъхнали. И мен самата ме притесняват. Когато бях с Тамзин, те се отнасяха благосклонно с мен. Сега са...не заплашителни, не като Стоакровата гора, но съвсем недружелюбни. Ала не мога да не ходя

там, макар и никога да не се задържам дълго, защото тъкмо там най-ясно чувам гласа на Тамзин, която ми казва: „Все още се държим на земята на Стауърхед — и те, и аз.“ Нея вече я няма и мисля, че скоро и те ще започнат да падат. Тя им даде разрешение.

Тъкмо се обръщах, когато кракът ми се натъкна на нещо. Погледнах надолу и видях таралеж. Те са тук навсякъде сивкаво кафеникави, с посребрени бодли по гърба, колкото малки играчки и изобщо не ги е страх от хората. Този ме погледна с кривото си жълто око и рече:

— Вдигни ме, Джени Глукстейн.

— Как пък не — отвърнах. — Има да вадя тия кукички от ръцете си цяла седмица. Знам те аз.

— Вдигни ме — повтори таралежът и след миг го вдигнах голяма работа. Пуукът не наостри бодли — на допир ги чувствах като груба коприна — и ме огледа така, както ме гледа моят ръководител, когато не е убеден, че някога ще схвана законите на Корн.

— Пораснала си, Джени Глукстейн — рече ми той.

Изчервих се силно, стана ми толкова горещо, че почнах да се потя — а уж вече не правя така.

— Нямах кой знае какъв избор — отвърнах. — Мотах се тук с призраци, богарти и Страшния лов...

— И Бъзовата старица — додаде пуукът. — Не можеш да си представиш какъв късмет имаш. На нея за човеците й пука по-малко, отколкото и на мен, но сегиз-тогиз си харесва по някого. Не всички могат да понесат погледа й като тебе. Той се сви в дланта ми като същински таралеж. — А и никой не я е виждал, каквато е, както я вижда ти — без да пораства или да се свива съвсем мъничка. Добре се справи.

— Тя ми липсва — признах. — И ти ми липсваш. Липсват ми онези гадни малки чудовищенца, с които господин Котак се биеше нощем. Не че ми е мъчно, не че не мога да спя... искам да кажа, ще ми се из Кеймбридж да бродеха пууки, Черни кучета и какво ли още не, това ми се иска. Или в Лондон, или в Ню Йорк, или където и да заживея най-накрая, и с каквото и да се захвана. Развих някакъв откачен вкус към... към старите шантави работи, сигурно би казал ти. Това е, което ми липсва, и не вярвам, че отново ще го срещна. Освен ако не прекарам живота си в Дорсет или на някое подобно място,

където нощем все още е различно — и тъмно. Но не мога, така че не знам. Просто ми липсва, това е.

Пуукът не каза нищо. Тръгнах си от буквите към Имението, но пуукът не помръдна в ръката ми. Не ме насочи накъде да тръгна или да го пусна на земята и аз вървах ли вървах, докато не чух Сали да свири на пианото и да пее „Какво да прави млада мома със старец белобрад?“ и Евън да ѝ приглася. Спрях, заслушах се и зачаках.

— Джени Глукстейн — рече пуукът най-сетне, — тайнствеността принадлежи на тайнствеността, не на Дорсет или на Лондон. Ти самата си такава загадка, с каквато никога няма да се сблъскаш, и затова винаги ще привличаш загадките, където и да си. Ако в Ню Йорк трябва да дойде богарт, той ще намери къщата ти, уверявам те, както и всеки пуук в Лондон ще знае името ти. Ти винаги ще си близо до... как го нарече?... старите шантави работи, както си сега. Имаш думата ми.

— Благодаря ти — казах. — Благодаря! — и се наведох да го целуна, но бодлите му настръхнаха със злобно шумолене и аз се дръпнах.

— Но думата на пуука не струва много — рекох. — Пууките лъжат. Тамзин ми каза.

Бодлите по гърба на пука продължаваха да стърчат, но таралезите нямат бодли по корема и на ръката ми не ѝ стана нищо.

— Вярно си е, Джени Глукстейн. Пууките лъжат, както лъжат и хората, но не, за да скрият истината. Никога заради това.

— Така ли? — попитах. — Каква съм глупава. Аз пък си мислех, че точно заради това лъжат всички. И човеци, и други.

— Разбира се, че не — рече ми малкото жълтооко създание в ръката ми. — Само хората лъжат по такива незначителни причини. Пууките лъжат за удоволствие, за чистата радост от измамата, както и всички останали стари шантави работи всички онези нощни приятели, за които копнееш сега. Спомни си го в Лондон.

— Да — казах. Усетих как очите ми се насълзиха, без да знам защо. — Ще го запомня.

— Но понякога все пак казваме истината — додаде пуукът заради самата радост от объркването. Запомни и това. Остави ме долу.

Бяхме близо до люлката на Евън, която лекичко се поклащаше от вятъра като мустаците на господин Котак, докато спи. Наведох се да

оставя таралежчето на земята, но то доби в дланите ми формата на стройна сива птица — нещо като чапла според мен — и направи кръг над мен, преди да отлети далеч от светлината. Стори ми се, че каза на изпроводяк нещо, което завършваше с името ми, но това е сигурно защото тъй силно исках да го чуя. Останах там, а после се върнах в Имението — трябваше да си стягам багажа, защото щях да тръгвам рано.

Издание:

Питър Бийгъл. Тамзин

Художник: Буян Филчев

ИК „Прозорец“, София, 2003

Печат: Инвестпрес АД, София

320 с.; 20 см

AROC BOOK

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.